Digitized by Google

N=51.

<36602736380012 S

<36602736380012

E Bayer. Staatsbibliothek 33

Digitized by Google

4° Graph. ~~29~~
88.

Trithemius

Bibl. Gött. Univ.
L. I. Cp. II. Sect. III. C. II. a.
Steganogr. Pg. 250.

Digitized by Google

STEGANOGRAPHIA:

Hoc est:

ARS PER OCCVLTAM SCRIPTVRAM ANIMI SVI VOLVNTATEM ABSENTIBVS

aperiendi certa;

AVTHORE

REVERENDISSIMO ET CLARISSIMO VIRO,

JOANNE TRITHEMIO, Abbate Spanheimensi, & Magiæ Naturalis Magistro perfectissimo.

PRÆFIXA EST HVIC OPERI SVA CLAVIS, SEV vera introductio ab ipso Authore concinnata;

HACTENVS QVIDEM A MVLTIS MVLTVM DEsiderata, sed à paucissimis visa:

Nunc vero in gratiam secretioris Philosophiæ Studiosorum publici iuris facta.

Cum Priuilegio & consensu Superiorum.

FRANCOFVRTI,

Ex Officina Typographica IOANNIS SAVRII, Sumptibus IOANNIS BERNERI.

Anno M. DC. VIII.

Digitized by Google

BIBLIOTHECA
REGIA
MONACENSIS.

LECTORI S.

Monendus es, Candide Lector, literarum ℜ. & 𝔖. (in hoc Opere aliàs numeris, aliàs characteribus, aliàs verbis vel in pagina ſuperſcriptarum, vel in margine adiectarum) illam rubricæ, ſeu rubri coloris, hanc vero atramenti, ſeu nigri coloris notam eſſe. Quin & hoc obſeruabis: ſingulos ſingulorum capitum titulos itidem rubrica eſſe depingendos & ornandos. Cuius rei momentum è præfixa Operi Claue petas, licet. Vale.

Bayerische
Staatsbibliothek
München

Digitized by Google

INCIPIT LIBER PRIMVS STEGANOGRAPHIÆ IOANNIS TRITTHEMII ABbatis Spanheimensis, Ordinis S. Benedicti, Moguntinensis Diœcesis,

AD

SERENISSIMVM PRINCIPEM, DOMINVM PHILIPPVM, COMITEM PALATINVM Rheni, Ducem Bauariæ, Sacrique Imperij Principem Electorem, &c.

ANTIQVISSIMOS Sapientes, quos Græco sermone Philosophos appellamus, si quæ vel naturæ, vel artis reperissent arcana, ne in prauorum hominum notitiam deuenirent, variis occultasse modis atque figuris, eruditissimorum opinio est. Moysen quoq; Israeliticæ gentis famosißimum Ducem in descriptione creationis Cæli & Terræ ineffabilia mysteriorum arcana verbis operuisse simplicibus, doctiores quique Iudæorum confirmant. Diuus etiam & inter nostros eruditißimus Hieronymus tot pene in Apocalypsi Ioannis mysteria latere affirmat, quot verba. Græcorum Sapientes non paruæ apud suos æstimationis prætereo: nostrosque & Philosophos & Poëtas doctißimos intermitto, qui fabulis cõscribendis operam nauantes, aliud imperitis, atque aliud eruditis hominib. vnius

Digitized by Google

narrationis serie sagaci adinuentione tradiderunt. Hos ego Sapientiæ studiosissimos amatores etsi propter ingenij tarditatem perfecte imitari nequeo: admirari tamen, & qua possum sedulitate legere nō omitto. Quia cum illos magna præ cæteris hominibus proprio studio excogitasse considero, meipsum quadam violentia confricans, vt incalescam, ad aliqualem vel cum nouissimis imitationem præcedentium impello. Nec me penitus, vt reor, fefellit opinio; quippe qui & multa, quæ prius nesciueram, per continuum legendi studium didici: & cogitationibus meis ad inuestigandum secretiora & prorsus arcana cæteris aditum reseraui. Nam etsi non sum tantæ vel eruditionis vel industriæ, vt me illum antiquorum sapientum mysteria occultādi modū apprehēdisse ex omni parte ausim profiteri: modos tamē quosdam & multos & varios, non penitus (vt mihi videtur) contemnēdos reperi, quibus mentis meæ secretissimam intentionem alteri hanc artem scient., quam latissime voluero, secure & absq; illusione, suspicione, vel deprehensione cuiuscunq; per apertos vel nuntios vel literas possum intimare. Et huius secretissimæ artis adinuentionē nouā ad instantiā Serenissimi Principis, Dom. Philippi, Comitis Palatini Rheni, Ducisq; Bauariæ, ac Sacri Romani Imperij Principis Electoris semper inuictissimi, Philosophorū omniū sapiētissimi Mecœnatis, quo nullus mihi dignior visus est, cui hoc magnū secretū reueletur, literis cōmendaui, & non sine maximis laboribus in subiectum volumen cōportaui. Ne aūt hoc magnū secretū in aures vulgarium imperitorū aut prauorum hominū perueniat; officij mei rationem existimaui non vltimā, ita illud, quoniā mysteria docet intelligere nesciētē, mysterijs obuoluere, vt nemo futurus sit ex imperitorū numero, nemo nisi studiosissimus, q̄ huius scientiæ arcanū sua possit virtute perfecte & ad intentionē nostram penetrare ad plenum, nisi per receptionem à docente,

Digitized by Google

cente, quã Hebræi Cabalam, *myſterijs præpoſitã occultiſsimis, appellãt. Nec minus* Reipub. *noceret huius ſecretiſsimæ artis in improbos & reprobos diuulgata notitia, quã prodeſſet in bonos. Quoniam quidẽ ſicut boni & virtutum ſtudioſi homines omnib. adinuentis vtũtur ad bonũ & communẽ vtilitatẽ: ita mali & reprobi non modo ex malis, verũ & ex bonis atq; ſanctiſsimis inſtitutis occaſiones ſibi venantur, quib. deteriores fiant. Simile huic noſtro ſecretiſsimo & alioquin vtili* Reipubl. *atque honeſtiſsimo adinuento cõtingere poteſt; vt ſicut bonis & ſanctiſsimis hominib. inſtrumentum ſe præbet ad optima, ita peruerſis & impijs miniſterium exhibeat ad ſcelerata. Nã ſicut bonus & honeſtatis amator, voluntatis ſuæ ſecretũ, pro bono priuato vel comuni, alteri hanc artem ſcienti, quando & quotiens voluerit, ſecure, ſecrete, & abſq; aliqua ſuſpicione cuiuſcunque mortalis, perfecte, copioſe & integerrime per patentes omnibus, apertas vel clauſas literas (ita vt nemo, quantũlibet eruditus, aut curioſus, quicquã valeat ſuſpicari de ſecreto mittentis; nec, etiam ſi ſuſpicatur, deprehendere) omni tẽpore notificare poteſt, & ad quamlibet diſtantiam locorum intimare & exprimere: ita & peruerſus quiſq; lubricus, aut malitioſus, etiam Latini ſermonis penitus antea ignarus, mox vt hanc artem conſequutus fuerit (quam me docente in biduo ad longiſsimum conſequi poterit) iam deinceps Latino ſermone, compoſitione congrua literas ſcribet qualibet narratione apertas, pulchras & ſatis ornatas, ad me vel ad alium in hac arte peritum, quibus voluntatis ſuæ arcanum mihi ſoli peruium tantis myſterijs virtute Cabaliſtica obuoluet, vt à nemine penitus, quantumcunque ſtudioſo vel erudito, ſine huius artis, de quibus ſum dicturus, ſpiritibus valeat penetrari. Scriberet iam deinceps doctus & & indoctus, vir & mulier, puer & ſenex, bonus & malus, pudicus & laſciuus, Latino vel quocunque ſermone ſibi noto, per omnia climata*

mundi literas Latinas, Græcas aut barbaras omni suspicione carẽtes, quib. aliud nescientibus artẽ exhiberet in patulo, atq; aliud scientib. in occulto. Nec tuta inter cõiugatos fides contracta sacramento, hac scientia publicata in reprobos, iã deinceps maneret: dũ vxor, licet Latini sermonis hactenus inscia, ꝑ verba pudica, honesta atq; sanctissima cuiuslibet linguæ vel idiomatis iam satis docta, malã & impudicam amatoris adulteri seu fornicatoris mentem & intentionem, licet viro perferẽte literas ac collaudante, vt optimas, latißime intelligere, suumq; desiderium eodem modo, quam late & copiose voluerit, illi securißime eisdem vel alijs literis pulchra & satis admodũ ornata serie posset remandare. Enimuero licet hæc scientia in se sit optima, & Reipubl. satis vtilis; tamen si ad prauorum notitiam perueniret, (quod Deus prohibeat) totus Reipub. ordo per successum temporis non modice posset turbari: fidesq; periclitari publica, literæ omnes, instrumenta, conscriptiones, ipsi denique hominum sermones in grauissimam suspicionem verti: nemo iã literis, quantumlibet sanctis & honestis, absque pauore crederet, sed fidem epistolis rarus adhiberet. Quoniam quantumcunque honesta & pudica verba fuerint: sẽper dolus, fraus, deceptio, subesse putaretur; fierẽtq; homines ad omnia pauidi, & non minus in amicos, q̃ in aduersarios vt plurimũ suspiciosi. Nec fieri quisquam, etiamsi mille vixerint annis, tã doctus & expertus in hac scientia cum suo doctore poterit, vt non relinquãtur infiniti modi, secrete, occultißime & securißime in hac ipsa arte scribendi, & pro volũtate cuiuslibet alicuius experti operãdi ad omnia sufficientes, quos ipse cũ suo præceptore nondum apprehendit. Nã quemadmodũ aerij spiritus boni & mali à summo Deo creati in ministerium & profectũ nostrum (per quorũ intelligentiam omnia istius artis secreta reuelantur) sunt nobis sine numero infiniti & penitus incõprehensibiles: ita nec huius artis nostræ, q̃ Steganographiã (secreta

Digitized by Google

creta & arcana & mysteria, nulli mortaliũ, quantumcunq; studioso vel erudito, patula continentẽ perfecte) appellamus, omnes modi, viæ, differẽtiæ, qualitates & operationes in æternum poterunt ad plenum fieri penetrabiles. Est.n hæc scientia chaos infinitæ altitudinis, q̃ nemo perfecte cõprehendere potest: quia quantumlibet in hac arte doctus & expertus fueris, semper tamen minus apprehendisti, quã illud est, quod nescis. Habet.n. hæc profunda secretissimaque ars eam proprietatẽ, vt discipulum magistro facile reddat incõparabiliter, vt ita dixerim, doctiorẽ: modo sit à natura ad procedendũ dispositus, & in his, quæ in traditione Cabalistica percepit studiosus. Et ne quis huius operis lector futurus, cũ in processu sæpe offenderit nomina, officia, ordines, differẽtias, proprietates, orationes, & quaslibet alias operationes spirituũ, per quorum intelligentias hæc secreta huius scientiæ omnia clauduntur & aperiuntur; me Necromanticũ & Magum, vel cũ dæmonib. pactũ contraxisse, vel qualibet alia superstitione vsum, vel vtentẽ credat vel existimet: necessarium duxi & oportunum, famam & nomen meum à tanta labe, iniuria, culpa & macula solenni protestatione in hoc prologo cum veritate vendicando præseruare.

Protestatio seu iusiurãdũ Authoris de artis huius ingenuitate, &c.

Dico ergo & coram Omnipotenti Deo, quem nihil penitus latere potest, & coram Iesu Christo, vnigenito filio eius, qui iudicaturus est viuos & mortuos, in veritate dico, iuro & protestor: Omnia & singula, quæ in hoc opere dixi, vel dicturus sum, omnesque huius scientiæ vel artis proprietates, modi, figuræ, operationes, traditiones, receptiones, formationes, adinuentiones, institutiones, mutationes, alterationes, & vniuersa quæ ad eius speculationem, inuentionem, consecutionem, operationem & practicam, vel in parte vel in toto pertinent, & omnia quæ in hoc nostro volumine continentur, veris catholicis & naturalibus principiis innituntur, fiuntque omnia & singula cũ Deo, cũ bona cõsciẽtia sine iniuria Christianę fidei, cũ integritate Ecclesiasticę traditionis, sine supstitione quacũq;, sine idololatria, sine omni pacto malignorũ spirituũ explicito vel implicito; sine suffumigatione, adoratione, veneratione, cultu, sacrificio, oblatione dęmonum, & sine omni culpa vel peccato tã veniali q̃ mortali: fiũtq; omnia & singula cũ veritate, rectitudine, synceritate & puritate. Vt hui⁹ adinuẽtionis sciẽtia, & practica ad bonũ

vsum,

vsum, nõ dedeceat virum sapientẽ, Christianum bonum atq; fidelem. Nam & ego Christianus sum, & monasticæ conuersationi voluntarie addictus: cupioq; non aliter viuere & conuersari quam verum deceat Christianũ & monachum sub regula Diui patris Benedicti professum: ipsamq; fidem Catholicam secundum traditionem S. Romanæ Ecclesiæ suscepi à cunabulis, baptizatus in nomine Patris, & Filij, & Spiritus sancti, quam cum ipsa & vniuersali Christianorũ Ecclesia teneo, credo, & quã diu vixero, cũ Dei auxilio semper inuiolatã firmiter seruans, corde, ore & opere tenebo, nec vnquã ab ipsa deuiare quacunq; occasione intendo. Procul ergo sit à me, aut discere aut docere aliquid, quod sit Christianæ fidei & puritati contrarium, sanctis moribus noxium aut regulari proposito quomodolibet aduersum. Deum timeo, & in eius cultum iuraui, à quo nec viuus, nec (vt confido) mortuus separabor.

Hanc protestationẽ meam non sine causa toti huic operi nostro præposui, propterea quod nouerim plures esse futuros: qui cum ea, quæ scripsimus, intelligere nequeant, ad iniurias cõuersi, bona & sancta studia nostra malis artibus aut superstitiosis adinuentionibus sint concessuri. His, cum futuri sint, & omnibus quicunque hæc nostra synthemata sunt lecturi, attente supplicamus, vt si hanc secretam traditionem nostram intellexerint, perpetuo seruent occultam, nec mysteria tam miranda transfundant in publicum. Si vero non intellexerint (quod multis scimus futurum) discant prius, quam reprehendant. Enimuero temerarium se iudicem ostendit, qui priusquam causæ veritatem agnouerit, profert de ea sententiam. Discite prius hanc artem, & postea iudicate: quam si nequiueritis intelligere, non ipsam (quia bona est) sed obtusa ingenia vestra reprobate. Scio enim & certus sum, neminem sanæ mentis hoc opus nostrum posse reprehendere: nisi ipsũ contingat penitus ignorare. Eos autem, quibus familiarius est sapientiam spernere, quam didicisse, nec opto nec vellem hæc mystica nostra penetrare.

Cap.

Digitized by Google

Bayerische Staatsbibliothek München

Cap. I.

Cuius clavis et operatio tenetur à spiritu principali Pamersyel, anoyr madriel per ministerium ebra sothean abrulges itrasbiel. Et nadres ormenu itules rablion hamorphiel. Ad hos fit commissio omnium cum exorcismo.

HVIVS primi capituli est multum difficilis & periculis plena operatio, propter superbiam & rebellionem spirituum eius, qui non obediunt alicui, nisi fuerit in hac arte expertissimus. Nouitijs enim & minus in arte probatis non solum non obediunt, sed etiam si nimis vrgeātur, eos frequenter lædunt, & varijs illusionibus offendunt. Maliciosi & infideles sunt super omnes alios aereos spiritus, & nulli penitus nisi maximis sacramentis cōpulsi obediunt, & secretum quod eis cōmittitur sæpè infideliter alijs ostendunt. Nam mox vt emissi fuerint cum literis auolāt, & ad eum cui mittuntur, sine ordine irrumpentes, sicut populus sine duce fugiens de prælio, furiosi properant & aerem suo clamore replētes sæpè omnibus in Circuitu mittentis arcana manifestāt. Consulimus ergò, vt nemo in hac arte operaturus illos cōpellat, nec eorum ministeria anxiè requirat. Quia proterui & infideles sunt: cum plures ex his quos consequenter dicemus inuenire possit satis beneuolos, qui vltrò sese offerant ad obediētiam paratos. Si quis autem proteruiam eorum experiri omnino voluerit & probare ea quæ diximus esse vera, hunc modum obseruandum nouerit. Præparet chartam in quam scripturus est cum Inuocatione diuini nominis, in nomine Patris & Filij & Spiritus S. Deinde verò scribat in ea quamcunque narrationem voluerit simplicem &

Digitized by Google

apertā, quam omnes legentes intelligant, latino, patrio vel quolibet alio ſermone. Cum autem ſederit ad ſcribendum verſus Orientem, ita ſpiritus compellat. Pamerſiel oshurmy delmuſon Thafloyn peano charuſtea melany, lyaminto colchan, paroys, madyn, moerlay, bulre + atloor don melcoue peloin, ibutſyl meon mysbreath alini driaco perſon. Criſolnay, lemon aſosle mydar, icoriel pean thalmon, aſophiel il notreon banyel ocrimos eſteuor naelma beſrona thulaomor fronian beldodrayn bon otalmeſgo mero fas elnathyn boſramoth. Hęc cum dixerit, videritque ſibi ſpiritus ad obſequendum præſentes, continuet opus inceptum. Quod ſi nondum appparuerint, totiens repetat iam dicta, donec cōpareant: aut penitus intermittat, ne nimium compulſi lædant operantem. Cum autem literas compleueris, intentas mitte eas cum nuncio ad amicum in arte probatum, quas cum receperit, dicat iſtam coniurationem. Lamarton anoyr bulon madriel traſchon ebraſothea panthenon nabrulges Camery itrasbier rubanthy nadres Calmoſy ormenulan, ytules demy rabion hamorphyn. His dictis mox intelliget mentem tuam perfecte, ſpiritibus iam vltro ſe cum impetu offerentibus & clamantibus, ita vt plerunque & alij præſentes ſecretum mittentis percipere valeant. Sed obſerua, vt in omnibus literis quas mittis hac arte conſcriptas proprium ſignum infigas, vt is cui ſcribis ſciat, per quos ſpiritus ſis operatus. Quoniam ſi ipſe operaretur per alios ad intelligendum, & tu per alios ad mittendum nunquam in æternum obedient ei, ſed pro indebita operatione & illum læderent, & ſecretum tuum minime reuelarent. Omnes enim ſpiritus quibus in hac arte vtimur, ordines & officia ſibi commiſſa tantum cuſtodiunt, & de aliis nullatenus intermittunt. Conſidera diligenter omnia quæ in iſto capitulo diximus, & facilius poteris intelligere quæ in ſequentibus dicturi ſumus. Et vt ea quæ diximus comprobemus exemplo, ponamus intentionem noſtram in ſermone vulgari, quam conſequenter notificabimus amico modo prædicto.

Digitized by Google

SIT ISTA INTENTIO MENTIS SECRETA Roth.
alicuius principis, quam optat scire suum vasallum absentem.

LIeber getrewer / wir seyn in willens/ durch redliche vrsach die von Straßburg zubekriegen vnd mit gantzer macht zuvberfallē auff nechst Mitwochen nach Viti vnd Modesti. Ist darumb vnser ernstliches begeren an dich/ als du vns mit Aydt vnd Gelübde verwandt bist vnd zu getrewen diensten verbundē: Du wöllest vff denselbigen Tag wol gerüst / nach deinem vermögen / vmb vier nach Mittemtage bey Stauffenburg in dem Walde erscheinen [Hic ita erant literę positæ] weitern bescheidt daselbst finden würdest/ nach zu kommen vnd nit außbleibē/ Wöllen wir in gnaden gegen dich erkennen vnd behalt diesen vnsern Anschlag bey dir in hoher geheym/ ꝛc.

AD NOTIFICANDVM HOC SECRETVM Roth.
Vasallo cum latiori intentione mittentis scribatur sic vel alio modo:

OMnipotēs sempiterne Deus qui omnia creasti ex nihilo, miserere nostri per vnigeniti filij tui in cruce morientis amarissimā passionē, qui cōceptus de spiritu sācto sine cōmixtione virili natus est ex purissima sēper Virgine Maria tradensque se pro nobis voluntarie in mortem suo sanctissimo cruore animas nostras moriens de morte liberauit. Exaudi nos miseros ô clementissime pater, & per eiusdem filij tui dulcissimi Domini nostri Iesu Christi sacratissimi sanguinis effusionem indulge nobis peccata nostra & infunde cordibus nostris gratiam tuam, vt te in omnibus & super omnia syncero feruore diligentes mandatis tuis semper cum deuotione obediamus, & mutuo amore iugiter proficientes nihil dinceps amemus terrenum, nihil quæramus caducū. Tu enim es Dominus Deus noster, qui nos ad imaginē & similitudinem tuam ab initio creasti cum non essemus: & per dilectum filium tuum redemesti, cū perijssemus: quem mortuum pro peccatis nostris & sepul-

Digitized by Google

sepultum tertia die à mortuis resuscitasti, eumq; gaudentibus suis discipulis, viuũ per dies quadraginta in multa consolatione ostendisti. Ipsum verũ Deum & hominem, pura & firmissima confessione tecum in tua incircumscriptibili maiestate sine fine regnantem in fine mundi denuo credimus esse venturum ad iudicandum viuos & mortuos, & redditurum vnicuiq; nostrum secundum opera sua. Per ipsum te rogamus, ò Clementissime pater, exaudi nos & miserere nobis nunc & in illa terribili hora, in qua per ipsum filium tuum iudicandi sumus. Respice in nos misericordissime Deus: sumus enim fragiles, & miserandi peccatores, bonis operibus nudi qui sanctissimã Maiestatem tuam peccando in multis offendimus. Sed misericordia tua cõuersi ad pœnitentiam pro peccatis nostris lachrymantes gemimus: per Iesum Christum filium tuum humiliter deprecantes, vt auertas indignationem tuam à nobis, indulgeasque nobis clementer transacta crimina, perducens nos præsenti terminato exilio ad amœnitatem patriæ Cœlestis. Ioan. Trithemius scripsit.

Huiusmodi narrationem simplicem & apertam vel aliam quamcunq; volueris quam omnes legant & intelligant & quæ nihil contineat secreti, quamque non verearis in omnium deuenire conspectum, scribas in charta præmissa, quam diximus coniuratione Spirituũ facie versa ad orientẽ, qua scripta intentionem tuam secretam quam volueris scire absentem corã spiritibus exprime, contestans eos vt agant fideliter, statimque auolabunt. Cũ literas tuas acceperit is cui mittuntur, signo orientis cognito facie conuersus ad Orientem dicat coniurationem quam præmisimus: Lamarton, anoyr: & statim intelliget tuam intentionem secretam quam Spiritibus commisisti pro certo.

AD

Roth.

AD SCIENDVM SPIRITVVM LOCA, *nomina & signa, nota subiecta.*

SED cum sit necessarium omni operanti in hac scientia scire loca & nomina principalium Spirituum & signa, ne morantem in meridie per ignorantiam vocet ab Aquilone, quod non solum impediret intentũ, sed etiam lædere posset operantem ponam tibi consequenter in circulo plagas in quibus principales Spiritus morantur, cum nominibus eorum & signis.

Rub.

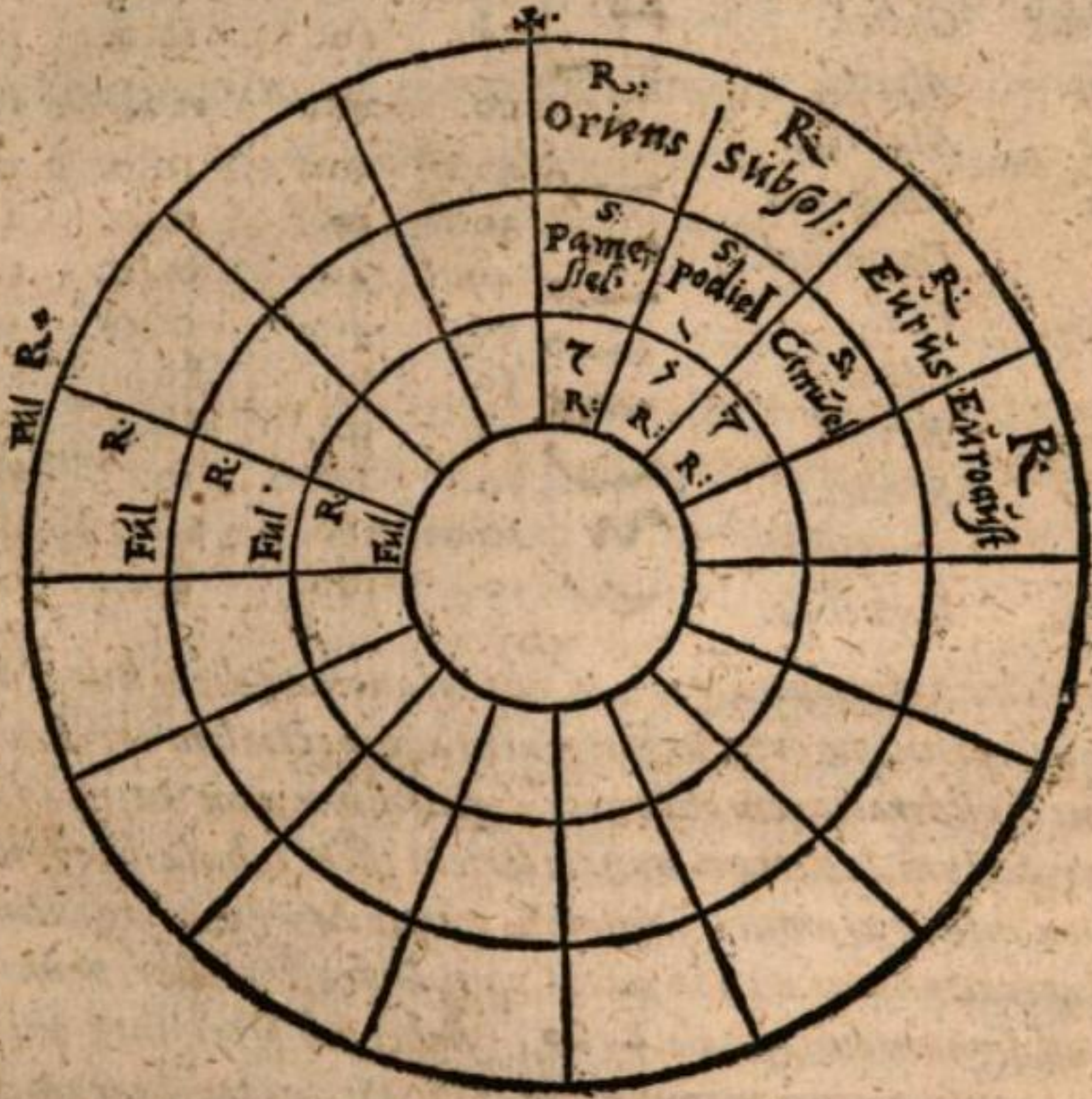

In hac figura sculptoris incuria legitur *Podiel* pro *Padiel* & *Cimuel* pro *Camuel.*

Ecce iam habes plagas orbis vniuersas, quas nosse in operatione huius artis in præsenti libro inprimis & ante omnia est necessarium, & sine quorũ notitia nullus in arte sequetur effectus.

Rursus oportet te scire singulorum principalium Spirituum primos substitutos, quot sint in numero quibus secreta mysteria committuntur: Vt scias eorum ordines, quomodo sint vocandi, & quomodo rursus emittendi ad officia sua, & quot ipsi habeant illuminatores in die, & quot

Digitized by Google

lucifugos in nocte, quosque amicos & quantos soleant formidare inimicos, & de his omnibus docebo te in præsenti tabula, quæ dicitur tabula directionis.

Schw.	Roth.	S.	R.	S.	R.	S.
Oriens.	*Pamersiel.*		1000.	10000.	100.	0.0.
Subsolanus.	*Padiel.*		10000.	200000.	10.	0.0.
Eurus.	*Camuel.*		10.	10.	10.	10.0.
Euroauster.	*Aseliel.*		10.	20.	10.	0.10.
Auster.	*Barmiel*		10.	20.	10.	20.0.
Austafricus	*Gediel.*		20.	20.	10.0.	10.0.
Africus.	*Asyriel.*		20.	20.	120.	10.
Fauonius.	*Maseriel.*		30.	30.	10.0.	0.10.
Occidens.	*Malgaras*		30.	30.	0.30.	210.
Chorus.	*Dorothiel.*		40.	40.	0.40.	30.0.
Subcircius.	*Vsiel.*		40.	40.	0.30.	0.0.
Circius.	*Cabariel.*		50.	50.	80.0.	80.0
Septentrio.	*Raysiel*		50.	50.	80.0.	0.80.
Aquilo.	*Symiel.*		10.	1000.	10.	100.
Boreas.	*Armadiel.*		1000.	180.	8.0.	00.
Vulturnus.	*Baruchas.*		10.	180.	810.	00.

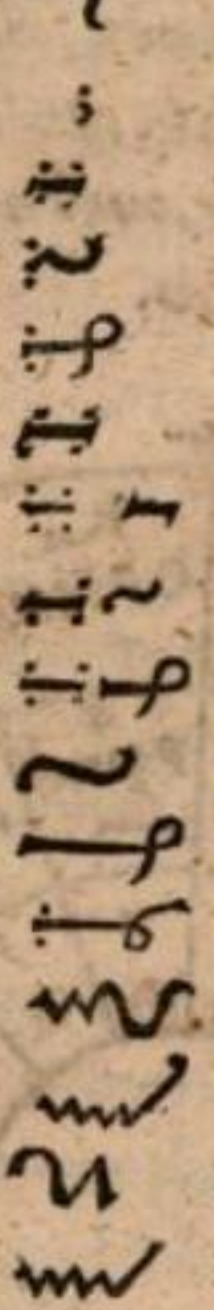

Orientem hic velim intelligas non vbi Sol quolibet die oritur, sed eum locum in quo à principio creatus fuit, quem æquinoctialem appellamus. Nisi enim hanc considerationem obserues diligentissime, non poteris in hac arte habere profectum. Sed etiam nunc te seriem istius tabulæ docebo ita, vt ex Vno spiritu intelligas omnes. Capiamus itaque Malgaras pro exemplo, per quem fit operatio huius artis in nono Capitulo præsentis libri primi. Occidentalis est, signum eius est tale *, habet sub se triginta qui præsunt diei, & habent Imperium magnum fugandi Spiritus tenebrarum. His subiecti sunt alij 30. qui præsunt nocti & versantur in tenebris semper, nec veniunt ad lucem, nisi per imperium suorum principum, quibus omni tẽpore sunt subiecti. Et isti rursus sub se habent tanquam custodes & ministros pleno iure subiectos aliquãdo 30. aliquando 20. aliquando 10. & aliquando omnes, cum omnibus simul egrediuntur ad imperium suorum principum, tali scilicet ordine. Vt quot eorum numero per operantem Virtutum magnarũ imperio vocati fuerint ex secundo vel tertio ordine, tot etiam serui-*

tores

tores & cuſtodes cum ipſis veniant ad principalem, qui eſt Malgaras. Iterũ ſub iſtis ſunt alij tanquã nuntij & ianitores: ſine certo numero, qui ſæpe cum ipſis mixti conueniunt. Horum ſpirituum omnium nomina non tenemus. Sed quæ ſcire neceſſarium eſt operantem, in quolibet capitulo exprimemus. Et nota, quod omnes iſti ſpiritus ſunt cum ſuo imperatore principali quilibet in plaga orbis deputata ſibi, vt patet in tabula.

CAP. II.

CVIVS PRINCEPS VOCATVR PADIEL Noth.
Subſolanus, habens ſub ſe miniſtros diurnos 10000. *nocturnos* 200000. *& alios multos ſubſeruitores, quorum incertus eſt numerus.*

CVM, ſicut in præcedenti Capitulo diximus, Pamerſiel cum Spiritibus ſuis dictis, implacabilis & infidelis ſit, nec obediat paſſim omnibus in hac arte operari cupientibus, ſed vix in ea expertiſſimis: volum⁹ in hoc præſenti Capitulo artem facere tutiorem, & modum operandi in ea demonſtrare per Spiritus meliores qui ſint beneuoli, prompti & hilares ad obediendum vocanti, qui debito modo & tempore vocati veniant ſine mora: & quod eis fuerit commiſſum fideliter perferant ſine omni fallacia. Primus autem principalis huius operationis imperator & præſidens dicitur Padiel nomine Subſolanus, manſione orbiculari; quæ eſt prima manſio poſt orientem. Is habet ſub ſe decem millia qui præſunt diei & omnibus operationibus huius artis diurnis, qui præcipiunt & educunt Spiritus nocturnos in tenebris latitantes, qui ſunt numero ducenta millia, omnes fugiunt lucem & diem, præter vnum qui eſt nuntius ad Spiritus præſidentes: omnes boni & beneuoli ſunt, nec lædunt operantem niſi ſit malitioſus, vel minus in arte peritus. Non opus eſt omnes ſimul aduocare, ſed pauci ſufficiunt & aliquando vnus ſatisfacere poteſt operanti, ſiue operatio nocturna ſit, ſiue diurna. Nam cum

ſint

Digitized by Google

ſint beneuoli, quieti & tranquilli: frequentius ſoliuagi ſunt, quã in multitudine tumultuoſi. Cum ergo volueris operari per eos, & mentis tuæ ſecretũ alicui, quantumcunque abſenti, per ipſos intimare: ſic facito. Scribe in chartam præparatam antea debito modo, ſicut ſcis, quamcunque narrationem volueris & in quacunque lingua; quia indifferens eſt: cum ille non ex charta, ſed ex Spiritibus mentem tuam percepturus ſit quam ſcribens, vertes te ad ſubſolanum, qua perfecta dicas iſtam coniurationẽ. Padiel aporſy meſarpon omeuas peludyn malpreaxo. Conduſen, vlearo therſephi bayl merphon, paroys gebuly mailthomyon iltheàr tamarſon acrimy lon peatha Caſmy Chertiel, medony reabdo, laſonti iaciel mal arti bulomeon abry pathulmon theoma pathormyn. Cum hæc verba cõpleueris, videbis duos vel ad minus vnũ è Spiritibus placidiſſime præſentem & paratũ obedire voluntati. Et huic committes ſecretum tuum, & fideliter perferet illud quò iuſſiſti. Cum autem literæ venerint ad eum cui mittuntur per nuncium, ſi ſolus eſt, bene, ſi cum aliis, ſecedat ad partem ſi poteſt, aut ſi non poteſt, verſus ad ſubſolanum, dicat ſub ſilentio iſtam coniurationem. Padiel ariel vanerhon chio tharſõ phymarto merphon ampriſco ledabarym, elſophroy meſarpon ameorſy, paneryn atle pachumgel thearan vtrul vt ſolubito beſlonty las gomadyn triamy mefarnothy. His verbis rite dictis ſtatim Spiritus miſſus apparebit reuelans ei perfecte nullo alio percipiente quicquid illi commiſiſti reuelandum ſine dolo & ſine omni periculo. Nemo autem malicioſus & nequitioſus facile in hac arte poterit operari, ſed quando quis melior & purior fuerit tanto ei Spiritus libentius & hilaritate maiori obediunt. Et quãdo hanc ſcientiam vnusquiſq; magis occultauerit, tãto facilius operabitur. Et nota, quod iſte Padiel cum Spiritibus ſuis eſt deputatus ad nunciandum ſecretas auiſationes pro correctione malefactorum, incarceratione, punitione, ſicut ſubiecto demonſtrauimus exemplo.

INTEN-

Digitized by Google

Roth.

INTENTIONIS SECRETVM, QVOD non literis, sed Spiritibus secundæ mansionis committatur.

DELATVS est quispiam apud principem, cui aliquod crimen imponitur læsæ maiestatis vel quodlibet aliud: vult eũ puniri per suũ officialem à quo longe disiungitur sed ei scribere id ipsum nõ vult, ne manifestatis literis qualibet occasione reus fiat auisatus, & fugiat, vel coadiunctis sibi viribus amicorum resistat, vel quippiam contra principem aut patriæ leges moliatur sinistrum. Scribit hanc vel aliam quamcunq; narrationem ad suum præfectum quam non vereatur ab omnibus legi: secretum vero cõmittit Spiritui, eo modo quo prædiximus, qui fideliter narrabit secretum eius illi, ad quem mittitur prius in hac arte institutum.

Sinceram charitatem. Mitto tibi orationem pro deuotione pœnitentiũ, satis pulchre compositam, breuemque, quam integra mentis meæ beneuolentia in te sola possidere non voluit, & est talis vt sequitur. Libera nos Iesu Christe æterne saluator bonorum omnium & indulge reorũ delicta, gemitusq; nostros exaudi, mitigans tempestates vitiorum, renouansque conscientiæ vetustatem, ad æternam nos reducito paradisum. Bone Iesu remitte nobis exorantibus peccata nostra: quoniam grauiter offendimus & sæpe relapsi sumus. Dulcissime Saluator infirmitates nostras sana, quæsumus. Benignus esto rogantibus te Iesu pijssime & nos famulos tuos supplicantes exaudi. Homines sumus assiduis miseriis inuoluti, maximisque tempestatibus immersi. Erue nos, tribulatorum consolator victoriosissime, quoniã vita nostra assidua infœlicitate sepulta corrumpitur. Miserere tantum Iesu clementissime saluator, respice humilitatẽ te amantium & non permittas demergi nos exules in luto & turpitudine vitiorum, in amore sæculi. Hucusq; torpentes iacuimus, vicijsq; innodati nostram paruipendimus salutem, futurique examinis minime recordati sumus. Benignissime Creator esto propitius famulis tuis, & salua lachrymantes quos decepit miserrima vanitas mundi, viam (proh dolor) Veritatis neglexïmus omnes, sed libera nos luto infixos exulesque: quoniam Saluator noster tu es Iesu, qui neminem despicis gaudium indeficiens & sempiterna fœlicitas sanctorum es spes nostra, Christianorum gloria, Angelorum lumen, remunerator inuictorũ Martyrum, corona virginum, honestas viduarum. Bone Iesu exaudi nos humiles, cla-

Digitized by Google

mantes ad te, libera nos de præsenti exilio concedens nobis gratiam, vt sine fine viuamus, viuifica quæsumus non miseros seruos tuos exules, quos redemisti, vt Zelum Iustitiæ verum consequamur. Conserua nos omnipotens Deus, maiestas infinita, misericordia incircumscripta, æterna salus nobilium animorum. Amen. Finis orationis Ioan. Trithemij Abbatis.

ALIA ORATIO, CVIVS CONIVRATIO Padiel melion, parme, camiel busayr, ilnoma, venoga, pamelochyn.

HANC quoque non indeuotam orationem accipito. Humanæ salutis amator, vniuersorum Creator maximus, nobis indixit obedientiā mandatorum cui omnes tenemur obedire ex amore, præmium vero obedientibus promisit sempiternæ fœlicitatis tabernaculū possidere. Christi obedientiā inspiciamus, quā imitari curemus, vt ad æternā fœlicitatem nobis promissā ingredi mereamur, angelorumq; cōsociari mansionibus sempiternis. Agamus pœnitētiā dum possumus, tēpus preciosum expendētes fructuose. Caueamus ne imparatos mors rapiat, quæ concedere moram alicui recusat. Ideoque fratres agere pœnitentiam non tradetis. Velociter enim ad vos mors veniet: quam nemo vestrū diu euadere potest. Dies ergo vestros transeuntes conspicite pœnitentiam inchoantes, quando tempus habetis. Appropinquat hora decedendi hinc. O mors rerum terribilium terribilissima, quam velociter nos miseros consumis incolatumque nostrum breuissimum multis iniuriis plenū miseris facis esse crudelem? Euigilemus miseri Christo Iesu Saluatore nostro pijssimo nos exhortante & contestante, vt turpes negligentias arguamus, & bonis operibus iustititiæ vias solicite custodiamus. Alme redemptor generis humani exaudi nos, veniamque nobis tribue peccatorum. O pater misericordiæ sis nobis propitius in omnibus aduersitatibus nostris. Sana domine infirmas animas nostras, quoniam tui sumus, præsta nobis afflictis vermiculis requiem sempiternæ amœnitatis, quatenus te semper aspiciendo laudemus. Amen. Ioan. Trith. Spanheimensis ædidi, 1500.

Digitized by Google

CAP. III.

CVIVS PRINCEPS CAMVEL, HABENS *sub se spiritus præsidentes diurnis operationibus 10. & nocturnis similiter 10. cum subseruitoribus totidem, quorum officium est mittentis nunciare aduentum, Vias & Iter.*

Roth.

TERTIÆ mansionis ad Eurum primus & supremus omnium Spiritus vocatur Camuel, valde beneuolus & promptus ad mittendum suos substitutos ad eum qui in hac scientia secundũ formam debitam operatur. Paucos quidem habet ministros, sed omnes bonos, voluntarios & fideles, videlicet decem, qui præ sunt, diei & totidem qui præsunt nocti, qui semper bini mittuntur ad operantem ex vtroq; ordine, cum hi qui præsunt diei, non fugiunt tenebras, nec illi qui pręsunt nocti, lucem. Semper vbi necessitas expostulat in omni commissione operantis alter iuuatur ab altero: & quando apparent visibiles, tunc vnus cernitur in habitu pulchro mixti coloris, & alius in forma lucidi splendoris astare consueuit. Sæpe tamen apparent solo effectu sensibili quidem, sed non videntur, nisi cum ita placuerit operanti. Iste vero Camuel cum ministris & subseruitoribus suis autoritatem habet atq; virtutẽ nunciandi absenti amico statum, voluntatem, conditionem, viam, itinera, aduentum, & recessum mittentis, quando voluerit ipse qui operatur in hac arte. Cum ergo volueris, operarisq; pro tua voluntate, per angelos huius mansionis: oportet te scire inprimis, qui sint decem angeli Camuelis qui præsunt diei & quot quilibet eorum habeat substitutos, & ita similiter de nocturnis: quod vt scias perfecte: pręsentem tabulam considerabis.

Schw.	Roth.	S.	R.	R.	R.	R.	R.	R.	R.
Orpeniel	*10.*	*Citgara*	*100.*	*Daniel*	*10.*	*Dobiel*	*100.*	*Azimo*	*10.*
Camyel	*100.*	*Pariel*	*10.*	*Omyel*	*10.*	**Nodar*	*10.*	*Tediel*	*0.*
Budiel	*10.*	*Cariel*	*10.*	*Asiniel*	*100.*	*Phaniel*	*10.*	*Moriel*	*0.*
Elcar	*10.*	*Neriel*	*10.*	*Calym*	*100.*	*Meras*	*100.*	*Tugaros*	*0.*

*Magis videbatur legendum Noctar.

Hic habes in tabula 10. angelos Camuelis qui præsunt diei cũ substitutis suis in numero, & totidem qui præsunt nocti, cum

Digitized by Google

tis quoque subseruientibus. Vltimi autem sicut cernis nullum habent substitutum, quoniam o. sicut nosti, nihil omnino significat in numero. Cũ ergo volueris per istos angelos operari, præpara chartam tuam, sicut moris est; & versus ad Eurum scribe quamcunque narrationem, & in quacunque lingua volueris, quæ non sit necesse occultari : qua perfecta, legas sequentem coniurationem tacite. Camuel aperoys, melym meuomanial, casmoyn cralty busaco aeli lumar photirion theor besamys, aneal Cabelonyr thiamo vesonthy. Completa hac coniuratione sub silentio, fac commissionem tuam spiritibus, qui præsto sunt, quemadmodum nosti; & emitte eos, omnia sub silentio & extra tumultũ, si fieri potest, operans, postea da literas cui volueris nuncio perferendas, apertas vt libet, & vadat, quia Spiritus non negligent officium suum, siue cito veniat nuntius, siue tarde, de quo nullum sit tibi dubium, qui fideles sunt. Oportet autem vt scias, quem Spiritum mittere velis ex prædictis, quatenus in coniuratione nomen eius statim post principalem exprimas, & hoc in omnibus operationibus, in quibus angelorum mittendorum nomina in ipso capitulo ponuntur. Sed iam ponamus dictorum à nobis similitudinem super his, quæ pertinent ad officium Camuelis & Spirituum eius subiectorum.

Roth. SIT ISTA MENTIS MEAE INTENTIO *secretissima, quam per Spiritus prædictos velim scire absentem.*

SVm Romæ positus, intelligo ex consilio secretissimo summi pentificis, Romanum imperium ipsum velle transferre in Francos. Cupio auisare Germaniæ principes: per nuntios nequeo quibus non confido: literis nequeo, quia in omnibus Ciuitatibus Italiæ sunt in portis deputati, qui scrutantur transeuntes exactissime. Scribo ergo vnam orationem deuotam, quam mitto per nuntium apertam, cũ alijs familiaribus literis clausis ad eosdem principes. Compello Spiritus tertiæ mansionis & præcipio eis vt literas mittendas sequantur. Et cum à recipiente vocati fuerint, reuelare ei nõ obmittant secretam intentionem meam, quam litteris commendare nõ audebam. Veniunt, vadunt obediunt. Omnes morimur, quoniam omnes hæreditarium reatum originalis noxæ contraximus: nemoque viuit non moriturus

Digitized by Google

turus in breuissimo tempore: contraximus delictum orginale in Adam & Eua. Morimur autem morte corporis omnes homines propter temeritatem Matris Euæ miserabilem. Mortem vero animæ Victor mortis Iesus nos liberando fugauit. O Iesu Christe crucifixe, respice humilitatem nostram quoniam miseri sumus, infælices, multisq; tribulationibus vexamur. Ergo clementissime Rex cælorum petimus concede nobis contritionem, veniamque omnium peccatorum propter humilitatem tuã eximiam qua redemisti nos de inferni ærumnosis tenebris, noxiisq; passionibus. O beatitudo nostra Iesu clementissime, ò dulcissime amator Innocentiæ quid retribuam tibi? Tu sanctus & innocens pro nobis pateris. Quo fugiemus cum veneris ad rationis examen? Venies cum potestate reddere mercedem unicuique secundum cõscientiam suam. Eruntque tibi nuda omnia: nec te aliquid latebit, cuius nõ habeas notitiam. Ergo viuentes agite fratres pænitentiam, districtumque Dei omnipotentis examen operibus misericordiæ præuenite.

Tergite fletibus crimina & pauperum labores subleuantes, Deum vobis efficite placabilem. Quoniam benignus est inuocantibus eum. Ergo, dum tempus est, quærite misericordiam eius. Semper gratias agite ei qui redemit vos Iesus Christus crucifixus pro hominu m salute timentium dominum.

SIT ALIA FORMA SECRETORVM ISTA, quæ committatur Spiritibus. Roth.

SEcretum manet in mente mea repositum, de ad uentu meo ad amicũ vel amicam in proximo secreto. Nõ audeo scribere hoc ipsum, ne palam fiat, quod causa vetat ardua, nec demandare per nuntium, quod idem periculũ: voco spiritum, committo rẽ, venit, vadit, perfert secretum secretissime, tutus sũ ego literarũ forma quas mitto sit vt libet familiaris, ne desit occasio.

Salutem D. Lator præsentium frater Arnoldus Bostius plura composuit admiranda volumina de variis rebus, vt in libro nostro tibi dudum transmisso inter alia multa, qui prænotant de ecclesiasticis scriptoribus, reperies scriptum in fine, vbi fit mentio viuentium. Hunc tantum virum, religione & artium venustate notabilem tuæ sinceritati, charissime fautor, cõmendo & plurimum rogo, quatenus recipias ipsum ea qua omnes in amicitia nobis coniunctos suscipere familiaritate consueuisti. Reserabit tibi arcana multa naturæ, teq; conuersatione dulcissima oblectare poterit, si volueris. Meũ de magicis experimentis codicem quem habes mihi oro quantocyus curato remittere,

Digitized by Google

mittere. Volumen Synesij virtute ſpirituum mittam tibi mox cum mihi experimēta mea remiſeris. Cura te ipſum vt valeas. Mihiq; ſæpe reſcribito. Datæ in Spanheim ſexto Iduum Martij. Anno dominicæ Incarnationis M.D. Ioan. Trith. Abb. — Recipiens autē literas is ad quem ſpiritū miſiſti, faciat quod in hac arte nouit eſſe faciendum: & ſigno orbiculari cognito ſe vertat ad Eurum ſubq; ſilentio iſtam dicat imprecationem.

Camuel Buſarcha, menaton enatiel, meran ſayr abasremon, naculi peſarum nadru laſmon enoti chamabet vſe ar leſponty abrulmy pen ſayr thubarym, gonayr aſmonfriacha rynon vtry hamerſon buccurmy pedauellon. His dictis accipiat literas denuo in manum reſpiciens verſus Eurum vt noſti. Notandum vero quod iſti ſpiritus omnes cum ſuo principe ſunt ad Eurum & propterea oportet, vt ſe illo vertat omnis qui operatur per illos: aut ſi non poteſt, literas ſaltem illo verſus cum receperit reponat. Obſerua & intellige quæ diximus tibi.

CAP. IV.

Roth.

CVIVS PRINCEPS ASELIEL MORATVR ad Euro-auſtrum, habens ſub ſe 40 principales ſubſtitutos cum ſeruitoribus eorum: & præſunt his quæ pertinent ad amorem.

QVARTAM manſionem ab Oriente in Euro-auſtro tenet magnus princeps Aſeliel cum ſpiritibus ſuis, quorum decem præſunt operationibus in hac arte diurnis, & 20. nocturni. Horum omnium poteſtas & officium eſt nuntiare ea quę pertinent ad amorem mulierum. Habent autem hi 30. tanquam principales ſub ſe, & totidem alios quos mittunt per ordinem ad officia ſua, cum fuerint per operantem debito modo vocati. Rurſus ſub iſtis iterum ſunt alij, quorum magnus eſt numerus. Tu autem cum volueris per principem huius manſionis in Steganographia operari, non opus eſt omnes ſubiectos ei ſpiritus aduocare, ſed ſufficit tibi vnus aut duo, ſiue operatio ſit nocturna ſiue diurna. Dicam ergo tibi paucorū nomina, cum numero ſubſeruientium eis. Ex quibus ſemper aduoces vnum aut duos quos volueris, nec pluribus indiges, niſi operatio pro diuerſis. Hæc eſt tabula.

Digitized by Google

Mariel	20	*Cubiel*	20	*Asphiel*	20	*Melas*	20	Nom. rubi.
Charas	20	*Aniel*	20	*Curiel*	20	*Sariel*	20	Num. nig.
Parniel	20	*Asabel*	20	*Chamos*	20	*Othiel*	20	Nom. nig.
Aratiel	20	*Arean*	20	*Odiel*	20	*Busar*	20	Num. rub.

Habes iam ecce sedecim principes ex maioribus, qui sunt sub Asiel magno, quorũ octo præsunt diei, & octo præsunt nocti, & quilibet ex eis habet 20. subiectos famulos, quos mittunt ad officia sua, quotiens necessariũ fuerit. Principes omnes boni sunt & ad obediendum beneuoli atq; promptissimi: sed famuli eorũ non omnes, quoniã superbi & implacabiles aliquando sunt, maxime ad eos quos considerant in arte minus esse pfectos. Isti vero sedecim principes cum subditis suis ad omnia nuncianda tibi sufficiunt, nec opus est, te plures vel nosse vel aduocare. Cum autem volueris operari in Steganographia per Asielem, pro præmissis in arte consuetis obserua locum mansionis eius, qui est in Euro-austro, & voca vnum ex spiritibus supra dictis pro tempore suo, quemcunq; volueris. Hæc est coniuratio. Aseliel aproysy, melym, thulnear casmoyn, mauear burson, charny demorphaõ, Theoma asmeryn diuiel, casponti vearly basamys, ernoti chaua lorson. Completis ex more coniurationibus subiunge cætera quæ sunt ex more in arte facienda, & consequetur effectus operationis tuæ certissimus. Ponamus exemplum.

Fingamus mentis tuæ arcanũ. Habes amicã in cui' amore detineris, nec minus ipsa: sed accedere aut alloqui nõ potes eã propter custodiã suorũ. Inuenisti tandem cõsiliũ quo ipsa potiri valeas, sed eam est auisare ẽt prius necesse: per te non potes, literis non audes ne in manus aliorũ deueniant: nuntijs aut vetulis rem non decernis cõmittendam, ne te postea reddant notũ. Rem ergo arte per tempus occulta, quam fieri palã non posse confidis. Vocas ministros artis inuisibiles, scribis literas in nullo suspectas ipsasq; mittis ad amicã ẽt per ipsos custodes, laudãt scriptũ, præbẽt amicę legendũ: illa signũ recognoscens nunciũ aduocat occultũ, audit consiliũ, remandat consensũ: accedis, intras, potiris.

Mors Iesu Christi genus humanũ viuificauit, cuius vita innocẽter afflicta liberauit nos ab omni calamitate. Ergo honoremus humilitatem eius in nobis

Digitized by Google

nobis resistendo tentationib. vitioru m, instandoq; in omnib. bonorum operũ. Christus Iesus saluauit animas nostras. Gratias dicamus æternas nostro redemptori pijssimo, quoniam omnes reduxit ad tutas exuuias, cuius nomẽ cum feruore laudemus omni tempore, præoccupantes faciẽ sanctißimam eius nostris orationibus; viuamus virtuose in amore rectitudinis, abijciẽtes tumultum mundalium negotiorum, iusticiæ normam sequamur, vitijs noxiis resistamus deuotissime, lachrymisq; negligentias abluamus in maxima solicitudine memores futuri iudicij, cuius inæstimabilis horror inferni pœnis nequaquam inferior. Anno Dominicæ natiuitatis M. D. 6. Id. Martij. ⁓ *Cum has similesue acceperit literas is cui mittuntur in arte peritus faciat quod nouit secundũ eiis instituta faciendum, vertatq; se ad aspectum Euroaustri. Cuius hoc signum* ⁓ *& legat contestationem spirituum quæ est talis: Aseliel murnea casmodym bularcha vadusyn aty belron diuiel arsephonti si pa normys orleuo cadon Venoti basramyn. His contestatis cõtinuet operationem artis, & audiet secretum mittentis.*

CAP. V.

Roth. *CVIVS PRINCEPS SVPREMVS, BARMIEL nomine, moratur in Austro, habens sub se 10. principes, qui præsunt diei. & 20. qui præsunt nocti cum seruitoribus eorum: & sunt super secretis nunciandis, quæ pertinent ad traditiones castrorum.*

QVINTÆ mansionis in Austro ad meridiem princeps magnus vocatur Barmiel, habens sub suo dominio principales duces 10. qui præsunt diei cum subseruitoribus eorum & 20. numero, qui præsunt operationibus nocturnis cum famulis eorum. Qui ideo plures sunt numero, quam diurni; quia frequentius operatio huius mansionis fit in nocte quam in die. Eorum enim officium est nuntiare secretas traditiones castrorum & ciuitatum, maxime temporibus nocturnis. Tu autem cum volueris in hac arte operari per Barmielem; voca vnum ex principibus eius, quemcunque volueris: statim veniet ad te cum 20. seruitoribus, quia nunquam solus aut cum paucioribus incedere consueuit aliquot principum huius mansionis. Secretum, vero tuum non famulis quia superbi & malitiosi sunt, sed principi committe, quia bonus,

Digitized by Google

bonus, placidus, fidelis, & multum beneuolus eſt. Sed iam nominabo tibi ex ipſis principibus diurnis octo & ex nocturnis ſimiliter octo, qui ſunt meliores & promptiores ad obediendum, nec pluribus indigemus.

Schw.	Roth.	N.	S.	S.	N.	N.	S.
Sochas	*20.*	*Acterar*	*20*	*Barbis*	*20*	*Marcaiz*	*0.*
Roth.	Schw.	S.	N.	N.	S.	S.	N.
Tigara	*20*	*Barbil*	*20*	*Marquus*	*20*	*Baabal*	*0.*
Schw.	N.	N.	S.	S.	N.	N.	S.
Chanſi	*20*	*Carpiel*	*20*	*Caniel*	*20*	*Gabir*	*0.*
Roth.	Schw.	S.	N.	N.	S.	S.	N.
Keriel	*20*	*Manſi*	*20*	*Acrebã*	*20*	*Aſtib*	*0*

Habes 16. ſpiritus, quorum duodecim quilibet habet 20. miniſtros, cum quibus ſolent apparere vocanti. Reliqui quatuor, quibus o. quod nihil ſignificat ſuppoſitum eſt, nullum habent ſubſeruientem, ſed ſemper ſoli veniunt & ſunt in miniſterio ſuo fideliſſimi & impigri ad omnia quæcunq; mãdaueris eis. Volens itaque operari per aliquem eorum, pręmiſſis his quę ſunt in arte præmittenda, dicas coniurationem iſtam ad Auſtrum. Barmiel buras melo charnotiel malapos veno maſphian albryon, chaſmia peluo morophon apluer charmya noty Meſron alraco caſpiel hoalno chorbē, pucar aſcrea cralnoty carephon elcſor bumely neſitan army tu faron. Poſtquam imperationem compleueris, ſpiritui apparenti quem vocaſti commenda ſecretum, literas autem mitte per quemcunque volueris, & qualeſcunque volueris. Sed vtamur exemplo.

PONAMVS SECRETVM REGIS, QVOD *non ſit confidendum alicui quouis modo.* Roth.

Rex quiſpiam aut princeps obtinere ciuitatem aut munitionem armis nõ valet, quã cupit, rem arte pertemptat, corrumpit mercede cuſtodes, conſilium nulli confidunt, nec literis quidem, ne deprehenſus ille nõ conſequatur intentum, iſti mercedē cum vita amittant. Ad Manſionē Barmie-

C *lis ſe*

lis se princeps cõuertit, vocat spiritum nũt ium, committit occultum: venit ille, perfert nuntio, capitur nocte, non scitur quomodo. Pro his si placet
Roth. fingamus literas in nullo penitus metuentes lectorem.

Iuste viuendo fœlicitatẽ consequemur: soli namq; exaltandi humiles, soli temerarij cõdemnandi. Si fœlicitatẽ requiris, æternam iustitiam tene, & altissimã gloriam consequeris. Feruentissimus Zelator veritatis esto & non amaueris mendacium, corrumpens honestatem, animiq; temperantiã dissoluens: fuge vanitatem mundi, quoniã breuissima est. Amator esto Iustitiæ & neminem supplantes iniuste. Còle virtutes, vitia fuge, iustitiæ libertatem tuere, omnem insolentiã caue semper humilis esto. Saluatorem animarum nostrarũ dilige: qui diligit eum, nequaquã morietur infœliciter. Contemne gloriam repente transitoriã, ama beatitudinem sanctorum æternaliter non corrumpendã, fuge solicite insidias hostis nostri antiqui, quem vincet nunquã intermittenda deuotionis humilitas. Esto vigilans vt carnis ardore nõ vincaris, viriliter iustitiæ semitas defende, rectitudinisque Zelũ intrepida perseuerantia tenendũ memineris. Gloriam inanem semper fuge tanquam venenum. Paradisi Dei amœnitatem contemplare semper manentẽ Gaudia seculi cito transeunt, hodie lætus, cras omnibus spoliatus emoritur. Fuge Zelum vitiosum amaritudinis, fuge superbiæ tumorẽ, quoniã vtriusq; reatũ perpetuis malis esse obnoxium nõ ignoras. Omnis superbus odibilis Deo: moriens sine intermissione cruciandus nunquã consolabitur. Quid deniq; exspectabunt superbi nisi lamentũ? Ergo væ vobis elati, æterno supplicio digni tenebrisq; & horroribus reseruati sempiternis. O vanitas vanitatum mundi, exterminatrix luminis animarũ deceptrix exulũ, inferni reseratrix per niciosissima Io. Tritth. Abbas Spanheimensis scripsi 5 Id. Martij M.D.

Recipiens literas, cognito signo Barmielis se mox vertat ad Austrum vel quã primum potuerit. Non enim periculum, quo ad obediẽtiam spiritus, ex mora nasci poterit: etiamsi multa fuerit interposita. Nam quando vocant, semper venire consueuit, siue cito siue tarde, etiam post dies multos vocent. Hæc est eius Coniuratio, ijs præmissis quæ ars expostulat agenda.

Barmiel any casleon archoi bulesan eris, Casray molaer pessaro duys anale goerno mesrue greal cusere drelnoz, parle cusureti basriel astymaraphe neas lo, carnos erneo, damerosenotis anycarpodyn. Hanc Coniurationẽ cum dixerit, sicut oportet versus Austrũ, audiet & intelliget mentẽ tuã, quã nõ literis sed spiritui cõmisisti: si ad aliã plagam se verterit, nunquam intelliget.

CAP.

Digitized by Google

CAP. VI.

CVIVS SVPREMVS PRINCEPS GEDIEL *in Auſtro-africo manſionem agens, ſub ſe habet 20. in die, & totidem in nocte cum ſeruitoribus eorum, qui officium annunciandi ea, quæ præcauenda, pericula habent.*

SExtæ manſioni quæ eſt in Auſtro-africo pręſidet princeps magnꝰ Gediel qui habet ſub dominio ſuo alios duces principales 20. in die, & totidē in nocte cum multis ſeruitoribus eorum. Horum officium eſt nuntiare omnia quæ pertinent ad auiſandum amicū de quocunq; imminente futuro periculo, & maxime ad principes pro defenſione patrię, caſtrorum & ciuitatum; & ad omnia nuntianda quæ proſunt amicis, & his quibus fauemus, ad ſalutē: nec non & contra inimicos & aduerſarios quoſcunq;. Ad hęc omnia non eſt neceſſarium aduocare 20. principes, ſed duo ſufficiunt cū ſeruitoribus ſuis, quos vt noſcas ex nomine, conſequenter aliquos ex eis numerabo, videlicet octo prodie, & octo pro nocte.

Schw.	Roth.	S.	R.	S.	R.	S.	R.
Coliel		*Sariel*		*Reciel*		*Aroan*	
	20		*20*		*20*		*20*
Naras		*Rantiel*		*Sadiel*		*Cirecas*	
Roth.	Schw.	R.	S.	R.	S.	R.	S.
Sabas		*Mashel*		*Agra*		*Aglas*	
	20		*20*		*20*		*20*
Aſſaba		*Bariel*		*Anael*		*Vriel*	

Primo antequam procedamus ad operandum, noueris, quod ſemper ad minimum duo ſpiritus vocandi ſunt, cum 20. famulis ſuis, ſine quibus nuſquam procedunt, licet non ſemper omnes appareant viſibiles. Sed de hoc non eſt curandum; modo tu conſequaris per eorum miniſterium inuiſibile quod intendis. Cum ergo per eorum miniſterium volueris aliquid in Steganographia operari; conuerte te ad Auſtro-africum; quoniā omnes ibi cum principe ſuo Gediel omni tempore morantur: & fac, quæ noſti ſecundum ordinem eſſe facienda. Hæc eſt Coniuratio:

Digitized by Google

Gediel asiel modebar mopiel, casmoyn, rochamurenu proys nasaron atido casmear vearsy maludym velachain demosar otiel masdurym sodiuiel mesray seor amarlũ, laueur pealo netus sabelron. His completis erunt duo principes nominanti vocati præsentes, boni, beneuoli, & securi: quos non debes timere: sed committe eis confidenter, quicquid volueris: & mandatum tuum fideliter implebunt ⁖ hoc signum erit rubrum.

Roth. HABEAS IN MENTE TVA TALE SEcretum, quod literis commendare non audes.

SVm principi meo pro multis in me beneficiis obnoxius aduersariorum eius secreto percepi consilium per insidias & traditionem capiendi hac nocte castellum. Principem auisare meum cupio: literis nequeo, cum scrutiniũ transeuntium per hostes fiat in via: per nuncios nequeo, quia nulli penitus meum periculum scio credendum. Vocabo spiritum, committo secretũ, mitto literas tantum pro forma quascunque voluero, vt nouerit princeps quis sit vocandus: & ex spirituum numero (quia sine literis alioquin nesciret missum à me spiritum) vadit iste, nunciat: princeps præoccupat castrum.

Roth. SIT FORMA LITERARVM ISTA vel alia, quam cum legerit, ire prohibeat.

SVmma humani generis nobilitas summaque virtus est Deũ pure amare, ipsius gloriã quærere, & eum rectitudine mentis adorare. Humilitas enim puri cordis regnabit in Cælis patientia sublimabit, sola mens hominis nudi. Deum timentis diligentisq; ad nobilitatem veram constituetur. Deũ ama, mundum sperne, sæculum iniquitatum fuge, ama religionem, fraternam charitatem, pacis vinculum, recteque conuersantium vnitatẽ. Christus in Euangelio monet: Non oportere nos solicitari circa humanas curas superfluas. Habentes (inquit Sanctus Apostolus) necessaria tantum, simus contenti. Habeamus itaque Dei amorem & Zelum iustitiæ: quoniam veræ solidæ diuitiæ sunt, puritas animi, simplicitas cordis, negligẽtia honoris ter-

renæ

ueni; venustatis emundatio, morumque sanctorum institutio. Simus intenti operibus bonis, ne vitia nos obruant, viuamus innocentes in omni rectitudine tanquam crastino morituri. Deum amemus purissimo corde, seruātes solicite mandata eius cum humilitate pro peccatis lugeamus, omni tempore pijssimum Saluatorem deprecantes quatenus nobis vitia remittat, sui amorem cordisque humilitatem infundat. Deseramus istius mundi concupiscentias & vanos falsósque honores obitum nostrum sedulo cogitantes. Viuere virtuose, proximum diligere, iniuriam nulli facere, Deum timere, eleemosynas dare, famelicos reficere, bonos defendere, prauorum vitia redarguere, orationibus insistere, gloriam mundi contemnere, lectionibusque incumbere, thesauri Christianorum sunt. Vana enim gloria mundi repente ruitura est, falsæ etiā diuitiæ, quas breui exspirantes relinquemus inuiti, sola iustitia est nostra fœlicitas. In nostra humilitate sit gloriatio & diuitiarum possessio nobiscum omni tempore mansura, memoria mortis, timor iudicij & nostrorum recordatio peccatorum.

Cum has vel quaslibet alias literas nullum continentes secretum princeps acceperit meus; viso signo Gedielis nouit quo sit vertendum, & quis vocandus Spiritus.

Coniuratio.

Gediel aprois camor ety moschoyn diuial palorsan, sermel, asparlon Crisphe Lamedon ediur cabosyn arsy thamerosyn. His dictis, vt oportet, subiunctisque nonnullis quæ sunt in arte necessaria, spiritu reuelante, non litera, mentis meæ secretum, scilicet arcanum, & præoccupat inimicum.

Cap. VII.

CVIVS PRINCEPS SVPREMVS EST ASIriel, cuius mansio est ad Africum, habens sub suo dominio duces 20. qui præsunt diei, & totidem qui præsunt nocti: quorum officium est nunciare consilia principum amicis.

SEPTIMÆ mansionis princeps primus & supremus vocatur Asiriel, & habitat in ea plaga orbis, quam appellamus ad Africum, habēs sub se 20. principes, qui præsunt diei, & totidem, qui præsunt nocti: qui

omnes sub se multos habent famulos. Si duo duces vocentur ab operante ad ministerium artis ex diurnis; semper 20. famulos habent seruientes sibi: similiter & cum nocturnis fit. Quare si vnũ vocaueris tantum ex principibus, maxime nocturnis: non 20. sed 10. famulos eum habere duntaxat comprobatur. Diurnos nõ vocabis, nisi ad minimum duos; quoniam soli venire nõ consueuerunt: ex nocturnis vnũ vel duos, sicut placuerit, aduocare poteris. Si vocaueris duos, 20. si vnum, 10 famulos in coniuratione ex more noueris esse addendos. Et vt scias, qui soli, & cum socio qui sint vocandi; tabulam considera.

	Roth.		S.	R.	S.	R.	S.	R.
S.	*Astor*		*Buniel*		*Arcisat*		*Cusiel*	
		20.		*20.*		*20.*		*20.*
	Carga		*Rabas*		*Adriel*		*Malqueel*	

Roth.
20——20——20——20——20——20
Schw.
20——20——20——20——20——20

	Schw.	R.	S.	R.	S.	R.	S.
R.	*Amiel*		*Maroth.*		*Budar*	*10.*	*Fassua* *10.*
		20.		*20.*			
	Cusiel		*Omiel*		*Aspiel*	*10.*	*Hamas* *10.*

Horum spirituum qui sunt principales inter 40. habent officium nunciandi secreta consilia principum subditis suis & amicis; ex diurnis habes octo, & ex nocturnis totidem cum multis seruitoribus suis, qui sufficiunt ad omnia; nec cæteros vocare opus est. Diligenter obserua, vt cum vocas vnum vel duos principes ex nominatis, iam numerum seruitorum eorundem in carmine exprimas: sunt enim superbi, & mirabiliter placet eis, quod multis dicantur præesse clientelis. Cum ergo volueris per ipsos in Steganographia operari; verte faciem ad Africum, & fac quæ nosti esse facienda cum diligentia: vt nihil penitus obmittas eorum quæ pertinent ad artem. Coniuratio: Asiriel aphorsy Lamodyn to Carmephyn drubal asutroy Sody baruchon, vsefer palormy thulnear asmeron chornemadusyn coleny busarethon duys marphelitubra nasaron venear fabelronty.

Digitized by Google

His completis, adſtabunt ibi vocati: quos vt diſcernas, ſcito, quod principes communiter ſolent apparere in habitu aereo, id eſt, Sapherino: famuli autem in albis. Secretum vero tuũ committe ipſis principibus, quia fideles ſunt. Habent antè illam conſuetudinem inter ſe omnes duces, vt, quando alloquitur eos operator, tunc ſtatim famulos emittant: imo per ſe recedant, ne audiât commiſſionem. Ceſſante illo loqui ad principes, iterum famuli aſtare videntur.

Sit principis tale ſecretum, quod nulli credat perferendum. Noth.

CONSILIVM principis magnum & ſecretiſſimum de rebus arduis & maximis eſt. Vult illud ſcire principem aliũ quempiam amicum, eo quod cauſam habeat: ſed timet venire cum maximo periculo ſui ſuorumque in publicum: ſi autem nuntio committatur, ne tradat, aut literis, ne legantur ab aliquo. Vocat ergo ſpiritum, qui non reuelabit arcanum: committit, emittit, perficit, ſecurus eſt.

Literas mandat in nullo ſuſpectas, nec publicum in aliquo metuentes. Noth.

IESV Chriſte Lumen indeficiens, omnium ſanctorum æterna beatitudo. Creator vniuerſitatis & rector miſerere nobis. Nos infirmi, gementes & flentes miſericordiam tuam rogamus. Largire nobis virtutem vincendi temptationes diaboli, vt deuictis præſentibus malis, requiem conſequamur. O Saluator dulciſſime Ieſu remitte peccata nobis orantibus. Tuæ enim ſumus, clementiſſime pater, creaturæ humiles: reſpice nos miſeros inutileſq; famulos, quoniã tibi famulari totis viribus optamus. Fac nos habere amoris tui feruorem, bonis exornatum operibus in nobis ſemper. Da nobis veras virtutum operationes, obſeruantiam iuſtitiæ, rectitudiniſq; inſeparabilem amorẽ: fac nos veraciter eſſe humiles mundaliumq; rerum ſtrenuos contemptores, quatenus tuo amore ſemper ardentes nihil diligamus terrenum, nihil æſtimemus nobis temporale iocundum. O præceptor humilitatis Ieſu Chriſte, doce nos tuam imitari doctrinam. Sumus (proh dolor) vitijs multis inuoluti, operibus bonis nudi. Salua nos Ieſu Chriſte, ne pereamus. O Summa veritas viuifica nos, refugium animarum refrigeran-

Digitized by Google

gerantiſſimum: eſto nobis turris fortitudinis. Tu enim viuificator noſter es, tu ſalus es animarum, mentiſque renouator dulciſſimus. Tu ineffabile gaudium angelorum, animorumque fidelium requies ſaluberrima. Tu beatitudo ſanctorum te amantium. Tu inextinguibile lumen ciuium supernorum. Tu mortuorum Viuificator fragilitatem noſtram reſpice. Ieſu Chriſte dulciſſime adiuua nos fragiles ſeruos tuos, quatenus per viam veritatis ſine offenſione incedentes requiem conſequamur æternam, O pijſſime domine Ieſu mitiga labores exilij noſtri. Et cum finis iſtius vitæ cœperit appropinquare, nobis miſericorditer ſubuenire tunc digneris, quatenus ante faciem virtutis tuæ aduerſarius ruat conterritus, fugiantq; procul omnium malorum prouocatores diaboli, mortis æternæ principes, ſæuiſſimiq; noſtri perſecutores. Rogamus per virtutem nobiliſſimæ mortis tuæ dulciſſime Ieſu: non deſpicias nos inutiles ſeruos in die exitus noſtri, quos redimere voluiſti ſanguine tuo: Laua exceſſus noſtros, quatenus intrare gaudia patriæ cœleſtis, expectantibus nos angelis, mereamur. Amen.

Scripſi ego Ioan. Tritth. Abbas, idibus Martij, M. D.

LITERAS idcirco mittimus ad eum, cui fuerit ſpiritus quoque mittendus; quia nullus principum aut ſeruorum ex ipſis ſpiritibus venit, niſi vocetur, neque ad mittentem, neque ad eum, cui mittendus eſt. Vt ergo ſciat is, cui mittitur, à qua manſionis plaga & quem debeat vocare ſpiritum; literæ mittuntur ſigno principis ſigillatæ, & ita ſcriptæ, vt Spiritum oblectent, cupiatque eorum fomento recreari. Sed de his in vltimo capitulo dicemus.

HÆC EST CONIVRATIO SPIRITVVM pro recipiente.

ASIRIEL onear Camor Laueuiel gamer ſothin ianoz alnay bulumer palorſon, irgiel lamedon, ludiel Caparoſyn nauy aſparlon nadiel bulephor ianos peſonty treſloty Camon elyr, mearſu noſy thameroſyn. His dictis verſus Africum ſecretiſſime, cæteriſque additis, quæ requiruntur ex arte: Spiritus apparebit il-

bit illi cum seruis suis visibilis, nullo aliorum vidente eum, nec audient: & reuelabit secretum mittentis in aurem.

Cap. VIII.

CVIVS PRINCEPS SVPREMVS MASERIEL *ad eam plagam habitat, quam Fauonium appellamus, habens sub se duces 60. principales cum seruis eorum multis.* Roth.

OCTAVA mansio est circa Occidentem in eo loco, à quo ventus appellatur Fauonius: & ibi habitat princeps magnus, qui dicitur Maseriel cum infinita multitudine ducum, principum & famulantium, ex quibus ad hanc artem deputati sunt principes 30. qui præsunt operationibus diurnis, & totidem qui præsunt nocturnis, cum multis seruitoribus. Hi omnes sunt constituti ad nunciandum & referendum secreta humanarum artium Philosophiæ, Magicæ, Necromantiæ, & omnium mirabilium & secretissimarum operationum, quæ paucissimis sunt notæ hominibus: & super his sunt prompti & multum fideles, nec reuertuntur, nisi perfecerint totum quod eis fuerat commissum. Quieti sunt & sine strepitu veniunt, sicut iubentur per se cum multis vel cum paucis, vel etiam sine famulis saltem visibiliter: neminem terrẽt, nisi eum, qui non institutus in arte præsumpserit eos vocare per vera principia artis, ad quæ nemo facile sine instituente pertingit. Vt autem in promptu habeas, quos voces ad operationem spiritus: noueris, tibi non omnes esse necessarios, sed aliquos: & ideo sufficiant tibi duodecim pro actionibus, quæ fiunt in die, & totidem pro his quæ fiunt in nocte, cum seruitoribus eorum.

Roth.	Schw.	R.	S.	R.	S.	R.	S.
Mahuc	*30*	*Zerael*	*30*	*Azimel*	*03*	*Alsuel*	*30*
Roth.	Schw.	R.	S.	R.	S.	R.	S.
Rouiel	*30*	*Athiel*	*30*	*Chasor*	*30*	*Aliel*	*30*
Roth.	Schw.	R.	S.	R.	S.	R.	S.
Fariel	*30*	*Vessur*	*30*	*Potiel*	*30*	*Espoel*	*30*

Digitized by Google

Roth.	Schw.	R.	S.	R.	S.	R.	S.
Arach	*30*	*Sarmiel*	*30*	*Baros*	*30*	*Rabiel*	*30*
Maras	*30*	*Amoyr*	*30*	*Eliel*	*30*	*Atriel*	*30*
Noguiel	*30*	*Badiel*	*30*	*Paras*	*30*	*Saluar*	*30*

Habes quidem ex triginta ſpiritibus Maſerielis principalibus quatuor & viginti cum ſeruitoribus ſeptingentis & viginti, quorum primi duodecim præſunt operationibus diurnis, & reliqui duodecim nocturnis. Cum ergo per eos aliquid in Steganographia operari volueris, verte te ad Fauonium, & præmiſſis neceſſariis, quæ requiruntur ex arte, voca vnum ex prænominatis, quem volueris, ſicut oportet: & ſine mora veniet. Cõiuratio: Maſeriel bulan lamodyn charnoty Carmephin iabrun careſathroyn aſulroy beueſy Cadumyn turiel buſan Seuear; almos lycaduſel ernoty panier iethar care pheory bulan thorty paron Venio Fabelronthuſy. Apparente ſpiritu, quem vocaſti, committe ei ſecretum tuum perferendum ſecure, nihil hæſitans omnino, tacite loquens ad ipſum, ſi in medio aliorum fueris, vt noſti.

Roth. Sit mentis tuæ ſecretum tale. :—.

Habes arcana in ſcientiis occultis philoſophia, aſtrorum Magia, Cabalâ Arithmetica, vel quibuslibet artibus, quæ ſcire optas amicum prope vel procul abſentem: ſed ſunt talia, quæ nec literis nec nunciis committere tutum: aut certe tibi arcana mittat, inſtãdum: vel etiam commendare philoſophantem, vt neſciat tamen aliorſum. Voca vnum aut duos ex ſupradictis ſpiritibus: expone ſecretum: ſuſcipit onus, perferet amico, tibique reportabit commiſſa ab illo.

Roth. Scribe orationem quam volueris, aut literas quaslibet nihil continentes ſecreti.

Omnipotens ſempiterne Deus bonorum remunerator æquiſſime, qui filium tuũ noſtri generis eſſe participem voluiſti, vt redimeret diabolica inuidia nos miſerrimos, qui ſola benignitate, redũdans formã noſtri ſuſcepit incorruptam ex flore virginalis vteri; archãgelo ſancto Gabriele inſinuãte, quod Virgo conceptura beatiſſimo tuo ſpiritui perpetua Virgo permaneret, immaculata, clarior hominib. angelicisq; ſpiritibus præeminentior.

Genuit

Digitized by Google

Genuit regem omnipotentem, Deum & hominem, sanctißima & reuerendissima Virgo Maria, virilis consortij omnino nescia, sine dolore pariens, sine tristitia vagientem Deum hominemque suscipiens, semper immaculata consistẽs, purißima, innocentißima, virtute humilitatis hominibus altior, charitate plena, omni laude dignissima, & ab omnibus veneranda: Angelorum beatissima & semper laudanda, Imperatrix refulgentißima, nobilis, inclyta, vereque splendidissima: quam tuus filius in omnibus quæcunq; postulauerit, largissima dignatione admittit, eamque vt matrem, reuerenter veneratur, omnibus creaturis excellentiorem: Cui nihil vnquam expostulanti negare cõsueuit: sed reuerenter sanctißimæ voluntati tuæ consentit, omnia concedens honori eius, quæ stabit pro nobis in nouißimo die adiuuans nos venerantes Virginis almæ præclara merita. Deus lumen veritatis nobis, deuotissime precamur, infunde Deus gratiam & misericordiam omnibus inuocantibus te remissionemq; vitiorum suorum expostulantibus humiliter & noli nos miseros despicere sed in tua bonitate cõfidentes misericorditer suscipe amore lactantis Deum Virginis Mariæ omniumque electorum tuorum. Amen Ioan Tritthe. Abb. Spanheimensis scripsi. Anno dominicæ Incarnationis seu natiuitatis M.D. Iduum Martij quarto

Suscipiens literas is cui mittuntur, signo Maserielis cognito se ad Fauonium conuertat, & præmissis occulte quæ requiruntur ad artem, ipsum spiritum qui missus est, vocet, Coniurationem adijciens.

Coniuratio.

Maseriel onear Camersin, Cohodor messary lyrno balnaon greal, lamedon odiel, pedarnoy nador ianozauy chamyrin. Cõiuratione expleta sicut oportet missus spiritus nebulatenus apparebit. Dictoque verbo mystico veritatem loquetur ad aurem, & omnia quæ sibi fuerant commissa fideliter intimabit. Nullus tamen circumsedentium sentiet quicquam: modo tu constans & imperterritus, sicut oportet, perseueres.

Digitized by Google

Cap. IX.

CVIVS PRINCEPS VOCATVR MALGA-Roth.ras, qui moratur in occidente habens sub se duces pro actionibus diurnis 30. & pro nocturnis totidem: quorum officium est annunciare secreta familiaria amicorum.

NONÆ mansionis quæ est in occidente æquinoctiali habitator est Malgaras maximus princeps occidentis, qui habet sub se 30. duces qui præsunt diei, & 30. alios qui præsunt nocti cum seruitoribus eorũ. Omnium istorum officium est secreta & arcana familiaria amicorum nunciare amicis. Boni sunt duces & promptissimi ad obediẽdum vocanti; maxime diurni, quoniam plus assueti sunt inter homines conuersari. Nocturni enim, etsi boni sunt, non tamen libenter cum hominibus conuersantur, sed lucẽ summopere fugiunt & detestantur, latitare cupientes in tenebris & ob id frequenter apparent vocanti eos per coniuratione sicut vespertiliones. Ex his omnibus quatuor & viginti suis nominibus collocabimus in tabula, quorum duodecim in die, totidemque in nocte sufficiunt.

Roth. S. R. S. R. S. R. S. R. S.
Carmiel 30 Agor 30 Cabiel 30 Misiel 20 Aroiz 10.
Schw. R. S. R. S. R. S. R.
Meliel 30 Casiel 30 Vdiel 30 Barfas 20
Roth. S. R. S. R. S. { *30.20.*
Borass 30 Rabiel 30 Oriel 30 S. { *30.20.10.*

Roth. S. R. S. R. S.
Aroc 30 Libiel 30 Caron 30
S. R. S. R. S. R. S. R.
Dobiel 30 Raboc 30 Zamor 30 Asper 20
R. S. R. S. R. S. R. S. R. S
Cubi 30 Aspiel 30 Amiel 30 Deilas 20 Basiel 10

Habes

Digitized by Google

Habes nunc de principibus Malgaretis duodecim pro actionibus diurnis, & totidem pro nocturnis, cum famulis eorum sexcentis & quadraginta: & nota quod Aroyz & Basiel semper solivagi sunt: Misiel, Barfas, Aspor & deilas bini & bini vocari possunt, reliqui vero terni. Cum volueris habere tres aut duos aut vnum, caue ne erres in nominibus eorum. Sicut tabula te docet, ita facias absque immutatione, ne periculum incidas.

Carmen Coniurationis. Roth.

MALGARAS ador chameso bulueriny mareso bodyr Cadumir auiel casmyo tedy pleoryn viordi eare viorba, chameron vesy thuriel vlnauy, beuesy meuo chasmironty naor ernyso, chony barmo caleuodyn barso thubra sol. Coniuratione dicta sis vir fortis & constans: apparebunt tibi statim visibiles quos vocasti. Quod si vocati ex nocturnis non statim venerint: non propterea intermittas opus tuum: sed vrgeas eos iterata Coniuratione, donec obediant. Sunt enim aliquantulum pigri, & non libenter veniunt inter homines, sicut prædiximus.

Sit mentis arcanum, quod nec homini nec literis committere placet. Roth.

IN his, quę ad rē familiarem, pecuniam, depositum, mutuum, fidem, vel ad quælibet humanæ conuersationis negotia pertinent, Secretum habes, quod cupis amicum scire procul absentem: sed tale est, quod cum maximo vtriusque vel periculo vel detrimento publicum subiret examen: ob id nec literis confidendum, nec hominibus. Vt ergo sis securus, nulliusque conscientiam reuerearis, ad occidētem te vertis, vocas ducem, committis arcanum: vadit ille, perfert fideliter omnia: si quid ad te fuerit commissum, refert.

Literas qualescunque volueris, scribe, in quibus nullius vereare conspectum.

SALVTEM & charitatem. Dilectißime & singularissime amice, præsentiũ lator, ex Ruremunda oriundus valde in amicos nostros beneficus & gloriosus (quem vt humaniter excipias, rogo tibi necessitatem suã exponet: Qui cũ mihi veteri necessitudine semper fuerit coniunctus pro viribus meis, dulcissimum iudicarem releuare beneficijsque cumulare illum. Et vtinam possem consolationem calamitatibus eius impendere. Sed cum sim grauibus (vt luce tibi clarius constat) damnis exhaustus: non possum meo satisfacere zelo, vt optarem. Tu autem, qui es necessarijs temporalibus abũdans, amico te lætum exhibeas, humanumque: quemadmodum consueuisti te exhibere necesitatum amicorum patronum. Rogo itaque, mutua illi sub termino certo ducentos florenos quia constitutus est maxima in necesitate, sicuti te docebit. Confido, quod omnia restituet ad integrum, vbi constitutus illi terminus venerit. Quod si feceris, gratias agam nunquam intermorituras, tibique in grauioribus astabo. Age, vt amorem syncerum in nos tuum effectum comprobemus. Quod illi feceris mihi vole scias factum nec minus ipsum gratissimum tibi obligaueris (firmiter crede) & termino elapso restituet integerrime omnia. Consueuit enim promissa inuiolabiliter seruare, præbere se constantẽ cunctis hominibus. Cæterum cum nouos gaudeas audire rumores, scribere aliquid velim. Enutriui catellum (græco vocabulo erit recte vocatus) tanta eruditione, doctrina, omniumq; rerum memoria vigentem, vt bestiam exuisse nonnullis, hominemq; induisse videatur; græca latinaque intelligit verba, nouit delictorum suorum veniam petere. Quicquid iussero, facit; meq; annuente gestibus, secreta hominum pandit. Tanta eum morum diciplina imbutum cerneres, vt multis doctiorem hominibus æstimares. Iussus fenestram aperire, aperit, naturamq; ingenio transcendẽs, prohibitus cibaria reponit. Onus sibi impositum baiulat exhiberi zelosũ defensorẽ mei se amat, ludit egregie, mirandaq; facit prorsus insuetis incredibilia. Vale. Ioan. Trith. Abbas Sancti Martini in Spanheim scripsit. 3 Id. Martij. Anno M.D.

Has aut quaslibet alias cũ acceperit cui mittũtur, amicus signũ intelligit principis esse Occidentis: vnde præmissis ex more præmittendis ad Occidentem se vertit, vocat Spiritũ, inuisibilem missum contestans, vt visibilis fiat, nec cuiquam dicat. *Carmen Spiritus.*

MALGARAS apro chameron asoty mesary throes Zameda sogreal paredon adre Caphoron onatyr tirno beosy. Cha-

Digitized by Google

merõ phorſy mellon tedrumarſy dumaſo duiſe Caſmiel elthur-ny peſon alproys fabelronty Sturno panalmo nador. Completo carmine, aderit Spiritus ipſe vocatus more ſuo reuelans tibi, quę in mãdatis ſuſcepit, fideliter; cum quo remãdare poteris amico; quicquid volueris eum ſcire occultum.

Cap. X.

CVIVS PRINCEPS SVPREMVS VOCATVR DOROthiel, eam plagam orbis inhabitans, quæ Chorus appellatur à vento: & habet ſub ſe multos duces & famulos.

DECIMA manſio vocatur Chorus à vento, in qua moratur magnus princeps Dorothiel, qui habet ſub ſua poteſtate & dominio 40. duces, qui præſunt operationibus diurnis, & totidem qui præſunt nocturnis abſque famulis & ſeruitoribus pene infinitis. Horum officium eſt omnia nunciare arcana, quæ pertinent ad negotia Spiritualia, & ad dona eccleſiaſtica, beneficia, prælaturas, dignitates, & ſimilia. In operatione autem Steganographiæ, ducum Dorothielis non eſt opus omnium nomina in medium proferre: ſed ſufficiunt ex quolibet ordine pauci. Reliquorum nomina in ſuo loco cum cæteris exponemus. Et de his tabulam conſidera.

Roth.	
Mugael	*o*
Choriel	*o.*
Artinc	*o*
Efiel	*o*

P	S. R.	F	S. R.	P	S. R.	F	S. R.
Mugael	*40*	*Gudiel*	*400*	*Nachiel*	*40*	*Phutiel*	*400*
Choriel	*40*	*Aſphor*	*400*	*Oſiſiel*	*40*	*Cayros*	*400*
Artinc	*40*	*Emuel*	*400*	*Bulis*	*40*	*Narſyel*	*400*
Efiel	*40*	*Souiel*	*400*	*Moniel*	*40*	*Moziel*	*400*
Maniel	*40*	*Cabron*	*400*	*Paſiel*	*40*	*Aroziel*	*400*
Suriel	*40*	*Diuiel*	*400*	*Gariel*	*40*	*Cuſync*	*400*
Carſiel	*40*	*Abriel*	*400*	*Soriel*	*40*	*Vraniel*	*400*
Fubiel	*40*	*Danael*	*400*	*Darbori*	*40*	*Peluſar*	*400*

Carba

Digitized by Google

Carba	40	*Lomor*	400	*Paniel*	40	*Abael*	400
Merach	40	*Cesael*	400	*Curfas*	40	*Meroth*	400
Althor	40	*Busiel*	400	*Altel*	40	*Cadriel*	400
Omael	40	*Larfos*	400	*Maziel*	40	*Lobiel*	400

Ecce habes de principibus Dorothielis ex quolibet ordine diurno scilicet & nocturnis 24. duces, cum numero seruitorum decem millium, centum sexaginta. Et nota, quod operatio per istos multum est à cæteris diuersa, quemadmodum large de domino dicemus. Nam secundum 12. horas diei & noctis operandum est in mansione ista, semperque duabus horis præsunt quatuor principes, tam in die quam in nocte: ita vt non liceat tibi aduocare alium, nisi ex ordine, quem hora concernit. Vt si fit operatio in prima vel in secunda hora diei: voca, quem volueris, ex primis quatuor qui præsunt diei: si in tertia vel quarta, ex secundis quatuor ducem noueris esse vocandum. Et ita consequenter est faciendum per omnes ordines & 24. horas tam in die quam in nocte. Cum autem volueris operari in Steganographia per spiritus ipsius Dorothielis: præmissis generalibus in arte præmitti consuetis, scribe literas qualescunque volueris, vertensque te ad eam plagā orbis quam à vento communiter Chorum appellamus, voca vnum aut plures ex quatuor, qui præsunt horę, in qua operaris. Dorothiel cusi feor madylō busar pamersy chear ianothym baony Camersy vlymeor peathā adial cadumyr renear thubra Cohagier maslō Lodierno sabelrusyn. His dictis spiritū apparentem videbis, quem vocasti, promptum & hilarē ad obediendum, cui arcanum tuum committas secure & fideliter. Tabulam præcedenrem aspice.

Noth. *Ponamus mentis quodcunque arcanum literis committendum.*

EST tibi negotiū, in re qualibet spirituali ad principem, valde & arduum & secretum, quod nulli mortalium nec literis quidem putas credēdum. Vis illud scire principem? Literas pro paupere Clerico supplicatorias aut quaslibet alias fingis ad

eum

eum : vocas ſpiritum, committis illi ſecretum: fideliter agit omnia.

Literas qualeſcunque volueris dabis, in quibus non verearis quicquam.

SIgnifico Gratiæ Veſtræ Illuſtriſſime Princeps, Conradum Hummel beneficiatum ſuper altare ſancti Euangeliſtæ Iohannis defunctum eſſe nocte præterita. Ne autem Gratia Veſtra vel vni ex imperitis vel indignis, quorum reor grandẽ numerum affuturum (vt fieri ſolet) altare dictum expectantium: ſed vtiliori viro reſeruandum ex indeliberato concedat, oro: licet longe exiſtam indignus, quam vt preces meæ in maximi & nobiliſſimi principis conſpectu aliquod beneficium reportare videantur, digne quatenus gratia veſtra præſentium exhibitori, repulſis indigniorib. altare præfatum concedere dignetur: quem cognoui optimis beneficiis dignum, quippe quem morũ pulchritudine adornatum, ſcientia atque literis omnifariam eruditum, modeſtum, continentem, temperatum, amoreque religionis Gratiæ Veſtræ nouerim eſſe placiturum. Eritque beneficiis exhibitis, non ingratus, ſed perpetuo memor. Datæ ex Spanheim. pridie Idus Martij, Anno domini noſtri M. D. Ioan. Tritth.

Cum has meas vel quaslibet alias acceperit literas princeps, aut alter, cui mittuntur, in arte peritus: ſigno Dorothielis cognito ſe vertat ad Chorum (vbi ipſe ſpiritus cum ducibus & ſeruitoribus ſuis moratur) faciens omnia & ſingula, quæ ars ipſa requirit. Deinde ſpiritum voce ſubmiſſa tacite vocet vt nouit.

Dorothiel onear chameron vlyſeor maduſyn peony oriel nayr druſe mouayr pamerſon etro dumeſon, dauor caho. Caſmiel hayrno, fabelrunthon. Completo carmine iſto ſi moram fecerit ſpiritus in veniendo; iterum legat vſque tertio: & ſine omni dubio viſibilis apparebit, & reuelabit ad aurem commiſſa.

Digitized by Google

Cap. XI.

Roth. *CVIVS SPIRITVS SVPREMVSQVE VOCAtur Vſiel, habitans ad eam plagam orbis, quam ex vento inde flante Subcircium appellamus: qui habet ſub ſe 40. duces in die, & totidem in nocte: qui ſunt ſuper Theſauro.*

VNDECIMA manſio totius orbis vocatur Subcircius à vento videlicet, qui ex illa parte venire conſueuit. Ad hanc plagam moratur magnus princeps qui vocatur Vſiel, habens ſub ſe 40. principes, qui præſunt operationibus diurnis, & 40. qui præſunt nocturnis. Horum officium eſt nuntiare occultos & ſubterraneos Theſauros, & omnia, quæ ad rationem Theſaurorum pertinere videntur. Ex his paucos, & quot ſunt in operationibus Steganographiæ hoc loco ſufficientes, nominabimus: & reliquos cum alijs ad proprium capitulum in fine huius libri nominandos reſeruamus. Et nota, quod duces iſtius manſionis, quando vocantur ab operante, libenter & cũ maxima hilaritate venire cõſueuerunt. Et quamuis multos habeant famulos: nunquam tamen vidi, quod aliquẽ eorum ſecum adduxerint ſaltem viſibilem. Si quis autem vellet vti miniſterio famulorum: poſſet, quoniam ſub principibus ſunt, & coguntur eis in omnibus obedire, ſi operator fuerit talis, vt nouerit eos debite vocare vel etiam compellere, ſi tardius apparere voluerint.

Roth.	Schw.	R.	S.	R.	S.	R.	S.
Abaria	40	*Saeſar*	40	*Amandiel*	30	*Hiſſam*	30
Ameta	40	*Poriel*	40	*Barſu*	30	*Fabariel*	30
Arnen	40	*Saeſar*	40	*Garnacu*	30	*Vſiniel*	30
Herne	40	*Maqui*	40				

R:

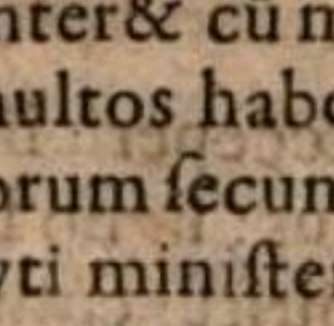

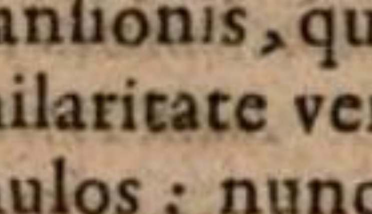

Anſed

Schw.	R.	S.	R.	S.	R.	R.	S.
Anſoel	40	*Saddiel*	40	*Aſuriel*	20	*Pathyr*	20
Godiel	40	*Sobiel*	40	*Almoel*	20	*Marae*	20
Barfos	40	*Oßidiel*	40	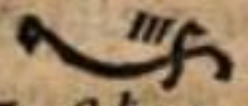		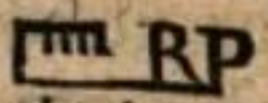	
Burfa	40	*Adan*	40	*Laſpharon*	10	*Ethiel*	10

Ex quadraginta principibus Vſielis, qui præſunt operationibus diurnis habes 14. cum ſeruitoribus eorum 400. in numero, & 14. qui præſunt operationibus nocturnis cum 440. famulis eorum: cum his vtriuſque ordinis duo ſigna (ad probandum & cautelam de Theſauro, ſicut noſti, ne poſſit à latronibus inueniri) cernis oppoſita, quibus vtimur pro cuſtodia theſauri inuenti interea quod ſpiritus mittitur ad amicum. Cum ergo volueris in hoc negocio per ſpiritus operari: ſi negocium eſt maximum aut pertinens ad principem : voca duces quos volueris ex ordine quaternorum: ſi proprium, ex trium : ſi priuatum & paruum, ex duorum: ſi vile & minimum, tunc fiat in nocte in ordine ſolitariorum tantum.

Vſiel parnothiel chameron brioſy ſthrubal brionear Caron ſotronthi egypia odiel Chelorſy mear Chaduſy notiel ornych turbelſi paneras thorthay pean adreſmo boma arnotiel Chelmodyn druſar loy ſodiuiel Carſon, eltrae myre notiel meſraym Venea dubleaiſy mauear meluſyron chartulneas fabelmeruſyn. His verſus Subcircium ſub ſilentio dictis, ſicut tempus locuſque permittunt; fac cætera quæ ars ipſa expoſtulat, & committe ſpiritui iam apparenti arcanum cum ſigillo myſterij profundi, nihil hæſitans: quoniam duces iſti omnes boni ſunt & fideles.

Ponamus, quod habeas tale mentis arcanum nulli penitus confidendum.

INVENISTI maximum in Thecis mortuorum vel quolibet alio loco terra theſaurum, vel noſti certo latenter

 abſcon-

abſconditum: ſolus ad exportandum non ſufficis, nec tamen alicui circa morantium confidis. Habes amicum fidelem, ſed procul abſentem, cui reuelare myſterium cupis, ſed nec literis nec nuncio confidis, ne per æſtum in palam & in periculum incidas, & lucrum amittas. Vocas ergo ſpiritum. Venit ſpiritus, perfert ille nuntium, vocat amicum. Venit, iuuat, participat.

Literas, vt volueris, ſcribito, in quibus nihil omnino ſit metuendum.

Mitto tibi orationem, quam edidi in nuptiis cuiuſdam mei amici. Deus omnium Creator humanique generis Redemptor, omniumq; Saluator, ne genus humanum periret, etiã nuptiarum ſacramentum inſtituit legimus enim quod primo homini Euam iunxerit mulierem, dixeritque: CRESCITE ET MVLTIPLICAMINI: *legem inſtituens conſeruandæ humanitatis. Poſtea Deus incarnatus dignatus eſt nuptias ſanctiſicare miraculo. De Deo bene merentur ſeruantes conſtituta: hominibus aũt plus conferunt, qui pudicum coniugium Zelo prolis aſſumunt. Vos ergo qui coniugium honeſtum aſſumitis iure laudauerim Saluatoris noſtri exemplo. Ille namq; miraculis, ego vero verbis inſtitutum rite nuptiarum neceſſarium ſacramentum collaudabo: ſim licet non nuptus, iure nuptias tamẽ laudabo. Enimuero ſi tollatur coniugium, deſiceret & rueret totum genus humanũ. Vſu enim nuptiarum genus extat humanum, quãuis ruinoſum, debile & corruptibile: quod tamẽ ſine nuptiis nõ perſeueraret. Sed hoc agite vos, vt fæcunditas veſtrarum nuptiarum decorata ſit moribus & conuerſatione ſancta, & nemini ſcandalum ponente. Inprimis Deũ amate, continue operibus miſericordiæ cum iuſticia incumbentes, impietatem fugite, rectitudinem colite, bonos amate, laudes Deo ſemper dicite, pauperibus cum eleemoſynis ſubuenite, mandatis Dei obedite. Veritatẽ nolite deſerere, Dei miniſtros honorate Eccleſiis decimas ſoluite, peregrinos hoſpitate, innocentes liberate, famelicos paſcite, maioribus veſtris obedite, proximos veſtros honeſte diligite iniuriã nulli penitus irrogantes. Chriſtianam religionẽ deuotiſſime colite: vanos, noxios, ſuperſtitioſoſque mores gentilium abhorrete. Doctrinas Euangelicas ſeruate & viuite ſecundum præcepta Dei. Carnis voluptates fugite, voſque honeſtos & bonos exhibete, puritatem mentis ſolicite* custo-

custodientes nolite maculare. Mementote obsecro, quid in sancto Euangelio Christus Dominus noster clamauerit: Beati mundi corde: *qui sc. munditiam animæ in lutoso corpore propter Deum custodiunt. Munditia autem cordis continuis humilimisque orationibus non destituatur: quoniam oratio mentem purificat, æstuãtes refrigerat, temptationes diaboli procul fugat. Hinc sanctus Apostolus Paulus docet vos sedulis & deuotis orationibus insistere, vt noxias tentationes possitis superare. Coniungimus vos matrimonio, quatenus genus vestrum legis decreto propagatum cõstruetis: non vt affluere noxijs voluptatibus debeatis. Voluptates enim carnis interficiunt animam, corrumpuntque humanæ substantiæ nobilissimam dignitatẽ futurorum. Itaq; horũ memores scitote vos viatores esse; reuersuros ad patriam, ad quam estis reuocati. Breuissima est vita præsens: iocunditasque seculi velocissime terminatur. Sic ergo in matrimonio viuite, vt ad regnum cælorum post mortem cum exaltatur, veniatis. Ioannes Tritthemius Abbas Spanheimensis, ordinis Diui Patris Benedicti, ædidi pridie Iduum Martij, Anno natiuitatis domini nostri Iesu Christi M. D.*

Cum has vel quaslibet alias cui mittuntur acceperit literas; cognito signo magni Vsielis, faciat occulte sicut nouit ex arte faciendum: deinde vertat se ad Subcircium & dicat Carmen. Vsiel asoyr paremon cruato madusyn sauepy mauayr realdo chameron ilco paneras thurmo pean elsoty fabelrusyn iltras charson frymasto chelmodyn. Hoc dicto carmine spiritus se visibilem ostendet, commissaque reserabit: & si quid ei ab isto fuerit commissum, referet ei ad mittentem.

CAP. XII.

CVIVS SPIRITVS ET SVPREMVS IMPERAtor Cabariel moratur ad eam plagam orbis, qui Circius à vento dicitur, & habet sub se 70. principes in die, & totidem in nocte.

DVODECIMAM orbis descripti mansionem, quæ est versus eam plagam, à qua ventus Circius inflat, Cabariel Imperator magnus inhabitat cum infinitis Spiritibus, inter quos sunt ad operationem Stegano-

Digitized by Google

ganographiæ deputati pro diurnis 50. & totidem pro nocturnis omni tempore, qui multis famulis præsunt & valde potentibus. Istorum officium secreti est auisare amicos, patefacere insidias, & à quibus sit maxime cauendum, admonere absentem. Ex his omnibus paucos nominabimus.

Schw.	R.	S.	R.	S.	R.	S.	R.
Satifiel	50	*Etymel*	50	*Mador*	50	*Ladiel*	50
Parius	50	*Clyssan*	50	*Peniel*	50	*Morias*	50
Godiel	50	*Elitel*	50	*Cugiel*	50	*Pandor*	50
Taros	50	*Aniel*	50	*Thalbos*	50	*Cazul*	50
Asoriel	50	*Cuphar*	50	*Orym*	50	*Dubiel*	50

Habes nunc ex centum principibus Cabarielis magni, viginti, & sufficiunt tibi ad præsens: quorum primi decem pro diurnis operationibus cum 500. famulis sunt deputati, & alij decem pro nocturnis similiter cum 500. seruitoribus suis. Et scias, quod spiritus diurnis operationibus præsidentes multo sunt nocturnis beneuolentiores, & ad obediendum promptiores: Ita vt sæpe oporteat ipsos nocturnos cum quadam violentia compellere, sæpiusq; coniurationem repetere. Famulos, cum iubentur, secum adducunt: si iussi nō fuerint, abscondunt. Cum volueris per ministerium istorum spirituum operari, vertas te ad eam plagam, quam diximus: &, præmissis de more præmittendis, dic Coniurationem istam:

Cabariel onear chameron fruani, parnaton fofiel bryosi nagreal fabelrontyn adiel thortay nofruau pena afefiel chusy. Cōpleto carmine, si fuerit in die, statim aderit spiritus vocatus sine mora. Si autem fuerit in nocte & moram fecerit in veniendo spiritus quem vocasti: totiens vrgeas eum, donec veniat per repetitionem Carminis, quod valde reuereri solent.

Ponamus pro exemplo quoddam arcanum nulli omnino confidendum.

FIDELEM habes amicū, cui faues, vt tibi ipsi, sed procul absentē, cui reuersuro nosti ponēdas à potētiore insidias in via aut quo-

quolibet alio vel loco vel modo. Auiſcare cupis neſcientem: ſed periculum tibi magnum inſtaret auiſanti, ſi fieret palam. Vnde nec literis committendum, ne legantur ab aliquo: nec homini confidendum, ne reuelari contingat. Vt ergo & maneas tu ſecurus, & amicus ſit auiſatus: vocas ſpiritum, committis arcanum: fit.

Literas mittis amico familiares vel orationem deuotam, quæ videri patiatur.

COmmodaueram tibi Codicem meum de geſtis Longobardorum & Volumen Bedæ de temporibus, quæ oro remittas. Decet enim ſapientem & maximè Chriſtianum, fidem vbique ſeruare promiſſam. Beneficiorum obliuiſci, diuinis & noſtris inſtitutis humanis maximum crimen perhibetur. Ne incurras tam peccabilem reatum. Miſi tibi volumina mea, vt ea aliquando reſtituas. Libros verò græcos tibi gratis donaui, quorum intuitu te meritò & regratificantem nobis & fideliorem exhiberes. Vale, ex Spanheim, Idibus Martij. Anno domini M. D. ♉

Cum has aliaſue quaslibet abs te miſſas literas amicus receperit; cognito ſigno Cabarielis, vertat ſe ad orbis plagam illam, à qua Circius progreditur ventus; & præmiſſis ex more præmittendis, hanc legat ſub ſilentio orationem.

Carmen Coniurationis.

CAbariel afiar paremon chiltan amedyn ſayr pemadon chulty mouayr ſauepor peatha mal frimaſton dayr pean cothur no fabelruſyn elſoty chelmodyn. Hoc carmine dicto verſus Circium, angelus ſtatim apparebit viſibilis, reſerans illi commiſſum arcanum; refereתque tibi, ſi quid ille commiſerit.

Digitized by Google

CAP. XIII.

CVIVS PRINCEPS RAYSIEL VOCATVR, *habitans directe ad Septentrionem, sub quo sunt 50. principes, qui præsunt diurnis operantibus nostris, & totidem qui nocturnis: quorum est nunciare traditiones.*

TERTIA decima mansio est in Septentrione, cuius spiritus & supremus imperator est Raysiel, qui habet sub suo dominio duces 50. qui præsunt operationibus diurnis, cum seruitoribus multis, & totidē numero, qui præsunt nocturnis cum famulis eorum. Istorum officium est, in his causis & traditionibus, quæ pertinent ad mortem, auisare amicos operantis, & nunciare arcanum. Duces, qui operationibus diurnis præsunt, libēter obtemperant vocanti, & veniunt, hilares, iocundi & paratissimi ad obsequendum: sed illi qui nocturnis præsident, aliquantulum sunt proterui, quia lucem valde oderunt & detestantur, nec facile obtemperant, maxime nouicijs in arte minus probatis, quos frequenter in faciem irrident, nisi coniurationibus ita constringantur operantis, vt contra dicere non præualeant. Valde enim Coniurationem timent, & quasi vnicum dantur plus coniurari, quam diurni Spiritus, & tamen inuiti obediunt. Sed iam ex omnium istorum numero ponamus paucorum nomina & numerum famulorum, quanti nobis ad operationem consuetam sufficiunt.

D.	☿	N.	♀	D.	♃	N.	♄
Baciar	*50*	*Astael*	*50*	*Chanael*	*30*	*Melcha*	*30*
Thoac	*50*	*Ramica*	*50*	*Fursiel*	*30*	*Tharas*	*30*
Sequiel	*50*	*Dubarus*	*50*	*Betasiel*	*30*	*Vuiel*	*30*
Sadar	*50*	*Armena*	*50*				
Terach	*50*	*Albhadur*	*50*				

Thariel

Digitized by Google

Noch.	S.	N.	S.	N.	S.	N.	S.
Thariel	40	*Lazaba*	40	*Lamas*	10	*Thurcal*	10
Paras	40	*Aleasy*	40	*Belsay*	20	*Sarach*	20
Arayl	40	*Sebach*	40				
Culmar	40	*Quibda*	40	*Morael*	20	*Arepach*	20

Habes nunc optime lector ex 50. principibus diurnis sedecim cum famulis eorum 670. & ex 50. nocturnis 14. cum famulis 420. in numero, qui tibi sufficient ad omnes operationes tam nocturnas quam diurnas. Cum autem volueris operari per eos secundum horas intentas, elige ex ordine disposito quem volueris, & voca eum à Septentrione (quoniam omnes ibi morantur) per istud Carmen.

Carmen Coniurationis.

RAysiel afruano chameron fosiel onear Vemabi parnothon fruano Caspiel fufre bedarym bulifeor pean Curmaby Layr Vaymeor pesarym adorc⁹ odiel Vernabi peatha darsum laspheno deuior Camedonton phorsy lasbenay to charmon druson olnays, Venouym lulefon, peorso fabelrōtos thurno. Calephoy Vem, nabelron būral thorasyn charnoty Capelron.

Carmine rite & sub silentio completo, aderit spiritus vocatus. Committe secure arcanum, perferet referetque committendum. Si vero nocturnis operationibus præsidentes, vt solent plærunque, tardare videris: Carmine eos viriliter iterando compellas, nihil metuens: te enim vt dominum reuereri cogentur.

Habeo secretum, quod nulli confido perferendum, huiusmodi.

POno casum. Amicus est mihi quispiam nobilis & doctus, quē noui secreto necandum per sicarios quosdam mercede conductos. Auisare palam nō audeo, quia mihi periculosum: in cau-

ſa familiari & ſecretiori, ne literæ in aliorum deueniant manus, timeo: homini, vt ore loquatur, confidere non præſumo: quia qui mecum eſt hodie, craſtino forſan contra me ſtabit. Itaq; ad conſuetam confugio artem, cui quicquid commiſero, fieri publicum, etiam ſi ex inimico tentari contingeret, non formido.

Literas mitto familiares amico, in quibus nullum formido periculum.

Maximum nobilitatis ornamentum, Iuſtitiam Philoſophiamq;: dedecus Impietatem & Ignorantiã definit vetuſtas. Quid enim pulchrius, quàm literis virtutibusq; ornare nobile genus, quod militat. Hoc plurimum cæterosque militantes complures nobiliſſimos viros reperimus, & noctibus actitauiſſe & diebus, vt armis barbaros expugnarent, rectitudine gentem ſuam literisq; erudirent. Horum exemplo Bumavv doctiſſime literas humanitatis artesq; bonas euoluere non ceſſas armis & literis decoratus: & veteres olim principes ſapientiſſimi conſueuerunt opes non theſauris ſuis includere, ſed potius vſui literario conferre: honeſtiſſimũ ad fœlicitatẽ tendentibus ſuffragium arbitrantes ſapientiæ ſtudium, quo æternæ retributionis beatitudo acquiratur. Enimuerò ſcientia ſcripturarum principes omnibus venerabiles facit maximeq; timendos. Ignorantia ſcripturarum viui hominis ſepultura dicta ignominiam, calamitatemq; horrendã principibus nobilibusq; afferre conſueuit. Homo ſine literis eſt Aſinus bipes, viuusq; ſepeliendus, immo ſepultus. Maximè nobiles & rempublicã gubernantes eſſe ſapientes atq; notabiles ſcientia literarũ oportet, quarum ignorantia tyrannidẽ inducit. Amor quoq; literarũ geſta principũ inclyta nobiliumq; perpetuitati commendat. Cernimus enim veteres philoſophos principatus memoriam obtinuiſſe, nominisque immortalitatem conſecutos plus literis quàm armis apud omnes homines ſempiternã: plus enim literæ, quã arma glorioſos, excellentes ſapientesq; tyrannos antiquos & principes reddiderunt, quorũ memoriam laudumq; titulos immortalitate donarũt. Adde quod Chriſtianis ſtudiũ literarum ſummum & honeſtiſſimum euolandi ad Cælum præſtat adiumentum. A ſcripturis enim contemplari incipimus diuinarũ illuſtrationum coruſcantem honorabilemque maieſtatem, nobis

alio-

Digitized by Google

alioquin inaccessibile. Ita Henrice miles doctissime literis faueas, vt rectitudine decoratus semper viuas. Vale, ex Spanheim, Idib. Martij. Anno M.D. ...

Posteaquam has literas aliasue quaslibet amicus acceperit in arte peritus; signo Raysielis cognito, præmissis ex more consuetis, ad Septentrionem se vertat, & spiritum hoc carmine vocet.

Carmen coniurationis.

RAysiel myltran, fruano fiar chasmy clymarso pean Sayr pultho chultusa medon vepursandly tusan axeyr afflon. His dictis spiritus missus statim visibilis apparebit, reserabitque tibi omnia & singula, quæ mandaui ad aurem. Et scias velim, quod nonnulli spiritus nocturnis operationibus præsidentes in nocte non libenter veniunt ad operationem, nisi maximis compellantur sacramentis & coniurationibus: qui tamen postquam venerunt fueruntque missi ad amicum, cito apparere consueuerunt & obedire vocanti, nisi forsan ipse, qualibet occasione deceptus, aliquid negligeret in arte præceptum.

Cap. XIV.

CVIVS PRINCEPS SVPREMVS VOCAtur Symiel, qui habitat ad Aquilonem, habens sub se principes 10. qui præsunt operationibus diurnis, cum famulis multis: quorum officium est familiare secretum perferre.

QVARTA decima mansio est ad Aquilonem, distans à principio Septentrionis 21. gradibus, & modicum amplius: cuius supremus Imperator est Symiel, qui habet sub se 10. duces, qui præsunt operationibus diurnis, cũ multis famulis eorum. Operationib. a. nocturnis multi

Digitized by Google

præsunt duces, quorum certum numerum reperire non potui, qui famulos etiam sub se habent multos. Istorum officium est nunciare inter amicos arcana secretissima, quæ nulli hominum sunt manifestanda in æternum. Vt autem per eos operari possis, si necesse fuerit: explicabo tibi ex diurnis decem, & ex nocturnis totidem, & sufficient ad præsens.

Schw.	Roth.	S.	R.	S.	R.	S.	☿
Asmyel	*60*	*Larael*	*60*	*Mafrus*	*70*	*Marianu*	*100*
Chrubas	*100*	*Achot*	*60*	*Apiel*	*30*	*Narzael*	*201*
Vastos	*40*	*Banier*	*90*	*Curiel*	*40*	*Murahe*	*30*
Malgron	*20*	*Dagiel*	*100*	*Molael*	*10*	*Richel*	*120*
Romiel	*80*	*Musor*	*110*	*Arafos*	*50*	*Nalael*	*130*

Habes nunc principes decẽ nominatos pro actionibus diurnis cum multis subseruitoribus & 10. pro nocturnis operationibus etiam cum multis substitutis, per quos poteris operari secure & absque periculo: modo sis in Steganographia bene institutus. Nam quicunque ad operationem huius artis non bene institutus, in præceptis illius accedere præsumpserit: aut nihil proficiet, aut periculum vix euadet. Non enim omnibus obediunt principes. Tu autem cum hac ipsa scientia volueris operari; præmissis rite præmittendis, te conuertas ad Aquilonem, & eo modo, quo tibi tradidi, coniura ducem, vt veniat per istud Carmen.

Carmen ad spiritus.

SYmiel myrno chamerony theor pasiõ adiueal fanerosthi sofear Carmedon Charnothiel peasor sofitran fabelrusy thyrno pamerosy trelno chabelron chymo churm bon, asiel peasor carmes nabeyros toys Camalthonty. His dictis eo quo necesse est modo, spiritus aderit abs te vocatus ad obediẽdum in omnibus mandatis tuis, si fuerit operatio per nocturnos spiritus actitanda: & si cito non apparuerint, nõ desistas propterea, sed vrgeas eos repetitione carminis: & compulsi obedient.

Pro

Digitized by Google

Pro exemplo ponamus quodcunque arcanum nulli penitus committendum.

HABES aliquod negotium secretissimum ad amicum, quod te & ipsum concernit: cuius manifestatio tibi & illi perpetuum vel damnum vel confusionem inferret. Certe nec literis tuto creditur ne ab aliquo legantur, nec committitur nuncio, qui diuulgabit in plures. Arte nostra vteris; sic & tu eris tutus, & amicus sciet arcanum.

Formemus ad hoc quas placuerit literulas, in nullo penitus suspectas.

Ioannes Tritthemius Abbas Spanheimensis ordinis Sancti Benedicti optimo adolescenti Iacobo Trithemio, fratri charissimo, S.D.

LITERIS incumbens conserua humilitatem Cordis. Mores boni iuuenes decorant, efficiuntque nobilibus clariores. Scientia literarũ adornat iuuenẽ sanctitatẽ amantẽ sine morib⁹ institia carebit honore sciẽtia. Adolescẽs vanitatibus vitijsq; immersus, sapientiæ cõtẽptor, non diligit sapientiã verã, quã virtutibus inquirendam esse memineris. Moribus decoratur institutio erudiendorum iuuenum, quoniam sanctis artibus confertur honor Cœlestis infructuosaque scientia tormentis æternis cruciabitur. Virtutibus & literis scientia proficit: vtrumque deficit vicijs maculatum. Sperne voluptates, vt experimento intelligas sapientiæ veritatem. Vale.

Recipiens has literas in arte Steganographiæ peritus, mox, vt viderit characterem principis Symielis, quid sibi faciendum sit, intelligendo percipit: vertensque se, præmissis præmittendis, ad Aquilonem, coniurationem dicit.

Coniuratio.

SYmiel marlos chameron pyrcohi pean fruary fabelronti gaelto siargoti melassor hialbra penor olesy Aiulbrany ordu

Casmeron omer vemabon. Completo carmine, spiritus missus apparens commissum sibi fideliter implebit officium.

CAP. XV.

CVIVS SVPREMVS IMPERATOR EST ARmadiel, qui moratur in ea parte orbis, vnde Boreas ventus flare consueuit, habens sub se multos principes.

MANSIONEM quintã decimam ad Borealem plagam inhabitat Armadiel magnus imperator, habens sub suo imperio multos duces & principes cum seruitoribus eorum, à quibus centum deputati sunt super operationibus diurnis & nocturnis indifferenter: ita vt omnes æque præsint nocturnis atque diurnis actionibus nostris in Steganographia ad voluntatem operantis. Horum officium est principibus & magnis viris nunciare secretissima arcana operantis cum maxima fidelitate & mysterio. Ex his nominabimus potiores aliquos, qui nobis sufficiunt ad intentionem.

N.	♀.N.	S.	N.	S.	N.	S.	N.	S.
Massar	*50*	*Orariel*	*Pandiel*	*10*	*10*	*60*	*60*	*50*
Parabiel	*40*	*Oryn*	*Carasiba*	*20*	*20*	*70*	*70*	*40*
Laiel	*30*	*Samiel*	*Asbibiel*	*30*	*30*	*80*	*80*	*30*
Caluarnya	*20*	*Asmael*	*Masayr*	*40*	*40*	*70*	*70*	*20*
Alferiel	*10*	*Iaziel*	*Oeniel*	*50*	*50*	*60*	*60*	*10*

Habes iam ex Spiritibus Armadielis 15. numero cum subseruitoribus suis 1260. qui secundum diuisionem 24. horarum in sex partes cum ducibus suis venire vocati ad operantem solent, si voluerit ipse, ordinem suum in veniendo conseruantes. Cum ergo volueris aliq̃d in Steganographia per ipsos operari, oportet vt diligentissime obserues diuisionem temporis secundum hanc artem, sine qua nihil omnino proficies: qua, vt oportet, cognita, vertes te ad Boream, faciens, quæ ars requirit.

Digitized by Google

Coniuratio.

ARmadiel marbeuo pelrusan neor chamyn aldron pemarsō Cathornaor pean lyburmy Caueron thorty abesmeron vear larso charnoty theor Caueos myat drupas Camedortys ly paruffes ernoty mesoryn elthy chaor atiel, lamesayn rouemu fabel rusin, friato chasalon pheor thamorny mesardiel pelusy madiel baseroty sarreon prolsoyr asenosy cameltruson. Cum hanc coniurationem compleueris eo modo sicut oportet: mox aderit spiritus, ad Imperium tuum paratus.

Formemus nobis exempli causa tale arcanum nulli committendum.

ESt mihi ad principem meum quoddam arcanum nulli penitus communicandum. Id mandare literis, ne per negligentiam vel obliuionem disiectę legantur, non audeo: multo minus per hominem nunciare illud volo, ne & aliis per ipsum quomodolibet reuelatum iri contingat. Artis itaque huius mysterium pertentare placet, per quod arcanum meum omni tempore manebit occultum.

Scribamus literas, qualescunque placuerit, quæ nullius vereantur conspectum.

Serenissimo Principi, Domino Philippo, Comiti Palatino Rheni, Duci Bauariæ, Sacri Romani Imperij Archidapifero, Principi Electori, Ioannes Tritthemius Abbas Spanheimensis cum orationibus famulatum.

ILLVSTRISSIME princeps cum humili subiectione seruitutem. Benignitas inclyti ducatus vestri mihi præcepit, vt verbis expositas res quasdam occultissimas literis commendarem. Gauderem non absque deuota exultatione, si pares voluntati vires accederent, beneficiis exhibitis honestissimum aptioremque locum distribuere, & obsequiū gratiæ debi-

Digitized by Google

debitum exhibere. Detinet imbecillitatem cordis operis nouitas sine tramite praecedentis subeundi, cui me longe imparem scio: habebit enim ingentem magnumque laborem, incutitque conatibus hebetudinem meis plurimam. Vires tamen experiar, Gratiæ vestræ obsecuturus, benignissimum iudicem sine dubio accessurus, si bonæ voluntati meæ non affuerit aptata complendi possibilitas: vbi cumulatissima humanitate gloriosus & munificentissimus princeps amator defensorque literarum sententiam dicit, ad cuius humanissimum tutamen Vniuersitas Heydelbergensis multis ornata doctissimis eruditissimisque viris, ingenio recentissimis, transcendit omnia per Alemaniam Gymnasia. Itaque clarissime humanissimeque Princeps si quid habeo aut sum, totum benignitati vestræ meui obnoxium: id quod exhibere cum humili subiectione semper promptissime curabo. Et licet sint alij sapientiores, qui hoc opus melius vel vtilius ornatiusque non mediocriter reddere potuissent: volui tamen ego deuotissimum & rectum lætumq; in gratiam vestram animum meũ vtcunque ostendere & experiri de inuentis nouiter grandibus quæ alium credo neminem inuenisse. Datæ 16. Calend. Aprilis Anno domini Millesimo quingentesimo. .N.

Literas has vel quaslibet alias suscipiens, cui mittuntur in arte perito inter Characterem Armadielis: quo cognito vertat se, quo ars mandat vertendum, & dicat carmen.

Coniuratio.

ARMADIEL afran meson Casayr pelodyn, Cauoti chameron thersoruy marbeuon pheor Casoyn myruosy lyburmy deon fabelronton, Chubis archamarson. Hac coniuratione debito modo completa, missus spiritus palam apparebit, sibique commissa à mittente arcana reuelabit in aurem fideliter, nihil addens minuensve. Et si quid illi denuo fuerit ab illo commissũ vt referat operanti, à quo missus est: fiat quod ab arte præcipitur; & obtemperabit.

CAP.

CAP. XVI.

CVIVS PRINCEPS BARVCHAS IN EA plaga moratur, vnde ventus flare consueuit, qui appellatur Vulturnus, habens sub se principes multos & seruos, qui sunt super commissiones dominorum occultas nunciatores.

MANSIONI autem septedecimæ ad Vulturnum ventum situatæ præsidet magnus Imperator Baruchas, qui habet sub suo Imperio multos principes, duces & alios spiritus, quorum omnium officium est nunciare occultas & secretissimas commissiones principum, nobilium & dominorum, subditis eorum vel amicis. Ex his nominabo tibi 15. qui sufficient omni operanti in Steganographia: & non habent inter se diuisiones vel ordines pro die & nocte sicut cæteri, sed omnes habent commissionem de omnibus in generali, ita vt quicunque qualibet hora vocatus fuerit ab operante, venire cogatur.

Roth.	Schw.	R.	S.	R.	S.	R.	S.	R.
Quita	*Cartael*	*Monael*	*100*	*10*	*600*	*60*	*500*	*50.*
Sarael	*Ianiel*	*Chubor*	*200*	*20*	*700*	*70*	*400*	*40.*
Melchon	*Pharol*	*Lamael*	*300*	*30*	*800*	*80*	*300*	*30.*
Couayr	*Baoxas*	*Dorael*	*400*	*40*	*700*	*70*	*200*	*20.*
Aboc	*Geriel*	*Decaniel*	*500*	*50*	*600*	*60*	*100*	*10.*

Habes nunc ex principibus Baruchæ magni principis seu Imperatoris ad operationem Steganographiæ nominatos duces 15. cum famulis & subseruitoribus eius 7040. quorum ministerium tibi sufficientissimum est ad omnem operationem huius artis. Cum ergo volueris aliquem ex his spiritib. aduocare, obserua diuisionem temporis secundum sex horas diei & noctis: & versus

Digitized by Google

versus Vulturnum positus facie, voca illum quem hora concernit, diligentissime obseruans literas famulorum, sine quibus nusquam procedunt: & ne erres in numero, ordine & dominio eorum, caue.

Coniuratio.

BAruchas maluear chemorsyn charnotiel bason ianocri medusyn aprilty casmyron sayr pean cauoty medason peroel chamyrsyn cherdiel auenos nosear penaon sayr chauelonti genayr pamelron frilcha madyrion onetiel fabelronthos. Hac cōiuratione completa sub silentio sicut oportet, mox aderit spiritus principalis vnus, quem vocasti cum seruitoribus sibi deputatis secundum seriem temporis. V.g. Commissum mihi est ordines perlustrare, Cœnobia & emendare & corrigere perperam facta. Hinc ad amicum ex monachis vnum longe absentem cupio tale mandare secretum, quod publicatum sibi carcerem odiumque pastoris, mihi vero & ordini ac bono communi detrimentum inferret. Vnde nec tradendum literis, nec homini cuiquam committendum. Vt simus vterque securi, artis ministrum aduoco spiritum, commendo arcanum.

Literas quales volo transmitto, quas legi ab omnibus non recusabo.

Ioannes Trittemius Abbas Spanheimensis ordinis Sancti Benedicti religioso fratri Nicolao ex Dureckheim, Monacho Cœnobij Hirsaugiensis eiusdem ordinis, sinceram in domino charitatem.

CVm sciam charissime frater te amatorem bonarū artium, me te exhortari vehementer delectat, quatenus perseuerare velis inquirendis reuoluēdisque iugiter librorum secretis, quæ nobis ostendunt fœlicitatis iter, & tramite expedito redire in patriam, quam peccando perdidimus, ad quā nos flagrantes reducet amor mitissimi & clementissimi saluatoris nostri in scripturis sanctis occultatus nobis, si exornauerimus mētem Virtutibus exercitātes nos in studio sancto, sine dubio conferendus. Quid enim in exilio mise-

Digitized by Google

miserabili vagantibus salubrius dulciusue esse poterit quā literis sedulo incumbere: per quarum studium ad veritatem oculi nostri eriguntur requirē dam, & ad beatitudinis futuræ desiderium mens nostra sustollitur: sine quibus comparatur hostiis anima temporalib⁹ & mundanis submersa negocijs, ad Dei cognitionem nunquam peruentura. Tu itaque voluptates tumultusque mundi contemnito, literis die noctuque vacato: quoniam & religio virtutibus & virtutes literarum commercio illustrari temperantur. Ita vt nec literas sine ornatu nobilium virtutum nec deligere, virtutes bonas sine scientia scripturarum prævaleat. Itaq; te exhortor, studio literarū sēper des operam. Vale ex Spanheim 16. Cal. Apr. Anno domini M D. :

Postea quā susceperit literas is cui mittuntur; signo Baruchæ cognito, præmissis præmitendis, ad plagam Vulturni, quę est ante Orientalem proxima, dicat sub silentio istam Coniurationem.

Coniuratio spiritus.

BAruchas Mularchas chameron notiel pedarsy phroys lamasay myar chalemon phorsy fabel ontho theras capean Vear almonym lierno medusan thersiel peatha thumar nerosyn cral nothiel peson sagalry madon scoha bulayr. Coniuratione dicta secundum artis præceptū, spiritus apparebit, & commissum sibi arcanum producet in aurem sine deceptione.

CAP. XVII.

CVIVS PRINCEPS ET SPIRITVS SVPREMUS vocatur Carnesiel, & moratur in Oriente, habens sub se duces & principes multos cum seruitoribus eorum, quorum officium est nunciare omnia, quæ versus Orientem mittuntur.

QVONIAM tam multa sunt & plura possunt emergere negocia hominum, ad quæ intimanda procul amicis nullus sit in prædictis mansionibus prin-

ceps aut ſpiritus ſpecialiter deputatus: ne operātibus in hac arte Steganographiæ aliqua ad perfectionē operis ſui difficultas occurrat: poſteaquam ſpecialium quorundam fecimus mentionem qui ſpecialibus præſunt arcanis: volumus etiam quoſdam generalibus nunciandis generales exprimere principes ſpirituum, vt ſi quid forſan occurrat alicui nunciandum, ſuper quo in prædictis nulla inueniatur commiſſio, ad iſtos referatur, qui ſuo modo ſuper omnibus habent commiſſionem: ita tamen vt generalitas ſpecialitati non deroget: nec ſpecialitas non ſatis lucide expreſſa generalitatis officium recuſet. Quatuor itaque ſunt principes magni, qui cum ducibus & ſubſeruitoribus ſuis omnibus præſunt arcanis nunciandis ſuperius non expreſſis: quorum primus Cameſiel omnibus præſidet, quæ voluerimus nunciare verſus Orientem. Caſpiel verſus Meridiem. Amenadiel verſus Occidentem, & Demoriel his quæ mittuntur generaliter verſus Septentrionem. Cum ergo volueris arcanum aliquid per ſpiritum nunciare amico procul abſenti verſus Orientem: voca vnū aut plures quot volueris ex principibus Cameſielis, vertens te per totam operationem ad orientalem plagam, ſicut noſti ſecundum artem. Deſcribam tibi nomina principum cum numero ſeruorum, quot ad præſens negotium ſufficiunt: & caue, ne erres in aliquo.

Roth.	S.	R.	S.			
Myreſyn	*Benoham*	*Armany*	*60000000000000*			
				R.	S.	R.
Ornich	*Ariſiel*	*Capriel*	*10*	*30*	*100*	*300*
Zabriel	*Cumeriel*	*Bedarys*	*10*	*30*	*100*	*300*
Bucaſas	*Vadriel*	*Laphor*	*10*	*30*	*100*	*300*

Habes ex principibus Cameſielis 12. cum maxima multitudine famulorū, vbi (nota) ille magn⁹ numerus 60000000000000. eſt aliorum ducum & principum, qui generaliter præſunt omnibus diurnis: & vocatur ex eis certus numerus, quot voluerit operator,

rator, cum duce nominato. Alij autem in quadruplici ordine ſunt famuli principũ duodecim; & veniunt ſemper cũ eis in ordinibus ſuis. Cum ergo volueris operari per iſtos, præmiſſis præmittendis iſta eſt coniuratio.

Carmen.

CAMESIEL aphroys chemeryn mear apoſyn. Layr peã noema ouear ma ſere cralty caleuo thorteam chameron ianoar pelyn Layr, baduſon ieſy melros ionatiel delaſſar rodiuial meron ſau ean fabelron clumarſy preos throen benarys ſauean demoſynon laernoty chamedonton. His rite completis, aderit generalis arcanorum nuncius quem vocaſti, promptus, fidelis, penitusque ſecretus. :—:—

Amicum voluerim auiſare occulte de homine malo.

EST homo quiſpiam ſub apparentia honeſtatis malus blatterator: is ſciens me poſſe apud amicum, commendatorias ad eum poſtulat à me literas; negare non valeo, nec decipi amicum volo ab illo fraudulenter. Scribo literas, circumcellionem laudo mirum in modum, legit, exultat, apertam inſidiandi viam ſibi pollicetur oblatam. Do literas, abit lætus, voco ſpiritum, mitto ad amicum, vt auiſet illum, meumque manifeſtet arcanum.

Literas mitto commendatorias illi placentes qui commendatur.

Ioannes Tritth. Abbas Spanheimenſis Ioanni Vigilio, domino Vuackor, vtriuſque Iuris Doctori clariſſimo Salutem dicit.

LAtorem præſentium ad te mitto, Vigili amantiſſime, hominẽ profectò cunctis adornatũ virtutibus, omnibus eruditiſſimum in ſcripturis æſti-

matum, tantaq; venustate morum redimitum, quod vix illi similem aliquando his oculis vidisse memini optimum Mathematicum, Philosophũ acutissimum, literatissimis viris comparandum, sapientia & studio omnes Teutonicos exercitatissimos transcendentem, vnde dignus est nobis merito visus laudibus literatorum virorum omniumque bonorum excipiendus: quippe nobilis & literatissimus, qui omnibus queat vtilis esse in tradendis varijs doctrinis rerum mirandarum. Vale, ex Spanheim 15. Cal. April. Anno M.D. 8

Cum has similesue quascunque acceperit literas amicus in arte Steganographiæ probatus: cognito signo Carnesielis, se vertat ad Orientem, & præmissis præmittendis, dicat istam coniurationem.

Coniuratio.

CArnesiel aproysi chameron to pemalroyn phroys Cadur mearmol benadron Vioniel saviron army pean arnotiel fabelronthusyn throe chabelron sauenear medaloys vear olmenadab cralty sayr. Carmine dicto, spiritus missus iam visibilis apparebit reuelabitque arcanum fideliter commissum.

Ha-

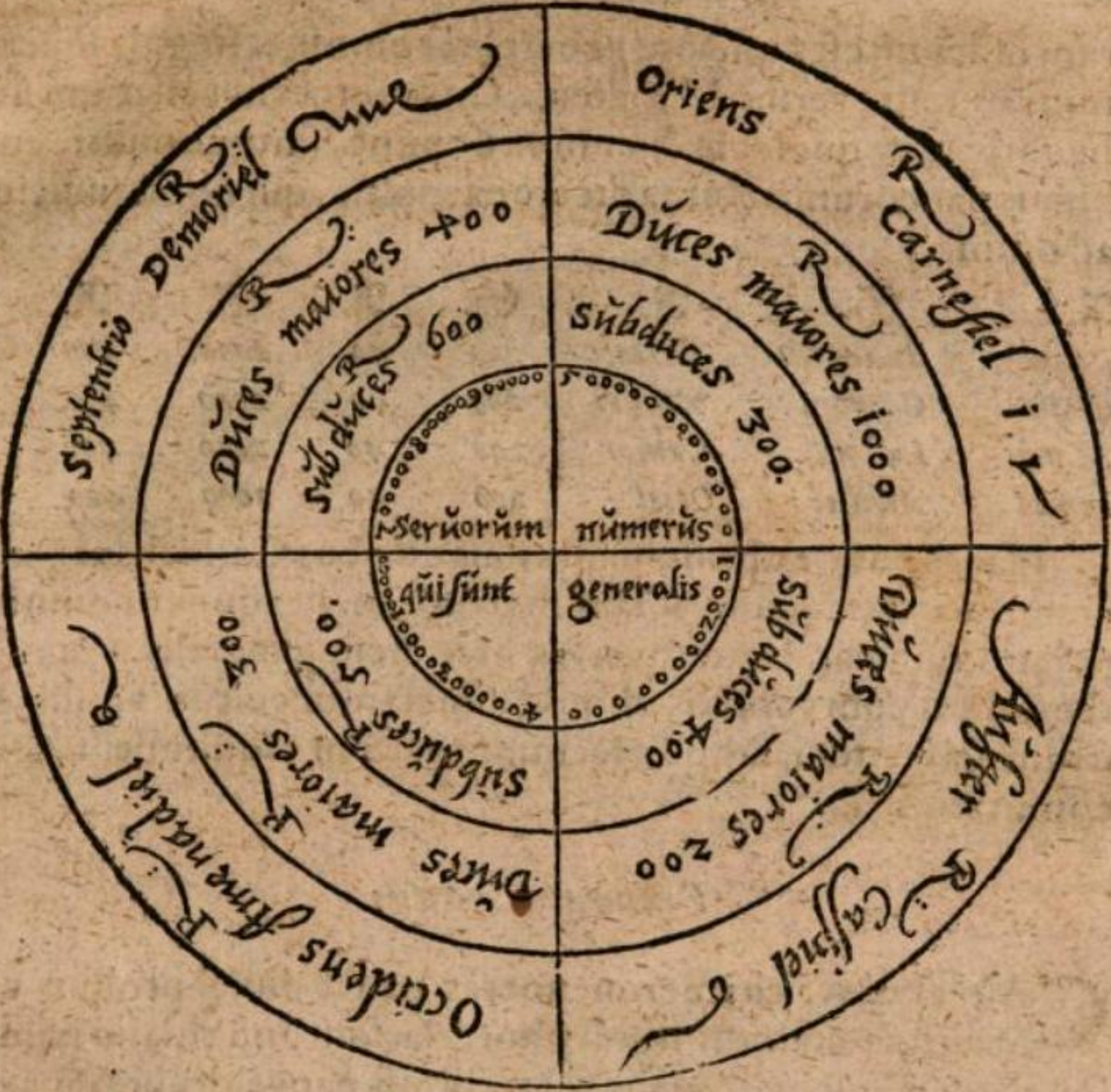

In concauo secundi circuli, super numero 400. bis posito, nec nō super numero 1000. deest litera R. Et in sexti circuli cōcauo pro *generalis* legendum est *generales*.

HAbes in hoc Circulo 4. Imperatores principales & mansionis vniuscuiusq; situm, numerū quoq; ducum, subducum & seruorum penè innumerabilium. Scias ergo, quomodo per istos sit operandum.

CAP. XVIII.

CVIVS SVPREMVS PRINCEPS EST CAspiel dictus, cuius mansio est ad Austrum, qui habet sub se multos principes, duces & famulos innumerabiles.

AD Austrum habitat magnus Caspiel princeps, qui habet sub suo dominio principes siue duces præcipuos 200. Comites vero siue subduces 400. cum ingenti multitudine seruitorum, quorum

rum

Digitized by Google

rum officium est nunciare generaliter omnia & singula superius non contenta versus Meridiem. Cum autem necessarium sit in hac arte scire quosdam ducum ex nomine, sintque multi: curabimus paucorum nomina dicere ex multis, qui nobis sufficiunt ad omnia.

𝔑.	𝔖.	𝔑.	𝔖.	𝔑.	𝔖.	𝔑.	𝔑.
Vrsiel	*Budarym*	*Geriol*	200	40	2000	400	20
Chariel	*Camory*	*Ambri*	200	40	2000	400	20
Maras	*Larmol*	*Camor*	200	40	2000	400	20
Femol	*Aridiel*	*Otiel*	200	40	2000	400	20

Habes nunc ex principalioribus ducibus Caspielis 12. cum comitibus, subducibus & famulis 100640. per quos fit omnis operatio nunciandorum, versus Meridiem generalis. Cum autem ad amicum volueris aliquid nunciare occultum versus Austrum manentem, fac quæ secundum artem requiruntur, & dic coniurationem.

Coniuratio Spiritus.

CAspiel aloyr chameron noeres padyr diuiel prolsyn vear madufon cralnoti fruon phorsy larsonthon thiano pemarson theor. Caueos adeueos friato briosi panyeldrubon madiel sayr fabelrusyn gonear pean noty nabusran.

Coniuratione debito modo completa, videbis præsentem quem vocasti, & ad obediendum mandatis tuis in omnibus paratum. Omnes istius Caspielis duces beneuoli & voluntarij sunt valde, sed subduces eorum aliquantulum sunt duriores; attamen coniurationibus cedunt, si operator fuerit constans & imperterritus, loquens ei dure, quasi cum autoritate maxima. Nullus enim eorum tam durus est, qui non mansuescat per virtutem autoritatis potestatiue compulsus & adiuratus.

Pona-

Ponamus qualecunque arcanum, quod nulli confidendum.

Est mihi cum amico negocium, quod si in publicũ transierit, vtrique periculum grande orietur. Obseruantur internuncij omnes, vt literæ ab insidiantibus nobis legãtur. Vt ergo simus securi, negociumque nostrum maneat secretum: scribo literas, quæ nullius vereantur conspectum, quas spiritu inuisibili comitante mitto ad præfatum amicum.

Non refert, qualescunque sint literæ, si fuerint spiritui commissæ.

Conspicite mortales breuitatem & miseriam præsentis vitæ, & agite pœnitentiam salutarem, dum tempus habetis. Væ vobis dementissimi amatores sæcularis gloriæ, Deum omnipotentem, æternamque lætitiam temere despicientes. Quare non amatis superna illa conuiuia quæ sunt humiliter Deum inquirentibus repromissa? Vos enim humilitatem abijcitis, breuissima gaudia mundi quæritis, æternæ beatitudinis excellentiam non amatis: contentioso Zelo viuitis, honestatem actionibus nequam maculatis, laudesque Dei excelsi nescitis. Die noctuque secularibus actionibus lucrisque temporalibus insistitis: semper venandis nouitatibus extensi memoriam acuitis lectiones audire negligitis: tempus gratiæ vobis indultum, æternæq; beatitudinis expectationem non curatis. Ecce Iudex cunctis horribilis criminosis appropinquat. Ecce Omnipotens Maiestas districta accelerat. Ecce Iudicium nouissimum statuitur. Ecce lamenta æterna proponuntur: bonaque sempiterna nobis subtrahentur. Anno M.D. 15. Cal. Apr. 6

Cum has literas susceperitis, cui mittũtur; præmittat ea quæ sunt ex arte præmittenda, conuertensque ad meridiem se, dicat Carmen.

Caspiel asbyr Chameronty churto freueon dayr fabelron Cathurmy meresyn elso peano tailtrañ Caspio fuar Medon clibarsy Caberosyn vlty pean Vearches pemasy natolbyr meldary noe Cardenopen men for diuiel adro. Carmine dicto, aliisq;

ex more subiunctis, nuncius inuisibilis apparebit, referens amico fideliter & secretè in aurem omnia, quæ mandaui.

Cap. XIX.

CVIVS PRINCEPS SVPREMVS DICITVR *Amenadiel, habitans in Occidente: qui habet sub se duces 300. Comites vero 500. & seruos pene innumeros.*

AMENADIEL Imperator, spiritus Occidentis supremus habet sub suo dominio principes potentiores siue duces 300. subduces siue comites non pauciores quingentis, seruos, subseruitores & famulos ex innumerabilibus, quorum nomina inueni non minus quam 30000. præter alios innumerabiles, quorum nomina nondum inueni. Sufficiunt enim isti omnibus arcanis versus Occidentem amicis nunciandis. Sed nomina ducum, qui sunt in ministerium huius artis vocandi, iam, quot sufficiunt, dicam.

Roth.	Schw.	R.	S.	R.	S.	R.	S.
Vadros	*Rapsiel*	*Almesiel*	*30*	*50*	*300*	*500*	*3000*
Camiel	*Lamael*	*Codriel*	*30*	*50*	*300*	*500*	*3000*
Luziel	*Zoeniel*	*Balsur*	*30*	*50*	*300*	*500*	*3000*
Musiriel	*Curifas*	*Nadroc*	*30*	*50*	*300*	*500*	*3000*

Per hos 12. duces & principes, quicquid operandum fuerit ex imperio Amenadielis in Steganographia ad Occidentem, totum poteris perficere. Sed obserua diligenter, vt scias cum vocas aliquem ex ducibus; & scias, quot sub se habeat comites, seruitores & famulos secundum 24. horas diei & noctis, quas isti 1550. æquali partitione sibi in suo ordine deputatas custodiunt. In quibus si erraueris, nihil proficies, & forsitan periculum aliquod incideres. Oportet enim volentem in Steganographia operari, non solum in arte nostra esse peritum, sed etiam in omnibus

mnibus

Digitized by Google

mnibus diligentissimum, quia per paruam in operatione negligentiam magnum plerunque oriri periculum consueuit. Cum itaque per istos spiritus aliquid volueris operari, verte te ad Occidentem; & præmissis præmittendis, dic istam coniurationem.

Coniuratio.

AMenadiel aprolsy chameronta nosroy throen mesro salayr chemaros noe pean larsy freueon ionatiel pelroyn rathroy Caser malusan pedon Cranochyran daboy seor marchosyn lauo pedar venoti gesroy phernotiel Cabron. Coniuratione rite completa, spiritus aderit, quem vocasti, promptus & alacer ad omnia, quæ mandaueris ei perficienda.

Arcanum mihi est valde secretum & necessarium ad amicum.

ESt mihi quoddam secretum ad amicum, quod nec homini nec literis confido perferendum; quoniam si veniret in publicum, magnum mihi & periculũ crearet & damnum. Morã pati non valeo: voco itaque spiritum, scribo literas in nullo penitus suspectas, & quas nec intelligere ipse quidem putetur, vt pote latini sermonis ignarus: mitto spiritum, reuelat secretum.

Literas mitto qualescunque, quas inuisibilis comitetur spiritus.

Ioannes Trittemius Abbas Spanheimensis Nobili & Strenuo Equiti, Alberto Goeler de Rauesburg, præfecto Crucenacensi, S.

SAluatorem nostrũ Dominum Iesum Christũ ad Iudiciũ credimus esse vẽturũ, qui reddet vnicuiq; secundum opera sua. Hoc credimus & negligimus miseri nos ipsos. Itaq; faciẽ eius præuenire lachrymis assiduis studeamus, emẽdantes negligẽtias nostras quas cõmisimus, ne imparatos terribilis ille redẽptoris nostri aduẽtus ꝑoccupet: cui omnes, mercedẽ malorum excepturi, necessario occurremus. Quare nũc vilipẽdimus oportunũ nobis salutis

Digitized by Google

lutis tempus indultum: quod tam vtile nobis tamque acceptabile, concessit Omnipotens? Cur non zelamus viros moribus insignes, qui nobis exempla reliquerunt iustitiæ conuersationis honestæ, humilitatis, castitatis, omniũque virtutum? Agamus, illorum nomen æmulantes pœnitentiam: quoniã viuendi nobis terminus instat. Mors horribilis veniet, quæ parcere nescit: sed deuorabit iuuenes & virgines, senesq; cũ iunioribus. Viuamus in luctu, lauantes excessus nostros continuis lachrymis: ne mors inopinato comprehensos horribili nos iudicio submittat. vitam emendemus retroactam Deum rogantes vt post præsentis incolatus breuitatem æternã nobis beatitudinem concedat. Amen. Vale. Datæ ex Spanheim, 14. Calend. Aprilis, Anno M.D.

Q.

Cum has vel quaslibet alias spiritui commissas à me literas acceperitis, cui mittuntur, amicus, in arte probatus: signo huius plagæ principis cognito, præmissis præmittendis, dicat coniurationem.

Coniuratio.

AMenadiel bulurym chameroty eriscoha pedarmon flusropean truarbiel fabelron greos belor malgoty nabarym stilco melros fuar pelaryso chitron amanacason. Hac coniuratione secundum debitum modum completa, spiritus (inuisibilis alioquin) apparebit visibilis, & reuelabit arcanum.

CAP. XX.

CVIVS PRINCEPS DEMORIEL AD Septentrionem habitat, habens sub suo dominio duces maiores seu principes numero 400. subduces siue comites 600. cum multis subseruitoribus & famulis, quorum incertus est numerus.

AD Septentrionem habitat magnus princeps Demoriel, habens sub suo dominio principes & duces principales 400. quos mittit in ministerium huius artis secundum ordines suos cum subducibus &

comi-

Digitized by Google

comitibus: quorum numerus minor non est 600. ad nuncianda arcana omnia, quæ versus Septentrionem voluerimus mandare amicis in hac arte peritis. Ex præmissis omnibus tantum ponamus nomina, quanta nobis ad pręsens sunt necessaria, cum numero comitum & seruorum secundum ordines suos in horis.

𝔇.	𝔖.	𝔇.	𝔖.	𝔇.	𝔖.	𝔇.	𝔖.
Arnibiel	*Doriel*	*Medar*	40	600	400	60	40
Cabarym	*Mador*	*Churibal*	40	600	400	60	40
Menador	*Carnol*	*Dabrynos*	40	600	400	60	40
Burisiel	*Dubilon*	*Chomiel*	40	600	400	60	40

Iam habes ex 400. ducibus Demorielis nominatos 12. & ex subducibus, comitibus & seruis 4560. in numero, qui cum ipsis ducibus secundum ordinem deputatum in horis 24. diei & noctis (quem te scire oportet ante omnia) suas partes obeunt. Cum ergo volueris per aliquem ex his ducibus in Steganographia operari, vertas te ad Septentrionem sicus moris est, & præmissis quę requiruntur ad artem, dic coniurationem.

Carmen coniurationis.

DEmoriel onear daburſoy Cohyne chamerſon ymeor peam olayr chelruſys noeles ſchemlaryn venodru patron myſelro chadarbon veuaon maferos ratigiel perſonay lodiol camedō naſiel fabelmeruſin ſoſiel chamarchoyſyn. Completo carmine, Spiritus ad omnia promptus obediens & paratiſſimus tibi viſibilis apparebit, cui ſecure committis arcanum perferendum.

Sit mihi tale arcanum vel aliud quodlibet intimandum.

AMicus mihi eſt intimus, procul hoc tēpore abſens, ad quem mihi negotium eſt ſecretiſſimum, quod nulli omnino, nec

Digitized by Google

literis quidem, tuto ſit committendum. Vt igitur ſecretum maneat, ſemper Spiritum aliquem vocare libet ex arte mihi familiarem. Commendo arcanum: venit, vadit, fideliter agit, perfert quæ commiſi amico, tuti ambo ſumus: ipſe quoque reportat mihi ab amico ſecretum reſponſum, quod nulli mortalium alteri dicet. Vt autem miſſum ad ſe Spiritum amicus ipſe intelligat, neceſſe eſt literas quaſcunque nihil metuentes fingi, in quibus ſignum miſſi ſpiritus recognoſcat. Non enim apparet Spiritus, niſi compulſus.

Præmittamus literas, qualeſcunque placuerit, quæ nullius vereantur conſpectum.

Ioannes Trittem. Abbas Spanheimenſis Iacobo VVymfelingo, Sletſtatino, Theologo, poetæ & oratori facundiſſimo Salutem.

MAxime vellem Iacobe Vvimpfelinge, ſatisfaceres vel ſero tandē pollicitationi tuæ & expectationi de te meæ. Scis autē, quid ſis pollititus; & quid expectem, non ignoras. Non Monachum ſed cum monachis viuere te cupio. Accelera pariter viuamus. Ecce hora inſtat noſtri tranſitus valde metuenda. Quid ergo moramur? Cur breuē ærumnoſumque incolatus noſtri ſtatum in fœlices negligimus? Cur agere pœnitentiam ſalutari tēpore delictorum exceſſuumq; recuſamus? Præparemus nos ad mortem, quoniā accelerat ſatis terribiliter, omnes reprobos vocat, nulli parcit, nullum reueretur: orantibus negat audientiam: lachrymas contemnit eiulantium: minasq; deſpicit principum: regum nomina gloriamque exterminat: ſuperbiā tyrannorum odibilem cunctis euacuat. Ergo frater, redemptoris beneficia exhibita, nobis valde vtilia, ſedulo cogitantes recompenſemus, noſtros emendando reatus, bonis moribus iugiter refulgentes, quatenus pœnitentiæ lachrymiſq; placare diſtrictum iudicis examen, properantis ad ſedem iudicandi, valeamus, qui ſe terribilem oſtendet proiectis, iocundum electis. Vale ex Spanheim, quinto decimo Calēd. April. Anno domini M.D.

Cum

Digitized by Google

Cum literas acceperit is, cui mittuntur, in arte peritus: faciat primo quod ars ipsa requirit: deinde conuersus ad Septentrionem, sicut moris est, proferat coniurationem.

Carmen Coniurationis.

DEmoriel osayr chameron chulty saue porean lusin dayr pean cathurmo fomarson ersoty lamedon iothar busraym fuar menadroy chilarso fabelmerusyn. Carmine cōpleto, sicut in arte præcipitur; aderit Spiritus missus, apparebitque visibilis tibi soli, & alteri nulli penitus: & arcanum dicet in aurem.

Cap. XXI.

CVIVS SVPREMVS IMPERATOR ET PRINceps vocatur Geradiel, ad nullam orbis plagam habitans: sed vagus vbique adesse consueuit.

PRÆTER eos imperatores, principes & duces Spirituum, quos in superioribus capitulis nominauimus, qui certis consistunt in locis per orbem visibilem, deputati sunt & alij complures vagi, instabiles, & nullibi certo consistentes, quos antiqui sapientes & magi appellauerunt ἀστάτους, id est, instabiles, quia volant in aere, sicut muscæ, sine ordine, sine habitatione & sine restrictione. Ex his sunt nonnulli nobis ad Steganographiam non inutiles: quia non requirunt obseruantiam locorum, sed in omni loco per coniurationem aduocari possunt. Primus ex his vocatur Geradiel, qui non habet aliquem sub se ducem aut principem, sed tantum famulos multos & pene innumerabiles, quos secum assumit in ministerium secundum ordines, quos inter se habent, & secundū 24. horas diei & noctis: quorum officiū generale est, omnia, quæcūque & ad quamcunque plagam volueris, arcana nunciare.

Horæ

Digitized by Google

Horæ diei & noctis.	R.	S.	S.	R.	S.	S.	R.	S.
	2	2	200	100	40	30	50	60
	2	2	80	70	100	90	120	110
	R.	2	140	S.	R.	150	180	170
	2 2		R.	130	160			
	2 2	2	200	1000	400	300	60	500
	2	2	800	700	10000	900	1200	110

Habes in hac tabula ſecundum horas numeratos & diſpoſitos in ordine ſuo 18150. miniſtros & famulos Geradielis magni principis, quorum diſpoſitionem & rationem tibi ad operationem omnino noueris neceſſariam, vt ſcias qualibet hora cum quot famulis venire ſoleant: vel quando ipſe non conſueuerit venire, ſed famuli horæ deputati. Conſulo autem tibi, vt in operationibus tuis horam obſeruare cures, in qua ipſe princeps perſonaliter veniat cum famulis eiuſdem horæ, qui alioquin imperatore ſuo abſente non ſemper voluntarij ſunt ad obediendum in omnibus operanti. Cum ergo per hũc principem operari volueris; præmiſſis præmittendis, dic coniurationem.

Carmen Coniurationis.

GEradiel onayr buleſar modran pedarbon ſazeuo nabor vielis proyn therdial maſre reneal Chemarſon cuhadiam almona ſaelty penoyr ſatodial chramel nadiarſi thorays Vayr pean eſridiel cubal draony myar dearſy colludarſy menador atotiel Cumalym draſnodiar parmy ſoſiel almenarys ſatiel chulty dealny peſon duarſy cuber fruony maroy futiel, fabel meruſi venodran pralſo luſior lamedon fyuaro larboys theory malroſyn. Completo carmine, ſpiritus aderit, vel principalis cum ſeruis, aut ſerui ex numero horæ ſine principe, ſicuti volueris ſecundum horas, vt ſupra diximus.

Arca-

Digitized by Google

Arcanum, quodcunque placuerit, committemus: semper occultum erit.

SIt mihi quodcūque arcanum, quantumlibet secretum, quod vel vni vel pluribus per spiritus sit intimandum amicis in arte Steganographiæ ad perfectum institutis. Voco principem prædictum hora mihi congrua, committo mysterium, accipit ille, vadit, perfert omnino fideliter: literas mitto pro forma tantum, vt decipiantur homines: & is, cui mitto, sciat ex signo subscripto quem spiritum debeat aduocare, quia non comparent non compulsi.

Literas mitto qualescunque non secretas.

Ioannes Trittemius Abbas Spanheimensis omnibus eruditis & curiosis, in hac arte sine præceptore legentibus, laborem.

VItam vestram radicitus emendate. Iudicii districtum examen subito omnes comprahendet (nemo tutus) & amaritudine sua, luctibusque æternis vitiosos replebit, contristare sanctos non audebit. Eiulantes deplorate reatus vestros miserrimi stultissimique Ecce sine exercitiis bonis nomen religionis recusatis. An nescitis examen superuenturū noxiis? Appropinquat hora nouissima: non viuemus diu, sed ex improuiso transire omnes nos horribiliter compellemur. Itaque nolite tempus negligere: gratiam cōcessam operibus honorate. Ex Spanheim, 13. Cal. Aprilis, Anno 1500. X.

His literis susceptis vel quibuslibet aliis, quæ fuerint charactere Geradielis insignitæ; nō opus erit quoquam se vertere: sed præmissis in arte consuetis, Coniurationis Carmen dicendum est.

Carmen Coniurationis.

GEradiel osayl chamerusin chulti pemarsoniel dayr fayr chaturmo les bornatyn ersoty camylor sayr fabelmerodan cosry damerson maltey nabelmerusyn. Hac coniuratione completa, spi-

ta, ſpiritus miſſi apparebunt tibi viſibiliter, tibique manifeſtabunt omnia ſecrete loquentes in aurem.

CAP. XXII.

CVIVS PRINCEPS EST BVRIEL NOCTVRnus, Lucifugus, & habitans in lacubus & foraminibus terræ: & non fit operatio per eum niſi in nocte.

POST Geradielem ſequitur Buriel, princeps quidem magnus, ſed peruerſus & nequam, qui omnes alios ſpiritus (& maxime principes) odit, perſequitur, deteſtatur: ſed non minus odio habetur ab illis: lucē timet & fugit cū omnib. ducibus & famulis ſuis, nec vnquā venire conſueuit niſi in nocte, & hoc frequenter cum magno horrore & pauore operantis, maxime ſi non fuerit perfectus in arte, conſtans & fortis animo. Et frequenter apparet in ſpecie ſerpentis, habens caput virgineum, caudam & totum corpus ſerpentinum, ſibilans terribiliter. Adiuratus debito modo, verbis humanis loquitur, habet ſub ſe duces & principes, quos in miniſterium mittere conſueuit cum famulis & ſeruis eorum, quorum multitudo eſt pene innumerabilis. Ex his aliquorum nomina ponamus, qui nobis ad operationem ſufficiant.

Noth.	S.	N.	S.	N.	S.	N.
Meroſiel	*Casbriel*	*Druſiel*	*100*	*10*	*10*	*100.*
Almadiel	*Nedriel*	*Carniel*	*100*	*10*	*10*	*100.*
Cupriel	*Buſiel*	*Drubiel*	*100*	*10*	*10*	*100.*
Saruiel	*Futiel*	*Naſtros*	*100*	*10*	*10*	*100.*

Habemus in hac deſcriptione tabulæ ex principibus Burielis 12. cum famulis 880. qui ſecundum 12. horas noctis inæquales, quas planetarum appellamus, cum ducibus ſingulis in ordine ſuo

Digitized by Google

ſuo procedunt, cum ab operante fuerint debito modo vocati. Dux apparere conſueuit in forma qua diximus: famuli autem ſolent frequenter apparere, tanquam ſimiæ aut ioculatores, ludentes & ſaltantes ex alto ad terram, mirabili phantaſia. Cum per iſtos principes operari volueris: nõ præſumas, niſi poſt ſolis occaſum, incipere operationem tuam: quia non obediunt, niſi in nocte. Non opus eſt obſeruare plagam orbis; ſed inſpiciendo terram ſub pedibus dicito iſtam Coniurationem,

Coniuratio.

BVriel maſtfoyt chameruſyn, noel pean Ionachym marduſan philarſij, pedarym eſtlis carmoy boyſcharonti phroys fabelronti, mear Laphany vearchas, clareſon, notiel, pador aslotiel, marſyno reneas, Capedon, thiſinaſion melro, lauair carpentor, thurneam camelroſyn. Carmen iſtud cum ſub ſilentio dixeris ſemper inſpiciendo terram: ſpiritus aderunt vocati. Sed vide ne terrearis: quia tibi nocere non poterunt, ſi fueris fortis & animo conſtans. Et nota, quod iſti principes ſeu ſpiritus, quamuis generaliter deputati, nunciare omnia nocturna ſecreta in nocte habeantur: maxime tamen ſunt apti & voluntarij nuncium ferre in carceres & lacus ad captiuos, & ſimiliter in his, quæ pertinent ad amorem carnalem, & occultas practicas amantium; & ad omnia, quæ fiunt in nocte, ſiue bona, ſiue mala ſint, quia lucẽ odio habent.

Ponamus arcanum, quod nulli penitus ſit confidendum, vt:

ARcanũ mihi ſit ad amicum in hac ciuitate cõſtitutũ, quod illi nec per literas poſſum, nec per nuncium ſignificare, ne fiat publicum. Obſtãt mihi plura, ne amicum ipſe accedam. Voco aliquem ex prædictis ſpiritibus, committo illi myſterium: vadit, nunciatque fideliter, quæ commiſi: ſum tutus.

Digitized by Google

Literas confingam, qualescunque voluero, quæ neminem vereantur, nempe vt sunt istæ.

SAluator noster Iesus Christus, qui humanum genus cruore suo in Cruce moriens redemit, sollicite absq; intermissione est à nobis laudandus: ipse fugabit mortem, vitamque nobis æternam se timentibus amantibusque spopondit traditurum. Nunc itaque exurgamus, charissimi fratres, à peccatis nostris, operibus bonis lucernas nostras componētes. vt redemptori læti occurramus in hora metuēdi transitus, quando mors rapiet animas nostras. Habemus nunc copiosum tempus implendi pœnitentiā, lucernasque ornandi: in hora vero mortis vltima spacium nobis pœnitendi vlterius prorsus negabitur. Consideremus breuissimam gloriam mundi, quoniam vana est: transit velocissime, nosque cum illa omni hora corrumpimur. Humiliemus ergo corda nostra omni tempore, nunquam deficientes. Anno M. D. 13. Cal. April.

Cum has aut alias quaslibet susceperit literas is, cui mittuntur, in arte peritus: cognito signo Burielis, præmissis præmittendis, terram inspiciat, & Coniurationem dicat.

Coniuratio.

BVriel, Thresoy chamerontis, hayr plaslu, nadiel, marso, neany, pean, sayr, fabelron, chaturmo, melros, ersoty caduberosyn. Dicto carmine, spiritus omnibus inuisibilis, tibi visibilis apparebit, & arcanum sibi commissum fideliter dicet.

CAP.

Digitized by Google

CAP. XXIII.

CVIVS SPIRITVS ET PRINCEPS SVPREmus vocatur Hydriel, & moratur in aquis: habens sub se duces 100. comites 200. famulos pene innumerabiles.

EST alius inter principales Spiritus princeps, qui vocatur Hydriel, & moratur in aquis, piscinis, lacubus, paludibusq;, & mari, & circa fōtes, cisternas & flumin:; habens sub suo dominio ad minus 100. duces siue principes, comites vero siue subduces 200. & famulos multos. Horum officium est generaliter nunciare omnia tam per aquas quam per terram, siue in die sit, siue in nocte. Et scias, quod satis beneuoli & voluntarij ad omnia sunt principes, sed non ita apparent, quando veniunt coniurati. Apparent enim frequenter in forma serpentis, aliquando magni, aliquando parui; caput virgineum valde pulchrum habentes, capillis expansis. Nullus eorum solus incedit: sed quilibet princeps secum ducit ad minus duos comites, & 80. famulos. Vt autem in operatione non incurras errorem, ex ducibus tibi aliquorum nomina ponam.

N.		N.	N.		S.	N.
Mortaliel	*Lameniel*	*Camiel*	10	20	100	200
Chamoriel	*Brachiel*	*Arbiel*	10	20	100	200
Pesariel	*Samiel*	*Lusiel*	10	20	100	200
Musuziel	*Dusiriel*	*Chariel*	10	20	100	200

Ecce habes ex principibus & ducibus Hydrielis 12. & ex comitibus & seruis 1320. qui tibi sufficiunt ad operationes tuas in Steganographia secundum ordinem 24. horarum: ita vt quilibet dux habeat 2. horas, comites & famulos 110. in ordinibus suis, quos te omnino scire oportet. Cum per istos principes spiritu-

Digitized by Google

um aliquid agere in Steganographia volueris: fac quæ ſcis ſecundum artem facienda, & dic coniurationem.

Carmen.

HYdriel, apron chamerote, ſatrus pean nearmy chabelon, vearchas, belta, nothelmy phameron, arſoy pedaryn onzel, Lamedo drubel areon veatly cabyn & noty maleros haytny pe ſary does, pen raſi meduſan ilcohi perſon. Carmine dicto, Spiritus quem vocaſti aderit, cum ſeruitoribus ſibi ſecundum horam deputatis, eritque tibi in omnibus obediens, & fidelis ad omnia, ad quæ miſeris eum.

℞. *Arcanum aliquod fingamus.*

SIt mihi arcanum valde ſecretum qualecunque ad amicum, quod illi nec per literas, nec per nuntiũ tuto poſſim facere notũ. Ne ergo in lucem veniat ſecretum aduoco Spiritum, venit, obtemperat ille, commendo ſecretum, perfert fideliter.

℞. *Literas qualeſcunque formemus.*

Ioannes Tritt. Abbas Spanheimenſis fratri Petro Marponio Giſemio laureato, Monacho Rhenenſi S.P.D.

FRater Nicolaus Irbuſienſis Epiſcopus ſuffraganeus reuerẽdiſſimi patris, illuſtriſsimique ducis Adami Inſignisburgi Pantomorani, honeſtiſſimi clariſsimique Archipræſulis, infatigabilis librorũ amator iuſtiſſime videtur Abbatem, Vinilianum nomine (quia eſt) beſtijs comparare, epulantem ſplendide inter beſtiarum merdimonia præferentem voluminibus vitulos, quemadmodum Reuchlyn firmauit. Tu Nicolaum, rogo, imiteris, optimum manſuetiſſimumque pontificem. Vale, 12. Cal. April. M. D.

Cum literas iſtas aut quaslibet cum ſigno Hydrielis acceperis: nulla conſideratione orbis obſeruata, ſed præmiſſis duntaxat generalibus in arte præmittendis, ex more dicito ſequentia.

Con-

Coniuratio.

HYdriel omar, penadon epyrma narſoy greol ſabelruſin adiel pedruſij nozeui melrays vremy pean larſoy naes chemerotyn.

Hac coniuratione dicta, debito modo, ſecundum institutionem artis; apparebit tibi ſpiritus miſſus viſibiliter, reuelans arcanum ſibi commiſſum in aurem.

CAP. XXIV.

CVIVS PRINCEPS VOCATVR PYRICHIEL, habens ſub ſe duces, principes, comites, famulos multos, quorum numerus incertus eſt.

PYRICHIEL princeps quidam Spirituum ſupremus nobis ab arte noſtra non videtur omnino abijciendus: quia ſatis beneuolus eſſe perhibetur.

Non habet ſub ſe duces aut principes more cæterorum, ſed tantum comites & ſubſeruitores, quorum incertus eſt numerus. Sunt qui dicant eum duces ſub ſe habere & principes, qui nobis videntur proprietatem & cõſuetudinem eius non ſatis intelligere: quippe qui comites & ſeruitores pro ducibus ſomniarunt. Nomen autem Pyrichielis ab igne traxit vocabulum; quia frequenter circa ignem verſari conſueuit.

℞.	℞.					
Damarſiel	*Menariel*	*200*	*200*	*100*	*80*	*80*
Cardiel	*Demediel*	*100*	*600*	*60*	*50*	*50*
Almaſor	*Hurſiel*					
Nemariel	*Cupriſiel*	*400*	*30*	*30*	*10*	*10*

Habes iam octo ex comitibus Pyrichielis cum famulis ad obſequium deputatis ſecundum ordinem horarum. Cum itaq; per iſtos dictos iam Spiritus operari volueris: voca vnum ex eis, quem

Digitized by Google

quem volueris: & cum iterum operaris alia vice, tunc vocabis alterum immediate ſequentem: & ſimili modo cum cæteris faciendum memineris. Præmiſſis itaque ex more præmittendis in arte generaliter, dic coniurationem iſtam.

Coniuratio.

PYrichiel marſoys chameron, nael peanos pury lames iamene famerusyn mearlo canorſon theory torſa, nealthis dilumeris maphroy carſul ameor thubra phorſotiel chrebonos aray pemalon layr toyſi vadiniel nemor roſeuarſy cabti phroys amenada machyr fabelronthis, poyl carepon vemij naslotyn.

His completis, Spiritus, quos vocaſti, videbis præſentes: & principalis ſemper in forma ſerpentis caput pulchrum habens inſtar virginis, capillis expanſis, apparere conſueuit. Sequitur.

Arcanum ponamus quodlibet.

ARcanum mihi ſit ad amicũ procul abſentem, quod nec per literas tuto mittere poſſum, ne legantur diſiectæ, vel certe in via præceptæ. Homini perferendum minus confido; quippe qui nouerim fidem in hominibus cum fortuna mutari. Vt ergo ſint omnia tuta, Spiritum ſecreti amicũ aduoco: venit ille mox, audito carmine, perfert commiſſum fideliter.

Formemus literas, ut placet.

Ioannes Trittemius Abbas Spanheimenſis Iacobo Dracomio, Præmonſtratenſis ordinis canonico, S. & charitatem.

E*ST nobiſcum mathematicus inſignis & egregius rhetor, tranquilliſſimæ vitæ ſtudio feruẽs iugiter. Habet ſecum codices ferme infinitos, exemplariumque diuerſorum inæſtimabilem theſaurum: rectæ & bonæ vitæ, ſocietatiſque honeſtæ Iocundus beneuolusque doctor: in reſoluendis dubiis expertiſſimus. Res grandes exponit: nomen ſuum eſt Orophanius, regni Boſne Burggrauius. Vale. 12. Calend. April.*

Cum has aut ſimiles quaslibet acceperit literas, Pyrichielis chara-

charactere signatas is, cui mittuntur, in arte Steganographiæ peritus; faciat, sicut nouit secundum artem esse faciendum: deinde accenso lumine, dicat istam Coniurationem.

Coniuratio.

PYrichiel osayr Chamerosy culty mesano dayr fabelron cathurmo pean ersoty meor iather cabon Frilastro melrusy. Carmine dicto; nuncius inuisibilis visibilem se præstabit, & commissum sibi arcanum fideliter reuelabit in aurem.

CAP. XXV.

CVIVS IMPERATOR ET PRINCEPS EMONIEL vocatur, habens subduces & principes 100. comites & subseruitores multos: qui habent officium generale super omnia.

HVIVS Capituli princeps Emoniel cum ducibus & principibus suis vagus & instabilis est, & frequenter in nemoribus habitat, non fugit lucem, beneuolus & promptus ad omnia quæcunque mandaueris ei, & tam in die, quam in nocte, libenter occurrit vocatus. Habet sub suo dominio principes & duces 100. comites siue subduces non pauciores quam 20. famulos & seruos sine numero certo. Ex his nominabimus aliquos, qui nobis ad operandum sufficiant, cæteros suo loco cum alijs reseruantes, si opus fuerit, nominandos.

℞.		℞.		℞.		℞.
Ermoniel	*Dramiel*	*Cruhiel*	*10*	*20*	*100*	*20.*
Edriel	*Pandiel*	*Armesiel*	*10*	*20*	*100*	*20.*
Carnodiel	*Vasenel*	*Caspaniel*	*10*	*20*	*100*	*20.*
Phanuel	*Nasiniel*	*Musiniel*	*10*	*20*	*100*	*20.*

Digitized by Google

Habes nunc ex ducibus Emonielis 12. cum subducibus & seruitoribus eorundem 1320. qui secundum ordinem horarum ad omnem operationem intentionis nostræ nobis sufficiunt, siue operatio nocturna sit, siue diurna. Et scias, quod princeps Emoniel cum ducibus suis capite virgineo & corpore, sed cauda serpentina apparere consueuit. Tu ergo cum volueris per spiritus Emonielis aliquid in Steganographia operari: fac ea, quæ nosti secundum artem generaliter esse facienda: & postea lege istam coniurationem, tacite sub silentio nominans spiritum vocandum.

Carmen Coniurationis.

EMoniel aproisi chamerusyn thulnear peanos meuear, pandroy cralnotiel narboy mauy fabelrontos, arliel chemorsyn nety pransobyr diuiel malros ruelty person roab chrumelrusyn. Hac Coniuratione dicta eo modo, quo ars ipsa requirit, spiritus quem vocasti apparebit, paratus obedire ad omnia, quæcunque mandaueris ei, quia beneuolus & fidelis est.

Arcanum, qualecunque volueris.

AMicum habeo passim omnibus nimium confidentem, qui pro amicis fouet inimicos, à quibus & malam famam & damnum sæpe reportat. Credulus est blandimentis adulantium & vnus maxime suo lateri adhærentis, quem nescit sibi contrariũ in occulto, quia blandum videt in aperto. Ipsum accusare cupio, ita tamen vt consilium soli amico fiat notum: cæteris fiet occultum.

Literarum tenor formetur ad placitum.

Ioannes Tritthemius Abbas Spanheimensis R.P.D. Nicolao, Episcopo Irbursiensi, Vicario Pantomorani Archiepiscopi, S.

D.P.

CVm tuum ingenium, vitaq́ honestatem ad mentem reuoco: te omniũ Episcoporum dignissimum, Pater Reuerende & præstantissime, pronun-

nunciare maxime compellor. Enimuero siue eruditionem intuear bonarũ artium in te siue innocentiam vitæ tuæ quid aliud quam te iustißimum, omnibus literis eruditißimum, sanctißimisq; moribus reuerendum dixerim? Adornas conuersationem tuam operibus rectitudinis semperq; te exhibes optimum pastorem animarum, atque in literis iugiter te studendo exerces, vt tibi alijsq; conferas vtroque. Vale. Datæ ex Spanheim, 11. Cal. Aprilis. Anno dominicæ Natiuitatis M.D. I.

Postquam literas acceperit is, cui mittuntur, in arte Steganographiæ perfecte imbutus: faciat, sicut nouit secundum artem esse faciendum: quibus præmissis, Coniurationem subiungat.

Carmen coniurationis.

EMoniel lebos chamerothy meor pemorsy dyor medulorsyn fray pean, Crymarsy melrosyne vati chabaryn dayr. Aschre cathurmo fabelron ersoty marduse. Carmine rite completo, spiritus vocatus aderit in forma sibi consueta, reuelabitque tibi omnia & singula, quæ sibi fuerant commissa arcana cum fidelitate.

Cap. XXVI.

CVIVS SVPREMVS IMPERATOR ICOSIEL *vocatur, habens sub se duces siue principes 100. comites siue subduces 300. seruorum non est mihi certus numerus adhuc.*

ICosiel inter spiritus aëreos est vnus ex potioribus Imperator magnus & potens in arcanis Steganographiæ, habens sub se principes ducalis ordinis 100. Comites vero 300. seruorum certum numerum nondum inueni. Dicitur autem Icosiel propterea, quod in domibus libenter cum hominibus versetur. Nã posteaquã ex ducibus eius quempiam semel debite cõiuratum ad te vocaueris cũ comitibus suis: si volueris, vt omnibus diebus vitæ tuæ tecum

permaneat: deputa ei vnum locum secretum & abstrusum in domo tua: & coniuratum fortiter præcipias eum illic manere: & obediet tibi hilariter, semperque ad mandatum tuum erit paratus.

℞.		℞.		℞.		℞.
Machariel	*Larphiel*	*Athesiel*	10	300	100	30
Psithiel	*Amediel*	*Vrbaniel*	10	300	100	30
Thanatiel	*Cambriel*	*Cumariel*	10	300	100	30
Zosiel	*Zachriel*	*Heresiel*	10	300	100	30
Agapiel	*Nathriel*	*Munesiel*	10	300	100	30

Hic habemus ex 100. ducibus Icosielis nominatos 15. subduces vero 50. seruitores 2150. qui cum ducibus suis secundum ordinem sibi in 24. horis diei & noctis deputatum, in ministerium Steganographiæ vocati per operantem venire consueuerunt. Ad omnia, quę volueris, idonei & voluntarij sunt: modo tu in arte perfecte sis doctus, constans & imperterritus in operatione: quia veniunt in specie & similitudine serpentina, capita habentes virginea. Cum itaque volueris operari per aliquem eorum, fac quæ secundum artem sunt facienda, & subiunge istam Coniurationem.

Coniuratio.

ICosiel aphorsi chamersyn thulneas ianotiel menear peanos erasnotiel medursan matory fabelron ersonial cathurmos laernoty besraym alphayr lamedonti nael cabelron. Coniuratione rite completa, spiritus aderunt vocati sine mora, quibus arcanum tuum ad amicum secure poteris committere.

Literas mittendas ad placitum facias. Arcanum sit, qualecunque volueris.

AMicus mihi sit procul absens in arte Steganographiæ peritus, ad quem mihi sit magnum secretum & arcanum, quod non

Digitized by Google

non ſit alicui credendum, per literas etiam, nec inſinuandum. Vt ergo maneant ſecreta omnia, nuncium ſecretum mitto Spiritum, qui amico reuelet arcanum, & negotium meum teneat ſecretum.

Vitam noſtram emendemus humiliantes nos corã vniuerſitatis ſummo actore. Humilitas Cœlum impetrat, temptationes dæmonum nociuas annihilat, perniciosum mentis tumorem refrænat: omniaque incendia vitiorũ valenter exterminat. Trames humilitatis coronã meretur accipere, nobileq; regnum poſſidere. Ego tramitem conſtituo tibi innocentiam, morum honeſtatẽ, quam cuſtodiens aſſiduè, non peccabis. Sola nobis iſta via eſt beatitudinis meritum cumulandi: vt gratias agentes Deó timeamus illum rectiſſimo corde, fugientes tumultum ſæculi: humilitatis exercitium nunquã faſtidiamus, supernã vitam inquirentes: Ioannes Tritthem. Abbas Spanheim. ſcripſit 10. Cal. Apr. M D.

Cum literas ſuſceperit is cui mittuntur, in arte peritus: ſigno principis cognito, faciat, quæ nouit eſſe facienda: deinde dicat coniurationem.

Coniuratio.

ICoſiel oſayr penarizo chulti meradym phrael melchuſy dayr pean cathurmo fabelron erſoti chameruſan iltham pedaly fuar melroſyn crymarſy phroyſon. Hac coniuratione completa, ſpiritus aderit vocanti, reuelans arcanum.

CAP. XXVII.

CVIVS SVPREMVS SPIRITVS ET PRINceps vocatur Soleuiel, habens ſub ſuo dominio duces principales 200. ſubduces & comites 200. ſeruitores innumerabiles.

INTER eos ſpiritus, qui cum hominibus, in arte Steganographiæ peritos mores habentibus, libenter conuerſantur, eſt quidam Soleuiel nomine, non vltimus inter principes huius artis, qui habet ſub ſe

Digitized by Google

duces principales 200. subduces siue comites similiter 200. qui inter se hunc ordinem infallibiliter obseruant, vt qui hoc anno sunt duces, anno sequente sint comites, fiantque alternatis vicibus ex ducibus comites, ex comitibus similiter duces. Seruorum autem certum numerum non adhuc reperi, qui & ipsi ordines suos inter se secundum horarum dispositionem custodiunt.

N.		N.	N.	N.		
Inachiel	*Nadrusiel*	*Axosiel*	20	20	20	200	200
Praxeel	*Cobusiel*	*Charoel*	20	20	20	200	200
Morucha	*Amriel*	*Mursiel*	20	20	20	200	200
Almodar	*Prasiel*	*Penador*	20	20	20	200	200

Hic habes ex principibus Solouielis 12. quorum sex primi sunt isto anno duces, & reliqui sex comites: sequenti anno isti erunt duces, & illi comites, & ita consequenter, alternatis semper vicibus. Subseruitorum numerum collegi 1840. Quanquam sint plures quos nondum numerare potui. Cum autem per istos Spiritus operari volueris, esto constans animo & fortis, nec terrearis ab eorum aspectu, cum videris eos in forma serpentum apparere cum capite virgineo. Deinde fac, quæ sunt secundum artem facienda; quibus præmissis, subiunge istam coniurationem.

Carmen coniurationis.

SOleniel marfoy chamerusyn oniel dabry diuiel pean vear, lasmyn cralmoty pedaros drumes, pean vear chameron loes madur noty basray erxo nadrus peliel thabron thyrso ianothin vear perasy loes pean nothyr fabelron bauesy drameron eschiran pumelon meor dabrios crimorsiel peny vear nameroy lyernoti pralsones. Completo rite carmine, Spiritus aderunt vocati in consueta forma, quibus committas arcanum.

Arcanum ponamus ad placitum.

AMicum procul absentem, in arte Steganographia antea peritum, super quibusdam periculis imminentibus auisandum duco. Sed publicum vereor, quum de alieno periculo facerem proprium: quod euitare vt possim, non literis, non hominibus com-

Digitized by Google

committo secretum; sed Spiritui, quem noui in omnibus fore fidelissimum.

Literas formemus ad placitum.

Ioannes Trittem. Abbas Spanheimensis ordinis Sancti Benedicti R. P. D. Rutgero Sycambro, Archiepiscopo Naruiensi, S. P. D.

Exponet tibi Nicolaus, reuerendissimus studiosissimusque Irbursiensis Episcopus, generalem rerũ Ecclesiasticarum tuarũ gubernatorem malerem gessisse, vinculis ligatum subiiciendo domini nostri Desiderii regis vicarium benignum virum, & fame exoruciatum interemisse. Hostem quotidie Desiderium regem irrumpentem diœcesi expectamus. Sed te exoramus, succurras breui: vt in hostem non incidas. Vale. 9. Calend. April. M. D. 3.

Cum has literas acceperit is cui mittuntur (modo sit in arte generali imbutus antea) faciat, quæ sunt facienda, subiungens istam coniurationem animo constanti, nil metuens.

Coniuratio.

Soleuiel curtiel chamerusyn saty pemalros dayr ianothy cathurmo parmoy iotran lamedon frascu penoy ilthon fabelmerusyn. Dicto carmine, Spiritus missus ab operante visibilis apparebit, reuelans omnia commissa fideliter: & si quid remandare voluerit operanti, eidem Spiritui committat.

Digitized by Google

Cap. XXVIII.

CVIVS SVPREMVS SPIRITVS ET IMPERATOR est Menachiel, qui habet sub se principes siue duces 20. comites 100. seruos incerti numeri, qui suis obediunt ducibus.

Qvamvis ad omnem Steganographiæ operationem, quæ diximus, copiose nobis videantur sufficere: ne tamen ea, quæ sumus experti, obliuioni tradamus: placuit adhuc nobis nonnulla subiungere, quæ esse ad huius artis perfectionem optima, prædictorum spirituũ reuelatione, cognouimus, & satis plene experti sumus. Est itaque inter alios spiritus, qui huic arti fauent, vnus Menadiel nomẽ sortitus ratione officij, qui habet sub se principes & duces 20. comites 100. seruos multos, quorum mihi incertus est numerus, qui omnes in commissis sunt fideles & optimi nuntij in causis magnis regum & principum, per quos operabimur mirabilia.

	R.	R.	R.				
Larmol	*Benodiel*	*20*	*10*	*100*	*Barchiel*	*Nedriel*	
Drassiel	*Charsiel*	*20*	*10*	*100*	*Amasiel*	*Curasyn*	
Clamor	*Samyel*	*20*	*10*	*100*	*Baruch*	*Tharson*	

Iam habemus ex ducibus sex, & ex comitibus, totidem nominatos, ex seruis quoque eis deputatos per vices & ordines suos numero 390. Habent inter se hunc ordinem, vt prima vice duo duces vocentur & vnus comes: qui secunda vice iterum vocatur, & nunc venit in ordinem ducum. Tertia vice fit comes qui fuerat dux primi ordinis primus, & ita consequenter. Cum ergo volueris per Spiritus Menadielis aliquid operari: considera diligenter, quis dux, & quis comes sit tibi vocandus

Digitized by Google

candus secundum tempus & horas: præmissisque premittendis, dic Coniurationem.

Coniuratio.

MEnadiel marfoy peanos onael camerusyn theorianothy ofayr melros tudayr penorsyn sachul tarno roseuas peathan asiel morfoy maplear casmyron storeal marpenu nosayr pelno dan layr thubra elnodion carsephy drumos fabelmerusyn andu pean, purays calbyn nachir loes philuemy casaner. Hac Coniuratione rite completa, aderit spiritus vocatus, videlicet primo comes vnus, duces duo cum seruis.

Arcanum sit qualecunque occurrit.

SIt tibi arcanum ad amicum aut amicam, qualecunque pro tempore aut rerum varietate occurrit, quod non velis alicui alteri fieri commune. Voca spiritum, commenda illi negotium, nihil metuas; omnium fidelissimus est, bene commissum implebit.

Literas super his formare poteris, quales volueris, ad placitum tuum.

MAgna sunt æternaq; obseruantium innocentiam futura commoda: angelicis laudibus homines lætantes interesse: cernere lumen excelsum illud: æternæ beatitudinis splendorem, faciemq; maiestatis lumine proprio videre Attendite omnes, exactasq; negligentias lachrymis tergite: inutiles curas nocentesq; exuite: rerum instabilium deceptiones O homines lutosi horrete: lucrum animarum tandem inquirite Bonis moribus virtutibusq; honorabiles estote: vanitates contemnite: Deum humiliter inuocate: nolite concupiscere mundum, amaritudinem infundentem. Anno M D.9. Cal. April. ♁

Digitized by Google

Cum has literas acceperit is cui mittuntur, ante in arte peritus: cognito charactere ♁, supremi principis Menadiel, præmissis his quę sunt ex more præmittenda, Coniurationem dicat

Coniuratio.

MEnadyel murty chamerose dayr pean cathurmo phameron ersoti pray saruepo, fabel merij rean, charon ietlas Meduse fayr lamerosyn alty merchahō. Carmine dicto, spiritus missus apparebit vocanti visibilis, referetque omnia ei fideliter & secreto in aurem, quæ habet in commissis.

CAP. XXIX.

CVIVS PRINCEPS SVPREMVS VOCATVR Macariel, habens sub suo Imperio duces, principes, comites & seruos complures ad diuersa ministeria deputatos.

MACARIEL quoq; vnus ex supremis spiritibus, qui operationibus Steganographiæ præsunt, non est omittendus à nobis cum principibus & seruitoribus suis, quia satis vtilis, promptus & fidelis est ad omnia quæcunque voluerimus. Habet autem principes 40. ex quibus nunquam pauciores mittuntur in ministerium, quam 4. videlicet duces tres, comes vnus cum seruis non paucis: huncque inter se ordinem obseruant, vt per vices suas semper ex ducibus vnus gerat officium comitis, & secundū quatuor partes anni. Et de his omnibus necessarium est operantem plenam habere notitiam. Sed iam ex ipsis principibus nominemus aliquos, qui nobis ad operationem Steganographiæ nostræ abunde sufficiant.

	℞.		℞.	℞.	℞.	℞.
Claniel	*Asmadiel*	*Gremiel*	40	30	20	10
Drusiel	*Romyel*	*Thuriel*	40	30	20	10
Andros	*Nastuel*	*Brusiel*	40	30	20	10
Charoel	*Varpiel*	*Lemodac*	40	30	20	10

Habe-

Digitized by Google

Habemus iam nominatos ex principibus Macarielis 12. cum seruis numeratis 400. secundum vices & ordines suos. Cum itaque per eos in Steganographia (caue ne voces pauciores quam quatuor ad minus ex prænominatis) volueris operari: præmissis ex more præmittendis, dic istam Coniurationem.

Carmen.

MAcariel myrno chamerosy purmy maresyn amos peanam olradu, chabor ianoes fabelron dearsy chadon vlyses Almos rutiel pedaron deabry madero neas lamero dearsy, thubra dorpilto melrosyne draor chalmea near, parmon dearsy charon alnodiel parsa radean, maroy reneas charso gnole, melrosin te dranso casmar ebroset. Landrys masfayr therasonte noel amalan. Hoc carmine dicto, spiritus vocati aderunt in diuersa specie apparentes, & frequenter quidem capite cum virgineo, corpore & cauda desinentes in formam draconis, inuoluentes & reuoluentes se quadruplici ordine.

Arcanum sit ad principem.

PRæfectus regis aut principis, in terra seu prouincia constitutus, intellexit delatione secretissima hostes in breui propositum habere prouinciam irrumpendi: vult auisare principem: sed nuntiis non potest, quia torquendi sunt ab aduersariis in via vt tradant arcanum: nec literis, quoniam omnes aperiuntur per eos. Vocat ergo spiritum, committit arcanum, literas fingit alienas.

Literas fingamus nihil conducentes.

ROgamus, amicorū suauissime, tuum exemplar Tertulliani nobilissimi sapientissimiq; viri nobis vt velis veteris amicitiæ intuitu rescribendum velociter mittere, Bernardiq; Epistolā ad templarios. Tertulliano gloriosum Catholicæ sanctitatis nomen nouimus cuncti exhibitū antiquit° inter nostros: nobileq; lumē scim° illū fidei sacræ nō remansisse vltimū. Actionib. erat eximius, gloriosus diuinæ legis institutor: assertor nostræ libertatis

deuotissimus. Licet in aliquibus reprahendatur, scripsit tamen, fidem expōnendo nostram, honoranda volumina. Habebat autem Coniugem zelosam, religionis nostræ amatricem: humilitate & innocentia nobilem: castitate gloriosā. Extant rectæ institutionis ipsius nonnullæ elucubrationes laudabiles, dulces exuberantesq́ doctrinæ multæ: Epistolæ breues nō inutiles, nos ad inquisitionem æternæ gloriæ honorifice gratioseqũe hortantes. 8. Cal. April. Anno M.D. Ioannes Trittem. scripsit.

Cum has literas aut quaslibet alias acceperit is cui mittuntur, in arte Steganographiæ antea peritus: cognito signo Macarielis faciat, quæ sunt ex more facienda, subiungens Carmen.

Carmen Coniurationis.

MAcariel osayr chamerose chulti pesano dayr fameron carthurmo pean ersoty lamedon souapor casrea masyr. lanos tharsia, peathanon acri pean etion matramy. Cōpleto rite carmine, spiritus missus visibilis soli apparebit.

CAP. XXX.

CVIVS IMPERATOR SVPREMVS VOCAtur Vriel, habens sub suo dominio duces 10. comites vero siue subduces 100. seruorum incertus est numerus.

SEd nec Vrielem principem magnum nos decet omittere: quem nouimus experientia nos docente non vltimum inter huius artis fautores vtilitatis locum possidere. Habet is sub suo dominio & imperio duces & principes huic arti Steganographiæ deputatos 10. comites siue subduces, qui semper ipsos duces comitantur, quilibet in ordine suo 100. seruos multos quorum mihi adhuc certus non est numerus.

Digitized by Google

	ℜ.		ℜ.	ℜ.	ℜ.			
Chabri	*10*	*Dragon*	*10*	*100*	*20*	α	α	β
Drabos	*10*	*Curmas*	*10*	*80*	*40*	ν	α	ι
Narmiel	*10*	*Drapios*	*10*	*60*	*60*	*κ	T	λ.
Frasmiel	*10*	*Hermon*	*10*	*40*	*80*	η	[illegible]	δ
Brymiel	*10*	*Aldrusy*	*10*	*20*	*100*	β	ι	α

*Hæ tres literæ sunt rubræ.

Habemus hic duces nominatos cum comitibus & subseruitoribus, quorum nobis ministerium sufficit ad complementum huius artis nostræ pro præsenti. Et nota, quod primi in ordine sunt duces & principes. Secundi sunt Comites; habentque inter se duos ordines, quos te scire ante omnia oportet. Illi qui sunt in primo ordine, tam duces quam comites, quotiescunque vocantur, semper apparent monstrosi, capite videlicet virgineo, corpore & cauda in forma serpentis. Qui sunt in secundo ordine, familiari nobis & vsitata similitudine apparere consueuerunt. Nec pauciores venire solent, quam vnus dux & vnus comes, sequens eum in vtroque ordine. Cum autem per istos Spiritus operari volueris, primo facito secundum quod nosti ex arte faciendum: postea subdas istam coniurationem.

Coniuratio.

VRiel marfoys lamedonti noes, chameron, anducharpean phusciel arsmony tuerchoy iamersyn nairiel penos raseon loes vear fabelruso cralty layr parlis meraij mear, thubra aslotiel dubyr reanu nauosti masliel pedonyto chemarphin. Copleta cõiuratione, spiritus vocati aderunt, quilibet in ordine, prompti & hilares obedire in omnibus. .:Q

Arcanum sit magnum valde.

SIt mihi quoddam arcanum ad principem, vel ad amicum, cuius manifestatio mihi periculum, damnum illi afferret non paruum. Vt ergo omnia maneant inter me & illum secreta: non homini, non literis, sed spiritui commendo arcanum.

Digitized by Google

Literæ ſint ad placitum nil metuentes.

INcipite fratres dilectiſſimi emendare negligẽtias, lachrymis aſſiduis tergentes tranſacta peccata, ſaluatorem omnium viuentiũ rogantes reſiduo tempore. Exaudi Domine gemitus aſſidue lachrymantium: veniam impẽde vitiorum: amator innocentium. Viuifica lugentes, viuificator inclyte: non contemnes exulantes homines. Miſerere valde miſeris creator optime hominum Chriſte Ieſu Saluator noſtrum nobiliſſime; libera infirmas animas exulum Ieſu benigniſſime: ſalua miſeros & veniam nobis tribue. Humiles nos exaudi infirmiſſimos: in hora mortis horribili lumen concede iucundum omnium conſolator normaque humilium. Anno M. D 7. Cal. April. ſcripſi ego Ioan. Trittem. Abbas Spanheim.

POſtquã has aut alias quaslibet literas, ſigno Vrielis principis conſignatas in fine, acceperit is cui mittũtur in arte peritus; faciat in primis, quæ nouit ſecundum artem facienda; & dicat coniurationem.

Coniuratio.

VRiel Aſlan pemaſon coſayr chameron, chulty fabelmeron deyr pean, cathurmo meroſyn erſoti chalmon ſauepo Meduſe rean lameroſyn.

Dicto carmine, inuiſibilis Spiritus miſſus apparebit in forma ſibi conſueta: omniaque ſibi ab operante ſiue mittente commiſſa fideliter reuelabit, & ſecretiſſime: ita vt nemo circumſedentium quicquam poſſit percipere vel audire: ſemperque arcanum manebit ſecretum.

CAP.

Digitized by Google

CAP. XXXI.

CVIVS PRINCEPS SVPREMVS VOCATVR Bydiel, habens ſubſuo dominio duces 20. comites vero 200. ſeruorum incertus eſt numerus: ſunt multi valde.

ADHVC vnus reſtat è Spiritibus ſupremis, nobis ad operationem Steganographiæ deputatus: vltimus quidem in ordine, ſed cum primis dignitate: cuius nomen ratione officij ſui vocatur, Bydiel, habens ſub imperio ſuo duces 20. comites ſiue ſubduces 200. famulos & ſeruos complures. Habent hi duces cum comitibus inter ſe certum ordinem: & quotiens ab operante vocati fuerint, veniũt duces duo cum 20. comitibus, & apparent in forma humana, placidi, & prompti ad omnia. Viciſſim inter ſe mutantur vt cum primo anno duces vocati fuerint, poſtea comites, in ſecundo comites pro ducibus vocentur.

	N.		N.		N.		N.
Mudriel	*20*	*20*	*200*	*20*	*200*	*Charobiel*	*20*
Cruchan	*20*	*20*	*200*	*20*	*200*	*Andrucha*	*20*
Bramſiel	*20*	*20*	*200*	*20*	*200*	*Meraſiel*	*20*
Armoniel	*20*	*20*	*200*	*20*	*200*	*Parſifiel*	*20*
Lameniel	*20*	*20*	*200*	*20*	*200*	*Chremoas*	*20*

Habemus iam hic ex principibus & comitibus Bydielis decem ſignatos nominibus ſuis, qui nobis pro præſenti ſufficiunt ad omnem operationem noſtram in arte Steganographiæ, cum ſeruis multis, qui ordinem ſuum obſeruare nouerunt ſecundum imperium ducum & principum. Cum autem per iſtos in hac arte operari volueris: præmiſſis præmittendis, dic coniurationem.

Car-

Digitized by Google

Carmen coniurationis.

BYdiel marchan chamerosi philtres maduse vear casmyron cralnoti: pean deuoon fabeltos eltida camean veor. Oniel vear thyrso liernoty: ianos prolsato chanos elasry peanon elsathas melros notiel pen soes probys chyras lesbroy mauear iothan liernoti chrymarson.

Carmine dicto sicut oportet, Spiritus vocati statim apparebunt visibiles, pulchre incedentes, & tanquam amici se mutuo complexando ducentes, eruntque tibi voluntarij ad omnia obedientes.

Arcanum mihi sit qualecunque.

ARcanum mihi est, quod cupio scire amicum procul absentem valde secretum: substantiam concernit occultã, quam necesse est amittere, si mysterium quolibet modo contigerit publicari. Vnde non homini, nõ literis, sed solis spiritibus committo perferendum, quos noui & securos & fideles.

Ioannes Tritthemius, Abbas Spanheimensis, Rutgero Sicambro S. D. Et præsentem magni Basilii dicat oratiunculam.

GLoria ineffabilis beatitudinis æternæ bonis exercitiis humilibusque acquiritur: Sedulis nunc lachrymis tergite errata mortales: Deum amate, adorantes nomen sanctum illius. Tramitem Iesu Christi humilis, crucifixi humiliter discite imitari, semper illi reddentes honorem, dulciter ardentes amore benignissimi nostri saluatoris. Glorificate & exaltate laudabilem bonitatem eius, benedicite sanctũ nomen, zelantes bonitatis incendium. Vanos honores despicite: in aduersis laudes referre discite: deuotionis exercitium amate, humilitatem nobilissimam excolite: Iesum nos de morte eripientem saluantemque exaltate. Vale ~~ *7. Cal. April. Anno Natiuitatis domini M. D.*

Suscipiens autem literas amicus, in arte Steganographiæ antea peritus; cognito charactere Bidielis, præmissis his, quæ sunt ex more præmittenda, generaliter dicat coniurationem.

Digitized by Google

Carmen.

BYdielmaslo chameron theory madias near fabelron thiamy marfoy vear pean liernoty calmea drules : Thubra pleory malresa teorty melchoy vemo chostay. Carmine dicto, spiritus astabit, visibilis duntaxat illi, qui eum vocauit: referet tibi commissa integre atque fideliter.

CAP. XXXII.

IN QVO PRAESCRIPTORVM FIT QVAEdam necessaria recapitulatio. Inseruntur cautelæ nonnullæ, quæ volentibus exercere artem Steganographiæ sunt obseruandæ.

POSTQVAM (Deo maximo superbenedicto laus) nõ sine ingenti & continuo labore officia spirituum supremorum Steganographiæ nostræ præ cæteris fauentium descripsimus: ne volentes per eos operari contingat errare in ordine, nominibus, characteribus, ducibus vel comitibus: necessarium duximus generalem omnium tabulam pro memoria in hoc capitulo ordinare. Sequitur tabula in hac & sequenti pagina.

	℞.		℞.		℞.		℞.
1	*Pamersiel*		*1000*	*10000*	*100*	*10*	K
2	*Pachiel*		*1000*	*200000*	*100*	*10*	K
3	*Camuel*		*10*	*10*	*0*	*100*	K
4	*Aseliel*		*10*	*20*	*0*	*200*	K
5	*Barmiel*		*10*	*20*	*10*	*200*	K
6	*Gediel*		*20*	*20*	*00*	*200*	K
7	*Asyriel*		*20*	*20*	*10*	*100*	K
8	*Maseriel*		*30*	*30*	*00*	*300*	K
9	*Malgaras*		*30*	*30*	*10*	*200*	K
10	*Dorothiel*		*40*	*40*	.o.	*400*	K
11	*Vsiel*		*40*	*40*	*30*	*300*	K

Digitized by Google

12	Cabariel	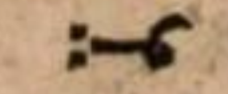	50	50	50	500	K
13	Rayfiel		50	50	40	400	K
14	Symiel	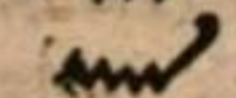	10	1000	0	4	K
15	Armadiel	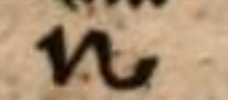	1000	180	10	800	K
16	Baruchas	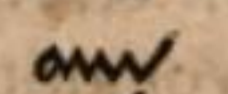	10	180	0	100	K
17	Carnefiel	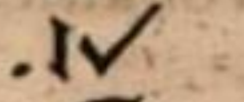	1000	300	1000	300	1000
18	Cafpiel		200	400	200	400	200
19	Amenadiel		300	500	300	500	300
20	Demoriel	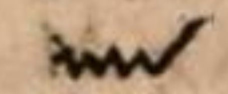	400	600	400	600	400
21	Geradiel	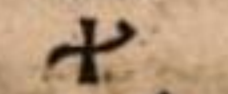	200	100	40	30	60
22	Buriel	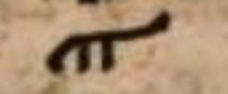	100	10	10	100	θ
23	Hydriel		10	20	100	200	θ
24	Pyrichiel		40	30	200	10	θβ
25	Emoniel	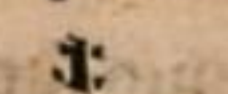	10	20	100	20	θ
26	Icofiel	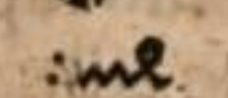	10	300	100	30	θ
27	Soleuiel		20	20	20	200	θ
28	Menadiel	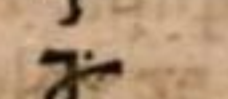	100	20	30	10	θγ
29	Macariel	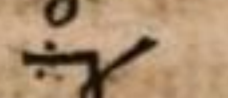	40	30	20	10	θδ
30	Vriel	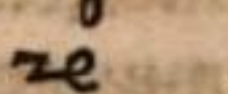	20	10	40	30	θx
31	Bidiel	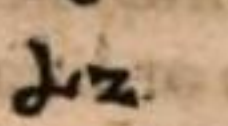	30	40	100	20	xβ.

In hac tabula pofuimus vnum & triginta fpiritus principales, qui præfunt, quilibet in officio & in ordine fuo, omnibus operationibus Steganographiæ noftræ, de quibus in hoc primo libro noftro fumus locuti: fupponentes vnicuiq; characterem fibi appropriatum: numerum & ordinem principum, ducũ, comitum, feruorum & fubferuientium in propriis gradibus quoq; fubiungentes, ne quis in hac arte ftudere cupiens propter diuerfitatem operationum incidat in errorem. Magna quidē huius artis myfteria non nifi à ftudiofiffimis viris penetrari poffunt, illis videlicet, quos amor fecretorum & natura promoueat ad perfcrutandum, & qui defiderio fcientiæ confequendæ nullum fubire laborem honeftum & poffibilem recufent. Homines autem pigri obtufiq; ingenio, & quos nec amor incendit ad ftudium fecretorum.

torum.

torum sapientiæ, nec natura iuuat, cum hanc nostræ adinuentionis artem secretissimam intelligere nequiuerint: non nobis imputandum, sed suæ potius socordiæ, pigritiæ & malitiæ asscribendum intelligant: Quippe qui aut voluptatibus carnis mundialibusque curis immersum habentes ingenium, his perlustrandis cum diligentia vacare nequeunt: aut se iam sapientes aut doctissimos arbitrantes, nostras compositiones tanquā indignas suis lectionibus contemnunt. Aderunt etiam nonnulli ita pristinis alienisque traditionibus consistere assueti: vt quicquid in illis non didicerint, aut impossibile aut superstitiosum arbitrentur. Nihil istis ad huius profundæ artis scientiam ineptius, qui aut nolunt aut nequeunt altissima eius speculari. Cæterum eos, qui & apti & voluntarij sunt studere in hac arte (si qui futuri sunt) vt proficere possint, in fine huius libri paucis admonere statuimus. Inprimis monendi sunt, quatenus artem ipsam semper teneant occultam: ne prauorum manus & notitiam penetret, qui multa & execranda scelera per ipsam facerent. Nam etsi ars ipsa per se veraciter sit bona: tamen eius practica non minus ad malum per impios, quam ad bonum conduceret per bonos. Maneat ergo inter bonos secretum, quod noceret inter malos publicatum. Nec tamen scientiam istam boni propterea debebunt contemnere, quia malis ad malum proficit; sicut nec gladium spernit, qui hominem prosternit. Deinde monendi sunt huius artis studiosi, ne præsumant ad operandum in ea procedere: nisi prius in omnibus, quæ requiruntur ad practicam scientiam, perfecte fuerint instituti. Non enim me fugit, quantis rem periculis subijciant, qui minus periti in ea operari aliquid tentauerint aliquando.

Item qui bene institutus in hac scientia voluerit operari per eam: diligenter obseruare meminerit (secundum ea quæ diximus tam in circulo quam in singulis tabulis atque capitulis) differētiam, loca, nomina, ordines & officia supremorum Spirituū, duces quoq; eorundē, & quot sint comites in numero; quē ordinē

Digitized by Google

obſeruent,& q ot præſint ſubſtitutis: vt nouerit hæc in coniuratione exprimere. Niſi enim omnia iſta diligenter cuſtodierit artis operator, non poterit proficere, nec ad intentionis ſuæ effectum peruenire. Rurſus diligenter attendat, quando vnusquiſque & ad quæ officia ſiue arcana nuncianda ſpiritus ſit vocandus; & ad quam orbis plagam habitet: ne erret vel in locis, vel in omnibus ſingulorum aliquorumue, quos vocare voluerit.

Item ſit auiſatus omnis in hac ſcientia operaturus, vt attendat diligentiſſime, vt coniurationum verba debite pronunciet, in quibus magna vis operationis noſtræ conſiſtit: quoniam dum in coniurationibus error committitur: ſpiritus vocati & vocandi non ſolum non obediunt, ſed etiã omnino reluctantur. Conſequenter vero præmonitus ſit, ne alterum vocet pro altero, ſed vnumquemque in ordine, tempore & officio ſuo: quemadmodum à nobis pene in omnibus iſtius libri capitulis ſufficienter eſt dictum. Nam ſi vel ex errore, vel ex qualibet alia negligentia, alterum vocauerit pro altero: nihil in operatione ſua proficeret, ſed periculum ſibi potius prouocaret.

Item in coniurationibus & ſpiritus, qui vocatur, cum ſuis ſubſtitutis exprimatur ex nomine, & cauſa vocationis antea ſtatuatur in intentione: nec fiat operationis actus in rebus leuibus & prophanis, quas alter alteri alioquin ſine periculo ſiue per literas, ſiue per nuncios ſecure poterit intimare. Non enim niſi in magnis & arduis nunciandis, quæ publicata vel damnum vel periculum inferrent operanti, hac arte vtendum eſt. Item neceſſarium eſt omni operanti in hac arte ſcire naturas ſpirituum, qui ſint boni, qui mali, qui prompti & beneuoli ad obedientiam, qui duri atque rebelles. Rurſus, qui nocturnis operationibus præſint, & qui diurnis: quia niſi naturas ſpirituum antequam incipiat operari nouerit: cum difficultate maxima proficiet: & facile vertetur in ſtuporem. Item qui ſpiritus vocati coram operante apparent viſibiles: præmiſſo verbo arcano, committat duci ſiue comiti mentis ſuæ ſecretum verbis debitis & appropriatis ſub ſilentio: quia non eſt opus ad ſpiritum loqui voce extenſa ſed v-

tatur

Digitized by Google

tatur submissa. Cauendum etiam summopere tam operāti quam recipienti, ne in aliorum hominum hanc artem ignorantium præsentia operentur quicquam ad Steganographiam pertinens, dum ad locum secretum possunt habere accessum. Quod si nequiuerint esse soli, sed coactus inter alios operari contigerit: agant tam secrete, tam prudenter, & cum tanta industria, vt circumsedentium nullus quicquam de præsentia Spirituum intelligat. Sunt enim omnes Spiritus in ministerium istius artis deputati eiusmodi naturæ & conditionis, vt & tumultum hominum penitus detestentur & fugiant, & publicum odiant conuētum. Itē cauendū quoq; est operanti, ne Spiritum quoquā sine literis, vel saltem charactere imperatoris eius dirigat: quoniā vbi ipsum characterem impressum non conspicit, obedire vocanti & arcanum perferre alicui penitus contemnit. Literas autem duplici ex causa mittimus, quamuis arcanum sine literis per solum Spiritum nunciare possemus: vt videlicet homines perferentes characterem à suspicione seruemus, & spiritum ipso charactere alligatum amico ad obediendum coarctemus.

Finitur liber primus Steganographiæ Ioannis Trithemij Abbatis Spanheimensis, VI. Cal. April. M.D.

Digitized by Google

INCIPIT LIBER SECVNDVS STEGANOGRAPHIÆ IOANNIS TRITTEMII

Abbatis Spanheimensis ad Serenissimum Principem, Dominum Philippum, Comitem Palatinum Rheni, Ducemque Bauariæ, Sacri Imperij Archidapiferum ac Principem Electorem.

PRAE FATIO.

IN præcedenti libro, Dei summi auxilio freti, vnum & triginta per ordinem spiritus supremos artis nostræ Imperatores cum ducibus, comitibus & seruitoribus suis nobis ad operationem necessariis non sine magno sudore digessimus: quorum etsi ad omnium arcanorum nunciationem, quantumlibet secretam, ministeria copiose omni operanti sufficiant: ne quid tamen eorum, quæ ad perfectionem huius artis conducere possunt, videremur obmittere: libro primo secundum statuimus copulare. Cum autem singulis horis diei & noctis spiritus singuli per quorundam sapientum traditionem sint ad varias operationes diuersosque & mirandos effectus deputati: placuit nobis eorum ordinem duntaxat, non superstitionem, imitari: vt sumamus sine læsione Christiani nominis ab eis quod nobis ad nostrum conducit propositum: reliqua vero tanquam magicis artibus plena, & fidei nostræ con-

Digitized by Google

traria sternendo transeamus. Singulis itaque horis tam diurnis quam nocturnis deputatos per secretum Salomonis, cognominati Hermetis, in suo de Magia volumine Spiritus principales tanquam artis supremos imperatores cum cæteris officialibus, nobis ad operationem propositam necessariis, assumentes prosequemur: dabimusque & modum & doctrinam omnibus in hac arte studiosis, quibus mentium suarum conceptum secretum & arcanum qualibet hora tutiori consilio patefaciant amicis. Quilibet namque princeps suis Spiritibus, ducibus, comitibus & seruitoribus tanquam speculator præsidet: ad cuius præceptum vocati à nobis legitimo carmine veniunt: arcana commissa perferunt, & se nobis obedientes promptosque in omnibus ostendunt. Sed cum denuo Spirituũ mentionem sim habiturus, rursus mihi reor esse præfandum: Nihil in hac arte nostra haberi friuolum: nihil Euangelicæ traditioni aut Catholicæ fidei contrarium: nihil omnino tradi superstitiosum. Omnia enim, quæ vel in præcedente volumine diximus, vel in sequentibus dicturi sumus, naturalibus, licitis & honestis sunt subnixa principijs: solisque peregrinis institutionibus velatum mysterium, & verba nominibus inuoluta spirituum, lectorem requirunt eruditum. Vtimur enim ministerio Spiritus ad velandum secretum, quod noceret reprobis publicatum. Et ne quis in horarum supputatione ex errore deficiat: horas planetarum tam in die, quam in nocte, nos accepisse noscat.

CAP.

Digitized by Google

Cap. I.

SAMAEL SVPREMVS IMPERATOR PRImæ horæ diei præsidet: qui habet sub suo imperio duces, comites & seruos complures, quos mittit in hac hora tantum vocatos ad operantem in Steganographia expertum.

PRIMÆ horæ diei, quæ in ortu solis sumit exordium, Spiritus & Imperator Samael dicitur: qui habet sub suo imperio duces, comites, & subseruitores plurimos: qui vocati per operãtem in hac hora duntaxat in Steganographia veniunt: Arcanũ quod eis committitur perferunt, sed venire extra horam penitus contemnũt. Et nota, quod duces & primi Samaelis principes raro mittuntur ab eo in ministerium huius scientiæ: quippe qui magicis & nocturnis illusionibus hominum concitandis gerunt officium. Comites autem cum seruitoribus suis ad ministerium huius artis specialiter deputati sunt: in quod etiam sine ducum præsentia crebrius mittuntur: qui cũ sint ex supremo inter spiritus ordine: aliquantulum superbos se & rebelles exhibere vocantib. solent: nec facile alicui nisi peritissimo in arte Steganographiæ sine labore & periculo obtemperant: procaces enim sunt, & ad illusiones irrisionesque hominum promptissimi, deridentque & subsannant maxime illos, quos in arte Steganographiæ minus offenderint esse peritos. Eos autem, quos audaces, constantes & expertos in arte ipsa considerant, reuerentur & metuunt, eorumque mandatis cum tremore & reuerẽtia promptissime semper obediunt. Iam itaque ex comitibus eorum, qui nobis sunt necessarij in operationibus Steganographiæ hac hora, nomina referemus.

℞.		℞.	℞.	℞.		
Ameniel	*Brumiel*	10	100	1000	μ	ν
Charpon	*Nestoriel*	10	100	1000	α	β
Darosiel	*Chremas*	10	100	1000	10	20
Monasiel	*Meresyn*	10	100	1000	20	10

Habe-

Digitized by Google

Habemus iam ex ducibus magni Samaelis 4. & ex comitibus totidem, ex ſeruitoribus ex triplici ordine 4440. quorum miniſterium ad omnem operationem artis Steganographiæ, quo ad primam horam diei, copioſe nobis ſufficit.

Cum itaque in prima hora diei operari in arte volueris, characterem domini aſcendentis ſcribe in ſchedulam primo, deinde lunæ: poſtea reliquorum planetarum omnium ſecundum ordinem conſuetum, & in fine characterem ſigni eadem hora aſcendentis. Cumque hoc compleueris, ſcribe in dorſo eiuſdem ſchedulæ iſtam coniurationem cum ſilentio, tacens.

Coniuratio.

SAmael afluar onayr myſcolayr madiel cuhiel naniel nabruys ſatiel atharbiel nadian naslon, ranyalcoha pemarſon. Hac Coniuratione ſcripta in ſchedula, vt præfertur, pulchre, clare & diſtincte literas mittendas ad eum, quem volueris ſcire arcanum, aptabis, in quacunque forma tibi placuerit: quia nihil refert, quales (modo nullum in ſe ſecretum contineant literæ mittendæ) formatę fuerint. Deinde, literis etiam ſcriptis, voca vnũ aut duos ex comitibus ſecundum ordinem, ſi multis vicibus in hac ipſa hora diei prima operaris, & dic coniurationem præſcriptam ex eadem ſchedula, fortiſſima intentione, nihil metuens: qua rite completa, ſpiritus vocati ſtatim apparebunt tibi viſibiles in forma familiari, ſibique conſueta: placidi, beneuoli, ad omnia promptiſſimi ſeruitiis occurrẽtibus: quibus apparentibus committe principaliori inter eos arcanum tuum, dicens: Ameniel tibi per virtutem occultam huius Coniurationis mando, vt ad Albertum Goëler de Rauenſpurg, præfectum in Creutzenach, quanto citius pergas, eique ex meo nomine dicas ſic vel ſic. His dictis ſubiunge verbum ſecretum, quod non eſt ſcribendum: ſtatimque ſpiritus auolabit. Literas autem charactere Samaelis obſignatas (ſicut moris eſt) per nuncium mitte, in quibus nullum contineatur ſecretum, & quę nullius vereantur conſpectum.

Bayerische Staatsbibliothek München
Digitized by Google

Arcanum sit, qualecunque occurrit.

SIt arcanum magnum, arduumque secretum, qualecunque pro tempore occurrit & tale, quod nulli debeat communicari: nec literis credendum, nec tabellionibus: quia non est in hac arte, maxime per spiritus huius secundi voluminis, operandum pro paruis leuibusque causis, quæ alias per literas nunciari possunt.

Literas super his formabis ad placitum.

MAiestas Catholicæ fidei, cunctis firmiter seruanda hominibus fælicitatem vitæ sempiternæ Christo famulantibus spopondit. Tenete Catholicam fidem Christianam, glorificate Omnipotentem, fugientes tumultum vanitatis. Nemo prauorum operum vitam beatam habebit. Homo fidelis sequatur Christum tramite virtutum. Operibus bonis decoratur integritas: & Catholicum nomen Christiana fidelitate seruatur. Nam prauus homo fidem obnubilat. Christus odit temerarios, amatque Christianos exercentes Catholicas operationes, tranquillitatem venerantes. Ioannes Trithemius Abbas Spanh. edidi Cal. April. Anno Domini M. D. ——.

Cum literas acceperitis, cui mittuntur, in arte peritus; præmittat ea, quæ sunt ex generali artis institutione præmittenda: & dicat præscriptam cōiurationem eo modo & ritu, quibus prædiximus in schedula scriptam, cū charactere domini ascendentis, cæterisque expressis. Mox autem vt coniurationem compleuerit: spiritū videbit pręsentē, quo viso, imperterrite dicat ✠ penador auenal ✠ solmeniel phanu ✠ sauear caschanti hernoty maduran. Amen. His dictis, sileat, & videbit spiritum appropinquantem ad se, & commissum arcanum referre in aurem secrete atque secure, quem sine timore ita audiat cum magna industria, vt si aliquis circumsederit, ne vel nutu vel verbo spiritum indicet præsentem.

Sunt cruces rubra.

Cap.

CAP. II.

HORA SECVNDA DIEI VOCATVR CEuorym. Cuius princeps & supremus spiritus est Anael, qui habet sub suo Imperio duces 10. comites, centuriones, præsidentes 100, Seruorum & subseruientium non est certus numerus.

PRÆSIDENS & Imperator secundæ horę diei principalis vocatur Anael, qui habet sub suo Imperio deputatos in ministerium huius artis Steganographiæ duces 10. comites, centuriones & præsidentes omnibus spiritibus suis 100. seruorum adhuc mihi non est certus numerus. Hora autem diei secunda vocatur Ceuorym, in qua mutabiles operationes fiunt cunctis stupendæ hominibus. Istius Imperatoris spiritus omnes sunt satis beneuoli, iucūdi, hilares, & ad obediendum operanti in arte promptissimi: modo sit peritus in arte, fortis animo, constans & bene intelligens.

	℞.		℞.		℞.	
Menarchos	*Orphiel*	*Quosiel*	*10*	*100*	G.	*n.*
Archiel	*Cursiel*	*Ermaziel*	*10*	*100*	G.	*n.*
Chardiel	*Elmoym*	*Granyel*	*10*	*100*	G.	*n.*

In hac tabula posuimus ex ducibus Anaelis 3. ex comitibus sex, & ex seruorum numero 330. qui nobis ad omnem operationem Steganographiæ in hac secunda hora diei per suos ordines missitando sufficiunt.

Cum itaque in hac hora volueris aliquid in Steganographia operari, scribe in munda schedula characterem domini ascen-

Digitized by Google

dentis, & ſecundum ordinem ſequentem illum: cæteros planetas ac nouiſſime ſignum domus XII. cum encauſto facto ex materia iſtius artis. Deinde ſcribas in dorſo prædictæ ſchedulæ iſtam coniurationem cum ſilentio, facie conuerſa ad ſolem.

Carmen Coniurationis.

ANael otiel aproiſy rachymas thulnear layr meuear theoreralnotiel amerſoty mouear phroys lierto mear vrneſa elty famelron.

Coniuratione ſcripta, fac cætera, quæ noſti ſecundum artem facienda. Deinde Carmen ſub ſilentio dicas: & ſpiritum mox videbis præſentem, hilarem, iucundum atque beneuolum ad omnia: cui arcanum committas ſecure.

Arcanum ponamus quodcunque.

SIt nobis arcanum qualecunque pro tempore occurrẽs, quod nec literis videatur vtiliter nec tabellioni committendum. Vocentur ex ſpiritibus Anaelis dux & comes vnus, vel alter eorum, vt libet. Committatur principaliori ſecretum debito modo, ſicut oportet ſecundum artis præceptum: & fideliter perferet.

Tenor literarum ſit familiaris.

Ioannes Trittemius, Abbas Spanheimenſis, VVilhelmo Veldico, Canonico Sancti Auguſtini in valle Franconis conphiloſopho ſalutem.

TVis reſpondere literis gauderem, ita me Chriſtus gaudere faciat: tranſmitteremq; volumina flagitata, ſi tandem habuiſſem. Zelatus ſum n. pro maximis atq; grauiſſimis occultis tractatoribus naturæ zelo bono, quẽ habuere philoſophi antiquiſſimi. Habeo autem tibi gratias longe immortales, frater mi dulciſſime, qui glutinum mutui tenuiſti inuiolatum. Hoc n.

fami-

Digitized by Google

familiari negocio, quod graui modestia diligētissime procurasse videris, plane cognoui: quod factum laudo: gratiasq; habeo nunquam morituras. Itaq; morem gerere tuis petitionibus maxime cuperem, si postulata (nouit Christus) haberem. Ficiati varias translationes nuper vidi latinas: Pici Mirandulani excellentissimi viri, multa volumina fulgentissima legi Hippolytū vidi græcū: si transtatus sit penitus, nescio. Veritas summa, Christus nouit cui nihil tenebræ occultant, quod ex corde morē tibi gerere cupio postulanti. Rogo, zelato virtutē zelo rectitudinis: laudes honoresq; perituros contemne. Laudem existima veram, præcedentem Christum imitari. Fac rogo, quatenus sacerdos existas operibus, Christumque omni, quo viuis, tēpore diligas. Verus amator Christi feruet zelo iusticiæ. Vera animæ requies, & cognitio saluatoris piaq; obseruantia Catholicæ traditionis gloriam sempiternam omnibus præparat. Iesus Christus, gloriosus bonorum omniū largitor, conferat tibi æternitatis amorem Catholicum, sacerdotē Christianorum efficiens. Vale. 4. Cal. April. Anno M.D.

Cum literas missas acceperit is cui missæ sunt, in arte peritus: præmissis generaliter præmitti consuetis, ordinet dominum ascendentis cum cæteris, quæ sunt de more in chartula: dicatque coniurationem præscriptam. Qua dicta, spiritus missus apparebit visibilis: ad quem conuersus intrepide dicat. Fabelmerusyn passoriel liertos ryneas melchus thyrmo nydran vear padroys. Completo hoc Carmine, spiritus mox blandus accedet, reserabitque mysterium commissum fideliter. Caueat autem omnis in hac arte operaturus, tam is qui mittit spiritum, quam ille ad quem fuerit destinatus: ne in publico vel inter alios, qui nō sunt huius artis periti, quicquam operari pręsumant: quia omnes spiritus horarij amant secretum, & publicum detestantur: & sine periculo non abirent.

Digitized by Google

Cap. III.

CVIVS HORA VOCATVR DANZVR, ET ſpiritus eius imperator ſupremus eſt Vequaniel, qui habet ſub ſuo dominio duces 20. comites 200. ſeruorum non eſt numerus.

TERTIA hora diei appellatur Danſur, cuius ſupremus ſpiritus & imperator vocatur Vequaniel, habẽs ſub ſuo imperio duces 20. comites 200. Seruorum incertus eſt numerus. Horum officium eſt ad omnia generale: ſuntque ſatis prompti atque beneuoli in omnibus, quæcunque eis fuerint commiſſa, & fideles & ſecuri: nec ſunt inuoluntarij ad obedientiam; ſed vocati in pulico ſine lęſione aut periculo vocantis minime poſſunt. Amant enim ſecretum, ſicut & cæteri omnes, qui horis & earum operationibus præſunt. Nomina vero omnium non noui, ſed paucorum tantum, quæ reuelantibus ipſis in hanc tabulam redacta nobis ſufficiunt.

℞.	℞.		℞.			℞.
Aſmiel	*Drelmech*	*Gemarij*	*20*	*20*	*200*	*200*
Perſiel	*Sadiniel*	*Xantiel*	*20*	*20*	*200*	*200*
Murſiel	*Parniel*	*Seruiel*	*20*	*20*	*200*	*200*
Zoeſiel	*Comadiel*	*Furiel*	*20*	*20*	*200*	*200*

In hac tabula nominatos habemus ex ducibus 4. ex comitibus 8. & ex ſeruitoribus eorundem innumeratos 1730. qui nobis ad omnes huius artis operationes in hora tertia diei ſufficiunt. Cum ergo volueris in hac hora Spiritum pro aliquo nuntio perferendo ad amicum vocare: non pauciores, quam ad minus duces duo, comites totidem cum ſeruis eorum vocentur. Si autem

tem

Digitized by Google

tem plures vel pauciores vocare volueris; poteris quidem, ſed oportebit coniurationem habere ad imperatorem vniuerſalem, ſine cuius mandato non violant ordinem ſuum Spiritus. Itaque ſcribe in chartam nouam, characterem domini aſcendentis, cæteroſque per ordinem planetarum, cum ſigno domus duodecimæ, eo modo, quo inſtitutio artis requirit. In dorſo chartæ ſcribe iſtam Coniurationem.

Coniuratio.

VEquaniel, odiel meſrij reuoij ſotiel mear iamy otiel asloſian yrſoti breotion drearij ſabel meruſin. Coniuratione ſcripta ſubiunctiſque his, quę requiruntur ex arte; dic eam voce ſubmiſſa, ne à quoquam audiatur: & ſtatim venient ſpiritus vocati; quos vt videris, committe potiori ſecretum, quem facile cognoſces ex habitu: quia ſemper, qui primus eſt inter cæteros ſpiritus, coronatus apparet.

Arcanum ſit qualecunque.

SEcretum tibi ſit qualecunq; ad amicum abſentem, quod nec literis, ne à quopiam legantur, ſit committendum, nec tabellioni, ne quauis occaſione aut precio corruptus aut metu te tradat in publicum. Voca ſpiritum horæ deputatum, committe illi arcanum, nil metuens: perferet fideliter.

Literas formabis ad placitum.

Ioannes Tritthemius Abbas Spanheimenſis Arnoldo Boſtio, Carmelitæ Gandauenſi, Conphiloſopho, ſalutem & charitatem.

CVm te amatorem artium humanitatis nouerim, deuotumq; Chriſtianæ ſidei cultorē, maximumq; fautorem omniū philoſophorū, libenter gratiſi-

Digitized by Google

gratificor petitionibus tuis mira voluptate amicitiæ adductus. Librum de scriptoribus, prænotatum Ecclesiasticis Catholicisque doctoribus, tibi hortanti ecce transmitto, vt habeas, quo animũ oblectes. Codicem autem Hermetis, & libros Dionysii de Spiritibus, opusque grande Euencii de hibernis quæstionibus mihi remittas. Christus dignetur cordis nostri oculos zelo feruentissimo sui amoris exornare: faciatq; nos habere amorem cœlestium bonorum: atque desideriis infimis exutos vanos honores doceat contemnere. quatenus artis sublimia, naturæ quoque grandia secreta penetrare queamus: habeamusque continuum ad Philosophiam desiderium, purificare affectus, quo Catholicã fidem semper honestissimis exornemus moribus. Tene magnum verbum: philosophus es, dimitte omnia & inuenies: horam suspicare proximã mortis: quatenus paratus occurras. Vale. 3. Cal. Apr. M.D.

Cum literas quascunque charactere Vequanielis obsignatas acceperis; scribe figuram domini ascendentis, & domus XII. cum cæteris quæ requiruntur ad artem in schedula noua, & in dorso eius coniurationem prædictam; & statim Spiritus missus apparebit visibilis; quem mox vt videris, dic carmen istud.

Carmen coniurationis.

FAmeron aprois liernoti stadiuear diuiel sauean Lamersy. His dictis, suscipe verbum ex ore Spiritus sine pauore, quia satis fidelis est. Et caue, ne in publico coram aliis opereris.

Cap. IV.

CVIVS HORA VOCATVR ELECHYM: ET supremus Spiritus horæ appellatur Vathmiel, qui habet sub suo Imperio duces 10. comites 100. seruorum non est certus numerus, per quos in quarta hora fit operatio.

QVARTA hora diei vocatur Elechym, cuius supremus angelus appellatur Vathmiel, qui habet sub se deputatos ad hanc artem Steganographiæ duces nominatissimos 10. comites vero 100. seruorum infinitus

finitus est numerus. Habentque officium nunciandi generaliter omnia arcana: & sunt valde boni, beneuoli & obedientes ad omnia, quæcunque iubentur. Verum secreti amatores tumultus hominum valde detestantur. Ergo caue, ne inter alios constitutus, qui nō sunt in arte periti, aliquid per eos operari attemptes: quia nec facile coniurati accederent: & sine tuo periculo non abirent. Custodi omnia, quæ tibi præcipimus: & habebis magnum in hac scientia profectum.

℞.		℞.		℞.		℞.
Ammyel	*Emarsiel*	*Iermiel*	*10*	*100*	*100*	*100*
Larmich	*Permiel*	*Thuroz*	*10*	*100*	*100*	*100*
Marsiel	*Queriel*	*Vanesiel*	*10*	*100*	*100*	*100*
Ormyel	*Strubiel*	*Zasuiel*	*10*	*100*	*100*	*100*
Zardiel	*Diuiel*	*Hermiel*	*10*	*100*	*100*	*100*

Habemus in hac tabula ex ducibus Vathmielis 5. ex ducibus vero 10. & seruorum numero 1550. quorum ministerium nobis ad omnem operationem Steganographiæ ad quartam horam est sufficiens. Cum itaque in hac hora volueris operari: characterem domini ascendentis & domus duodecimæ cum cæteris scribe in charta noua; & in eius dorso istam Coniurationem, sicut decet.

Coniuratio.

VAthmiel adres rheareso rafe rheotij venosi sayr fatiel casa irsoti verotiel does ro fabel merusin. Deinde, posteaquam præmiseris ea quæ sunt ex more præmittenda: eandem Coniurationem submissa voce dicas: & statim spiritus vocati aderunt, ad minus vnus dux & vnus comes, cum seruitoribus eorū prompti ab obediendum tuis mandatis.

Argumentum secreti nuncij.

SIt arcanum qualecunque, magnum & valde secretum, quod nullum omnino scire velis præter vnum. Voca spiritus horæ

deputatos, quot volueris: & cōmitte principaliori secretum. Literas scribe, in quacunque forma volueris, in quibus nihil contineatur secretum, & quæ nullius omnino vereantur conspectum.

Ioan. Tritth. Abb. Spanh. ordinis Sancti Benedicti, Rutgero Vencaio Sicambro, Canonico ordinis diui patris Augustini Cœnobij Damestensis, S.

EA, quæ mihi soluenda proposuisti, Christo adiuuante, resolui. An bene, tu, qui proposuisti, ferto sententiam. Referam tibi breuiter factam rem stupendam. Retulit mihi nuper frater quidam, amicus quoque vnus, non vltimus: resuscitatum fuisse iuuenem ad Christi inuocationem ex mortuis: referentem miranda horrendaque apud inferos, prauorum Christianorum narrantem tormenta: eorum scilicet qui Christum peruerse agendo crucifixerunt: illius maxime reos, quod benignissimæ redemptionis beneficium obliti, extiterunt semper Christo ingrati: horribiliaque pati eos, qui beneficiis, non bene viuendo, noscebantur ingrati: peccatisque occæcati neglexerunt futura gaudia, voluptates mundi sectantes: qui cōmissis negligentiis remordentibus amarissime clamabant: Merito ista sustinemus, qui redemptori generis humani semper ingrati fuimus; Christiani nomine, actione gentiles. Terrenas consolationes miseri semper inquisiuimus: ideo debitam retributionem accipimus æternæ damnationis. Heu nos infœlicissimos: quare Christum offendimus? Quare tempus indultum contempsimus? Multa alia iuuenis resuscitatus nobis retulit: quæ scribere penitus iam non valeo: grauibus negociis maxime præpeditus. Ideoque frater, Christi vestigia zelose imitemur gratias semper mitissimo Saluatori nostro agentes: rogātes, quatenus indulgeat nobis reatus commissos. Vale 3. Calend. April.

Cum literas acceperit is cui mittuntur in arte peritus: obseruet dominum ascendentis eiusdem horę & signum domus duodecimæ: scribatque eorum characteres cum cæteris in charta, cum aliis quæ requiuntur ad operationem, dicatque postea cōniurationem supra dictam, & viso spiritu ista verba: Camerusin aproy-

Digitized by Google

aproysi lierto thulnear venean maueas fabelron. His dictis, accedet spiritus missus: & commendatum sibi arcanum fideliter & sine periculo reuelabit.

CAP. V.

CVIVS HORA VOCATVR FEALECH, ET spiritus Imperatorque supremus appellatur Sasquiel, habens sub suo imperio duces 10. *comites* 100. *seruorum maximum numerum.*

QVINTA hora diei vocatur Fealech, & spiritus eius nominatur Sasquiel, Imperator magnus & potens, qui habet sub suo Imperio inter multos duces 10. comites 100. cum famulis eorum, in ministerium diuersarum & maxime secretarum artium & huius scientiæ nostræ deputatos. Et notandum, quod duces raro vocantur in hora quinta ad operationes Steganographiæ, quia non sunt semper necessarij: cum comites vna cum seruis sibi deputatis ad omnem operationem nobis copiose sufficiant. Si quis tamen etiam ex ducibus videre aliquos, potestateque vti eorum voluerit: potest vocare vnum, duos aut plures: & venient sine mora, qui satis beneuoli sunt & prompti ad obediendum operantibus.

	℞.		℞.	℞.	℞.
Damiel	*Iameriel*	*Omerach*	*10*	*100*	*1000*
Araniel	*Futiniel*	*Lameros*	*10*	*100*	*1000*
Maroch	*Rameriel*	*Zachiel*	*10*	*100*	*1000*
Sarapiel	*Amisiel*	*Fustiel*	*10*	*100*	*1000*
Putisiel	*Vraniel*	*Camiel*	*10*	*100*	*1000*

Ex ducibus Sasquielis iam nominatos 5. habemus, ex comitibus vero 10. & ex seruorum numero 550. quorum ministerium

Digitized by Google

ad omnem operationem præſentis horæ ſufficit. Cum itaque per aliquem ex prædictis operari ad Steganographiam in quinta hora diei volueris : ſcribe characterem domini aſcendentis, domus duodecimæ cum cæteris, quæ ad artem requiruntur in chartula munda: & in eius dorſo Coniurationem iſtam, eo quo ſcis modo.

Coniuratio.

SAſquiel adres thetroſeti roſiel emelto ſatu olmeniel irſoti ſauear nauediel liernoti chameſon. His completis, cæteriſq; neceſſariis ſubiunctis, dic ipſam coniurationem, ſicut oportet: ſtatimque videbis ſpiritum, quem vocaſti, viſibiliter præſentem, cui arcanum ſecure committere potes.

Argumentum nunciandi arcanum.

SIt nobis arcanum qualecunq; ad amicum, quod ſcire præter ipſum velimus neminem: ſitq; tale, quod nec literis tuto cõmittatur, nec tabellionibus. Vocemus vnum ex comitibus Saſquielis ſupradictis: committamus illi ſecretum, literas adiungamus charactere illius conſignatas: tutique erimus.

Literarum Tenor ad placitum.

Ioannes Trittemius Abbas Spanheimenſis Religioſo fratri, Nicolao Baſelio ex Durckheim, Monacho Hirſaugienſi, S.

SAnctam obedientiam, bone frater humilitatemq; negligis: Benedicti cõſtitutiones labefactas. Relatione omnium ſucceſſiue conuenientiũ cognoui te zelum bonum odio habere: normam Religionis, Catholicamq; obediẽtiam ſpernere: operibus artibuſq; ſæcularibus occupari. Bone frater quid agis? turbaſti nos fatuoſque zelaris bilingues: odium, amaritudinem, rixas; contentioneſque amas, bonitatem odis, bilinguis es, contentioſus, ſuperbus.

Fatue

Fatue quid agis? Tempus adest ocyus secundum iustitiam corrigendi Zelose has negligentias tuas: zelumque amaritudinis flagellis humilitatũ nisi accurras humiliter nobis infringere: officio Zelare cogimur cõtra omnia, quæ actitas fidei moribusque Catholicis seditiosa. Vale ex Spanh. prid. Cal. April. Anno M.D.

Cum literas acceperit is cui mittuntur in arte peritus: cognito charactere Sasquielis; præmissisque præmittendis ex more, dicat supra dictam coniurationem: & statim Spiritus missus apparebit & se visibilem exhibebit. Quo viso, mox dicat ista verba: Fabelmerusyn aueual vear plyan cralti penason. His dictus Spiritus auditis mox accedens reuelabit arcanum.

CAP. VI.

CVIVS HORA VOCATVR GENAPHERYM, & Spiritus eius imperator supremus appellatur Saniel, qui habet sub se duces & comites 110. cum multis famulis.

SEXTA hora diei vocatur Genapherym, & angelus eius est Saniel, magnus & potens in operationibus suis: q habet sub suo imperio duces 10. comites 100. seruos 5550. in ministerium diuersarum operationum deputatos: qui nobis ad omnia, quæ per Steganographiam in hac hora voluerimus operari, sufficiunt.

Duces tamen rarius vocantur, licet promti sint & valde voluntarij ad obediendum mandatis nostris: quia comites eorum officia vt plurimum peragere consueuerunt: cũ in alijs experimentis magicis sæpe occupentur.

	𝔛.		𝔛.	𝔛.	𝔛.
Arnebiel	*Gamyel*	*Nedabar*	*10*	*100*	*100*
Charuch	*Ienotriel*	*Permon*	*10*	*100*	*100*
Medusiel	*Sameon*	*Brasiel*	*10*	*100*	*100*
Nathmiel	*Trasiel*	*Camosiel*	*10*	*100*	*100*
Pemiel	*Xamyon*	*Euadar*	*10*	*100*	*100*

Digitized by Google

Habemus ex ducibus Samielis hic nominatos 5. ex comitibus 10. & ex seruorum numero 550. per quos fit operatio Steganographiæ in sexta hora diei. Cum itaq; per istos Spiritus operari volueris, fiat omnino in loco secreto: & si ducẽ vnum aut plures vocare volueris, in tua sit potestate, quamuis non sit opus, quia comites ad omnia intimanda nobis sufficiunt. Itaque scribe in Chartula munda characteres planetarum & signorum consuetos, & in dorso eius coniurationem.

Coniuratio.

SAmiel asiel thebrean pothijr ersoty mear pornys layr moas, famerosyn. Deinde, præmissis pręmittendis, dic eandem coniurationem eo ritu, quo nosti: statimque Spiritus vocatus aderit, ad omnia promptus & alacer, quem mittas procul aut prope ad amicum, vt perferat secretum.

Argumentum Secreti.

ARcanum qualecunq; habueris, ad quemcunq; in arte Steganographiæ peritũ per Spiritus Samielis in sexta hora diei secure mittere potes: quia ad omnia sunt intimanda generales & in commissis omnino fideles, si debito modo in omnibus secundum præcepta nostra processeris.

Forma literarum, vt placet.

HVmilimis lamentis orantes gratiã remissionis consequemur gemitibusque recipiemus reatuum libertatem. Homines assidue pœnitentes lætitiã merito percipient: iustitiæ operibus Catholicam pietatem adornãtes: benignitatis legẽ tenebũt Catholicæ laudem. Omnes liberabit pijssimus saluator, remisitque peccata indulgentiam optantibus, diligentibus tramitẽ Catholicæ religionis: gaudia percipient beatitudinis. Bona potestas libertatis tramitem legis seruantibus: gloriose triumphabunt, beatitudinem lucidam obtinebũt lumine trinitatis. Anno M.D. Cal. Apr. Ioan. Tritt. Abb. scripsit.

Cum

Digitized by Google

Cum has literas acceperit is cui mittuntur in arte peritus; præmissis præmittendis, dicat coniurationem: & mox Spiritus missus apparebit, quem vt præsentem viderit, dicat hæc verba.

Charmes pormeniel vear fascuij liernoty noty ersy melron. His dictis sicut in arte pręcipitur, Spiritus accedet propius, cõmissumque sibi arcanum fideliter & secrete reuelabit.

CAP. VII.

CVIVS HORA VOCATVR HAMARYM, ET *Spiritus eius Barquiel, habens sub suo imperio duces 10. comites 100. Seruorum mihi non est certus numerus.*

SEPTIMA hora diei vocatur Hamatym, & angelus eius appellatur Barquiel: qui habet sub suo imperio duces 10. comites 100. Seruorum magnus & incertus est numerus. Quorum omnium ministeria per vices & ordines suos ad omnem operationem Steganographiæ in hora diei septima nobis abunde sufficiunt. Cum autem operari volueris per Spiritus prædicti imperatoris in septima hora: non voces pauciores, quam ad minus vnum ducem, & vnum comitem, qui habent seruos sibi deputatos, quilibet in ordine suo. Vt autem habeas ad manum nomina aliquorum ducũ & comitum, per quos queas operari: tabulam attende.

℞.		℞.	℞.		
Abrasiel	*Harmiel*	*Pasriel*	*10*	*10*	*100*
Farmos	*Nastrus*	*Venesiel*	*10*	*10*	*100*
Nestorii	*Varmay*	*Euarym*	*10*	*10*	*100*
Manuel	*Tulmas*	*Drusiel*	*10*	*10*	*100*
Sagiel	*Crosiel*	*Kathos*	*10*	*10*	*100*

Hic nunc habes nominatos ex ducibus 5. ex comitibus 10. & nu-

& numeratos ex seruorum ordine 600. Duces & comites vocantur ex nomine, & sunt satis prompti ad obediendum vocanti in omnibus, quæ pertinent ad huius artis ministerium. Cum itaque per eos operari volueris; scribe in charta munda characteres domini ascendentis domus 12. cum cæteris ex more scribendis: & in dorso eius scribas istam coniuratione͞ secundum artis præcepta, vt scis.

Coniuratio.

LAmedon mosco vrsoty tharuean: dayr Lays emel thebrean rasoty bamerson.

Deinde subiunctis, quæ sunt ex more artis subiungenda, dic ipsam coniurationem cum forti intentione, sicut oportet: & statim Spiritus vocati visibiles apparebunt. Arcanum non comiti sed duci committas, nisi forte comitem sine duce vocasti; quod etsi fieri posse non nego, tamen secundum præceptum artis ad minus dux vnus cum comitibus, quot volueris, vocandus est.

Argumentum secreti, vt vis.

ARcanum tibi sit qualecunque ad amicum, quod nulli alteri velis esse commune. Ideo neque literis neque tabellionibus confidendum: quia vtrobique fraus interuenire potest. Voca ex supradictis Spiritibus, quot volueris: committe potiori arcanum nihil metuens, quia boni & fideles sunt ad omnia.

Literarum forma sit ad placitum.

Ioannes Tritth. Abb. Span. Strenuo militi Henrico de Bunano, conphilosopho studiosissimo, Salut. dicit.

COmmodauera͞ libros tibi meos sub conditione restituendi, miles charissime Bunane: sed ecce minime eos restituisti quos in breui remittere debuis-

debuiſſes. Contra legem facis, quam fides Catholica de promiſſione ſanciuit: non differas, quod promiſiſti, ſoluere cunctis: non decet bonum & honeſtũ virum, ortum parentibus maioribusq; nobilibus, violare promiſſum. Promiſeras autem breui diligentiſſime reſtituere. Leuitatis eſt quaſi ad Calendas Græcas promiſsionem differre. Nonne ſatis exſpectaui cum beneuolentia grandi? Maxima promittere turpiſſimum eſt minima reddenti. Militem ornat bona fides. Quod grauius crimen accommodatum denegare promiſſum: nec decet Chriſtianum nolle ſeruare condictum. Iubet autem Chriſtianæ legis conſtitutio ſeruare promiſſum, reddere mutuum & quod tibi deſideras fieri, etiam aliis facere libenter oportet. Ego libros expoſtulo meos, quos tibi ſupplicãti accommodaueram. Longiores excuſationes, quas ad Calendas Græcas promittis, dimittito. Mentem meam breuibus tenes. Nomen tuum honeſtumque genus Bunavvenſium conſidera: mihique mea volumina remitte. Vale. ex Spanh. 4. Nonas April. Anno Domini M. D.

Cum has literas aut quaslibet alias acceperis ab eo, qui ſpiritum ad te miſit: cognito ſigno Barquielis, obſerua in eadem hora dominum aſcendentis & ſcribe characterem eius cum cæteris ad chartam mundam: & coniurationem ſcriptã in dorſo leges occulte, ſicut oportet: & ſtatim ſpiritus miſſus apparebit, quem mox vt videris, dic iſta verba ad eum.

Mefarym burne theor alueas caſuean cralti lierto aply charmoys. His dictis, ſpiritus miſſus propius accedens reuelabit tibi arcanũ commiſſum ſibi fideliter. Sed vide, vt ſis fortis, conſtans & imperterritus in omnibus.

Cap. VIII.

CVIVS HORA VOCATVR IASANYM, ET *Angelus eius dicitur Oſmadiel: qui habet ſub ſuo Imperio duces 10, comites 100. Seruorum incertus eſt numerus.*

OCTAVA hora diei vocatur Iaſanym, & ſpiritus eius principalis appellatur Oſmadiel ſecundũ Picatricem in magicis: qui habet ſub imperio ſuo duces.

10. comites 100. seruos innumerabiles deputatos non solum ad operationem Steganographiæ nostræ, sed etiam ad multa experimenta magica. Et dicit Salomon Iudæus, cognomento Hermes, in libro de natura spirituum : quod omnes isti prænominato Osmadaeli obedientes & subiecti duces & comites in diuersis transformationibus ad libitum operantis venire consueuerunt: quemadmodum ab operante iussi fuerint. Sed iam aliquorum nomina ponamus.

℞.		℞.		℞.		℞.
Sarfiel	*Demaros*	*Mariel*	*10*	*10*	*100*	*100*
Amalym	*Ianofiel*	*Remasyn*	*10*	*10*	*100*	*100*
Chroel	*Larfuty*	*Theoriel*	*10*	*10*	*100*	*100*
Mesial	*Vemael*	*Framion*	*10*	*10*	*100*	*100*
Lantrhotz	*Thribiel*	*Ermiel*	*10*	*10*	*100*	*100*

Ex ducibus quinque, & ex comitibus 10. iam nominatos in tabula habemus, qui nobis ad omnem operationem huius horę sufficiunt. Cum autem per eos operari volueris in Steganographia: scribe in chartula munda cum characteribus & coniurationibus consuetis: & primo subiunctis subiungendis, dic ipsam coniurationem scriptam, quæ est talis.

Coniuratio.

OSmodael aneor ersoty neas, hays layr Caphrayn thelreas mear penarsy. Hoc Coniurationis carmine dicto, spiritus vocati aderunt, prompti & obedientes ad omnia. Arcanum duci committas, non comiti, nisi ille fuerit absens : quia semper principaliori inter venientes debet commendari.

Argumentum secreti ad placitum.

SIt nobis arcanum qualecunque (quod velimus scire amicum procul absentem) & tale quod non velimus venire ad alicu-

ius al-

ius alterius notitiam; & sæpe contingere potest. Ne ergo vel tabellarius mysterium qualibet occasione reuelet, vel in manus peregrinas literæ perueniant; operemur, & per spiritum erimus securi.

Ioannes Trittemius Abb. Spanh. ordinis Sancti Benedicti Domino Conrad. Abb. Sancti Stephani Herbipolensi, S.D.

EXijt rumor de Lympurgensi Abbate, quod dimiserit fratrem Ioannem Feilsdorfensem, virum fidelem, & temporalium rerũ maxime peritũ: nouosque introduxerit monachos Pantimoranos, ipsosq; sibi deputauerit officiales. Miror vehementer factum inutile. Veruntamen cum recordor consuetudinem Lympurgensium, nescio quid dicã. Temporaliũ siquidem sunt nescij: ideoque dimiserunt virum fidelem, quoniam facta eorum redarguebat: qui debuissent gratias dixisse saluatori nostro Iesu Christo pro fidelitate tanti fratris, qui reuelare eorum necessitates potuisset. Miseri quare repellitis bonum necessariumque adiutorem? Quid dicam? Non laudo recessũ tam vtilis fratris temporaliumque peritissimũ rerum, qui Lympurgensibus subenisset quam citissime. Doleo vehementer: ita desipuisse Lympurgenses monachos, qui virum dimiserunt optimũ: & monachos nihil penitus valentes in rebus temporalibus Oeconomos constituerunt. Machari Abba, non sic virum decebat. Primo laudasti, nunc repulisti tibi virũ multũ necessarium, nulliq; postponendum. Fateor si Christus eum mihi dedisset: vt Christianum decet, maximas nunc gratias agerem: curaremq;, ne discederet vnquã. Verum tu Christo ingratus maluisti virum fidelem prauorum fatuo consilio fatigatũ dimittere: ne videretur rebus tuis desertus spes esse recuperationis. Ex Spanh. 3. Non. April. M.D.

Cum literas istas vel quaslibet alias receperit, signo Osmadaelis signatas, is cui mittuntur in arte peritus: pręmissis præmittendis, dicat coniurationem præscriptam, & mox spiritus missus visibilis apparebit: quem vt videris, dic: Menason aproysy elmano thulneas assierto mauear veneas cralnoti permason.

His dictis, nuncius spiritus arcanum tibi manifestabit.

Cap. IX.

CVIVS HORA VOCATVR KARRON, ET *nomen supremi Angeli eius est Quabriel, habens sub suo Imperio duces 10. comites 100. Seruorum non est certus numerus.*

NONA hora diei vocatur Karron, & spiritus eius principalis appellatur Quabriel, qui habet sub suo Imperio multos & pene innumerabiles duces, comites & seruos, è quibus in ministerium huius artis nostræ Steganographiæ deputati sunt ex ducibus 10. & ex comitibus 100. qui seruos deputatos sibi multos habent in ordinibus. In primo ordine sunt 10. in secundo 20. in tertio 30. in quarto 40. in quinto 500. in sexto 600. in septimo 700. in octauo 1000. & 80. in nono 90000. in decimo vero sunt 100000. Sed raro per omnes ordines vocantur spiritus: & si vocati fuerint: non omnes sed aliqui cum ducibus & comitibus suis secundum Imperatoris iussionem venire consueuerunt. Dixit autem Raziel magnus in libro suo de præstigiis & transformationibus, quod istorum spirituum maximus est numerus: & ordines suos singuli in omnibus ministeriis & officiis diligentissime custodiunt: & Salomon Hermes Iudæus de natura spirituum dicit istos apparere solitos in ea forma, quam operans in arte descripserit, in sua voluntate. Sed nunc iam aliquorum ducum & comitum nomina exponamus.

𝔛.		𝔛.		𝔛.		𝔛.
Astroniel	*Kranos*	*Trubas*	10	10	10	100
Charmy	*Menas*	*Xermiel*	10	10	10	100
Pamory	*Brasiel*	*Lameson*	10	10	10	100
Damyel	*Nefarym*	*Zaznor*	10	10	10	100
Nadriel	*Zoymiel*	*Ianediel*	10	10	10	100

Hic

Digitized by Google

Hic iam habemus nominatos duces 5. comites 10. numeratos, ex seruis eius deputatis 650. qui nobis sufficient. Cum autē in nona hora diei per istos Spiritus operari volueris; obserua dominum ascendentis, & scribe in charta munda ea, quæ sunt secundum artis institutionem præcepta, & in eius dorso coniurationem.

Quabriel, odiel, amear, cayn alco mean chyr pareos payr peray, thubro menasry. Deinde, præmissis ex more præmittendis, dic ipsam coniurationem, sicut in arte præcipitur: & statim Spiritus vocati aderunt, in quacunque forma volueris, prompti & fideles ad omnia: potiori committe secretum.

Argumentum Secreti.

ARcanum nobis sit qualecunque ad amicum: quod volumus esse secretissimum, & nulli omnimodo reuelari prçter ipsū. Vocemus itaque ex supra dictis ducibus & comitibus vnum aut duos iuxta institutionem artis; & committamus potiori secretum.

Formemus literas ad placitum.

Ioan. Trittem. Abbas Spanh. Ord. S. Ben. Religioso Patri, Ioanni Hugonis Guardiano, fratrum minorum sancti Francisci in Creucenach, Salutem & charitatem.

REligiose venerandeq́ pater, scio quod omnia libenter amicis concedis aptata: propterea deprecor humiliter, quatenus intuitu Catholicæ pietatis diutius apud nos detētos summa cū charitate tuos zelosos fratres non ægre feras: oportuit namq́ eos, me obsecrante, manere. Gloriosum nobis gaudiū erat gaudentibus nobis omnibus sine delicto. Exultauimus in domino gaudio spirituali, gratias Deo omnipotenti bono zelo referentes. Quid tali, obsecro, conuentu religiosius? vbi nihil dicitur ociosum, nihil zelatur iniquum, Christus Iesu s saluator omnium nos faciat gaudere in gloria sempi-

Digitized by Google

terna: Glorioſi virtutum Zelatores veritati nihil præponunt. Gauiſi ſumus gaudio ſancto, orantes vt memoratos fratres tranquille ſuſcipias, omnēque amaritudinis Zelum deponas. Vale ex Spanh. 3. Non. April. Anno Domini M.D.

Cum literas has aut quaslibet alias acceperit is charactere Quabrielis conſignatas in arte peritus: præmiſſis præmittendis, dicat prę ſcriptā cōiurationem: qua dicta mox Spiritum videbit deſtinatum, quem vt viderit, dicat iſta verba: Meſraym paslotiel vear reneā cralty thio phroyſy ma mear hamorſy. His dictis, Spiritus miſſus placide accedens dicet tibi commiſſum arcanum.

CAP. X.

CVIVS HORA VOCATVR LAMARHON, ET Imperator eius ſupremus Spiritus Oriel appellatur, qui habet ſub ſuo imperio duces, comites & ſeruos multos.

DECIMA hora diei vocatur Lamarhon, & angelus eius ſupremus appellatur Oriel Imperator magnus & potens, qui ſecundum Salomonem Iudæum multos habet ſub ſuo imperio duces, per quos fiunt miranda experimenta in magicis hora diei decima. Habent autem inter ſe ordines decem illi duces, & comites illi, qui ad operationem Steganographiæ deputati ſunt cum famulis eorum. In primo ordine ſunt 10. in ſecundo 20. in tertio 30. in quarto 40. in quinto 500. in ſexto 600. in ſeptimo 700. in octauo 800. in nono 900. in decimo 1000. Nos autem ex primis quinque ordinibus comites 10. ex vltimis vero duces quinque duntaxat aſſumentes in operationibus noſtris contenti ſumus. Si quem delectat plurium nomina ſcire; vocet vnum ex nominatis in tabula, & interroget eum: & audiet, quæcunque voluerit; & quotquot voluerit ſcire, perfecte ſciet ex illo.

Armo-

Digitized by Google

Ɽ.		Ɽ.		Ɽ.		Ɽ.
Armosy	*Lemur*	*Xantros*	*10*	*10*	*100*	*100*
Drabiel	*Ormas*	*Basilon*	*10*	*10*	*100*	*100*
Penaly	*Charny*	*Nameron*	*10*	*10*	*100*	*100*
Mesriel	*Zazyor*	*Kranoti*	*10*	*10*	*100*	*100*
Choreb.	*Naueron*	*Alfrael.*	*10*	*10*	*100*	*100*

Habemus hic ex ducibus Orielis quinque & ex comitibus 10. cum ſeruis ſibi deputatis per vices ſuas in numero 1100. qui nobis ad omnem huius horæ operationem ſufficiunt. Cum autem operari per ipſos in hac hora diei volueris; præmiſſis præmittendis ex more, & ſcriptis ſcribendis in charta munda; & iſta coniuratione in dorſo eius ordinata, fac cætera, vt ſcis.

Coniuratio.

ORiel burnadiel iraſmy criſmean pormy erſoti amear meduſen. Poſtquam iſtam coniurationem compleueris ſecundum rectam inſtitutionem artis: videbis ducem cum ceteris Spiritibus vocatis præſentem, cui committas arcanum.

Conſtitutio Arcani.

SIt nobis amicus cui bonum fauemus: hũc ab aliquo circumcellione ſupplantandum & circumueniendum timemus. Cupimus ergo auiſatum iri. Apertis verbis per nuncios non poſſumus: per literas, ne in manus alicuius deueniant, ſimiliter nõ audemus. Vt ergo ſimus tuti, & arcanum noſtrum ſemper maneat ſecretum: vocemus Spiritum vnum ad minus prædictorum ducem. Venit, obedit, perfert nuntium fideliter.

Epiſtola formetur ad placitum.

Ioan. Tritthem. Abbas Spanh. Henrico de Banauu, Equiti Aurato, Philoſopho & Mathematico inſigni Salutem dicit.

CVm ſis artium humanitatis ſtudioſiſſimus, gaudebis, vt opinor, vehemẽter, te inueniſſe nouũ ſtudiorũ ſociũ. Is qui tibi has literas exhibebit

vir

Digitized by Google

vir magnæ ſcientiæ eſt, ſummus Philoſophus, ſubtiliſsimus Arithmeticus, eloquentiſſimus Rhetor, Mathematicus profundiſſimus omnifariamq́ excellentiſſime doctus. Ornatiſſime loquitur, Tulliana nitens facundia. Niſi maxime tibi eſſem amicus, tantum virum penitus retinuiſſem: quoniam eo vſus philoſophum doctiſsimum expertus ſum. Tibi maxeme faueo tu gratanter ſuſcipe philoſophum, quem tibi ſingulari amore inductus mitto. O vtinam tales eſſent noſtri quicunque ſtudentes, qui timido corde nobilem contemnunt ſciētiam. Iſte vir ſtudium Philoſophiæ & alias ſcientias, altiſſimaq́ naturæ profunda ſcrutatur aſsiduè, continuè tractat & acutiſsimè penetrat. Hominem igitur Heinrice Bunavv liberali vultu tractare pro Chriſto memineris. Vale ex Spanh. 2. Nouemb. Anno Domini M. D.

Cum literas acceperit amicus cui mittuntur in hac ſcientia Steganographiæ peritus: faciat omnia quæ ſunt ſecundum artem facienda, & ſubiungat præſcriptam coniurationem, ſicut moris eſt. Et cum viderit Spiritum miſſum præſentem, dicat hęc verba ad ipſum inter Spiritus potiorem. Camyn aparſy aſlotiel omear reneas vean triamy cralty penaſon. Qubus prolatis, ſtatim Spiritus accedet propius: & manifeſtabit ei arcanum.

Cap. XI.

CVIVS HORA VOCATVR MANELOYM, ET ſupremus imperator eius dicitur Bariel, qui habet ſub ſuo dominio principes, duces, comites & ſeruos multos.

VNDECIMA hora diei vocatur Maneloym, & angelus eius ſupremus imperator appellatur Bariel, qui vt Hermes Iudæus ſcribit, multos ſub ſuo imperio Spiritus habet, per quos miranda fiunt in hora diei vndecima, in experimentis varijs. Ex his deputati ſunt ad operationem Steganographiæ per ordines ſuos multi. In primo ordine ſunt 10. in ſecūdo 20. in tertio 30. in quarto 40. in quinto

500. in

500.in ſexto 600. in ſeptimo 700. in octauo 800. in nono 900. in decimo 1000. Hi omnes per vices & ordines ſuos in miniſterium huius artis mittuntur: inter quos ſunt duces & comites cum ſeruis eorum, multi valde, quorum omnium nomina non eſt facile depromere, nec quidem opus eſt: cum paucorum nomina ſcire ſufficiat, & operans in arte ſemper ex vnius relatione ſpiritus plura aliorum nomina ſcire poſſit. Et nota, quod ſecundum Razielem, omnes iſti ſpiritus ad voluntatem operantis ſe formant & transformant: ita vt in quacunque forma eos videre voluerit, iubeat ante Coniurationem eo modo quo præcipit ars: & obedient ei promptiſſime ad omnia. Sed iam aliquorum nomina nobis ſufficientia exponamus.

℞.		℞.		℞.		℞.
Almarizel	*Menafiel*	*Almas*	*10*	*10*	*100*	*100*
Praſiniel	*Demaſor*	*Perman*	*10*	*10*	*100*	*100*
Chadros	*Omary*	*Comial*	*10*	*10*	*100*	*100*
Turmiel	*Helmas*	*Temas*	*10*	*10*	*100*	*100*
Lamiel	*Zemoel*	*Laniſiel*	*10*	*10*	*100*	*100*

Hic iam habemus ex ſpiritibus Barielis nominatos 15. quorum quinque ſunt duces & 10. comites, qui habent numerum ſeruorum 1100. qui nobis pro noſtris operationibus vndecimæ horæ diei in Steganographia ſufficiunt. Cum itaq; volueris per iſtos ſpiritus operari, dominum aſcendentis cum cæteris obſerua, ſecundum quod in ſuperioribus diximus, & iſtam coniurationem cum aliis ſcribe in charta munda, ſicut moris eſt in hac ſcientia.

Coniuratio.

BAriel mylan theory madruſon alfayr dreſchym taparoys mear moas layr penaſon. Præmiſſis prẹmittendis, dic iſtam coniurationem, ſicut oportet: & ſtatim ſpiritus vocati apparebunt quos vocaſti: committe eis ſecretum, quodcunque habueris.

Digitized by Google

Constitutio arcani cuiuscunque.

EST nobis arcanum ad amicum, siue ad alium quemlibet in arte nostra peritum, quod neque per literas neque per tabellionem significare possumus, quia periculum vtrobique formidamus. Vocamus itaque spiritum, commendamus potiori secretum: & in omnibus tuti sumus.

Literarum tenor ad placitum.

Ioan. Tritth. Abbas Spanh. ordinis diui Benedicti, fratri Quirino, Monacho Corbeiensi in Francia, S.

DE Genitrice perpetuæ Virginis Mariæ transmitto orationem meam, quam nuper postulasti Quirine: Aue benignissima mater Anna, Mariæ Virginis parens fulgentissima: tu omnium inuocantium te adiutrix fidelissima: tu quærentium te nobile refugium: quietum sanctitatis beneficium. Salue pauperum aduocata mitissima: Consolatrix gementiũ pulcherrima: virtutum apotheca ornatissima. Aue tristiũ Refocillatrix Iuda: medicina infirmorum saluberrima: fideliumque Christianorum promotrix celeberrima: veniam nobis orantibus impetra: tremendum iudicem Christum mitiga: tuis intercede pro famulis, vt beatitudinem consequamur: nos te intercedente sua benignitate petimus suscipiat miseros. Amen. 8. Iduum April. Anno Domini M. D.

Cum literas acceperit is cui mittuntur in arte peritus, attendat in primis characterem horæ literis annexum: quo cognito, operetur per dominum ascendentis horæ, in qua literas suscepit, cum cæteris in arte præceptis. Deinde subiungat orationem præscriptam, eo modo & ordine, quibus oportet: & mox spiritus missi apparebunt. Quos vt videris, dicenda sunt ad principaliorem inter eos ista verba: chamerusin maslotiel vear reneas liernoty trismy penason. Cum hæc verba dicta fuerint ad spiritum inter alios potiorem, qui ex habitu & corona facile cognoscitur & semper alios præcedit: mox reuelabit arcanum in aurem.

CAP.

CAP. XII.

CVIVS SPIRITVS MAGNVS IMPERATOR *sub suo dominio multos habet principes, duces, comites & famulos. Hora vocatur Naybalon, & spiritus eius Beratiel.*

DVODECIMA hora diei vocatur Nahalon, & angelus eius supremus Imperator appellatur Beratiel: qui secundum Salomonem Iudæum sub Imperio suo spiritus habet ad diuersas operationes deputatos pene innumeros. Ex his omnibus deputati sunt ad operationem Steganographiæ in diuersis ordinibus diuersi. In primo ordine sunt duces & comites 10. in secundo 20. in tertio 30. in quarto 40. in quinto 500. in sexto 600. in septimo 700. in octauo 800. in nono 900. in decimo 100. in vndecimo 200. in duodecimo 300. Hi omnes per vices & ordines suos cū infinita copia seruitorum ad operationes istius artis deputati sunt, ex quibus intelligens & perfectus operator in arte, quos & quot voluerit in hora diei duodecima, poterit aduocare. Omnes autem huius horæ principes, duces & comites (secundum sententiam Razielis) formas assumunt ad placitum operantis.

℞.		℞.		℞.		℞.
Camaron	*Plamiel*	*Edriel*	10	100	10	100
Astrosiel	*Nerostiel*	*Choriel*	10	100	10	100
Penatiel	*Emarson*	*Romiel*	10	100	10	100
Demarac	*Quirix*	*Fenosiel*	10	100	10	100
Famaras	*Sameron*	*Hamary*	10	100	10	100

Hic iam habemus ex spiritibus Berathielis nominatos numero quindecim, quorum 5. per totidem ordines sunt duces, & decem

Digitized by Google

cem comites, quibus coniuncti ſunt famuli ad diuerſas operationes in ſecretis magicę 1100. Cum itaq; volueris per aliquem eorum operari in vltima hora diei, obſerua dominum aſcendentis ipſius horæ, & domum duodecimæ: & characterem vtriuſque cum cæteris neceſſariis in chartula munda ſcribe, & in eius dorſo iſtam coniurationem.

Coniuratio.

BErathiel Odiel irſoti rodu dreor rauezo melros ethiel aty no diel hayres penaſon. Deinde, præmiſſis omnibus præmittendis ex more, dic iſtam coniurationem debito modo: & ſtatim ſpiritus vocati apparebunt. Tunc potiori committas arcanum, ſecundum inſtitutionem artis: & fideliter obediet in omnibus.

Argumentum ſecreti cuiuſcunque ad placitum, quod occurrit.

EſSt nobis amicus procul abſens: huic periculũ ſcimus imminere, quod ipſum latet: auiſare illum cupimus, ſed ob certas cauſas in aperto non audemus. Vocamus ergo ſecundum horam huic operationi deputatos ſpiritus: arcanum ſecure commendamus.

Literas, ad placitum formatas, ſigno ſpiritus obfirmamus.

OMnis, qui de rebus temporalibus gloriatur, virtuoſus nequaquam reſtat appellandus & qui amat res tranſitorias, non poteſt amator eſſe Iuſtitiæ: quoniam Catholica integritas deteſtatur hominem cupiditatibus inhiantem. Sancta enim religio fidei Chriſtianæ mundi amorem interdicit hominibus ſuis: quoniam qui diligit mundana gaudia, fœlicitatem ſupernam amittit. Catholicus non Catholicè viuens Chriſtum negaſſe arguitur: & qui amat res temporales, bonus eſſe Catholicus non dicitur. Qui creatorẽ amat, gaudia inquirit rerum ſpiritualium. Chriſti amator cunctas mundi volupta-

voluptates contemnit, nec curat gloriã, diuitiaſque inſtabiles. Sed mundi amator odit virtutes: de futuris gaudijs nihil curat. Heu quid agitis Christiani, vanis rebus intenti? Cogitatis quæ non ſunt honeſta, agitiſque religioni contraria. Nolite miſeri obſecro nolite huius mundi perituras mox vanitates diligere. Curate potius Chriſtum amare, quatenus nos recipiat ad cæleſtia regna. Ioan. Tritt. Abb.

Cum hanc præſcriptam oratiunculam aut quaslibet alias characteres Berathielis obfirmatas ſuſceperit in arte peritus: faciat diligenter omnia quæ præcipiuntur in arte; & dicat coniurationem. Cumque Spiritus, qui ſine mora venient, viderit eſſe præſentes: dicat ad potiorem, qui coronatus incedit: Famerusyn melyſno alny vemoby dreary drymes charſony. His dictis, propius accedet Spiritus, dicetque arcanum operanti in aurem fideliter. Sed oportet eum eſſe conſtantem, & non timere: quia boni Spiritus ſunt, & neminem lædunt in arte bene inſtitutum. Si quis autem imperitorum accedere præſumpſerit, non euaderet periculum.

CAP. XIII.

CVIVS HORA VOCATVR OMALHARIEN, & angelus eius ſupremus appellatur Sabrathan, qui habet ſub ſuo imperio principes, duces, comites & ſeruos multos.

PRIMA hora noctis vocatur Omalharien, & angelus eius appellatur Sabrathan, qui multos alios Spiritus ſub ſe habet, diuerſis operationibus magicis deſeruientes temporibus & ordinibus ſuis, ſicut teſtatur Hermes Salomon Iudæus in magicis expertiſſimus. Ex his ad operationem artis noſtræ multi per vices & ordines ſuos deputati ſunt. In primo enim ordine ſunt 10. in ſecundo 20. in tertio 30. in quarto 40. in quinto 500. in ſexto 600. in ſeptimo 70.

Digitized by Google

mo 70. in octauo 80. in nono 90. in decimo 100. Hi omnes in ministerium secretorum mittuntur per vices suas & ordines occultos, de quibus nos nec plenam habemus notitiam, nec loquimur.

R.		R.		R.		R.
Domaros	*Ramesiel*	*Hayzoym*	100	100	100	100
Amerany	*Omedriel*	*Emalon*	100	100	100	100
Penoles	*Franedac*	*Turtiel*	100	100	100	100
Mardiel	*Chrasiel*	*Quenol*	100	100	100	100
Nastul	*Dornason*	*Rymaliel*	100	100	100	100

Hic iam habemus ex Spiritibus Sabrathan duces 5. comites 10. nominatos, qui habẽt sibi per vices & ordines suos deputatos famulos 2000. Cum itaque per istos operari volueris, obserua dominum ascendentis, & characterem eius cum cæteris necessarijs in schedam mũdam scribe, & istam coniurationẽ in dorso.

Coniuratio.

SAbrathan odiel melros rhupis othiã elroz adiel methiel mear nasutiel lafian irsoti brestion dreor chamerson. Deinde præmissis ex more præmittendis, mox vt coniurationem præscriptam dixeris, vocatos Spiritus videbis adesse, cũ quibus facito secundum præcepta artis, quodcunque volueris.

Arcanum sit ad placitum.

ERit arcanum magnum, & arduum secretũ, quod noceat publicatum: & ob id nec literis, nec tabellioni committendum: sed ministerium Spirituũ subeat, qui horæ præsunt, in qua operaris. Non est tutum in leuibus causis aduocare Spiritus: sed vbi ministeria humana deficiunt, eorum in arte requirantur.

Lite-

Digitized by Google

Literarum tenor sit ad placitum.

Ioannes Tritth. Abb. Spanheim. fratri Nicolao Basselio, Monacho Hirsaugiensi, cum salute præsentem dicat orationem,

OMnipotens Deus, Creator excelsus omnium, qui per Christum nos Christianos redemit, Zelum sui dedit amoris Catholicis, per lumen fidei credentibus remissionem peccatorum insinuans. Dedit autē liberalissime suum dilectum filium, lumen gratiosum liberare nos omnes credentes de potestate regis Tartarei luctuosi, destruereque carcerem tenebrosum Zabulumque crudelissimum. Quid nos Christiani passionibus Christi reddere digne poterimus: homines infirmi, sine operibus iustitiæ profitentes Catholicam fidem? Orantes itaque deuotissime te redemptorem nostrum summis laudibus collaudamus, dicentes: laus tibi lumen æternum, omnium Saluator benignissime, qui redemisti nos sanguine tuo. Fragilitatem nostrā Zelo amoris tui confirma. Salua nos dulcissime Iesu Saluator, cordibusque nostris Zelum fidei Catholicæ infunde. Sanctus est Zelus tuus: compunctionem operatur in cordibus quærentiū te Christe Saluator benignissime. O Lumen æternum, Iesu dulcissime: illumina tenebras seruorum tuorum bonitate solita. Iesu Saluator æterne salua animas nostras: æterna nobis conferas gaudia. Christe audi seruos tuos humiles, & omnibus indulge peccata exorantibus. Saluator salua nos miseros, licet indignissimos. Concede nobis Zelum bonum humiliter postulantibus, Amen. Scripsimus 18. Calend. Maij. Anno Domini M D.

Cum acceperit literas is cui mittuntur in arte peritus; obseruet & scribat dominum ascendentis illius horæ cum reliquis in hac arte præceptis: & præmissis præmittendis, dicat præscriptam coniurationem; & statim Spiritus missi visibiles ei apparebunt, quos mox vt viderit, dicat ad potiorē ista verba: chameros burnean aslotiel vear reneas cralty triomy penason. His dictis, reuelabit arcanum in aurem.

Digitized by Google

Cap. XIV.

CVIVS HORA VOCATVR PANEZVR, ET *angelus eius imperator ſupremus appellatur Tartys, qui habet ſub ſe principes, duces, comites & ſeruos multos.*

SECVNDA hora noctis vocatur Panezur, & angelus eius appellatur Tartys, habēs ſub ſuo imperio principes, duces, comites & ſubſeruitores multos, quos vocatos ad diuerſa miniſteria operantiũ in occultis naturæ ſecretis per vices & ordines ſuos mittere conſueuit. Ex his duodecim ordines ad noſtram ſcientiam Steganographiæ deputati ſunt: qui nobis ad omnem operationem ſufficiunt. In primo namque ordine ſunt 10. in ſecundo 20. in tertio 30 in quarto 40. in quinto 50. in ſexto 60. in ſeptimo 70. in octauo 80. in nono 90. in decimo 100. in vndecimo 1000. in duodecimo 100000.

Raro tamen contingit, vt per omnes iſtorum Spirituum fiat operatio, quia non eſt opus in altioribus occupari: cum infirmi nobis ad omnia copioſe ſufficiant: niſi quis in arte bene inſtitutus & omnino perfectus omnium prę̨ſcriptorum ordinum principes videre optaret, & eorum nomina ſcire: ille poſſet omnes per ordinem aduocare.

℞.		℞.		℞.		℞.
Almodar	*Permaz*	*Gabrynoz*	*100*	*10*	*100*	*10*
Famoriel	*Vameroz*	*Mercoph*	*100*	*10*	*100*	*10*
Nedroz	*Emaryel*	*Tameriel*	*100*	*10*	*100*	*10*
Ormezyn	*Fromezyn*	*Venomiel*	*100*	*10*	*100*	*10*
Chabriz	*Ramaziel*	*Ienaziel*	*100*	*10*	*100*	*10*
Praxiel	*Granozyn*	*Xemyzin*	*100*	*10*	*100*	*10*

Hic

Digitized by Google

Hic habemus nominatos ex ducibus Tartys 6. ex comitibus 12. seruos quoque numeratos per vices & ordines distributos 1320. qui nobis ad experimentum artis hac in hora sufficiunt. Et nota quod (secundum Salomonem & Ratielem) omnes isti duces & principes Tartys beneuoli & promptissimi sunt ad obediētiam: & in quacunque forma iussi fuerint apparere, illam libenter assumunt. Cum itaq; volueris in hac scientia operari: obserua dominum ascendentis cum cæteris, quæ præcipimus, diligenter: & scribe omnia, quæ sunt scribenda cum ista coniuratione.

Coniuratio.

TArtys chrybes faziel yrsoti haelnot dreor aduear asy meato Veny satu pemerson. Deinde omnibus diligentissime completis, & lecta coniuratione debito modo sicut oportet: spiritus vocati mox aderunt ad Imperium tuum parati.

Arcanum sit, qualecunque nobis occurrit, magnum, arduum.

ARcanum, quod per spiritus intimare volumus amico, sit qualecunque pro tempore & negotiorum varietate nobis occurrerit: ita vt non sit leue, & tale, quod alias secure nunciari potest.

Ioannes Trittem. Sanctimonialibus in monte Almi Ruperti, Catholicam fidem lucida Virginitate exornantibus, æternam fœlicitatem continuo religionis sanctissimo zelo promereri.

ÆTerni Regis misericordia prouidenter mittimus vobis, multo expectatum tempore, virum magnæ in temporalibus experientiæ, Iohannem de Raunenstat oriundum, monasterij Violsdorpiensis reuerendum &

Digitized by Google

zelosum multo tempore Abbatem, eandemque Abbatiam libere resignantem. Accessi propter eum, sicut vobis promiseram, monasterium Lunapurgense, in quo Christo seruiebat, precibus continuis & sanctarum lectionibus scripturarum occupatus, cum monachis eiusdem monasterii: & petii, vt ad vestrum cœnobium descenderet, temporaliumque rerum susciperet curam, procuratorque fieret & cellarius. Abbas Lympurgensis instabilitate solita, animo mutatus, dimittere eum ab eo consensum potui. Christo inspirante tandem consensit, licet timide: ideo quod monialibus seruire timeat, quæ leuissime mutantur. Timet non immerito, quoniam sicut nos instruxit experientia, aliquotiens moniales Oeconomis suis reddiderunt pro benefactis non laudabilem mercedem. Fœmineus animus repente mutatur zelo amaritudinis. Christo autem tribuente, scio eum vobis esse vtilem. Christianus est, monachus est, saluatorē timet, bonique est intellectus. Muliebrem itaq; mutabilitatē coercere assuescite, quatenus esse constantes memineritis: suscipientes eum cum sancto honore atque syncera charitate, omnem leuitatem animi muliebris deponentes. maxime cum adiuuare vos, & recuperare statum rerum temporalium vestro in monasterio collapsum possit, auxiliante Christo redemptore, qui zelatur charitatem. Valete. ex Spanh. 17. Calend. Maij. Anno Domini nostri Iesu Christi, M.D.

Cum literas charactere Tartys insignitas susceperit is cui mittuntur in arte nostra peritus: obseruet dominum ascendentis, & faciat omnia & singula diligentissime, quæ sunt facienda, subiungatque solitam coniurationem : & cum viderit spiritus missos esse præsentes, dicat ad principalem ista verba : Chabor masslotiel tuseuo reneas porean trismeny penarson. Et cum hæc verba cum forti intentione dixerit ad ducem principalem: statim placide accedens reuelabit arcanum.

CAP.

CAP. XV.

CVIVS HORA VOCATVR QVABRION, ET Angelus eius supremus appellatur Serquanich, habens sub Imperio suo principes, duces, comites & famulos multos sine numero.

TERTIA hora noctis appellatur Quabrion, cuius Imperator & Angelus supremus est Serquanich, habens sub suo Imperio principes, duces & comites multos per ordines duodecim, cum multa continua famulorum distinctos. In primo namque ordine sunt 10. in secundo 20. in tertio 30. in quarto 40. in quinto 50. in sexto 60. in septimo 70. in octauo 80. in nono 90. in decimo 100. in vndecimo 1000. in duodecimo 10000. Ex his, de quorum ordine per vices in ministerium diuersorum experimentorum vocantur & mittuntur duces, comites & serui sufficientes.

℞.		℞.		℞.		℞.
Menarym	*Euanuel*	*Vanosyr*	10	10	100	100
Chrusiel	*Sarmozyn*	*Lemaron*	10	10	100	100
Penargoz	*Haylon*	*Almonoyz*	10	10	100	100
Amriel	*Quabriel*	*Ianothyel*	10	10	100	100
Demanoz	*Thurmytz*	*Melrotz*	10	10	100	100
Nestoroz	*Fronyzon*	*Xanthyoz*	10	10	100	100

Hic iam nominatos habemus ex spiritibus Serquanich potioribus duodecim, ex quorum ordine vnũ, qui secundum vices suas & ducum & comitum suscipiunt dignitatem. Reliqui sex nunquam mutant officium suum, sed semper sunt duces. Qui vero plurium nomina scire voluerit, facile intentum

Digitized by Google

ſuum per eos, quos nominauimus, conſequi poteſt. Cum itaque per iſtos operari volueris, obſerua dominum aſcendentis & eius characterem cum cæteris neceſſarijs ſcribe in chartula munda, & in eius dorſo iſtam coniurationem.

Coniuratio.

SErquanich oſiel theory dreochy amerſoty omear, pornis layr mear penarſon. Deinde ſubiunctis ſubiungendis, & lecta coniuratione, ſpiritus vocati mox aderunt ad obedientiam parati, cum quibus ſecundum artis præcepta eſt agendum.

Argumentum ſecretum.

DE imminente periculo cupimus auiſare amicum, ſed nos ipſum periculum formidamus, quoniam ſi nos illum auiſaſſe notaretur: non minori incommodo ſubiiceretur. Ergo cum nec literis, nec nuncijs ſit confidendum: ſpiritui horę duximus confidendum.

Literarum tenor ſit ad placitum.

Ioan. Trittem. Spanh. ordinis Sancti Benedicti Paſtori Eccleſiæ Vallis amygdalarum, Salutem dicit.

DE eccleſiaſticis ſcriptoribus grandē feci Catalogum, quem fraternitati tuæ nuper videndum exhibui: nimiſque repente concludens fateor me nonnullos præteriſſe famoſiſſimos viros: non quod nomini eorū beneficium inuiderem Catalogi, quemadmodū manum penſator tumidus criminatur, verbis ſtultiſſimis Catalogum vituperans, qui me exiſtimauit ſuos homines non memoraſſe ſola ex inuidia, quod eſt falſiſſimum. Enimuero cōceptionem ſanctiſsimæ genitricis Dei ego ſcripſi & affirmaui venuſtiſſimam ſemper fuiſſe ſine nauo originalis exceſſus, quod tumidus pēſator tumide repræhen-

præhendere volens, dixit, fulgentißimam virginem reatu originalis noxæ (contra catholicam obseruantiam vanißima temeritate) extitisse maculatam. Temerarium est, beatißimam virginem velle deturpare. Colonienses autem nominatißimi doctores, volentes insani fraterculi opinionē veritati contrariam extirpare, citatum vanas eum fabulas suas reuocare compulerunt: virginem beatissimam asserentes, confirmantes quoque, statuto debere credi mundißimam, nulloque tempore (quantumlibet breuissimo) originali fœditati subiacuisse. Tibi hæc, quoniam veritatem amas, scribere volui, quatenus beatissimæ virginis exprobratores deuites. Vale. 10. Cal. Maij. An. Dn. M. D.

Suscipiens autem literas is cui mittuntur in arte peritus, signum principalis Spiritus attendat, vt sciat, quem debeat secundum horæ vices aduocare. Deinde obseruet dominum ascēdentis in ipsa hora, qua literas suscipit, cum reliqua dispositione cæli per duodecim domos Zodiaci, nihil obmittens omnino illorum, quæ præcepta sunt. Dicta coniuratione, cum viderit præsentem Spiritum, dicat sequentia verba: chamerusyn maslotiel vean reneas cralty thyrmo venear penarson. His ad Spiritum principalem dictis, propius mox accedet, & commissum sibi arcanum reuelabit in aurem.

CAP. XVI.

CVIVS HORA VOCATVR RAMERZY, ET angelus eius supremus Imperator dicitur Iesischa, qui habet sub Imperio suo principes, duces, comites & ministeriales spiritus multos.

QVARTA hora noctis vocatur Ramerzy, cuius angelus appellatur Iesischa, habens sub suo imperio principes, duces, comites & ministeriales Spiritus multos: qui instar eorum, quos in præcedenti capitulo descripsimus, per vices & ordines duodecim sunt distribu-

Digitized by Google

ti. In primo namque ordine sunt 10. in secundo 20. in tertio 30. in quarto 40. in quinto 50. in sexto 60. in septimo 70. in octauo 80. in nono 90. in decimo 100. in vndecimo 1000. in duodecimo 10000. Et ex his duodecim ordinibus per vices suas Spiritus in ministerium nobis mittuntur in operationibus artis Steganographiæ, de quibus iam aliquos nominabimus.

℞.		℞.		℞.		℞.
Armosiel	*Rayziel*	*Lamediel*	10	100	100	1000
Nedruan	*Gemezin*	*Adroziel*	10	100	100	1000
Maneyloz	*Fremiel*	*Zodiel*	10	100	100	1000
Ormael	*Hamayz*	*Bramiel*	10	100	100	1000
Phorsiel	*Iapuriel*	*Coreziel*	10	100	100	1000
Rimezyn	*Iasphiel*	*Enatriel*	10	100	100	1000

Hic iã habemus ex Spiritus Iefischa duces 6. & comites 12. nominatos, quibus deputati sunt ministeriales 72. 60. qui per vices & ordines suos mittuntur in obsequium operantis in arte. Isti autem principes secundum dictum Salomonis Philosophi sunt multiformes: & quascunque formas iussi fuerint, assumunt. Cum itaque per eos operari volueris in quarta hora noctis, obserua dominum ascendentis & totam figuram cœli, & fac omnia secundum quod tibi pręcipimus, scribens omnia in schedulã mũdam, & in eius dorso istam coniurationem.

Coniuratio.

IEfischa osiel mear pathyr lays mean theor dreochis fazan moab lofeas ersoti breo pornys tayr penarson. Deinde subiunctis subiungendis, cum dixeris coniurationem ipsam debito modo, forma & ordine: Spiritus in qua præceperis forma visibiles apparebunt, prompti & voluntarij ad omnia.

Arcanum sit ad placitum.

ARcanum qualecunq; tibi pro tempore occurrit, quod velis absenté in hac hora noctis quarta scire: Spiritib' potes secure

cure committere: modo sit tale, quod nec per literas nec per nũcios illi tuto possis intimare. Ea enim, quæ sine periculo vel per literas vel per nũcios intimare possumus, nequaquam intimare ministerio Spirituum debemus. Quicunque autẽ Spiritus aduocare propter res leues & arcana, quæ sine periculo per literas aut nuncios intimari possunt, temptauerit; sine dubio damnum & incommodum cum periculo reportabit.

Literarum tenor ad placitum.

Venerabili in Christo patri, Lympurgensium Oeconomo, religioso domino, Ioanni Weißdorffen nuncupato, Ioannes Ouilis Spanheimensis humilis Abbas, gaudia Cœlorum.

Moniales Sancti Ruperti te gubernatorem suum nimia auiditate cõcupiscunt, teque humili rogant beneuolentia, quatenus rerum temporaliũ gubernationem ipsius monasterii suscipias. Seruire deuotis Christi virginibus, laudabile est atque meritorium. Bonum habes rerum Spiritualium eiusdem Cœnobii nominatissimumque visitatorẽ, te maximo honore complectentem: grauem moribus, ornatum virtutibus, consilio cautum, omnib. dilectum, conuersatione monasticæ religionis bene famatum, & cunctis hominibus notabilem (quæ vita merito Christo est gratissima) monasterii sancti Ioannis optimum Abbatem. Literis tam Christianorum quam gentilium eruditissimus studiosissimus, doctissimusque est, qui cunctorum hominum sapientiam procul notabiliter excedit. Gregem sibi creditũ optime nouit regere: Zelosusque virginum Christi custos est, quarũ claustrum seruat firmissime. Non timeas sub eo tam honestis seruire monialibus, qui nouit sponsas Christi secundum legem monasticam optima discretione gubernare: qui virtute & Zelo fidei Christianæ tibi libenter in necessitate subueniet. Hunc virũ tã clarum benignumq́, pastorẽ cũ habeas familiarẽ: rogo gubernaculũ tã religiosarũ virginũ libenter assumas. Laborẽ tuũ Christus æternis gau-

Digitized by Google

nis gaudiis remunerabit. Monialium Sponsus, tutor & benignissimus remunerator concedat tibi Zelo bono Zelari meliora. Vale. ex Spanh. 15. Cal. Maij. Anno M. D.

Cũ literas charactere Iesischa insignitas susceperit is cui mittuntur in arte peritus; obseruet in primis dominum ascendentis illius horæ cum tota figura cæli, & describat eam in schedulam mundam, & in eius dorso coniurationem præscriptam, quam cum, præmissis præmittendis, dixerit, & Spiritus missos ad se præsentes astare viderit: dicat ad potiorem in ordine sic: chamerusin aphroys aslotiel mean reneas vear tryamo cralti penason. His rite ad principalem Spiritum dictis, ipse accedet propius, & arcanum sibi commissum in aurem illius reuelabit.

Cap. XVII.

CVIVS HORA VOCATVR SANAYFAR, ET angelus eius supremus imperator dictus est Abasdarhon, qui habet sub suo dominio duces, comites & famulos multos.

QVINTA hora noctis vocatur Sanayfar, cuius angelus primus & supremus imperator dictus est Abasdarhon, qui habet sub suo dominio principes, duces, comites & ministeriales multos per ordines & vices duodecim instar priorum distributos: quos in ministerium diuersarum artium & experimentorum ad operatores rite institutos mittere consueuit. In primo ordine sunt 10. in secundo 20. in tertio 30. in quarto 40. in quinto 50. in sexto 60. in septimo 70. in octauo 80. in nono 90. in decimo 100. in vndecimo 1000. in duodecimo 100000. Et per hos fit omnis operatio Steganographiæ in quinta hora noctis.

Digitized by Google

R.		R.		R.		R.
Meniel	Gemarii	Barmas	100	100	100	100
Charaby	Vaneſcor	Platiel	100	100	100	100
Appiniel	Sameryn	Neſzomy	100	100	100	100
Deinatz	Xantropy	Queſdor	100	100	100	100
Nechorym	Herphatz	Caremaz	100	100	100	100
Hameriel	Chrymas	Vmariel	100	100	100	100
Vulcaniel	Patrozyn	Kralym	100	100	100	100
Samelon	Nameton	Habalon	100	100	100	100

Hic iam habemus ex ſpiritibus Abaſdarhon nominatos 24. quorum primi duodecim in ordinibus ſuis ſunt duces, reliqui vero 12 ſunt comites: & ſunt de quolibet ordine duo, videlicet vnus dux & vnus comes. Habemus deputatos miniſteriales 3200. quibus per vices in diuerſis operationibus magicis vtuntur. Dicunt autem Salomon & Raziel, ſapientes & in magicis expertiſſimi, quod principes Abaſdarhon apparere ſolent, in quacunque forma iuſſi fuerint ab eo qui operatur: quod cum frequenter ſimus experti, veritate ſubnixum fatemur. Cum itaque volueris per ipſos in Steganographia operari in quinta hora noctis: obſerua dominum aſcendentis, & tam ipſum, quam totam diſpoſitionem Cæli in ſchedula munda conſcribe cum cæteris quæ docuimus, & in eius dorſo iſtam coniurationem.

Coniuratio.

ABaſdarhon morca lafias tharuean buel dreſchin tayr moab erſoty layr pornys theori mean aſar penaſon. Subiunctis deinde ſubiungendis, mox, vt ipſam coniurationem dixeris, apparebunt tibi ſpiritus, quos vocaſti, parati ad omnia quæ præceperis eis.

Digitized by Google

Argumentum secreti occurrentis.

ARcanum quodcunque habueris, quod alioquin sine periculo amico notum facere procul aut prope existenti nõ vales, potiori ex spiritibus eo ritu & forma committe, quibus secundum artem oportet, nihil metuens: quia beneuoli & fideles sunt.

Literæ formentur ad placitum.

FIdes Catholica neminem saluat, qui ardorem diuini amoris contemnit. Credere & Zelum amoris diuini non habere, nihil omnino conducit redemptioni animæ. Plures autem inueniuntur nunc homines fide gloriantes Catholica, sed pauci habent fidei Christianæ opera: sed ociosa fides moritur. Credunt multi, sed mandata Dei paucissimi obseruant. Heu zelus credentium debilis: quo habere fortiorem homines etiam increduli possunt, habentque complures. Pœnis cruciabuntur Inferni gentiles hominesq̃, qui non credunt saluatorem nostrum hominem factum omnipotentis filium. Excruciabuntur autem suppliciis grauioribus omnes, qui credunt in mundum venisse Dei filium, hominemque factum zelo redemptionis humanæ: sed Christianam fidem sanctis operibus minime exornant: peccatisque semper inuoluti mundi honores æternæ beatitudini præferunt, zelantes impias actiones, fideique puritatem prauis moribus contra obedientiam maculantes. Amatores autem Dei qui habent rectum Christianæ fidei zelum, Deo nihil præferunt, Christum imitantur, peccata fugiunt, diuitias mundi honoresque contemnunt. Nunc ergo intendite sermonibus his qui de fide gloriamini, amate Deum: & habebitis mercedem beatitudinis iustitiam zelantes. Si amaueritis vanitates seculi contra honorem Dei, brauium recipietis zelantium iniquitatem, horrores inferni. Scripsi 15. Calend. Maij, Anno Domini M.D.

Cum literas charactere Abasdarhon consignatas susceperit is cui mittuntur in arte peritus: mox dominum ascendentis, & totam cæli dispositionem consideret, obseruet & scribat cum tenore coniurationis & aliis necessarijs in schedulam mundam: subiunctisque subiungendis, & dicta coniuratione, cum viderit

rit ſpiritus miſſos ſibi aſtãtes, dicat ad potiorem iſta verba: Chameron maſſotiel taſeuij reneañ pornas thilmeuij penaſon. Quibus dictis, mox accedet propius, & commiſſum ſibi arcanum fideliter reuelabit in aurem operantis.

Cap. XVIII.

CVIVS HORA VOCATVR THAAZARON, ET *Angelus eius appellatur Zaazenach, multis præſidens ſpiritibus.*

SEXTA hora noctis appellatur Thaazoron, & nomen Angeli eius eſt Zaazenach, qui habet ſub Imperio ſuo principes & duces, comites & miniſteriales pene innumerabiles, qui diuerſis operationibus magicis præſunt per vices & ordines ſuos. In primo ordine ſunt 10. in ſecundo 20. in tertio 30. in quarto 40. in quinto 50. in ſexto 60. in ſeptimo 70. in octauo 80. in nono 90. in decimo 100. in vndecimo 1000. in duodecimo 10000. Cum autem eos volueris vocare, in quacunque ſpecie tibi placuerit, prompti ſunt & omnino obedientes, ſicut teſtantur prædicti ſapientes, & nos ſumus experti.

R.		R.		R.		R.
Amonazii	*Tuberiel*	*Pammon*	100	100	100	10
Menoriel	*Humaziel*	*Dracon*	100	100	100	10
Prenoſtix	*Lanoziel*	*Gematz*	100	100	100	10
Namedor	*Lamerotz*	*Enariel*	100	100	100	10
Cheraſiel	*Xerphiel*	*Rudefor*	100	100	100	10
Dramaz	*Zeziel*	*Sarmon*	100	100	100	10

Hic iam habemus ex duodecim ordinibus ſpirituum Zaazenach duces 12. & comites 6. nominatos cum ſeruis ſuis,

Digitized by Google

rite per ordinem deputatos numero 1860. qui nobis in hora noctis sexta ad omnem operationem Steganographiæ sufficiunt abunde. Cum ergo in hac hora noctis operari volueris, obserua dominum ascendentis: & tam ipsum, quam totam cœli dispositionem, cum cæteris necessariis scribe in schedulam mundam & coniurationem.

Coniuratio.

ZAazeuach eneos fari neabdiel lasmy chyrmean ersoty layr pornys theor meã penason. Deinde subiunctis rite subiungendis, & dicta coniuratione, spiritus vocati sine mora placidi & beneuoli apparebunt, ad omnia parati.

Argumentum secreti cuiuscunque occurrentis.

ARcanum qualecunque nobis occurrit, quod neq; per nuncios, neq; per literas amico tuto intimare possumus: in hora noctis sexta vni ex præscriptis ducibus, vel etiam comitibus, si dux non affuerit, quod sæpe contingere potest, committamus eo modo ac ordine, quibus in hac arte extat præceptum, nihil omnino metuentes: quia omnes boni & fideles sunt in cunctis, quæ eis per operantem commissa fuerint, nihilque obmittunt.

Tenor literarum ponatur ad placitum operantis, vel negocij præsentis.

Ioan. Trittem. Abb. Spanh. Adę fullonis ex solitaria artium & philosophiæ doctori salutem & charitatem.

M*Emor esto promissionis tuæ, quam Christo suscipiens Catholicam fidē voto solenni obtulisti. Æterna lætitia, quibus est promissa? Pænitētibus, an*

bus an sordidis? Sine dubio promittitur temporales voluptates & gaudia præsentis vitæ intuitu æternæ quietis futura contemnentibus, æternumque Deum amantibus. Amatoribus Dei nouimus præmia optima esse promissa: sed amatoribus mundi, Christianisque reprobis Deus præparauit amarissimas pœnas inferni. Qui fidem habet; sed habere diuinum amorem negligit, infidelis est; de fide quoque frustra præsumit. Diuini Zelator amoris, qui Christianam fidẽ deuotis ac bonis operibus quotidie exornare non desinit: exercitans se humiliter in artibus pietatis. Vale. 14. Cal. Maij. Anno Domini incar. M D.

Cum literas acceperit, charactere Spiritus horæ consignatas, is cui mittuntur in arte peritus: obseruata in primis figura cœli, ipsam cum reliquis necessarijs conscribat: ac deinde completis omnibus quæ ad operationem pertinent, dictaque coniuratione præscripta, cũ Spiritus apparuerit visibilis, dicat: Chamerusi ferion notiel asceuomy rean, badian, laso sear veobry hastor pe son. His dictis, Spiritus reuelabit arcanum sibi commissum fideliter & secretissime operanti in aurem.

CAP. XIX.

CVIVS HORA VOCATVR VENAYDOR, ET angelus eius appellatur Mendrion, habens sub imperio principes, duces, comites & ministeriales pene innumerabiles.

SEPTIMA hora vocatur Venaydor, cuius angelus & supremus Spiritus dicitur Mendrion, qui habet sub suo imperio multos alios Spiritus, tanquam principes, duces, comites & ministeriales; qui ad diuersas operationes in magicis sunt deputati. Ex his ad Steganographiam & eius operationes in septima hora noctis deputati sunt per vices & ordines suos principes, duces & comites cum seruitoribus suis multi numero. In primo ordine sunt 10. in secundo 20. in tertio 30. in quarto 40. in quinto 50. in sexto 60. in septimo 70. in octa-

Digitized by Google

in octauo 80. in nono 90. in decimo 100. in vndecimo 1000. in duodecimo 100000. Hi omnes per vices vocantur & veniunt ad operationem.

℞.		℞.		℞.		℞.
Ammiel	*Ventariel*	*Rayziel*	10	100	100	100
Choriel	*Zachariel*	*Tarmytz*	10	100	100	100
Genarytz	*Dubraz*	*Anapion*	10	100	100	100
Pandroz	*Marchiel*	*Imonyel*	10	100	100	100
Menesiel	*Jonadriel*	*Framoth*	10	100	100	100
Sameriel	*Pemoniel*	*Machmag*	10	100	100	100

Hic habemus ex duodecim ordinibus Spirituum supremi angeli horæ septimæ noctis Mendrion duces 12. & comites 6. qui nobis hac vice ad omnem operationem sufficiunt cum subseruitoribus suis. Veniunt autem Spiritus isti, vt Hermes Hebræus & Raziel Arabs testantur, in quacunque forma iussi fuerint ab eo, qui secundum artem operatur. Qui autem non fuerit in arte nostra perfectus: non obedientiam, sed periculum & incommodum reportabit, si ad operandum accesserit. Tu autem cũ in septima hora noctis aliquid per istos Spiritus operari volueris; obserua dominum ascendentis, & totius cœli figuram, quam cum reliquis in arte præceptis scribas in charta munda, inq; eius dorso istam coniurationem:

Coniuratio.

MEndriõ suriaco breotnirus ersoy neuo, omear nyco lays ersota theory pornys A zã meã lasias astopenason. Deinde sub iũctis subiũgẽdis, dictaq; coniuratione sicut oportet: statim Spiritus vocati apparebunt tibi ad omnia parati.

Arca-

Arcanum sit qualecunque.

DE nunciando arcano prope vel procul absenti amico in hac arte spirituū antea perito, parum refert, quale sit: modo nō sit leue aut tale, quod alioquin per nuncios aut literas tuto nunciari potuisset. Literarum etiam non est nobis cura, quales sint: modo characterem angeli principalis horę illius, in qua fit operatio, habeant: & nullum omnino secretum.

Formemus literas ad placitum.

Ioannes Tritthemius Abbas Nicolao Basselio monacho S. D. & hanc diui Nicolai orationem transmittit.

OMnium rerum conditor, reformator & factor creauit primū hominem Adam, cui vxorem coniunxit pulcherrimam nomine Euam, omnium viuentiū matrem: Catholicā Ecclesiam præfigurans coniungendam pastoribus, moribus rectitudinis pulchre refulgentem, pariturამque bonorū filios operum homines qui regna cælorum sine fine mansura humilitate percipiunt. Redemit nos Christus per benignitatē suam humilians se propter nos. Oportet itaque benignissimum nos amare, qui nobis fidem dedit Catholicam: quam amātes veraciter fælicitatem angelicam iure obtinebunt. Omnes ergo conditorē nostrū omnipotentē, vera religione conuersantes Catholiceque viuentes, quotidie honoremus. Domine Iesu, benignissime saluator, qui nos omnes misericorditer redemisti de barathro mortis, fragilitatem & infirmitatem nostram benigne attendens, Catholicæ nos fidei conforma: quatenus post transitoriam vitam requiem æternæ consolationis & fælicitatis perpetuo habere mereamur, Amen 14. Cal. Maij, An. Domini M. D.

Cum has literas consignatas charactere Mendrionis acceperit is cui mittuntur in arte nostra peritus: obseruet dominum ascendentis: & tam ipsum, quam totā dispositionem cœli scribat in sche-

in schedulam mundam, & in eius dorso coniurationem. Deinde subiunctis omnibus subiungendis, & dicto carmine, mox, vt Spiritus sibi astare viderit, dicat ad priorem hæc verba: Chamerusyn merion nodiel burmy taueto badria sauepo elay reas penason.

Cum hæc verba insonuerit ad eum, qui inter cæteros spiritus apparet esse præstantior: mox ille placide accedens commissum sibi reuelabit arcanum.

Cap. XX.

CVIVS HORA VOCATVR XYMALIM, ET angelus eius imperator supremus appellatur Narcoriel, habens sub se principes, duces, comites & seruos.

OCTAVA hora noctis vocatur Xymalim, & angelus eius Imperator primus & supremus appellatur Narcoriel, qui habet sub imperio suo multos Spiritus alios, principes, duces, comites & ministeriales: qui per ordines suos ad diuersos effectus vocãtur ab ijs, qui in secretis philosophiæ operantur. Et ex his omnibus duodecim sunt ordines eorum qui Steganographiæ deseruiunt. In primo ordine sunt 10. in secundo 20. in tertio 30. in quarto 40. in quinto 50. in sexto 60. in septimo 70. in octauo 80. in nono 90. in decimo 100. in vndecimo 1000. in duodecimo 10000. Hi omnes ita ordines obseruant suos, vt nemo tuto per eos possit operari, nisi fuerit in omnibus ad plenum institutus. Quisquis enim non obseruat debitum ordinem: & seipsum exponit periculo, & optato frustrabitur effectu.

Cam-

Digitized by Google

℞.		℞.		℞.		℞.
Cambiel	*Amelzon*	*Xanoryz*	*100*	*100*	*1000*	*1000*
Nedarym	*Lemozar*	*Iastrion*	*100*	*100*	*1000*	*1000*
Astrocon	*Xernifiel*	*Themaz*	*100*	*100*	*1000*	*1000*
Marifiel	*Kanorsiel*	*Hobrazym*	*100*	*100*	*1000*	*1000*
Dramozyn	*Busanotz*	*Zymeloz*	*100*	*100*	*1000*	*1000*
Lustision	*Iamedroz*	*Gamsiel*	*100*	*100*	*1000*	*1000*

Hic iam habemus nominatos duces 12. & comites 6. per omnes duodecim ordines occulta dispositione constitutos, qui habent sub se ministeriales numeratos XIII. & CC. qui nobis ad omnem operationem octauæ horæ noctis sufficiunt. Cum itaq; per eos in Steganographia octaua hora noctis operari volueris: obserua dominum ascendentis, & tam ipsum quam totam dispositionem Cæli in chartam mundam scribe, & in eius dorso cum cæteris ex more consuetis istam coniurationem.

Coniuratio.

NArconiel aples pornya nauelo meas. Triome ilneas azysan lasias my bression ersoti penason. Deinde subiunctis ex more subiungendis, & dicta coniuratione, spiritus vocati aderunt in ea forma, quam eis sumendã præceperis, ad omnia prompti.

Argumentum secretum.

ARcanum, quod volumus scire amicum procul absentem, si nec literis cõfidimus nec tabellionibus: in octaua hora noctis potiori ex spiritibus Narcorielis committamus, nihil omnino metuentes, quoniam omnes fideles sunt, & ad obedientiam paratissimi.

Digitized by Google

Literas formemus ad placitum.

O Benigniſſime Ieſu, gratias ago pietati tuæ ſanctiſſimæ, qui ſanguine tuo genus humanum patri cæleſti reconciliaſti, pendens eleuatus in Cruce miſerabiliter. Floridam nobiliſſimi corporis iuuentutem propter nos vulneribus duris ſubdidiſti, vt hominem viuificares mortuum. Gratias igitur, quas poſſumus, redemptori noſtro Catholici agamus: gementes & laudantes memoriam paſſionis more Chriſtiano ſaluatoris generis noſtri recolendo. Miſerere mei clementiſſime Ieſu, clementiæ fons, pietatis abyſſus, gloria ſanctorum, lumen ſupernorum ciuiū: tuique ſanctiſſimi amoris ſuauiſſimum mihi guſtum infunde. Erue me ex omnibus calamitatibus meis. Da mihi cordis veram lætitiam, vt exultem in laudibus tuis, glorificans te: quoniam dolore vulnerum tuorum ſanaſti me. Quid retribuam clementiæ tuæ, Redemptor meus, viuificator meus? Compatior tuis laboribus lachrymiſque feruentibus, & ſanctiſſimis vulneribus corporis tui benedicens Saluator benigniſſime Ieſu gratias immortales ago, indulgentiam facinorum poſtulans. Anno Domini M. D. 13. Kal. Maij. ſcripſi hanc orationem ἐγὼ ἰωάννης τριτήμιος.

Cum literas, qualeſcunque fuerint, charactere Narcorielis conſignatas, acceperit is cui mittuntur in arte peritus: dominum aſcendentis eadem hora obſeruet, & tam ipſum, quam totam cæli diſpoſitionem, cum reliquis ſcribat in ſchedula munda, ſubiunctiſque omnibus neceſſariis ex more, & dicta coniuratione, cum viderit ſibi aſtare ſpiritus, dicat ad potiorem iſta verba: Medaro Caſlotiel va reneas thaſny thyrmo thea penaſon.

His dictis ſecundum huius artis inſtitutionem, mox ſpiritus principalis accedet propius, & arcanum verbum indicabit.

CAP. XXI.

CVIVS HORA VOCATVR ZESCHAR, ET ſpiritus eius appellatur Pamiel, multos ſub ſe habens principes.

NONA hora noctis vocatur Zeſchar, & Angelus eius ſupremus Imperator appellatur Pamyel: qui habet more præcedentium ſub Imperio ſuo multos alios ſpiritus, bonos & malos, principes, duces & comites & miniſteriales per vices & ordines eius deputatos. In primo namq; ordine ſunt 10. in ſecundo 20. in tertio 30. in quarto 40. in quinto 50. in ſexto 60. in ſeptimo 70. in octauo 80. in nono 90. in decimo 100. in vndecimo 1000. in duodecimo 100000. Nos autem in operationibus Steganographiæ non indigemus his omnibus, cum pauci nobis ſufficiant.

℞.		℞.		℞.		℞.
Demaor	*Comary*	*Befranziij*	*10*	*100*	*10*	*100*
Nameal	*Matiel*	*Iachoroz*	*10*	*100*	*10*	*100*
Adrapon	*Zenoroz*	*Xanthir*	*10*	*100*	*10*	*100*
Chermel	*Brandiel*	*Armapy*	*10*	*100*	*10*	*100*
Fenadroz	*Euandiel*	*Druchas*	*10*	*100*	*10*	*100*
Vemaſiel	*Tameriel*	*Sardiel*	*10*	*100*	*10*	*100*

Hic iam habemus ex ſpiritibus Pamielis 18. principes: qui per vices ſuas aliquando ſunt duces, aliquando comites : quorum ordines qui neſcierit, fruſtra in hac arte laborabit. Miniſtros ſibi habent deputatos per vices & momenta horæ 1320. cum quibus operantur mirandos effectus. Cum itaque per eos in nona hora noctis operari in Steganographia volueris, obſerua dominum aſcendentis eiuſdem horæ, ac totam figuram cæli: & ſcribe omnia in charta munda, & in dorſo ipſius chartulæ iſtam coniurationem.

Digitized by Google

Coniuratio.

PAmyel lyraz lafian mauelo breothis thirmoã ersoti layr pornis theory moarazar,penason. Deinde completis omnibus quæ præcipiuntur in arte, dic ipsam coniurationem,diligentissime præcauens,ne aliquid obmittas eorum, quæ ad perfectionem operationis requiruntur. Dicta auté coniuratione, statim spiritus nominati visibiles apparebunt in ea forma,quam eis, vt induerent,præcepisti. Sunt enim omnes, quos nominauimus, beneuoli,boni,prompti, & ad obdientiam rite operantis voluntarij, & in commissis fideles.

Argumentum Secretorum.

ARcanũ, quodcunque nobis occurrit;quod alioquin neque per literas neque per nuncios tuto possumus notum facere amico, primo inter spiritus nobis apparentes committimus, & securi sumus. Potior autem inter alios habitu & corona discernitur.

Literæ formentur ad placitum.

VLulate mortales qui nunc ridetis: benignitatemque nostri gloriosi redẽptoris grauissimis peccatis horrẽdisque sceleribus multipliciter ingratissime spreuistis. Ecce Turcus, Christianorum letalis inimicus, ab Vngaria mouebit exercitum, trucidabit homines more bestiarũ. Transiuit Danubium truculentus & zelo impietatis quasi igne succensus. Propterea lugete miserrimi, horrenda cæde morituri, in zelo amaritudinis moriemini, quia comprahendent vos delicta vestra. Leges Dei redemptoris vestri benignissimi contẽpsistis. Propterea hostibus trademini crudelissimis, qui deuorabunt vos quasi locustas. Auditu percepimus, quam crudeliter Turcus Vngariam, Bohemiam, Poloniamque inuaserit: ciuitates destruxit validissimas: mulieres virginesque consecratas Deo, zelo sanctitatis tenentes castitatem, turpissime stuprauit, horribiliter mactans Catholicos quoscunque homines, instar bestiarum crudelium grassans vbique. Crudelitatem

eius

Digitized by Google

eius horribilem in breui sentietis: Germaniam enim subito turbabit suo exercitu bellicosissimo nisi generalis principum defensio sine mora resistat. Gementes igitur humilitatem assumite: mores emendate: cum lachrymis Deum orate, quatenus vobis concedat remissionem delictorum, & liberet nos ab inimicis qui nostrum sanguinem maxime sitiunt. Scripsi 13. Calend. Maij. Anno Domini M.D. Ioan. Trittemius.

Literas vel istas, vel alias quascunque signo Pamielis firmatas, suscipiens is cui mittuntur in arte peritus, obseruet & scribat dominum ascendentis, & totam cæli figuram sicut præcepimus in charta munda, faciatque omnia & singula quæ sunt secundum artem facienda: & dicta coniuratione, cum viderit spiritus missos astare visibiliter, dicat ad potiorem: Chasmeron apornys veto mean ilnio vean aplois cralta ilso pamerson. His dictis ad principalē, statim accedet propius, & arcanum sibi commissum in aurem sensibiliter reuelabit.

CAP. XXII.

CVIVS HORA VOCATVR MALCHO, ET Angelus eius Imperator appellatur Iasguarim, qui habet sub suo Imperio principes, duces & comites & ministros plures.

DECIMA hora noctis vocatur Malcho, & Imperator eius Angelus supremus appellatur Iasguarim, qui habet sub suo imperio principes multos, duces, comites & ministeriales, mirandis & diuersis operationibus magicis deputatos: quemadmodum Salomon cognomento Hermes in suo secreto Magicæ testatur. Ad Steganographiam per vices & ordines suos deputati sunt duces 100. & comites 100. ministeriales multi, vt:

Digitized by Google

℞.		℞.		℞.		℞.
Lapheriel	*Chameray*	*30*	*10*	*100*	*100*	*300*
Emarziel	*Hazaniel*	*30*	*10*	*100*	*100*	*300*
Nameroyz	*Vraniel*	*30*	*10*	*100*	*100*	*300*

Quamuis autem multi ſunt duces & comites ad operationẽ Steganographiæ in decima hora noctis deputati : tamen cum nobis pauci ad omnia ſufficiant; ex ducibus tres, & ex comitibus ſimiliter tres nominatim poſuimus in hac tabula : ſubijcientes numerum ſeruorum eorundem per vices & ordines legitime diſtributum. Qui autẽ plurium nomina ſcire voluerit, aduocet vnum ex prædictis, & interroget eum de ſingulis. Cum vero per iſtos ſpiritus operari volueris in decima hora noctis : obſerua & fac vniuerſa, quæ præcepta ſunt, diligentiſſime ſcribens omnia in ſchedula munda, & in eius dorſo iſtam coniurationem, eo modo, quo præceptum eſt.

Coniuratio.

IAſguarim apornys veſale moes labiel throe. Tadrys aſiel cachylos thubla nailſo thirmiel vear. Turiel cralty ſolmys aslotiel naemes renhar, vear thirmo cralnoti ſaon dremion lauiel odres, notiel pornys. Pornis mear moab ſayr aslotiel lo raytu lian aſeuo, Bian eory churio bays aſtropenaſon. Deinde ſubiunctis ſubiungendis, & dicta coniuratione, ſicut oportet : mox Spiritus vocati aſtabunt.

Arcani cuiuſcunque intentio.

SIt arcanum quodcunque. Cum illud per literas & nuncios notificare non potes amico prope vel procul exiſtenti: vocatum vnum aut duos ex ſpiritibus Iaſguarim tabellarios conſtitue tuos: committe arcanum, nihil dubitans.

Lite-

Literæ formentur ad placitum.

Hæc est prophetia Nicolai Basselii Irbusiensis S. Episcopi, quam vidit in Spiritu. Et dixit: Hæc dicit Dominus pastoribus Ecclesiarũ. Cito peribitis, quoniã calamitas maxima vestrũ dominium latũ dissipabit, totamq; Europam resperget. Væ Ismaelitis, qui tabernaculi fœdera rumpunt: quoniam liuore & temeritate pascua rapiunt. Ecce rumpetur dominium, quod habetis, nisi pœnitentiam ampliorem acceleretis: trademiniq; dilacerandi. Heu tota Ecclesia respersa est pessimis moribus: simulatio inuasit ministros eius: fugite, nolite respicere desolabimini, eritisq; tractus canibus: totam terram respergent sanguine. Quærite pœnitentiam habitatores terræ. Beniamin adolescentulus turbationes experietur. Væ habitatoribus Genesarethi, quæ est Europa: quoniam propter multitudinem peccatorum suorũ peribunt sub manibus Bulgarorum. Explicit propheta Nicol. Epis. Ir. 12. Cal. Maij.

Cum literas qualescunque signo Iasguarim prænotatas acceperit is cui mittuntur in arte peritus: faciat omnia, quæ secundũ artem præcipiuntur, & obseruet ordinem planetarum, scribatq; scribenda. Et dicta coniuratione supra scripta: mox, vt Spiritus apparuerint missi, dicat ad priorẽ inter eos: Chamerusin othriel arnotiel solais elty. Naeles proy vear sato cralnoti, penason. His dictis, statim accedens spiritus commissum sibi nuncium fideliter ac placide reuelabit.

Cap. XXIII.

CVIVS HORA VOCATVR AALACHO, ET angelus eius supremus Imperator appellatur Dardariel: qui habet sub suo imperio duces, comites & spiritus multos.

VNDECIMA hora noctis vocatur Aalacho, & Spiritus eius imperator supremus appellatur Dardariel, habens sub suo imperio multos potentissimos principes & duces : qui præsunt comitibus & mini-

& ministerialibus pene infinitis. Sunt autem ipsi duces supra modum beneuoli, hilares & iucundi: & delectantur conuersari cum hominibus. Suntque operantibus in arte bene institutis obedientissimi. Et nota, quod ducũ istorum infinitus est numerus quia pene totus aer repletus est: & numerari non possunt. Dicit autẽ Salomon Hermes: & nos sumus experti, quod inter duces, comites & ministeriales Spiritus Dardarielis multi sunt boni, vtiles & honestissimi, qui hominibus semper prodesse cupiunt, cohortantes eos semper quodã inuisibili magisterio ad bonum, ad honestatẽ, pacem, concordiã, ad integritatem fidei, ad amorem Dei, & obseruantiam mãdatorum eius, ad contemptũ mundi, ad supernæ fœlicitatis desideriũ, & ad omne bonum. Isti sunt boni & sanctissimi Spiritus, qui Deum amant, venerantur & habent, qui delectantur esse cum hominibus sanctis & Deum timentibus, quia sunt eis protectores deputati à Deo Creatore omnium. Alij autem sunt mali & pessimi apostatæ à Deo, omniũ bonorum inimici, qui continue temptant mortales, & insidiantur hominibus. Et quicquid boni Spiritus ad honorẽ Dei instituunt, hoc isti semper destruere & reuocare conãtur. Et aer istis maliguis Spiritibus plenus est: inter homines currunt & discurrunt inuisibiliter, semper incitantes eos ad malum: & incautos secum trahunt ad Infernum. Per istos malos Spiritus Dardarielis fiunt infinita maleficia, non solum apud Christianos, sed etiã apud infideles: & maxime decipiunt mulierculas ad malitiam promptiores. Et quicunq; per eos maleficijs insistere voluerint, erunt in malis super omnes alios maleficos potentes & æterno incendio digni. Nos autem qui non malum, sed bonum & docere & operari semper pro viribus cupimus; non ex malis, sed ex bonis Spiritibus duces nobis nuncios paucos ponamus.

Digitized by Google

℞.	℞.	℞.	℞.	℞.				
Cardiel	Masriel	Nermas	10	20	00	20	10
Permon	Hariaz	Druchas	10	20	00	20	10
Armiel	Damar	Carman	10	20	00	20	10
Nastoriel	Alachuc	Elamyz	10	20	00	20	10
Casmiroz	Emeriel	Iatroziel	10	20	00	20	10
Dameriel	Naueroz	Lamersy	10	20	00	20	10
Furamiel	Alaphar	Hamarytz	10	20	00	20	10

Ex bonis itaque ſpiritibus Dardarielis duces hic nominauimus quatuordecim, & comites ſeptem, qui nobis ad omnem operationem Steganographiæ pro vndecima hora noctis ſufficiunt cum ſeruitoribus eorum multis & pene infinitis. Cum itaque per aliquem vel aliquos eorum operari volueris: fac omnia quæ ſunt in arte Steganographiæ præcepta: & poſtquam compleueris omnia, dic iſtam coniurationem cum attentione.

Coniuratio.

DArdariel pirno nadeuym pornis melto, nachir pheon pliros euali eſtafri thyrmano, Oniel maniel, vear raby cralnoti Vemy Throe orbaſiel aſar rauean. Purgiel near iano maſiel atlay. Naſeui myrſos modias merchul noti penaſon. Hac coniuratione completa cum attentione debita, ſpiritus vocati cum beneuolentia aſtabunt.

Arcanum committendum.

OMnes ſupra dicti duces & comites, boni & fideles ſunt, nemini omnino nocentes, qui Deum amat in veritate. Ergo committe eis, quicquid in 11. hora noctis nunciare volueris amico prope vel procul abſenti, nihil hæſitans ſecundum artem.

Digitized by Google

Ioan. Trittem. Abb. Span. Cornelio Gyrardi Gaudensi, Canonico Diui Augusti prope Leidis, S. D.

Dominus noster Iesus Christus, mitissimus animarum nostrarum saluator, promisit nobis fælicitatem æternæ consolationis, si mandata eius puro semper corde obseruemus. Tu ergo charissime frater custodi mandata Dei & sanctæ regulæ, diligenter: quia nisi omnia vsque ad mortem inuiolata seruaueris, quæ omnipotens Deus tibi mandauit: morte peribis æterna. Idcirco tradidi tibi formã & legem religiosæ & sanctæ conuersationis. Caue igitur diligenter, ne cor tuum per amoris desiderium alicui creaturæ mortali dederis possidendum: quia nemo venit ad illa suprema gaudia, nisi qui mundum pro Deo contemnit. Iterum ergo per has meas literas te hortor, vt amicum charissimum: monitiones meas, quas feceram, obserues tibi. Me enim fælicem existimo, cũ scripsero aliquid boni isto sacro tempore maxime ad ædificandum de modo bene viuendi, quo te semper melior efficiaris. Idcirco nunc iterum tibi scribo in bonum tuum: quia non minus periculum tuum, quam meum timeo. Sed oro: semper vigila, in timore Dei proficiens quotidie, & viuens innocenter, nulli nocens, in sanctoque proposito omnino perseuerans. Non confidas tempori, non fortunæ, nõ ætati: quia nihil sunt, nisi fumus Reuera ego te diligo syncere in Christo Iesu orans, vt ipsemet tibi quoque sim dilectus, disponat & qui absens sum tibi corpore, præsens semper in spiritu existam. Vnde cum tui memoriã iugiter habeam in orationibus meis: ne tu mei obliuiscaris, te vehementer oro. Vale. 12. Calend. Maij. Anno M. D.

Cap.

CAP. XXIV.

CVIVS HORA VOCATVR XEPHAN, ET Angelus eius supremus Imperator dictus est Sarandiel: habens sub se principes, duces, comites & seruos multos.

DVODECIMA hora noctis, quæ contingit auroram, vocatur Xephan, & Angelus eius appellatus est Sarandiel: qui habet sub suo imperio multos spiritus, bonos & malos, principes, duces, comites&, ministeriales: qui sunt diuersis operationibus deputati: boni bonis, & mali malis. Isti principes (vt dicit Hermes Hebreus, qui dictus est Salomon, in libro quarto de officiis spirituum) frequenter apparere solent in ea forma, in qua Diabolus Euæ legitur apparuisse, habentes vnum caput pulchrum instar virginis, capillis ab vtraque parte dependentibus: sed duo corpora serpentina, quæ tamen semper velant & abscondunt sub quibusdam tegumẽtis aut frondibus, ne videantur. In facie autem sunt pulcherrimi, beneuoli & iocundi, & ad omnem obedientiam operantis promptissimi & hilares.

℞.		℞.	℞.			℞.	
Adoniel	*Marachy*	*Hardiel*	10	20	00	20	10
Damasiel	*Chabrion*	*Nefrias*	10	20	00	20	10
Ambriel	*Nestoriel*	*Irmanotz*	10	20	00	20	10
Meriel	*Zachriel*	*Gerthiel*	10	20	00	20	10
Denaryz	*Naueriel*	*Dromiel*	10	20	00	20	10
Emarion	*Damery*	*Ladrotz*	10	20	00	20	10
Kabriel	*Namael*	*Melanas*	10	20	00	20	10

Hic iam habemus ex bonis spiritibus Sarandielis duces 14. & comi-

comites 7. Cum multis seruitoribus eorum, qui nobis in duodecima hora noctis ad omnem operationem sufficiunt. Cum itaque volueris operari per eos in vltima hora noctis: obserua & fac omnia quæ præcepimus, diligẽter: & postea dic coniurationem.

Coniuratio.

SArandiel marfo porne ioniel schendiel iano Nati chilpres iosaschar meon prissi dyon volayr penason. Carmine dicto, statim spiritus vocati astabunt ad omnia parati.

Constitutio nunciandi arcani.

CVm videris spiritus in forma tibi astare peregrina: non terrearis, quia boni, beneuoli sunt, neminem lædentes & monstrosam formam, ne quem exterreant, quasi semper abscondunt, facie pulcherrima apparentes. Committe secure, quicquid in hora noctis volueris scire amicum.

Literæ formentur, vt placet.

O Miser homo, & vere miserabilis, cur non attendis omnium temporalium instabilitatem? & cur te non moriturũ breui cogitas? Memẽto, quod primus homo promeruit: quod mandatum violauit. Vtinã, sicut optauit Balaam, moriatur anima nostra iustorum morte, vt contemnentes voluptates præsentes, & vanos mundi honores, simus immaculati custodiẽtes nos ab omni peccato. Sed non curamus, quousque tandem horrenda vincula mortis incidimus, cruciandi in perpetuum. Fælicẽ illum existimo, qui ista præcogitat. Igitur ò homo proijce mundũ sicut fecit Dei filius: & cogita, quanta ex eius amore mala nos sequantur. Multa enim pericula nobis ingerit: & quoniam suis amatoribus est damnabilis, merito contemnitur. Vere est dignus æterna morte amator mundi. Quid tibi prodest iste mundus, miserabilis homo? qui dum amatur, fugit: dũ præsens est, transit: dum exaltat, deijcit: dum blanditur, decipit dum floret, arescit: dũ amatores suos emittit, ad perpetuas miserias transmittit. Anno M.D.12. Calend. Maij.

Acce-

Digitized by Google

Acceptis literis & cognito ſigno Spiritus principalis, peritus in arte faciat, quæ ſunt ex more facienda. Dicta deinde ſupra ſcripta coniuratione ſecundum artē, apparebunt Spiritus, commiſſum fideliter reuelantes.

CAP. XXV.

IN QVO DOCEBIMVS MODVM ET FORmam generalem accedendi ad hanc artem Steganographiæ, & operandi in ea ſine periculo, cum maxi ma vtilitate.

QVICVNQVE ad huius artis noſtræ occultæ ſcientiam accedere deſiderat: quicunque operari per eam mirabilia & multis commodoſa periculis optat: inprimis oportet eum ornatum eſſe virtutibus, & conſcientiæ mundæ, ac voluntatis bonæ, ad Deum, ad ſeipſum & ad proximum: ne ſit inclinatus ad nocendum alicui, neque commercia turpitudinis quærat. Deinde neceſſe eſt, vt ſit bonis artibus literarum aliquãtulum imbutus, & maxime in ſcientia aſtrorum, vt ſciat generales motus, curſus, diſcurſus, mutationes, ordines, naturas, ſitus, ortus, occaſus, & effectus ſtellarum, ſignorũ & planetarum: quia ſine iſtorum competenti ſcientia nemo poteſt ad huius artis profunda habere acceſſum. Conſequenter neceſſe eſt, vt præceptorem habeat in arte perfectum & expertum: quia non, niſi paucis & in multis eruditiſſimis, & maxime in magicis peritis ad hanc ſcientiam venire ſine præceptore, poſſibile credimus. Oportet autem præceptorem non ſolum in ſcientia eſſe probatum & expertum, ſed etiam fidelem, probum & Deum timentem: quia quanto fuerit cum Deo in bona conuerſatione purior, tanto erit in huius ſcientiæ operatione ſecurior: Spiritus enim virtutibus obtemperãt. Cum itaq; ad hanc artem quiſquam acceſſurus eſt, accipiat eum præceptor, & ducat in locum aliquē ſecretũ & mundũ: ſit tempus tranquillũ & ſerenũ,

& luna in oppositione completa, sole clare splendẽte: & sit Mercurius in ascendente coniunctus Veneri aut Ioui, si fieri potest: sintq; Saturnus remoti & Mars: quia si ipsi aut alter eorũ fuerint cum ascendente, non erit institutio perfecta. In primis iurabit instituendus in arte hoc iuramentum: Ego N. iuro & promitto per virtutem omnipotentis Dei, per sanguinem Domini nostri Iesu Christi, per resurrectionem mortuorum & extremum iudicium, & per salutem animæ meæ in fide sancta catholica omnipotenti Deo, beatæ Mariæ virgini, omnibus Sanctis, & tibi N. quod hanc artem Steganographiæ omnibus diebus vitæ meæ occultam fideliter seruabo: nec docebo illam aliquem sine tua voluntate & consensu. Insuper in eadem virtute iuro & promitto, quod hac scientia non vtar contra Deum & eius mandata: nec contra Ecclesiam sanctam Romanam & vniuersalem seu ministros eius, neque contra iustitiam & æquitatem. Sic me Deus adiuuet, & sic saluet in extremo iudicio. Deinde præceptor legat sequentẽ coniurationem in lingua mystica, & interpretetur eam, & omnes coniurationes in hoc opere contentas, coram discipulo: ne suspicetur, aliquid esse diabolicum, superstitiosum aut Deo contrarium, vel pactum cum dœmonibus implicite vel explicite quomodolibet latenter esse absconditum.

Coniuratio Generalis ante accessum ad artem à Magistro dicenda.

MEsari cosmeniel archea sameor critas.
Dricho mosayr vsio noes veso tureas.
Abrithios naselion pyrno chyboyn ormon.
Cerualí myrbeuo lian saueao sayr.

Digitized by Google

Rhymano caue iapion nospiel saseuo rhaony.
Naty thirpolian ionayr chuleor nefris.
Mistriona nayr dauosy tyuamo turmy.
Pleon nomeato turias bresne nasephon
Adion sayr catros chyrosny aschyon ermy
Otyel layr romays theory natas atreuo.
Aliar measco trisna vseori iesaschor.
Biospailon rauemy sear astro penason.

Et postquam magister artis huius discipulo suo explanauerit omnium coniurationem spirituum, ordinem & seriem: aperiat sibi arcana secretissima scientiæ huius, quæ nec scripta sunt, nec scribenda; prohibens sub iuramento præstito, ne illa reuelet alicui quamdiu vixerit, nisi dignis & in arte iuratis; nec scribat ea quouis modo vel causa. Deinde doceat eum naturas, nomina, loca, numeros, officia & proprietates omnium Spirituum, qui ad hanc sunt artem deputati: quomodo, quando, & vbi per eos sit operandum: & reliqua arcana, quæ ad huius artis perfectionem pertinent; de quibus non est scribendum.

FINITVR SECVNDVS LIBER Steganographiæ Ioannis Tritthemii Abbatis Spanheimensis 12. Cal. Maij. Anno Domini M. D.

INCI-

Digitized by Google

INCIPIT LIBER TERTIVS STEGANOGRAPHIÆ IOHANnis Tritthemij, Abbatis Spanheimensis, ad Serenifs. Principem, Dominum Philippum, Comitem Palatinum Rheni, Ducem Bauariæ, Imperijque Sacri Principem Electorem.

PRAEFATIO.

POSTQVAM, auxiliante Domino nostro Iesu Christo Saluatore fidelium animarum, primos artis nostræ libros duos compleuimus, in quibus Steganographiam nostram vtcunque descripsimus: oportet nos hunc tertium librum illis coniungere, & mirabilibus adinuentis mirabiliora copulare. Inueni in quodam libro cuiusdam antiqui Philosophi, qui dictus est Menastor, esse possibile, vt quadam arte mentis nostræ conceptum amico notum faciamus, quantumlibet absenti, in 24. horis, sine verbis, sine libris, & sine nuncio, perfectissime, latissime & secretissime. Cum autem desiderio sciendi vehementissime ducerer: cœpi velle experiri dictionum veritatem: & post multos labores tandem inueni ipsam scientiam experientia probatam. Maximum est huius-

iuſmodi artis ſecretum & tantis obſcuritatibus inuolutum, vt nulli facile ſit peruium. Menaſtor enim nimis obſcure & paucis verbis myſterium inuoluit: tantiſque viribus, vt ſecretum maneat, vſus eſt, vt poſt eum adhuc nullus reperiri potuerit, qui auſus ſit eius ſermonem aliquo documento facere clariorem. Ego autem metuens, tam mirabile opus propter nimiam obſcuritatem vilipendi ab imperitis, aut tandem igni cremari: cum in eo multis probationibus iam diu ſim expertus: ita illud literis commendare apertioribus volui, vt & viris eruditis ac in magicis ſtudioſiſſimis, cum Dei auxilio, poſſit aliquatenus fieri peruium: & tamen imperitis Rapophagis omni tempore maneat occultatum, & nullatenus eorum obtuſo intellectui cognitum.

Dixit autem Menaſtor: Septem ſunt planetæ, quibus ſeptem præſunt Angeli, & illis ſunt 21. ſpiritus ſubiecti, per quos nunciantur arcana. *Horum nomina per tabulam exponamus.*

Digitized by Google

R. N.

Manſiones ſpirituum cum planetis vr. M. L. n. c.

♁	Roth.		Roth.				Roth.
		Sadael	1	——	675	663	651
♄	*Oriffiel*	*Poniel*	2	——	700	688	676
		Moriſiel	3	——	725	713	701
		Floriel	1	——	575	563	551
♃	*Zachariel*	*Ariel*	2	——	600	588	576
		Raphael	3	——	625	613	601
		Amael	1	——	475	463	451
♂	*Samael*	*Aſmael*	2	——	500	488	476
		Nebiel	3	——	525	513	501
		Laniel	1	——	375	363	351
		Baſael	2	——	400	388	376
☉	*Michael*	*Vanriel*	3	——	425	413	401
		Zabdiel	1	——	275	263	251
		Sacmiel	2	——	300	288	276
♀	*Anael*	*Adrniel*	3	——	325	313	301
		Carmiel	1	——	175	163	151
☿	*Raphael*	*Nabeyel*	2	——	200	188	176
		Pathiel	3	——	225	213	201
		Remafiel	1	——	75	63	51
☾	*Gabriel*	*Teſpiel*	2	——	100	88	76
		Theoriel	3	——	125	113	101

				Roth.	Schw.	R.	S.
S	*Aniel*	4	*VVenaſor*	631	20	642	639
H	*Saturnus*		*Schamaro*	627	20	638	646
r	*Kraluotos*		*Thubrays*	626	20	650	634
	Ymarona		*Tzatzraym*	628	20	639	

Iſti

Isti sunt septem Angeli planetarum secundum traditionem antiquorum sapientum, quorum quilibet ducit Mundum annis trecentis quinquaginta quatuor mensibus bis binis in ordine suo. Orifiel est Angelus Saturni, qui à principio creationis gubernauit Mundum annis 354. mensibus 4. Postea Venus, deinde Iuppiter, post illum Mercurius, ac deinde Mars, postea Luna, postremo Sol. Quilibet annis 354. mensibus 4. suum Angelum in tabula sibi communi scriptum dominium Mundi habuisse describitur. Itaque tempore diluuij ferunt sapientes Samaelem Angelum Martis seruiuisse Imperio regiminis: Gabrielem autem Angelum Lunæ tempore confusionis linguarum: Michaelem Angelum Solis, tempore exitus Israelis de AEgypto Et quidem si quis assertioni præfatæ adhibet fidem, per semet ab origine Mundi facile mutationes temporum, & gubernationem Angelorum vsque ad suam ætatem præscripto ordine poterit supputare. Nos autem ea, quæ nostro conducunt proposito, prosequentes, septem Angelis planetarum prædictis 21. subiectos alios spiritus, hoc est, vnicuique tres non ambigimus secundum huiusmodi artis nostræ institutionem: per quos intentionis nostræ operamur effectum. Ordinem planetarum consuetum obseruabimus, à supremo omnium Saturno incipientes vsque ad Lunam: primo cuiuslibet principalis angeli operationem conscribentes, ac deinde subseruientium: & capitula per ordinem coniungentes.

Digitized by Google

Cap. I.

DE ORIFIELE, PRIMO ET SVPREMO ANGELO *Saturni, & de operationibus, quæ fiunt per eum.*

SATVRNVS, planetarum omnium altior & supremus motu natura tardus, frigidus, quia remotus, difficilis, grauis, à puncto sui principii 650. annis vsque ad punctum primæ stationis in quolibet signo mensibus cõmorans 30. naturali proprio motu mouetur 626. Eius primus & supremus Angelus vocatur, secũdum opinionem antiquorum, Orifiel, qui habet sub se alios tres principales Spiritus, videlicet Sadael, Poniel & Morisiel, de quibus suo dicemus & loco & ordine. Per hunc autem Orifielem magnum Saturni Angelum fiunt multæ & diuersæ operationes in Steganographia. Per ipsum possumus mentis nostræ arcanum notum facere amico, artem scienti, vbicunque fuerit: per literas, si placet: vel etiam sine literis & alia multa mirabilia facere, quæ nemo intelligit alius, qui in hac nostra scientia imperitus fuerit. Itaque volens per hunc Angelum in Steganographia quippiam operari, maxime in die Saturni, & in his rebus, negociis & causis, quæ pertinent ad Saturnum: in primis necesse est, vt motus eius noueris varios & diuersos. Et varios primum, purum, proprium, mixtum, rectum, retrogradum & confusum. Et in his omnibus non solum generales regulas ab Astronomis traditas (quia licet maxime conducant huic scientiæ nostræ, tamen non penitus sufficiunt) sed etiam particulares sciat necesse est. Pro fundamento igitur præsuppositis tabulis & regulis de motibus planetarum, quos omnino scire operãtem in hac arte necessarium est: specia-

ſpeciales regulas & tabellas punctualium motuum per ſingula capitula huius operis adiecimus, ſine quarum obſeruatione nemo in hac arte poterit operari. Et nota, quod dies cuiuslibet planetæ in quatuor partes æquales diuiditur, quarum primam, i. horas inæquales tres angelus ipſius planetæ principalis obtinet: & reliquas tres partes eius ſubſtituti per ordinem conſequuntur. Exempli gratia; In die Saturni Orifiel, primus angelus eius tres horas ab ortu ſolis inæquales, quæ dicuntur horæ planetarum, poſſidet: ſecundas tres primus Angelus eius Sadael. Tertias tenet Pomiel ſecundus: & quartas tres horas Moriſiel Angelus Orifielis tertius. Sub primis tribus horis diei tam Saturni quam cæterarum ſtellarum in rebus Saturno appropriatis operandum eſt per Orifielem; ſub ſecundis per Sadaelem; ſub tertijs per Pomielem: & ſub vltimis tribus per Moriſielem. Et omnes operationes ſecundum motum Saturni aut proſperum effectum accipiunt aut debilem. Sed iam tabulam punctualem ponamus.

Digitized by Google

Tabula punctualis.

R.	ἄλφα S.			688	
b	638	672	632	684	701
644	633	657	696		725
650	635	655	689	δέλτα R.	719
629	642	667	684	719	713
650	632	R. 658	691	725	708
645	640	673	692	704	710 R.
635	637	675	699	725	717
646	643	660	692	720	707
636	638	651	698	710	715
632	634	675	688	721	712
646	βῆτα S.	669	684	711	718
639	669	663	697	707	713
634	675	658	682	721	709
641	654	660	680	714	S.
642	675	667	692	709	γ.ω
649	670	637	683	716	641
642	660	665	698	R. 717	642
648	675	662	700	724	649
638	661	668	685	7 7	646
634	651	663	676	723	635
647	671	R. 659	700	713	24
632	664	γάμμα R.	694	709	644 R.
630	659	694	688	722	646
642	666	720	683	707	633
633	667	679	685	705	635
648	674	700	602	717	632
650	667	695	682	708	631
655	673	685	690	723	646
626	663	696	687	725	635
650	659	686	693	710	18
644					643

Iste ordo nigro colore scriptus

842

642	685	
639	17	
633	693	
643	696	
S.B.℞.	692	
657	690	℞.
665	691	
674	692	
21	698	
672	993	
667	696	
671	698	
18	720	
654	707	
656	710	
671	17	
666	722	
670	721	
671	710	
23	10	
	712	
♊T.℞.	713	
681	710	℞.
700	708	
685	721	
683	714	
19	725	
682	715	
689	721	
684	714	
696		

Medio motu Saturni in ſecundum diem, gradum & horam ex tabulis communibus cognito, diligenter inprimis obſeruãdum ſcias, vtrum ſit directus an retrogradus; purus, proprius, mixtus aut confuſus. Hoc autẽ ex tabulis communibus non inuenies. Idcirco præſcriptam tabulam ordinauimus, in qua punctum principij motus eius & finis poteris inuenire qualibet hora, diuiſis gradibus ſimul intercurrentibus in particulis minutorũ. Ita videlicet ad quodlibet minutũ in duas, tres vel quatuor partes horarias ſecundum proportionem motus puri aut confuſi, hoc eſt, aliorum planetarum coniunctione & ſeparatione obſeruata, diuidatur: impoſſibile eſt enim vel per ſtellas vel per Spiritus ſtellarum te poſſe ad effectum huius artis peruenire, niſi motu punctuali cognito & diligentiſſime obſeruato tuas operationes ad qualitates planetarum proprias noueris præciſe ordinare. Nam in diuerſis gradibus, ſignis, diebus, horis, minutis, ſecundis, tertijs & quartis planetarum effectus, quo ad hanc ſcientiam, diuerſimode variantur. In quolibet enim gradu 25. mutationes diuerſas obſeruauimus & inuenimus: vnde & quemlibet gradum in totidem partes diuidere principales neceſſarium nobis videbatur. Iſta autem diuiſio non habet locum per omnes gradus, ſed in illis duntaxat, in quibus ſtellę nobis ad hanc artem cõducentes oriuntur, cum quibus fit operatio ad ſignificandum abſentibus omne, quod volumus, miniſterio Spirituum ſine literis, ſicut dicemus. Itaque prima tabula diuiſionis graduum motus Saturni, quam præmiſimus, primæ quartæ diei vel noctis deſeruit perpetuo in his, quæ pertinent ad operationem Saturni & principiũ eius; ſecunda vero ad ſecundas tres horas, tertia ad tertias, & quarta ad quartas. Deinde ſubiecimus punctualem ordinẽ motus ipſius Saturni in aſcendente, quando videlicet fuerit in vno ex primis quatuor ſignis, quæ ſunt Aries, Taurus, Gemini & Cancer. De reliquis octo ſignis etiam tabulam ordinabimus conſequentem.

Tabu-

Digitized by Google

Tabula prima.

S.		R.		S.		9. R.		12. S.		12. R.	
♌.		3. ♎		♐. 6.		♒		♈.		69	
639		693		16		700		647		716	
642		696		639		689		650		722	
633		685		638		697		634		721	
23		25		642		696		24	R.	714	
641		679		633	R.	691		642		24	
R. 650	S.	682		13		21	S.	648		724	S.
642		22		644		682		643		710	
634		690		648		684		6		721	
24		692		643		24				7 4	
647		685		23		679				719	
632		25		0		682				721	
										21	

18 ♎ S.		27 ♐. S.	
700		634	
692		♍ R.	
691		663	
21		673	
681	R.	668.	
696		18	
692		674	S.
684		671	
24		668	
		675	
		666	
		658.	

Digitized by Google

Tabula.

♍ S. — R.
673
663
665
665
671
659
633
23
664
663
673
668
18
668
667
664
658

4. R. — S.
♈
706
725
714
24
717
709
19
722
707
721
708
18

7. S. — R.
♌
668
675
674
671
21
671
667
664
24
669
660
663
659
671
664

11.)-(R. — S.
710
717
723
718
708
721
714
24
715
717
708
18
722
717
710
20
0

15 ♉ S. — R.
672
667
660
20
668
675
674
24

16. ♌ R. — S.
640
642
635
23
647
642
635

19. S. — R.
♒
707
714
722
12
709
721
718
72

22 R. — S.
♌
697
692
684
24
700
691
691
696
684

14. ♊ S. — R.
694
696
699
696
689
19
679
682

17 ♍ R. — S.
675
666
659
19
672
657

20. ♐ S. — R.
639
632
634
633
23
632
636
635
646

23)-(R. — S.
724
717
17
722
717
710

5. ♐ R. — S.
634
646
635
646

69 S.
78
725

8. ♒ S.
693 R.

♎ R.
681 S.

ℜ.

Motus planetarum purus.

♄𝔖.			
649	549	333	
635	538	23	
646	534	𝔖.347	
639	546	342	ℜ.
644	535	348	
646	25	343	
635		♀𝔖.	
12	♂ℜ.	245	
647	427	232	
642	450	235	
634	ℜ.441	25	
24	444	246	
649	24	240	ℜ.
635	432	246	
642	439	𝔖.18	
646	447	246	
645	17	235	
645	446	☿𝔖.	
634	442	131	
24	439	142	
	20	135	
♃𝔖.	0	133	
542	☉ℜ.	23	
534	347	147	ℜ.
533	342	142	
23	ℜ346	148	
546	349	𝔖.143	
542	19	23	
539	343	150	
19	332	139	
	346		

♄	650	626	
S	675	651	
P	ℜ.700	𝔖676	ℜ.
m	725	701	
♃	550	526	
e	575	551	
a	𝔖.600	ℜ.576	𝔖.
r	625	601	
♂ ℜ.	450	426	
	475	451	
	ℜ.500	𝔖476	ℜ.
n	525	501	
☉	350	326	
L	375	351	
P	𝔖.400	ℜ.376	𝔖.
V	425	401	
♀	250		
Z	ℜ.275		
S	300	𝔖.	
A	325		
☿	150	226	
C	𝔖.175	ℜ.251	ℜ.
n	200	276	
p	225	301	
☽	50	126	
R	ℜ.75	𝔖.151	𝔖.
I	100.	176	
T	125	201	
		26	
Grad.26.punctualia	725.51		
	𝔖	76	ℜ.
		101	

De vario motu Planetarum, & interpretatione Tabularum.

QVAMVIS in præsenti capitulo specialis nobis tractatus habendus sit de motibus Saturni & spiritibus eius, ac de operationibus in Steganographia per ipsos: ne tamen semel oportune dicta cogamur in quolibet capitulorum repetere: monendus lector studiosus fuerat, vt eorum quæ in hoc ipso capitulo dicimus, etiā in sequentibus studeat esse memor. Sunt autem singulorum planetarum varij motus, & in diuersos alios omnes subtilissime partiuntur. Motus purus & proprius multiplex est, & varijs subtilissimis diuisionibus variatur. Directus, retrogradus, mixtus & confusus, tot ferme punctis varantur, quot à principio sui motus in circulo diuelluntur. Quid dicam de coniunctione ipsorum planetarū ad inuicem? Nam, sicut Ptolomæus in Gentiloquio ait, centum viginti coniunctiones in ipsis planetis, videlicet binariæ 21. ternariæ 35. quaternariæ 35. quinariæ 21. senariæ 7. & septenaria vna. Et de his suo loco dicemus. De cæteris autem motibus quāuis dare certum terminum non possumus propter infinitam diuersitatē, quibus quotidie punctis crescentibus aut minuentibus variantur ignorantes: ad plenum tamen, quantum nos obseruare potuimus, inuenimus diuisiones plus quā 300000. in quibus omnes huius artis operationes, quo ad effectum, sæpe variantur. Et nisi quis valde expertus in omnibus his fuerit scieritque motus ipsorum planetarum medios perfecte, ac deinde minutissimas diuisiones punctuales, quæ ex quartis, tertiis, secundis minutis & gradibus inęqualibus subtilissime diuisis proueniunt: facile in veros errores incidet, & graue periculum vix euadet. Ad perfectam itaque huius scientiæ institutionem tres tabulas ordinauimus: in quarum prima motum Saturni secundum quatuor partes tam diei quam noctis, proprium videlicet & purum, ad punctualem radicem reduximus, & ad verum ascendentis cuiuslibet signi punctum ordinauimus. Incipientes à primo gradu

gradu Arietis puncto 641. ♉♊ & 69. totum Zodiacum in secunda tabula complexi sumus. Deinde in eadem secūda tabula motum Saturni in quolibet duodecim signorum ad omnes quartas diei & noctis ita digessimus ad minutias, vt qualibet hora nobis gradu ascendentis, in quo fuerit Saturnus ipse, cognito, clare patescere possit radix ipsius punctualis, semel autem terminata calculatur alicuius quod nostra ætas nescio si vnquam pertingere possit, tabula denuo à capite sui principij incipienda est. In tertia tabula septenariam coniunctionem Saturni cum cæteris planetis, quæ vnica est, ad proportionē puncti reduximus; per quam omnes coniunctiones 120. facile ad punctum reducuntur. In eadem tabula purus motus planetarum omnium per punctualem principij cuiuslibet diuisionem, progressionem & elongationē à puncto in quolibet motu cognoscitur, si medius motus antea perfecte habeatur. Nā sine cognitione medij motus impossibile est aliquem ad practicam huius scientiæ posse accedere. Rursus etiamsi medium motum & verum similiter perfectissime intelligas, nihil tibi ad huius scientiæ cognitionem proderit, nisi præscriptas tres tabulas ad omnes punctos diuisionū in motibus planetarum à gradibus inæqualibus æqualiter sumptos per minutias singulas ad integrum intelligas. Sed iam ad operationem procedamus.

Cognitis autem omnibus, intellectisque perfecte his, quæ diximus, & auxiliante Deo, dicturi sumus: cum volueris in hac profundissima speculatione operari: in primis oportet te scire ortum exaltationem & occasum omnium stellarum octauæ Sphæræ, per quas fit operatio: & quantum quælibet distet ab alia. Sunt autem Stellæ, per quas operamur ad nunciādum secretū quodcunque absenti siue verbis siue scriptis & sine homine nuncio, septingentæ numero, quarum nomina, loca, ortus, occasus, eleuationes, distantias, accessus & regressus in libro speciali descripsimus, quos nimis studiosum esset hic denuo inserendo repetere. Itaque obseruata stella in omnibus sicut oportet, & cognito puncto ascendentis in quo Saturnus eadem hora fuerit, si per ipsum fit operatio: diligentissime considera qualitatem motus i-

ipsius, vtrum sit directus an retrogradus, purus an mixtus, proprius an cum alijs impedimentis aspectuum malorum coniunctus, discretus an confusus. Deinde punctum principij motus in eodem signo tam ipsius Saturni quam cæterorum planetarum ei coniunctorum ex tabulis communibus, & his quas præmisimus, subtilissime & proprie calculatum scribe in charta munda: & quantum sit progressus, quantum eleuatus, quantumue depressus, diligenter obserua. Hoc idem facies in cæteris planetis, Saturno vel illi, per quem fit operatio, coniunctis. Simili modo diligentissime obserua, quo aspectu se mutuo planetæ aspiciant, an △ ♊ ☌ vel ✶. Quia in ipsis latet huius operationis maxima vis. Item ante omnia obserues, in qua quarta sit Saturnus non solum quo ad diem aut noctem, sed etiam quo ad signũ in quo est, & quo ad annos à principio mundi, quando fuit in domo sua primo creatus: quia omnia ista sunt necessaria. Et nota, quando Orifiel angelus Saturni regit mundum in suo ordine, quod regimen ducet annis 354. mensibus quatuor. Tunc omnis operatio huius profundissimæ scientiæ, quæ pertinet ad opera Saturni, & quæ fit per eum facilis est, & sine magno labore perspicuum consequetur effectum. Et simile de cæteris planetis est obseruandum. Quicunque ergo, cognitis principiis huius artis, sine difficultate voluerit operari per eam, per illum planetam operetur, cuius angelus principalis isto tempore orbem gubernare facili calculatione inuenitur. Igitur, calculatis diligentissime omnibus, processurus ad operationem, obserua, quis angelus Saturni præsit illi quartæ diei aut noctis: & nomen eius scribe cum nomine stellæ, per quam vis operari, quam te videre necesse est. Omni autem tempore stellas tibi necessarias videre poteris, arte quam tradidimus, siue in die siue in nocte. Deinde scribe in eadem chartula cætera, quæ scis secretissima, cum encausto ad hoc nostro more præparato, sicuti scis. Postea pone schedulam ipsam, quam scripsisti, ante te super mensam & scribe in aliam chartam mẽtis tuæ cõceptum, quod vis scire absentẽ: & inuolue has duas schedulas ad inuicem, & pone in loco emi-

nen-

nentiori ante te ſuper menſam aut pulpitum. Et dic coniurationem ad Spiritum, per quem operaris, ſibi appropriatam. Aut ſi malueris ſine ſcriptis omnino nunciare ſecretum per Spiritum, vel ſine Spiritu, in tuo arbitrio ſit poſitum. Eiuſdem namque operationis eſt, cum Spiritu vel ſine Spiritu ſecretum nunciare amico, paucis alteratis, ſicut ſuo loco dicemus. Iam differentia operationum Saturni & Angelorum eius ſecundū quatuor quartas principales cum coniurationibus vnicuique per ordinem appropriatis componemus: quibus vtendum eſt, cum per Spiritum nunciatur arcanum.

De primo Angelo Saturni, qui eſt principalis, & vocatur Orifiel, qui primam quartam Saturni obſeruat.

PRIMVS & principalis angelus Saturni, ſicut in præcedentibus diximus, vocatur Orifiel, qui cum cæteris angelis planetarum in ordine ſuo orbem regit annis 354. menſibus quatuor. Hic habet primam partem tam in die, quam in nocte: & per eum fit operatio ab ortu Solis in die, & ab occaſu Solis in nocte, vſque ad tertiam horā incluſiue in omnibus, quæ ad Saturnum pertinent, & in eius die ac nocte, ſicut diximus. Cum itaq; in prima quarta Saturni ali quid volueris nuntiare abſenti ſine verbis & ſine literis: tum Spiritus Saturni non alius, quam Orifiel, tibi vocandus eſt: quia per eum poteris omnia nunciare perfectiſſime. Inprimis conſidera, in quo ſigno ſit iſte Saturnus, & in quo gradu, & an ſit directus vel retrogradus, & quibus planetis ſit coniunctio. De primo ponamus exemplum: Ecce Saturnus iam eſt in 25. grad. Tauri, die 28. menſis Aprilis anni præſentis, qui eſt Domini 1500. Nunc itaque ducamus 25. per 25. & fiunt 600. hos diuidamus per quatuor quartas æquales: & manebunt cuili-

Digitized by Google

cuilibet quartæ 150. cōpleamus omnes gradus Saturni in ſigno Tauri & erunt 30. Ducamus aūt 3. per 25. in toto, & fiūt 750. Reijciamus quatuor gradus ſuperfluos à medio tertiæ, quartæ & remanebunt 650. Accipiamus nunc punctum motus Saturni ex tabula ad præſentem diem & horam: & ſcire poterimus, quis ſit ortus, eleuatio & occaſus Angeli Orifielis cum Saturno in prima quarta: quibus cognitis, facilis erit operatio noſtra.

Tabula.

S. *Hora 1.*	R. *Hor. 2.*	S. *hor. 3.*	R. *grad.*	R. *punct.*	S. *hor. 1.*	
640	635	22	25	634	632	
642	R. 646	S. 647	R. 3	646	23	
634	25	646	2	S. 648	S. 640	R.
646	640	632	1	632	650	
635	646	634	4	639	644	
646	642	12	1	647	639	☿
			5			

	R. *hor. 2.*		S. *hor. 3.*		R. ♉	
	632		632		650	
	640		640		640	
☿	24	S.	633	R.	646	S.
	647		632		639	
	638		632		650	
	639		640		626	

.R.

His

Digitized by Google

His diligentissime consideratis, Orifielem Angelum Saturni constat esse separatum à Saturno 25.gradibus, & 15.minutis: & est ad Orientem, à primo puncto motu Saturni 625.gradationibus distans, à fine motus 25.minutis. His cognitis, fac imaginem ex cera, vel pinge in chartam nouam figuram Orifielis in modum viri barbati & nudi, stantis super taurum varij coloris, habentis in dextra librum, & in sinistra calamũ: quem dum facis, dic: Fiat hæc imago magni Orifielis plena, perfecta & apta nunciare mentis meæ secretum N. filio N. amico meo secure, fideliter & integre, Amen. Scribe in fronte nomen tuum cum encausto ex oleo rosarum temperato, & in pectore nomen amici tui absentis dicens, Hæc est imago N. filij N. cui per Angelum Saturni Orifielem nunciatur mentis meæ conceptum, Amen. In fronte imaginis scribe Merion & in pectore Troesda. Deinde coniunge ambas imagines simul, dicens: In nomine Patris & Filij & Spiritus sancti, Amen. Audi Orifiel princeps Stellæ Saturni, & per virtutum omnipotentis Dei adiuro te, ausculta: pręcipio & mando tibi per virtutem istius imaginis tuæ, vt nuncies N. filio N. hanc intentionem meam (explicetur intentio) quantocyus secure, secrete & fideliter, nihil obmittens eorum, quæ eum volo scire, & quæ tibi commendaui. In nomine Patris & Filij & Spiritus sancti, Amen. Deinde inuolue ipsas imagines sic coniunctas simul panno mundo loto cum aqua albisine, & pone eas in vas mobile, quod appellant sapientes Indiæ *pharnat alronda*: & cooperi illud superius diligenter cum corio raso, ac pone in introitu alicuius habitationis clausæ, vbicunque volueris, ad spacium 24.horarum: & sine omni hęsitatione tuum desiderium intra illas 24.horas perfecte adimpletur: scietque amicus tuus absens intentionem in omni forma perfectissime, sicut eam super imaginem dixisti (quantumcunque prolixa fuerit) & quicquid illum ex te scire volueris, sciet in illis 24.horis perfecte & secretissime: ita quod nunquam in æternum aliquis homo poterit hoc percipere aut scire sine voluntate tua aut amici tui. Et est magnum secretum, quod nullus sapientum ante nos literis commendare ausus fuit. Amicus autem ille tuus si quid te

Digitized by Google

ſcire voluerit ex ſuis negotiis: cum eodem ſpiritu te poteſt facere certiorem intra idem ſpacium 24. horarum: modo ſit in hac arte bene perfectus. Tu autem, 24. horis elapſis, leua imagines de loco, in quo poſitæ ſunt: & repone eas, quia omni tempore Orifielis per eas operari potes non ſolum ad illum amicum tuũ, ſed ad quoſcunque alios, mutato duntaxat nomine ipſius amici in illius nomen, quem volueris aliquid ſcire. Et nota, quod non oportet ipſas imagines depingi pulchras aut curioſas: ſed quantumcunque ſimplices fuerint, nihil refert: modo habeant aliquam ſimilitudinem proportionatam, ita vt imagines hominũ eſſe cognoſcantur. Qui autem eas pulchre depingere voluerit & poterit: nihil impedier, nec prodeſt.

De ſecundo Angelo Saturni, qui eſt primus ſub Orifiele & vocatur Sadael, præſidens ſecundæ quartæ Saturni.

SECVNDVS Angelus Saturni vocatur Sadael, qui eſt primus ſub Orifiele in ordine conſtitutus, & habet ſecũdam partem poſt ſuum principem, tam in die quam in nocte, in operibus & temporibus Saturni: hoc eſt, quartam, quintam, & ſextam horas inæquales. Cum itaque in his tribus horis aliquid nunciare volueris ad amicum abſentem in viginti quatuor horis, ſine literis, ſine verbis & ſine nuncio: fac id per omnia & ſingula, quę in operatione præcedenti diximus: & obſerua punctum ſecundi motus Saturni in gradibus ſuis ad ſignum, in quo planeta ipſe mouetur, & qualis ſit motus, & vbi ſit Spiritus mouens aſtrum, quantum receſſerit, & quantum eleuetur à centro ſui motus, quantumcunque diſtet à puncto quolibet totius circuli ſiue ſphæræ. Ad horum ſcientiam conſequendam eſt tabula hæc.

Hora

R.		S.		R.		S.		R.		S.	
Hora 4.		hora 5.		hora 6.		hora 4.		hora 5.		hora 6.	
669		660		634		673		655		660	☿
675		671		24		663		667		651	
654	S.	661	R.	666	S.	659	R.	658	S.	675	R.
675		657		667		23		18		69	
25		671		674		672		6[illegible]3		653	
670		664		667		657		675		23	

R.		S.			R.
hora 4.		hora 5.			
658		668			
660		663	R		
667	S.	659		☿	œ
657		556			
665		653	S.		
662		652			

LOco angeli Sadaelis ex consideratione stellæ fixæ ad pũctum motus Saturni inuento, fac duas imagines (eo modo, quo diximus in operatione præcedenti) Orifielis cum inscriptionibus, contestationibus & alijs singulis, quę ibi dicta sunt. Quibus completis, pone ipsas imagines super quinque ramusculos herbæ thrasnote extra domũ in loco securo & secreto, & diç super eas: In nomine ✝ patris & ✝ filij & ✝ Spiritus Sancti, Amen. Sicut istas duas imagines Sadaelis angeli & N. filij N. amici mei simul coniunctas super hos quinque ramos mobiles posui; ita tibi Sadael in virtute Orifielis principis tui magni præcipio, vt mentis meæ secretum, quod tibi explicando commisi, sine mora ad notitiam præfati perferas amici. His dictis dimitte ibidem imagines per 24. horas; & fiet quod voluisti: scietque amicus tuus omne quod super imagines dixisti, perfectissime ac secrete. Item si volueris de aliquo absente scire, quomodo valeat, & verum statum eius in 24. horis: quantum cunque longe sit, isto modo scire poteris. ET OMNIA QVÆ FIVNT IN MVNDO, CONSTELLATIONE OBSERVATA, PER HANC ARTEM SCIRE POTERIS.

Sunt cruces rubra

NB.

De tertio Angelo Saturni, qui est secundus sub Orifiele, & vocatur Pomiel, præsidens tertiæ quartæ Saturni.

TErtius angelus Saturni vocatur Pomiel, qui est in ordine secundus sub Orifiele, principali angelo Saturni: præsidet horæ Saturninæ septimæ, octauæ & nonæ, tam in die quā in nocte, in omnibus, quæ pertinent ad operationem Saturni. Locum eius, quoniam cum suo mouetur ordine ad stellas fixas 25. gradibus ab Oriente, per tabulas dispositis suis horis, ita inuenies.

S.	R.	S.	R.	R.
hora 7.	*hora 8.*	*hora 9.*	*hora 7.*	*hora 9.*
694	685	684	698	☿ 685
700	696	12	688	676
679	686	691	684	700
700	682	692	24	694
24	696	699	697	688
695	689	692	682	18
R.	S.	R.	S.	S.

S.	S.	R.
hora 8.	*hora 7.*	*hora 8.*
680	683	693
693	685	688
683	692	684
23	682	24
698	690	0
700	687	677
R.	R.	S.

Motu Saturni certificato, & inuento punctuali loco Pomielis, fac duas imagines, per omnia, sicuti diximus.

FINIS TERTII LIBRI.

Digitized by Google

CLAVIS STEGANOGRAPHIAE IOANNIS TRITHEMII ABBATIS SPANHEIMENSIS.

AD SERENISSIMVM PRINCIpem Dn. Philippum, Comitem Palatinum Rheni, Ducem Bauariæ, Imperij Electorem.

VENVNDATVR

Apud Iohannem Bernerum, Bibliopolam Francofurtenſem, Anno 1608.

Cum Priuilegio & conſenſu Superiorum.

Digitized by Google

Digitized by Google

PROEMIVM IO. TRITHEMII.

ANtiquos Philoſophos artis & naturæ, qui reperiſſent ſecreta ad prauorum hominum ne deuenirent notitiam variis occultaſſe modis atque figuris ſapientum eſt opinio. Moyſen atq; Iſraëlitice gentis famoſiſſimum ducem in deſcriptione creationis cœli & terræ ineffabilia ſecretorum myſteria verbis apperuiſſe ſimplicibus, doctiores quoq; Iudeorum confirmant. Diuus inter noſtros eruditiſſimus Hieronymus tot penè in Apocalypſi myſteria latere dicit quod verba, Græcorum ſapientes præterea non parvæ apud ſuos æſtimationis qui fabulis conſcribendis operam nauãtes, aliud imperitis atque aliud ſapientibus vnius narrationis ſerie prudentiſſima ratione tradiderunt. Hos ego ſapientiæ ſtudioſiſſimos amatores, etſi propter ingenij tarditatem imitari nequeo : admirari tamen & qua poſſum induſtria legere non obmitto, quatenus dum illos magna præ cæteris hominibus lucubraſſe conſidero : Ventrem memoriæ vacuum, ſcientiæ quaſi micis quibuſdam de menſa diuitum philoſophorum cadentibus, vtcun-

que valeam ſaturare. Nec me penitus vt reor fefellit opinio, quoniam & multa, quæ neſciui per continuum laborem legendi didici, & aditum cogitationibus meis ad ampliora rerum ſecreta perquirendum variis modis reſeruaui. Quanquam vero non ſum tantæ vel eruditionis vel induſtriæ, vt veterum me ſapiẽtum modum illum ſecretum, quo in occultanda maieſtate Philoſophiæ vſi ſunt, apprehendiſſe audeam profiteri, modos tamen quoſdam non ſpernendos, vt mihi videtur, occultè & prorſus ſine ſuſpicione aliqua ſcribendi & occultãdi, quodcunq; volueris, excogitaui, quos ad inſtantiam ſereniſſimi Principis D. Philippi, Comitis Palatini Rheni, Duciſque Bauarię, ac Romani Imperij Principis Electoris, Philoſophorũ ſapientiſſimi Mecænatis, quo mihi nullus dignior viſus eſt, literis tradidi, & in ſubiectum volumen, non ſine ingenti labore comportaui. Ne autem hoc magnum ſecretum in aures imperitorum aut prauorum hominum deueniat, Lector quicunque futurus es, per nomẽ Dei IEHOVA ineffabile, ac per ſanguinẽ Domini noſtri Ieſu Chriſti ſaluatoris fidelium animarum moneo, rogo, & adiuro, vt hanc ſcribendi ſciẽtiam nulli pandas indigno, impudico, carnali, ſeni malitioſo, quoniam multa mala per eam fieri poterunt,

inter

inter homines, adulteria, fornicationes, conspirationes, homicidia, & traditiones, si, quod absit, manifestata fuerit. Nam sicut bonus & honestus homo voluntatis suæ secretum alteri artem scienti quoties necessarium fuerit pro vtilitate priuata, vel communi secure absque aliqua suspicione cujuscunque notificare potest & exprimere, sic peruersus, impudicus, & carnali amore cæcatus, voluptatis suæ consentaneæ personæ quantumcunque impudice turpiter & libidinosè suum malum desiderium per honesta & pudica & sancta verba determinādo locum, tempus, & modum conueniendi, quam latissimè potuerit absque suspicione aliqua significare. Nec erit vlla iam inter coniugatos deinceps securitas: dum fœmina voluntatem amatoris sui malam ex scriptis optimis marito cernente, ac verba sanctissima collaudante, sine mali suspicione facillime potest intelligere, & quicquid amasiā scire volueris, Latinis verbis quantumuis fuerit indocta, viro mirante, ac nuncium, quod possibile est, perferente remandare, Enimuero si hæc scientia in notitiam Reipubl. deueniret, totus ordo turbaretur, fides periret publica, literæ, instrumenta, scripturæ omnes, ipsiq; hominum sermones in suspicionem grauissimam verterentur. Nemo iam literis quan-

Digitized by Google

tumcunque bonis, sanctis ac honestis deinceps crederet: nullus epistolis adhiberet fidem, quantum libet sancta & pudica verba fuerint, semper dolus, fraus, & in ore mala deceptio subesse putaretur, fierentq; homines ad omnia timidi, & non minus ad sermones mutuos, quã ad literas quaslibet suspiciosi. Sed obiiciat mihi, aliquis dicens: Si hanc tuam scientiam volebas esse occultam, cur eam literis commendare voluisti? Huic ego, si respondendum fuerit, dico, quia optimo Principi hanc occultare scientiam, nec debui nec potui, per quam cliẽtes suos (de quorũ sum ego numero) à multis periculis valeat, si casus acciderit, liberare. Potest enim per hanc scientiam mentis suæ conceptum, suis, quibus voluerit, occulte vel manifeste, secure innotescere, & nullius scientiam, penitus in cõtrarium formidare. Quicũq; autem per hanc artem aliquid scribere voluerit, modos, signa, & proportiones singulorum diligenter obseruet, quæ si cõsiderare neglexerit, facile eorum quæ scripsit, & ipse poterit obliuisci. Sed nunc ad demonstrationem, Domino adiuuante, procedamus.

Digitized by Google

MODVS PRIMVS OCCVLTE ſcribendi fit per ſingulas primas literas dictionum ſingularium: cuius hoc ſignum I.

PRimus itaque modus occulte ſcribendi eſt talis: Cum volueris aliquid ſcribere ad amicum ſecrete, vt nemo tuam intelligat voluntatem, præter eum cui ſcribis, tunc accipe quamcunque volueris narrationem Latinam quam non neceſſe ſit occultari, cuius dictiones omnes ſic ordina, quatenus prima cuiuslibet dictionis literæ verbum reddant, quod volueris, quemamodum in ſubiecto argumento vel exemplo te docebo, verùm iſte modus non ſatis eſt tutus, quia facile ab induſtrio homine poſſet deprehendi, ſicuti ſæpius expertus ſum. In legendo quidem facilis eſt ſed cum difficultate ſcribitur, quia laborioſum eſt dictiones ad propoſitum conuenientes ſemper in promptu habere. Huius autem modi ponamus exemplum, cuius textus apertus Latinus, tenor vero ſecretus Teutonice inueviatur conſcriptus, videlicet:

Exemplum primi Modi.

LVcidum iubar æternæ beatitudinis excellentiſſ. Rex, gubernator & tutor robuſtiſſime vniuerſorum virtuoſe viuentium, exulum refugium debitum, virtus, vnanimitas, vinculum omnium, lætitia lugentium, exultatio ſancta triſtium, virtus fragilium, nutritor egentium, ſalusque tribulatorum, miſerorum adiutor, nobilium triumphator, adminiſtrator gratiarum, guberna & rege vitam ſeruorum tuorum, ſanans infirmitates noſtras, ſaluator omnium, decus viuentium animarum, lucidiſſimum lumen, eſurientium refugium, benigniſſime amator ſeruorum tuorum, virtutem æterne remunerator, mitis animarum glorificator, ſeruientium tibi, viuifica nos Domine vt

moribus

moribus bonis decorati iugiter exultemus. Fortitudo vera nos fortifica, vt nitore sanctitatis efficiamur reuocati. Adiuua nos Deus æterne redemptor. libera amatores nominis tui, peccatum omnibus remitte, tentationes extingue nocentibus, vitam virtuosam amoremq; rectitudinis tribue exorantibus nobis, Deus altissime vere viuificator infirmantium, lumen lugentium exaudi nos, vt vitam iustam rectamq; mereamur iugiter tenere, viuifica nos saluator & rex misericordissime, glorificator esto, Zelantes veritatem, gaudeamusque æterni regni sublimati, conserua humiles, indulge novas, extermina nocentes.

Tenor supradicti occultus.

Lieber Getrewer/du wöllest auff nechst Montag gerüst seyn/so du aller best vermagst/vnd vmb die 5. vnser an der Landpforten warten/da wöllen wir mit vnserm Gezeug erscheinen/rc. Et sic consequenter quãtum volueris.

Cautelæ obseruandæ.

Obseruandum verò quod supradictus modus, sicut diximus, non satis est tutus in rebus arduis, quia mox vt aliqua inceperit de literis haberi suspicio, facile secretum ab astuto poterit deprehendi. Sequentes itaq; modi, sunt tutiores, vt patet. Simul obseruandum, si isto vel aliis modis alicui scribis, non satis in Latina lingua erudito, vt verba non diuidat, ne vnum existimes duo puncta si volueris: completo quolibet secreti tui verbo, vt sententia textus exterioris completa facias virgulam sic, vel è converso vt libet, tutius tamen videtur, vt nec puncta nec virgulæ fiant, & fit non in verbo secreti, sed raro periodi signum cuiuslibet modi, nec super primam literam nec post vltimam pone, quemadmodum feci superius in occulto tenore. Lieber Getrewer/rc.

Extensio

Extenſio huius modi primi.

MOdus ipſe primus ſecrete ſcribendi ſicut & cæteri pene omnes multiplici diuerſitate poteſt variari, Ita vt is, qui ſupradictum ordinem ſecretandi perfecte intelligit, alios ex eo inſerendos modos aut vix aut difficulter poſſit percipere. Poteſt enim vnusquiſq; ad ſuum libitum hunc modum ſimul vt reliquos variare. Videlicet vt prima linea ſecreti ſit conſcia, ſecunda non, vel ſi iſta fuerit, illa non ſit, & ſic conſequenter occultator ſecretorum, prout voluerit, vtatur alternis lineis vel totis vel dimidiatis à principio literarum ſuarum vſq; ad finem deſcendendo, vel à fine aſcendendo ad principium. Adde etiam, quod ab vtroque latere deſcendentes & aſcendentes alterum ſecus ſententias ſuas occultare poteſt tam variis tamque diuerſis modis, vt in enodandis his Oedipo opus ſit. Mei autem propoſiti nunc eſt primos ſimplices ſcribendi modos oſtendere, & his qui digni & idonei ſunt multa ſcire, occaſionem tribuere, qua valeant ex minimis maxima elegantius cogitare.

Modus ſecundus alternis dictionibus, prudenter variatus in omni lingua facilis & tutiſſimus.

SEcundus autem modus ſine ſuſpicione occulta ſcribendi eſt, vt dictiones narrationis textus in aperto propoſiti alterna poſitione varient : Ita videlicet vt cum prima dictionis prima litera intentioni occultæ teſtimonium perhibet, ſequentis verbi litera prima ab officio ſecreti muneris vacet. Poſtquam 3. non ſit à miniſterio vacua, quarta manet ocioſa, & ſic conſequenter, ſemper dictiones alternatis vicibus mixtæ ſecreto deſeruiant, & publicæ orationi congruentes ab occultorum ſignificatione prudenti ordine recedant, & iſte modus in omni lingua mundi facilis continet & ſatis ad nunciandum quæ volueris ſecreta mihi tutus eſſe videtur, cuius exemplum tale eſt.

Exemplum ſecundi modi.

LIbera nos Ieſu dulciſſime, extrema ſalus beatorum ſpirituum, & noſtros reatus indulge, gemitusq; pauperum exaudi, mitiga tribulationes noſtras, renoua vetuſtatem morbos vitiorum ſana, virtutes tribue, exules ſuſcipe, reosq; abſolue. Bone Ieſu, remitte miſericorditer exceſſus quoslibet no-

B ſtres,

stros, quoniam grauiter peccauimus & sæpe relapsi sumus: dulcissime saluator Iesu Christe salua nos, benignus esto rogantibus Iesum, & nos famulos tuos supplices conserua, homines sumus amenissime Iesu, iustitiæ normam transgredientes misericorditer, erue nos tu altissima virtus, quoniam vita nostra assiduæ infelicitate subiecta, corrumpitur. Miserere nostri Iesu Christe saluator piissime, respice humilitatem fidelium animarum, & ne permittas diutius nos errare in luto securitatis tentationis pernitiosissimæ in amori sicuti male turbati, versamur, vitiis dediti, nostram paruipendimus salutem, mox euocandi ad rationis examen. Benigne creator esto propitius famulis tuis, & quam ocyus libera nos, decepit nos vanitas mundi, viam namque veritatis nos deseruimus, & dulcissimum lumen animarum luto infixos erue, quoniam salus nostra tu es, in tuoque nomine saluabimur, gaudium indeficiens & sempiterna fœlicitas, tu es nostra vita, sanctorum gloria, angelorum lætitia, societas iustorum perfectissima, creator, saluator humani generis, Benignissime Iesu exaudi nos humiles ad te clamantes, libera nos de præsenti & futuro naufragio, vt sine fine vivamus, vtinam respicias nos miserabiles seruos tuos exulantes, qui redemisti nos, zelati sumus vias tuas. Conserua nos omnipotens Deus maiestas infinita, miseratio incircumscripta, esto protectio nostra perpetua, Amen.

Tenor supradicti occultus.

Lieber Getreuwer/ Bringer dieses Brieffs hat etwas mißhandelt/ ist vnser Befehl/ du wöllst jn gefänglich behalten vff vnser zukommen/ ꝛc.

Exemplum Secreti Latini.

HUmanæ salutis amator, qui creauit omnia, nobis indixit obedientiam mandatorum, cui omnes tenemur obedire & obsequi. Præmium sanctæ obedientiæ erit sempiterna fœlicitas timentibus Deum. Christe obedientiam in omnibus imitari studeamus, vt vitam æternam promissam nobis mereamur ingredi cum angelis per misericordiam Dei. Agamus pœnitentiam dum possumus, tempus vitæ est breuissimum, cito mors imparatos offendet, repente negligentes consumet. Iudicii animas transmittet, in pœnitentia agenda fratres non tardetis, velociter enim ad vos mors veniet, quem

nemo

Digitized by Google

nemo vestrum diu euadere potest. Dies ergo vestros transeuntes conspicite, pœnitentiam inchoate cum tempus habetis, ad quid diutius negligitis. O mors rerum horribilium terribilissima, quam velociter nos miseros consumis vester incolatus breuissimus est iudicio obnoxius, mors omnes exanimi submittit. Exaudi nos Christe piissime, Saluator, nobisq; pœnitere cupientibus esto propitius, concede nobis timorem & amorem tuum benignissime redemptor, indulgentiam peccatorum supplicantibus tribue, alme creator generis humani exaudi nos, veniam nobis tribuens scelerum. O Pater misericordissime esto nobis misericors, infirmitatem nostram adiuua clementissime, succurre misericorditer infirmis animabus nostris, quoniam tui sumus. Pater indulgentissime animabus fidelium requiem concede, angelis coniunge timentibus te adesse digneris.

Tenor supradicti occultus.

Hac nocte post duodecimam, veniam ad te circa ianuam, quæ ducit ad ortum, vbi me expectabis, age vt omnia sint parata.

Tertius modus est alternis dictionibus ita vti, vt prima semper vacet à significatione secreti.

Tertius modus occulte scribendi ex præcedente, vt ita dixerim, oritur, in quo dictiones ad ministerium secreti alternis vicibus vt supra variantur, hoc tamen obseruandum est, vt prima narrationis dictio nihil ad secretam intentionem conferat, simpliciter & vltima completa sententia seu verbo secreti in fine vacet vna cum sequente, quæ alterius verbi præcedit exordium. Et iste modus tutissimus non facile à nesciente, artem deprehenditur, & huiusmodi ponemus exemplum.

Exemplum tertij modi.

Omnes morimur, quoniã omnes mortaliter reatũ noxæ generalis simul edimus, nemoq; viuit nõ moriturus, omnes breui se, eliemur, originali delictũ baptismus indulsit, quotidiana agenda pœnitentia. Manet autẽ mors corporis quatenus humilitati Deum timeamus, qui eripuit nos peccando vitã amisimus, virtuose conseruando iterũ diuino lumine viuemus. O Iesu rex I. in naturali Alphabeto valet 9.

Digitized by Google

cœlorum respice humilitatem nostram, tua miseratione viuimus. Indulgentiam morte tua percipientes. Heu cur non cum humilitate collaudamus creatorem nostrum miseri, qui peccata nostra humilitate proprio & redimens sanguine deuiantes bonis, æterna vita donauit nihil merentes. Ecce baiulans crucē Iesus moritur. O dulcissime saluator Iesu quid retribuam tibi, Iesus sine peccato innocens pro nobis moritur. Quid faciemus cum venerit ad rationis examen, veniet condignam reddere mercedem vnicuiq; suorum commissorum operum, eruntq; ibi nuda omnia, ac transibit aliquid innumeratum, cuius est horrendum iudicium. Ergo viuentes pœnitentiam facite salutarem, quoniam districti iudicij examen nequaquam mutari potest, terge fletibus crimina. Eleemosynis pauperum lacrymas subleua, Deo semper esto deuotus, diuina bonitas crimina indulgentia superat. Ergo dum tempus est pulsa misericordiam, pulsa pœnitendo. Esto gratus morti eius qui redemit te, inuoca eum cum sancta humilitate casto timore suffultus, Amen. Ioannes Trithemius.

Tenor supradicti occultus.

Morgen vmb 8. wil ich mit 400. Pferden bey dir seyn für Creutzenach vff dem Feld bey dem Gericht/ꝛc.

Quartus modus semper prima dictione in aperta narratione à secreto vacante duas mox occulto seruientes recipit, & verbo completo similiter vnam vacantem adiungit: ita videlicet, vt verbi sequentis prima dictio à secreti significatione sit vacua, quemadmodum & in tertio modo diximus obseruandum esse.

Iste autem modus sicut & cæteri in alios multos & varios mutari potest, de quibus dicere per singulos nullo modo esset possibile, id tamen de isto ponamus exemplum, in quo labor non erit modicus, nisi ipsius modi qualitas diligenter fuerit considerata, in qua semper post vnam vacantem dictionem,

duæ sequenter valentes. Duo enim vacantes solum in fine verbi mysterij per duo pariter completi ponuntur, sicut patebit.

Exemplum Quarti.

PAssio Iesu Christi genus humanum viuificans, cuius vita innocenter afflicta liberauit nos ab omni calamitate quoniam huius humilitatem saluabitur in necessitate, sed deturbabuntur vitiosi, eritq; mors bonorum copiosa. Laudem C. I. dicamus, qui animas nostras redemit: Gratias agamus ergo nostro redemptori pijssimo, qui omnes redemit qui Tyrannidi erant subiecti, nomen ejus benedictum laudauerunt omnes, & pœnitentiam faciamus de excessibus nostris, quotidie curemus virtuose viuere in amorem redemptoris, cuius timor mundat conscientiã Iustificans nos suauiter, emendemus vitam nostram cum deuotione lugentes, quatenus ad iustitiam conuersi solutionem mereamur peccatorum in charitate & humilitate iugiter perseuerantes, non deficiemus, Ioh. Trith. Abb.

L. in Alphabeto naturali valet 11.

Tenor supradicti secretus.

Ich wil noch Heint vmb 11. an der Pforten klopffen/ wart mein/ vnd laß mich ein/ ꝛc. & sic de reliquis.

Modus quintus prima vacante per 2. significantes procedit quodlibet vacante alterno concludit.

QVintus modus non multum quarto dissimilis prima vacante per duas significatiuas ex more procedit, secreti cuiuslibet verbum vna vacante concludens siue æqualium semper duæ significatiuæ dictiones vna vacante clauduntur, sin res in æqualium vltima significatiua solitaria inter duas stabit vacantes, huiusmodi quoq; ponamus exemplum.

Exemplum Quinti.

IVste viuentes fœlicitatem consequẽtur, nulla exaltabit virtus alibi quam humilitas, sola nisi temeritas condemnabit. Si fœlicitates requiris amorem, iustitiam tene, & altissimam gloriam consequeris, semper Zelator veritatis esto, noli amare mendacium, corrumpit honestatem pudicam, tempe-

rantiam dissoluit. Fuge vanitatem mundi, quoniam breuissima est, Amator esto Iesu Christi nostri saluatoris clementissimi. Cole virtutes, vitia fuge, innocentiam caue, & in corde sanctum humilitatem custodi. Saluatorem animarum nostrarum dilige, cuius dilectio est vita manens perpetua. Contemne gaudia repente transitura, ama beatitudinis futuræ æternitatem nobis promissam. Caue semper insidias hostis antiqui, cuius veneni nocumentum facile deuincit humilitas. Esto vigilans, vt sæuitia arguti hostis non perimat, quoniam ipse semper vigilat, cuius Zelus impiissimus vehementer timendus. Cordialiter Deum ama, ipse semper manet. Amor seculi cito consumitur, honor, laus, cæteraque omnia subito terminantur. Malus Zelus via damnationis. Homo superbia tumidus mortalium vermium remorsum patietur, miser & infœlix nunquam liberabitur. Homo superbus omnium pessimus ardebit sine intermissione, & nunquam gloriam fœlicitatis æternæ conspiciet, cum Dæmonibus extra proiicitur, cruciatur, nunquam liberandus. Ergo væ nobis superbis æterno supplicio damnandi tenebræ & horror replebit vos. O vanitas vanitatum, quam æterna lamenta sequuntur, despicienda es, quoniam rationem obnubilas. Ioannes Trithemius.

Tenor supradicti occultus.

Auff nechst Freytag zu Nacht vmb Eins/ will ich an dem Graben seyn/ vnd wenn es zeit ist das Schlossz zu stürmen/ so singend den Westerweller/ꝛc.

Modus sextus post duas vacantes, binas significantes semper recipit, siue verba sint, siue non sint.

SExtus modus vt duabus primis, ad suspicionem vitandã vacantibus duæ sequentes in ordine secreti significent, & siquidem per æqualium syllabarum dictiones verbum occulte compleuerint, ipsum verbum binis ociosis ex more concluditur, sin minus donec æqualitas coincidat narratio per duo plurave mysteria, vbi vacantes verbum aliquod latens terminant, mox quod sequitur à significantibus inchoatur, huius quoq; mysterii offeramus exẽplum.

Exemplum sextum.

Summa,

SVmma, H. G. nunquam moritur. Virtus est Deum pure amare, illius gloriam in omnibus exquirere, res mundi contemnere. Humilitas enim in cœlis regnabit, innocentia pura sublimabitur, sincera mens luminis illustrabitur, deuotionis feruore remunerabitur, actionesq; nostræ diuinis confirmentur, Dei amor magna operari solet, infirma contemnit, omnia respicit futura bona, fideliter vitia restringit, virtutibusque resistit. Christus in Euangelio dixit: Non oportere nos solicitare circa humanas superfluas curas habentes, inquit sanctus Apostolus, necessaria tantum simus contenti. Habeamus itaque Dei amorem & zelum animarum quibus vitam sempiternam, iucundamq; fœlicitatem post animæ terribilem exitum nobis humili conuersatione tandem euadentes mortem comparare mereamur. Simus intenti operibus bonis ne vitia nos obruant; Vincamus innocenter in omni religione tanquam Christiani morituri. Deum amemus super omnia seruientes sanctis mandatis eius cum humilitate nobis infundat. Large omnia bona dat supereuntibus sibi. Despiciamus igitur diuitias varias mundi fallacis rutilantis clades honoris, omniaq; nostrum propositum corrumpentia. Viuere virtuose, mandatis obedire, iniuriam nulli facere, Deum timere, eleemosynam dare, familiam regere, bonis fauere, prauorum vitia redarguere, orationibus vacare, gloriam mundi contemnere, pœnitentibus indulgere, thesauri sunt Christianorum. Vana enim gloria mundi, repente erunt falsæ quoque diuitiæ, quas breui etiam relinquimus inuiti sola innocentia est, mortales beatificans, in nobis nostra sit gloriatio & diuitiarum possessio nobiscum omni tempore permansura, mentis eleuatio ad Deum nunquam intermittenda. Ioan. Trith.

Tenor supradicti occultus.

Gnädiger Herr/ Es sey dann daß jhr zu 11. noch heynd zu Spanheim seyd/ Wird das Schloß durch die von Würtenberg mit verrätherey eingenommen werden.

Modus septimus verbum mysticum per duas & duas secundum syllabas harum numerum variè concludit.

SEptimus modus á duobus vacantibus incipit, & quodlibet verbum secretum æquisyllabum per duas significatiuas, per vnam vero æqualium syllabarum significantem, alteramq; ociosam finit, is quoq; modus sicut & cæteri

omnes.

omnes poterit multiplici diuersitate variari pro vt vnicuique industrio visum fuerit pro sui secreti occultatione conuenire, sed iam huius modi sequenter ponamus exemplum.

Exemplum Septimum.

I. C *Lumen indeficiens omnium sanctorum beatitudo ac creator vniuersitatis & rector miserere nobis, nos infirmi gementes & flentes misericordiam tuam rogamus largire nobis virtutem vincendi tentationes Diaboli, vt euictis duris laboribus requiem mereamur, O saluator dulcissime precor seruos humiles respice inutilesq; famulos, sis in nos misericors, quoniam tibi famulari totis desiderijs optamus, fac nos habere amoris tui fauorem in nobis iugiter ardentem, da nobis vinculum validum fraternæ charitatis. Iesu Rex cœlorum omnipotens fac nos veraciter esse humiles, mundanarumq; rerum strenuos condemptores, quatenus tuo amore semper ardentes nil diligamus hic, nilq; æstimemus nobis temporale iucundum. O Præceptor humilitatis Iesu mitissime, nos doce tuam imitari doctrinam, sumus enim va-*
D. in V. valet *rijs malis obnoxij, paucis bonis intẽti. Salua nos domine ne pereamus. O sum-*
9. *ma veritas viuifica nos, dulce animarum refugium, esto nobis turris fortitudinis. Tu enim fortissima virtus nostra, tu salus es animæ meæ mentisque recreatio saluberrima, tu ineffabile gaudium Angelorum, & omnium requies fideliũ. Tu lætitia sancta te amantium. Tu inextinguibile nomen ciuium supernorum, Tu mortuorum viuificator, fragiliumq; clementissimus sustentator, Tu Iesu dulcissime, adiuua nos fragiles seruos tuos, quatenus per viam veritatis sine offensione incedere recto tramite mereamur. O pijssime Domine Iesu mitiga durissimum exilium meum, & cum finis istius vitæ meæ ceperit appropinquare & nobis succurrere misericorditer digneris tunc, quoniam partes faciem virtutis tuæ magnifice rutilantẽ virtuose cernent, fugientq; procul omnes malorum intentores, & mox exterminabuntur quoniam protector nost.r es. Rogamus per virtutem nobilissimæ mortis tuæ dulciss. non despicias seruos tuos die exitus nostri, sed nos Iesu domine singulos sanguis tuus & redimat atq; lauet, excessus nostri omnes in superna gaudia cœlestis patris expectantibus nobis pie concedant, Amen.*

Tenor supradicti occultus.

Lieber Getrewer/dein Geschäfften haben wir verstanden/

standen/Heynd vmb 9. wart vnser gar stille/ auff daß wir dem Feind fürkommen/vnd sie niderlegen.

Modus octauus per tres vacantes totidemque significatiuas dictiones alternatim procedit.

Quemadmodum sextus per duas, ita videlicet vt vnum quodcunque verbum mysticum æqualium syllabarum apertæ narrationis sententiam ita complea', vt sine fine tres vacantibus locis fuerint sequens non ab ociosis, sed à tribus significatiuis inch:etur. Si verbum secreti inæqualium fuerit syllabarum, tot in consortium sui recipiet, donec syllaba ante periodum aliquo modo tandem fiant æquales.

Exemplum octauum.

Omnipotens sempiterne Deus benignissime remunerator æquitatis, qui filium tuum nostri generis esse participem voluisti, vt redimat diu in perditione miserrima constitutos sola bonitate redundans, formam nostram suscipiens incorruptam ex flore virginalis vteri Archangelo sancto Gabriele insinuante, quæ virgo conceptura beatissimo spiritu in æternum virgo permaneret, immunis criminis, hominibus angelisque præeminentior vniuersis genuit regem omnipotentem Deum & hominem, sanctissima & reuerendissima virgo Maria viriles consortii omnino nescia sine dolore pariens, semperq; talis altissima immaculata consistens. Mater virgo sancta Iesu Christi Dei virtute creata, humilibus omni nota loco, hominibus aliis charitate plena, omni laude dignissima existens, semperq; virgo permanens, angelorum beatissima es, quam tunc filius in omnibus quæ postulauerit largissima dignatione admittit, eamque vt matrem reverendissimam veneratur omnibus creaturis excellentiorem, qui nihil unquam exoranti negare consueuit, sed repente sanctiß. voluntati eius consentit, omnia concedens, huius tandem pauperum aduocata meritis. Igitur nobilissima virginis Mariæ præclare merita venerantes, Domine Imperator vniuersitatis oramus, vt lumen veritatis nobis infundas, sordes criminum detergas, gratiam & maxime omni tempore te requiren:ibus veraciter impendas, tentationes auferas, virtutem vincendi exorantibus nobis concedas, amorem tuum nobis induas, ca-

stitatem, obedientiam, temperantiam, benignitatem, humilitatem, abstinentiam, cæterasq; virtutes omnium lacrymis deuotæ exercitationis nobis misericorditer largiaris. Amen.

Tenor supradicti occultus.

Bringer dieses Brieffs / gibt sich grosser Kunst auß / ich halte aber nicht viel darvon / versucht jhn wol / getrawet nicht. Ioh. Trith.

Nonus modus à tribus vacantibus incipit, & per totidem significantes alternatis vicibus singulariter procedit.

Nonus modus á tribus vacantibus cum octauo incipit, & per totidem significatiuas alternatim discurrens singula verba mystica ante periodum concludit, æquisyllabum, hoc est, trium & trium per totidem ociosas concluditur, redundantes vero, si duæ per duas, & si vna per vnam similiter vacantem terminatur, ita si vis vt sequens mystica dictio semper tribus vacantibus inchoetur, de quo consequens ponamus exemplum.

Exemplum nonum.

Salutem & charitatem dilectissime & singularissime amice, præsentium lator Euerhardus Rubicensis vir optimus in amicos nostros beneficus & gloriosus, quem vt humane excipias rogo, tibi suam exponet necessitatem, qui cum mihi veteri olim necessitatem & defectus ingruentes releuare, pro virib. cupio, vellem me posse consolationem calamitatibus eius adhibere, sed cum sine grauibus, vt luce tibi clarius constat, damnis exhaustis nocumentisq; variis debitis prægrauatus, de sua pietatis Zelo, vehemēter sum confisus qui amicitiæ vim & nexus tenet, quatenus amico te libēter exhibeas humanū quemadmodum semper consueuisti, esse necessitatum amicorū adiutor. Itaq; rogo mutua illi sub termino certo ducentos florenos, quoniam constitutus est maxima in necessitate, te quemadmodum docebit. Confido quoniā omnia restituet alacri integritate, qui postquam monitus abs te tandem fuerit. Quod si feceris, gratias habeo immortales age vt amorem sincerum in nos tuum negotio comprobemus. Quod illi feceris, mihi velim scias factum, qui tibi immortales gratias agere curabo. Ipse autem amicus Euerhardus restituet, videlicet

delicet, mutuatum. Soluet enim promissa in stabili stabilitate tenere nec fallere nouit. Caeterum cum novos gaudeas audire rumores, dicam tibi miranda. Canem enutriui qui vocatur Eris, rusticorum inimicum, tanta eruditione, doctrina, omniumq; rerum memoria peritum, vt bestiã exuisse nobis videatur, hominemq; induisse, Graeca intelligit & latina verba nouit, delictorum veniam humiliter petit, quicquid iussero facit, me annuente gestibus, commissa fideliter custodit, nemini ipse temere pandit secreta, quae ei imponuntur & creduntur baiulat exhibere Zelotem se mei defensorem amat, ludit egregiter, aliaq; facit miranda nescientibus incredibilia. Vale.

Tenor supradicti occultus.

Dieser begert von dir N. Gülden zu entlehnen / ist mein Rath / gehe sein müssig / er ist gar verdorben / vnd mag nicht bezahlen.

Decimus modus per quatuor vacantes incipiens progreditur, & significatiuis ociosisque terminatur.

D*Ecimus modus à quatuor ociosis incipit, & per totidem significatiuas ex ordine procedit ad instar octaui in tribus, ita videlicet, vt dum verbum mysticum, terminatur in vocalẽ sequens inchoetur á significatiuis, quod si finiatur in significantibus istud incipiatur à quatuor ociosis, si autem pauciores literae quã quatuor circa finem permanserint, totidẽ ociosis poterit concludi, etiam in eiusdem significantium numero dimitti. Ponamus Exẽplum.*

Exemplum decimi.

S*. D. Cum scire vtilia sit honestissimum exornare ingenium, nilq; turpius hominibus contingere ignorantia dicemus. Vanitas mundi bonis egregiisque semper aduersatur ingeniis, quoniam intellectum nobilem sordibus ingurgitat, mentem obnubilat, memoriã dissipat, sensus turbat, disciplinam prosternit, corpus debilitat, animum effeminat, religionisq;, pietatisq; arcem fabulis ex homine syluanam facit, tempus omne rebus vanis consumit, carnis solatia quaerit, omnemq; nitorem catholicae institutionis in perdendo transgreditur, non Deum reueretur, contemnit homines, beneficiorum obliuiscitur, malis cõscientia perturbatur, aeterna respuit gaudia, gloriãq; veneratur humanam, vitiis pascitur, & sordibus turpitudine omnifaria cõmaculatur,*

Digitized by Google

de futuris nil recogitat bonis æternis nudatus sola temporalia cupide amat. Tu verò amicorum optime noli insistere transitoriisq; curis, sed exalta habilitatem rationis in te sanctis bonisque moribus institutionem tuam declara, & contempto seculo intimum literis sic orna nobiliter tuum ingenium, quod natura donauit, monens vt quod possessione exteriori monstras, humilis imitans corde veraciter exhibeas, quoniam nemo gratiosum existimat bonum de corde falso prolatum esse non dici philosophorum.

Tenor supradicti occultus.

Heynd vmb Eins ist der Pastor von Kirchberg gestorben/nit eyl so sehr mit dem hingeben. Ioh. Tr.

Vndecimus modus per quatuor alternatim discurrit, & verbum significantibus vinctum, vacuis concludit.

VNdecimus modus á quatuor vacantibus semper incipitur, & per totidem significatiuas alternatim procedens, in ociosis vltimis significantibus pares terminatur: omnia enim occultando capiunt á quatuor ociosis initium, & quod literas significatiuas supra quatuor restantes inueneris, tot vacuas ad finem noueris apponendas, de quo ponatur exemplum.

Exemplum vndecimi modi.

S. D. Mitto tibi orationem, quam edidi in nuptiis eiusdem mei amici: Omnium creator Deus, humani generis redemptor optimusq; saluator, ne species ipsa periret, etiam nuptiarum vsum consecrauit. Legimus enim quod primo homini etiam immandauerit matrimonium dixeritque, Crescite & multiplicamini. Legem indicens conseruandæ humanitatis & in Evangelio dignatus est nuptias sanctificare miraculis de Deo bene merentes: seruantes castitatem, hominibus autem plus confert qui pudicū eorum Zelum humanitatis assumunt. Vos ergo qui connubium beatum exemplo nostri assumitis & mandato saluatoris qui nonnunquam miraculis, ego vero verbis institutum religionis ad nuptiarum honorem collaudabo. Hominibus vobis quibus nutis igitur nuptias debemus & magnum coniugium puberum religiosumq; genus

Digitized by Google

genus quo humanum seruatur: nisi enim vsus nuptiarum extitisset, ruisset totum & periisset genus nostrum nullo opitulante, sed agite vos fœcundas vt nuptias decoretis sint venerandæ moribus recte, exemplis notabilibus, concordia pacis. Imprimis Deum colite, contumeliam odite, multum pecuniarum eleemosynis pauperibus semperq; impendite, virtuose viuite, iustitiam seruate, beneficentiam amate, laudes Deo semper dicite, de vestro eleemosynam date. Mandatis Dei obedite, veritatem nolite deserere, Dei ministros honorate, Ecclesiis decimas soluite, peregrinos hospitate, innoxios liberate, famelicos pascite, maioribus vestris obedite, proximos vestros honeste diligite, iniuriam nulli penitus irrogantes, religionem Christianam deuotissime colite vanos nolite sequi errores quoslibet inuentos. Doctrinam Euangelij seruate, ac viuite secundum præcepta Dei. Voluptates carnis despicite, vos honestos & benignos exhibete, cordis puritatem obseruate. Iucundum nihil amantes, mementote eius quod in S. Euangelio C. I. nobis mandauerit dicens: qui demum munditiam voluptuosa vita animaq; in lutoso corpore propter Deum custodimus: puritas autem cordis semper honorifica humili oratione nutriri debet, quia mens orationibus purificatur; & remedium tentationum aufert oratio validissime: ideoq; vobis S. Apostolus dicit, vt semper esse intenti sanctis orationibus debeatis, ne tentatione aliqua deficiatis. Coniungamus vos matrimonio, quatenus generis vestri largiente propaginem conseruetis, non vt debeatis effluere noxiis voluptatibus voluptates substantiæ nobilem dignitatem futuram. Itaq; memores sciteque vos viatores esse reuertentes ad patriam, ad quam estis vocati: breuis namq; est vita istius seculi cito finitur. Sic ergo in matrimonio viuite, vt à regno Dei non tandem vos excludi contingat. Vale.

Tenor supradicti occultus.

Ein grossen heymlichen Schatz haben wir in der Erden funden/komme bald vnd hilff jhn vns rauß heben/seyn wol 100000. Gülden.

Duodecimus modus narrationem suã à quinque vacantibus inchoat, & per totidem significantes.

cãtes, alternatim procedens coniungit, quemadmodum in decimo per quatuor demonstrauimus esse faciendum, huius quoque modi consequens fingamus exemplum.

Exemplum XII.

S. D. Commodaueram tibi codicem meum de gestis Longobardorum, & volumen Bedæ de temporibus, quæ oro remittas. Decet enim sapientem esse muro in his quæ promisit, fortiorem beneficiorum obliuisci. Duplex est negotiorum iniquitas, Indignitatis videlicet & ingratitudinis. Næ ingratum te esse rectis qui fidem non seruasti promissam, leuitatis vitio grauissime te Græcus noster arguit, qui mutuum totiens expostulatus restituere nobis iuxta fidem promissam temere contemsisti. Vale.

Tenor supradicti occultus.

Glaube diesem Botten nicht/er leugt gerne.

Decimustertius Modus.

Narrationem suam á quinque vacantibus incipit ei mysticum verbum per totidem significatiuas si tot eiusdem literæ fuerint cum vndecimo concludit, porro si pauciores quam quinq; literæ mysterii fuerint, vel si aliqua post quinque remanserint, tot vacuis concludendæ sunt, quod significantes numero immeditaté præcesserunt, semper autem verbum mysticum, quotcunque significantes habuerit á quinq; vacantibus, nihilominus incohatur. Huius quoq; modi sequens fingamus exemplum.

Exemplum XIII.

S. D. Maximum decus nobilum est Philosophia, dedecus ignorantia efficiens omnium malorum causa. Quid enim pulcrius, quam literis virtutibusque operam nauare eos qui militant. Hoc Plinius, hoc cæteri nobilissimi viri reperiuntur egisse, non solum armis sed eruditione quoque Barbaros oppugnantes, referentes gestarum suarum memoriam posteritati commendarunt. Quorum tamen prouocatus exemplo literas humanitatis artesque bonas euoluere, non cessas armis strenuus studio, sic veteres omnes

principes

Digitized by Google

principes sapientissime consueuere opes non thesauris seruandas includere, sed in vsum literarum conferre honestissimum ad fœlicitatem tendentibus iter existimantes beneficium literarum, quo efficitur Respub. immortalis. Enimuero scientia scripturarum ex infirmis viros fortiss. complures euexit. Ignorantia autem hominis viui sepultura dicitur. Ignominiosam calamitatem hominibus adfert, bestiisq; similes facit, vera nobilitas animum eruditione & virtutibus splendidum facere & consuenit. Infinitus est fructus literarum, qui gloriam & sanctitatem animis nostris comparat in cœlis seq; immortalem terrigenis ostendit. Adde quod amor scripturæ, cum carnis incendia, noxia spiritui, extinguit; sola scientia veteribus illis philosophis memoriam optimam nominisq; immortalitatem contulit apud omnem posteritatem, cunctis semper hominibus venerandam. Maioribus quoque studium philosophia reddit gloriosos & splendidos tranquillitatis amatores, iustos, mansuetos passionum animi victores, luxus turpitudinisque fortissimos contemptores, facilis his ad Deum conscensus, sancta exercitia honestatis exemplar, omniumq; virtutũ norma, splendescit in contemplatione cœlestium dulciter eleuatum. Diuinarũ illustrationẽ consequuntur honorem Deo chari, hominibus reuerendi. Hæc imitare, literis incumbas, fœlicitatem vitæ operationibus rectis confirma. Vale. Ioh. Trith. Abb. scripsi.

Tenor supradicti occultus.

Die von Nürnberg haben Kundschaffer auff dich außgesandt/in mancher gestalt/sich dich vor/⁊c.

Modus XIV. inter duas vacantes quodlibet verbum mysticum concludit suis significatiuis.

Modus 14. semper à vacante sumit exordium, & per ordinem significatiuum ritè procedens per vnam vacantem, verbum in fine concludit occultandum. Cæterum præcedentes tredecim modos, non solum variare sed & amplificare poterunt in hac arte studiosi, vt ea quæ vario numero, vbi nos demonstrationem terminauimus incipientes vsque ad eum quem voluerint numerum per 7.8.9.10. aut plures alternatim, quocunque voluerint, ascendant.

Exemplum

Exemplum XIV.

S. D. *Literis incumbas cum humili submissione, esto benignus, ignorantiam diligentissime caue. Nam doctrina instituto celebris, honestate sublimis, Eruditio moribus illustris, cunctis honoribus præferenda, parum valet vitijs immersa scientia, sedula eruditio nobilem facit semper vita virtutibus insignita exemplis decora, eruditionis, decora innocentiæ æstimatio perhibetur, quoniam sanctis actionibus conseruandus honor cœlestis, infructuosa scientia tormentis erit obnoxia, sed virtutibus viuificas in eleuatis scientijs amica literis perficit vitijs maculatum, spernendæ voluptates, virtutum exercitamentis insistendum seu suauitates donandæ. Vale ex Sponheim 7. Calend. Ianuarij, Anno Christi M. CCCCXCVIII.* Ioh. Trith.

Tenor supradicti occultus

Ich bitt dich laß mich wissen/ wie die Sach stehet/ wie du wol weist.

Modus XV. Ab vnitate signante incipit vsque ad octonarium numerum alternatim procedit.

M*Odus 15. Vnum præmittit, ociosum alterum, subdit significatiuum, deinde duas alternatiuas consequentur tres & sic vsque ad octo, porro ab octonario per septem, deinde per sex, & ita consequenter vsque ad vnitatem, iterum fit descensus, & rursus eodem modo ascensus & descensus ad vnitatem, quoties necessarium fuerit.*

Exemplum XV.

I*Llustrissime Princeps, cum humili subiectione salutem, bonis iure disciplinis instituendi sunt principes, & virtutibus eruditioneque Remp. iuste teneant sciantque gubernare, gloriosissima namque authoritas ducum est, armis & literis simul incumbere, bello exterminare hostem, artibusque literarum decorare animum fortitudine simul & sapientia regnare. Deus illustrator excellentissimus cordium omnium nobilem scientiam tribuit nobis, quam gratiæ vestræ pro viribus curabo. Habet enim insigne ministerium lucidum*

intelle-

intellectum cunctis hominibus merito occultandum videlicet, ne male vtendo subuertantur bene intelligitis secretum diuinæ artis satis beneuolis principibus, pudicis, iustis, eruditis, dignisq; esse reuelandum, vt cauere hominum grauissimos errores, mala consilia, insidiasq; prauorum callide possint, atque conatus hostium turbare valeant, qui Remp. sedulo turbant, & quæ in rebus tuendis silentio secure mittant epistolas. Igitur charissime honorificentissime princeps, ego cum homo amator secretorum scientiæ benignitate nouerim optimis artibus fauere conabar hanc scientiam ab omnibus occultam exhibere lucidam soli amabili genere V. diligentissime, quæ magnis virtutibus vincit omnes nobiles, reges & principes nostræ tempestatis deuotiones, excellens religione, liberalitate, iustitia, quousque nobilitate admirabiliter & literarum eruditione spectabilis. Deus intelligendi nobis gratiam exhibuit, Artes varias non inutiles proposuit. Debemus autem res Zelo e peragere, motibusque sanctis incumbere, vt fœlicitatem vitæ electis post mortem nobis dispositam ingredi mereamur, eritque scientia nobis adminiculo, Amen. Vale.

Tenor supradicti occultus.

Ich bitte euwer Gnad / behaltet die Kunst heimlich biß das Buch gemacht wird / ich hab noch wunderlich ding darzu funden.

Modus XVI. cum præcedenti in processu concordat, sed è contrario semper à vacantibus inchoat.

T*Ertius modus à præcedenti est, quo ad principium, oppositus, quia ille prima narrationem suam á significatiuis incipit. Iste autem ab ociosis, ita vt dictio sit semper vacua, secunda vero significatiua, sicque ab vnitate vsque ad octonarium fiat ascensus, á quo iterum vsque ad vnitatem descensus, & hoc toties quousque narratio proposita finiatur, & huiusmodi consequens fingamus exemplum.*

Exemplum XVI.

A*D vitam æternam solis virtutibus ascenditur, quoniam vitiis deditè nequaquam digni æstimati sunt regno Dei, & superbia eorum est repulsa,*

pulſa, zelantur iniquitatem Dæmonum, eruntque ſemper perturbati zelotes, vermesque diræ impietatis remordebunt, Conſcij eorum nunquam in æternum requieſcent, ſed obcæcati maximis punientur tormentis, ſempiterna obliuione, in inferno nulla redemptio eſt, ſed perpetuus luctus & inceſſabilis gemitus & ignis nunquam extinguendus. Ibi tenebræ & nox ſempiterna timor & grauiſſima ærumna, frigus algorque, nullus gradus erit, nam ſemper carere perpetuis bonis, incendium ſuſtinere vel frigus vel Zelumque vituperabilem, Carnalis quoniam breuiſſima voluptas eſt pro oblectamento miſera maximis ærumnis inceſſitabuntur, ſalus autem noſtrorum manet iugiter mitiſſima, Valete.

Tenor ſupradicti occultus.

Wann dieſer zu dir kompt/ſo leg jhn gefangen biß vff mein zukommen/ꝛc. Et ſic de reliquis quantum placuit.

Modus XVII. Primum modum per ſingulas dictiones imitatur literis ſemper in præcedente.

Decimus & ſeptimus modus ad inſtar primi per ſingulas dictiones primas literas incipit, ſed literas alphabeti callidè diſponit. Ita vt pro a, accipiat b. pro b, capiat c. & ſic conſequenter vſque ad finem alphabeti, porro pro z, capiat A. & cum tali modo ſcribere volueris, vt eo facilius queas alphabetum conſequi ordinatum mente conſidera.

A b c d e f g h i k l m n o p q r ſ t u x z.
b c d e f g h i k l m n o p q r ſ t u x z A.

Pro A, capiatur b. litera ſequens immeditatè pro B, C. pro C. D. & ſic conſequenter, ſicut patet in exemplo.

Exemplum XVII.

Maieſtas catholicæ fidei cunctis firmior factis ſanctis hominibus felicitatem vitæ ſempiternæ, Chriſto fauente ſpopondit, tenentibus catholicam fidem, Chriſtus glorioſus omnipotens futurã tribuit vitam, nemo prauorum operum vitam beatam habebit, homo fidelis ſequitur Chriſtum tenendo virtutem operibus bona declaratur intentio, & catholicum nomen Chriſtia-

Christiana fide seruatur. Nam prauus homo fidem obnubilat Christus turpitudinē odit, amatq́, Christianus affectus catholicos opere tenentes virtutē.

Tenor supradicti occultus.

Lieber Getrewer/ sey vff nechst Montag gerufft nach deinem vermögen vns zu Dienst. Et sic de reliquis. Hæc est secreti intentio.

Modus XIIX. Transpositus literis vt præcedens in alternis significantibus instar secundi vtitur.

MOdus 18. *supradictus, seu qualibet alia translatione literarū vtitur, & ad instar secundi alternis significantibus, sed & ociosis variatur ita videlicet, vt narratio a significatiua dictione cuius litera prima non sit transposita, & quod est ociosa & nihil facit ad secreti narrationem.*

Exemplum XIIX.

S. D. *Quæsisti nuper frater amantissime, vtrum haberem faustinum de Spiritibus. Heu dudum amisi, magna eruditionis factum in quarta Codicem, & timeo quod benignitate mea euaserit in fures hospitio meo receptos. Codex erat speciosus ideoque furibus placens ornatissime scriptus, honeste ligatus, fuluo corio superductus, sed elapsus est catholico furante transitore, mœstus conqueror, quoniam sublatus ad Calendas Græcas forsitan meo gnato restituetur tandem. Nam Calendis illis temere ablata vulgo restituentur, Fac ergo Calendas Græcas 8. operiamur. Heu totidem Codicem optimum pessimus homo nam sub dolo furatus est suspendio dignus, Tanta impietas duplici merito iure inueniendo bonis inuisā malis peiora deuenientibus seuior lucis indigna communi tempore bestiis immanissimis deuoranda semperque in abstrusis voraginibus laceranda, Christus implacabili odio prosequatur eū, capimus omnia Dæmones bestiis crudelissimis horribiliores gaudiis sit priuatus, nunquā benedicti misericordiā consequatur, Faustinus antē catalogo sanctorū ornatissime misceatur. Christus Iesus faciat eū semper esse beatum quoniam diligentissime pertractauit Iouis maximi vt ensilia clara, formosissimamq́, naturam secreta spirituum. Ideoq́, exterminetur ille fur iniquus tormentis sempiternis. O codex bone, vbi nunc latitas, faustinum penes me habui euasit nouo catalogo vestro ipse faustinus obscuratus turpiter. Vale.*

Tenor ſupradicti occultus

Peter Kleipfeyel bringer dieſes Brieffs/ iſt ein böſer Schalck/ Tag vnd Nacht voll/ ein Verächter deß Namens Gottes.

Modus XIX. ſemper poſt vnam vacantem duas ponit ſignificatiuas literis prædicto modo tranſlatis.

MOdus 19. vnam vacantem præmittit, cui ſemper duas ſignificatiuas tranſpoſitis literis ad placidum ſubiungit, itaq; vt ſemper poſt vnam ocioſam tranſpoſitam duæ ſequantur ſignificantes & tranſpoſitæ. Hec autem tranſpoſitio quaſi in infinitum poteſt variari, quemadmodum in ſequentibus dicemus, & de iſto modo conſequens ponamus exemplum, in quo tranſpoſitionem literarum ſuperius dictam obſeruabimus, vt loco cuiuslibet literæ ſemper ſequens eandem immediatè accipiatur.

Exemplum XIX.

SAnctiſſimis moribus catholica fides eſt confirmanda, operibusque feruentibus ſemper ſeruandâ, multi homines fidē ſine virtute viua ſeruantes merito Chriſtiani falſi dicti ſunt, inter quos catholica fides odioſa hominibus viridario Chriſtiano multa nocumenta contulerunt. Diuinus amor fidem probat, iuſtitiam firmat, bonaq; opera cum deuotionis feruore, catholicam doctrinam efficit pulcherrimam, cum operibus tamen debetur fœlicitas ſempiterna, fruſtra nomen catholicum portat vitioſus, Gloria enim catholicæ fidei operibus ſanctis innocentibusque promittitur, nam fides ſine operibus æſtimatur mortua, fœlicitati ſempiternæ coitura quicunq; patriam amat ſupernam virtutem Chriſtianæ fidei operibus demonſtrat.

Tenor ſupradicti occultus.

Lieber Getreuwer / heut vmb zehen wart vnſer mit vierhundert Pferden an der Pforten.

Modus

Modus XX. transpositis literis significatorum semper post duas vacantes significatiuas totidem ponit.

Modus 20. post duas ociosas in principio positas duas significatiuas ponit semper literis transpositis, eodẽ modo quo diximus, ita videlicet, vt pro qualibet capiatur proxima immediate sequens, verba vero in narratione vacua literam non transponunt; sicut & in superioribus dictum, & factum est, etiam huius vicissim modi ponamus sequens exemplum.

Exemplum XX.

S. D. Mitto tibi frater catalogum meum de optimis illustribusque viris Germaniæ fidei catholicæ maximis propugnatoribus numero multis sanctorumque inscribi catalogo dignis, quoniam diuinitus illustrati, lucebant sicut sol, ostendentes viam salutis tramite virtutum esse tenendam in bonis operibus sedulo conuersabantur, catholica institutione viuentes diligentissimi inquisitores veritatis, quorum gloria Christus erat, opes amore contemnere terrenas diuinisque exercitiis occupari, ideoque dignos existimaui catalogo inscribi Doctores fama notabiles, eruditione præstantes, beatitudinisque honore perpetuo fœlices, lumine fidei micantes, veros catholicos, operibus se probarunt. Nisi fides comprobetur sanctis operibus temeritatis suæ exemplum pœnam mœret; codicem itaque cupidè flagitatum tibi transmitto, cum bonarum artium institutore manu Doctorum fidelissimo atque vt cum tempore sicut Philosophus valeas feliciter viuere, fidemq; catholicam operibus sanctis exornare. Humilitas catholicos mores decet, facitque timere Deum, qui turris fortitudinis est & fundamentum omnium bonorum, in quo manet tuta fides nostra, custodiens mandata Dei vere catholicus est. Vale.

Tenor supradicti occultus.

Ein heimliche Kunst hab ich funden / die kan kein Mensch bezahlen / Stein giessen / als Bley.

Modus XXI. Alternatis dictionibus significatiuis literis in secundum transpositis vtitur.

MOdus 21. alternis dictionibus vtitur, quarũ prima est vacua, secunda vero significatiua, tertiũ iterum vacua, quarta nequaquã ociosa, & sic consequenter vsque ad finem propositæ narrationis, literæ in dictionem significatiuam primæ omnes sunt in secundam consequentem transpositæ, ita vt pro litera A, accipiatur c. pro c, accipiatur e. & sic consequenter vsq; ad finem alphabeti, porro pro x, capiatur a. pro z vero b. Græca autem y, nobis ad vulgare nomen non est necessaria, ideoque in omnibus alphabetis sequentibus obmittenda, sed iam huiusmodi ponamus exemplum.

Exemplum XXI.

S. D. Tuis respondere literis gauderem, ita Christus me gaudere faciat, transmitteremq; volumina flagitata, si tandem habuissem, Zelatus sum reor proximis atque grauissimis occultis tractatoribus nuper Zelo bono quam habuere philosophi acuratissimi, habuerim autem tibi gratias longe immortales frater mi dulcissime, qui gloriam mutuam tenes amoris inuiolatam, hoc enim familiari negotio quod graui modestia diligentissime redemisse videris plane cognoui, qui facta laudo gratiasq; habebo nũquam morituras, ideoque morem gerens tuis petitionibus mox esse cuperẽ, si postulata nouit Christus, haberem, Ficini hic magistri translationem nusquam latinam vidi Pici Mirandulani, epistolam vnicam me tamen fateor legisse, Idcirco ne graue feras tuas iam petitiones frustrari, veritas summa Christi tui, nil tenebræ occultant, examinaterque cordium me tibi gratificari non potuisse cætera optima celare virtutem lucraq; contemnere plurima velociter, laudem existima veram, pure Christum diligere, fac quæso quatenus sacerdos existas operibus, Christumq; pure, quem iuberis timere diligas verus amator Christi seruatur Zelo animarum, nihilque proponit Christi mandatis quoniam nouit timorem Dei Zelum animi optimum, amor beatitudinis Deum Zelotem amando vera anima regis enim cognitio saluatoris piaq; obseruantia catholicæ fidei, gratiasque agere omnipotenti Deo Iesu Christo, gloriosus bonorum omnium largitor, conferat tibi æternitatis amorem, catalogoque fœlicium Christianorum inscribat. Vale.

Tenor

Tenor supradicti occultus.

Peter Drucker von Fridburg Labsodel genannt/ trinckt gern starcken Wein. Ist Doctor stultorum zu Spanheim gemacht.

Modus XXII. Seruata literarum transpositione iam dicta, post duas ociosas totidem ponit significatiuas.

Modus 22. á rebus ociosis incipit & duas mox significatiuas adiungit, sicq; per duas vacuas & significanter totam narrationem apertam atque occultam alternatis vicibus concludit, literæ primæ dictionum significatiuarum omnes in tertiam sunt posita. ita vt pro a, capiatur d. pro b. capiatur e. pro c, vero f. & sic consequenter vsq; ad finem, prout prima litera alphabeti A, capiatur x. b. & pro z. c. quemadmodum in secretis rebus alphabetum ostendens quorum rubrum vsitatum nigrum hac vice occultum.

A d b e c e f g e h f i g k h l i m k a l o m p n q o r p s q t r u s x t z u a x b z c.

Cum autem præscripto modo qui sequitur scribere volueris alphabetum ante te ponas, & vide diligenter vt ordinem præscriptum teneas, ne facias lectori & tibi errorem, sed iam huius 22. modi ponamus exemplum, quod duabus alternis progreditur.

Exemplum XXII.

S. D. Cum te amorem artium humanitatis nouerim deuotumq; Christianæ fidei cultorem mæcenatemq; beneuolentissimum omnium philosophorum libens gratificari petitionibus tuis miranda voluptate amicitia adductus librum de scriptoribus pernotatum ecclesiasticis catholicisque doctoribus tibi hortandi, ecce transmitto vt habeas quo animum ostendas, Codicem á tormentis in libris stultitij de spiritibus opusque gloriosum euentum dehorruisti quæstionibus mihi remittas, Christum deposco cordis nostri oculos Zelo sanctissimo sui amoris exornet, facitatque nos amorem cœlestium bonorum atque desideriis infimis exemptos, vanos honores doceat contemnere, quatenus artis sublimia vice quoque grandia secreta penetrare

Digitized by Google

penetrare queamus, huiusque continuum ad gloriam desiderium purificato officij, quo catholicam fidem semper honestissimis exornemus moribus virtute humilitatis quotidie meliores offi ij, gaudia despiciamus caduca, non quæramus placere hominibus. Tu magnus verusque Philosophus es, dimitte omnia, & inuenies omnia, horam suspicere proximam mortis quatenus errantem offendit. Vale.

Tenor supradicti occultus.

Was ich dir hab geben zubehalten/ soltu bewahren/ vnd niemand geben dann mir allein.

Modus XXIII. Qualibet litera in quartũ translata alternatis vicibus seu dictionibus, alternatis procedit.

Modus 23. ab vna ociosa semper incipit, cui statim vnam significatiuam adiungit, sicq; alternatis dictionibus procedit, quarum significatiuam prima literæ semper in quartam trãsponuntur, ita vt pro a, capiatur e, pro b, f. pro c, g. & sic consequẽter vsq; ad x. pro quo accipiatur c. sicut in consequenti alphabeto clare demonstrabimus exemplum.

Ae / bf / cg / dh / ei / fk / gl / hm / in / ko / lp / mq / nr / os / pt qu / rx / sz. ta / ub / xc / zd.

Modus vero iste sicut & cæteri omnes multipliciter poterit variari, vt sicut iam alternis vtitur, ita binis, trinis, quaternis, aut pluribus vtatur signum tunc huius modi quæratur, & aliorum semper immobiliter est obseruandum, quoniam non varietatem modi, sed ordinem respice mysterij.

Exemplum XXIII.

S. D. Ea, quæ mihi soluenda proposui, Christo adiuuante resolui, mihi quidtum profuisti facias sententiam remque omnem breuiter mihi rescribas velim, retulit mihi nuper frater gratus amicus quoque tunc non vltimus resuscitatum fuisse iuuenem, omnem Christi inuocationem ex mortuis referentem miranda horrendaque apud inferos prauorum Christianorum narrantem tormenta, eorum scilicet qui Christum peruerse agendo crucifixerunt illius maxima reos qui benignissimæ redemptionis beneficium obliti, extiterunt semper Christo ingrati, penitusque obcæcati, neglexerunt

futura

futura gaudia, voluptates mundi sequentes, quotidianis continuisque negligentiis remordentibus amarissime flebant, cōdemnabimur, iuste cruciamur, merito crudelia patimur crudeles terrena atque mundana ambitiose inquisiuimus, mandatum Christi neglexiмus, humiles contempsimus, iniquitatem amauimus, retributionemque accipimus æternæ damnationis. Heu nos infelices, quare Christum negauimus, quare tempus indulgentiæ neglexiмus? &c. Multa alia inuenire suscitatus mira retulit, &c. Scribere hac vice nequeo maxime literis paucis. Vale.

Tenor supradicti occultus.

Nim Morgen vmb Neun Vhr meiner wahr an der Pforten/ Da wil ich mit 200. Pferden heimlich still-schweigend erscheinen.

Modus XXIV. Omnes significantes recipit, & literam quamlibet in quintam sequentem transponit.

Modus 24. ad instar primi omnes dictiones propositæ narrationis significantes recipit, sed literam cuiuslibet dictionis primam in quintam proxime sequentem transponit, ita videlicet ut pro a, accipiatur f, pro b, g. pro c, h. & consequenter, sicut in alphabeto secundo demonstrabimus, vbi pro litera rubra capiatur nigra & immediate suprapòsita.

Af. bg. ch. di. ek. fl. gm. hn. io. kp. lq. mr. ns. ot. pu. qx. rz. sa. tb. vc. xd. zc.

Cum itaque scribere vel legere isto modo volueris, hoc alphabetum ponas ante te, facile inuenies omnia signa cuiuslibet modi.

Exemplum XXIV.

S. D. Sedulis obsequiis beneficiorū statuens honestatem neq; benefactorum contumelias lacessans recordare obsecro sanctæ caritatis confratrū tuorum Zelantia bona eorumque honestatem nostræ religionis catholicæ operibus sanctis ornantium assidue. Sed oro benigne frater, quatenus abiicias timorem mihi fratres bilingues odium amarit xas contentionesque auferunt bonitatem operibus malis, bonis esto quotidie splendidus, famam quoq; aspice tuam, animam ornato sanctitate, iustitia, continentia, zelumque habeto

nominis tui Zelato amicorum fratrumque honeſtiſſimum nomen optimum honeſtatis, nomen iuſtis operibus Zelari caſtitas corporis ornata quoque cum fieri moribus catholicis ſolet. Vale.

Tenor ſupradicti occultus.

Nicht achte auff mein Wort/ Jch meine es nicht alſo hart/ es muß jetzund alſo ſeyn / durch vrſach wil ich dir ſagen.

Modus XXV. Inſtar præcedentis omnes ſignificatiuas recipit, ſed quamlibet in ſextam tranſponit.

Modus 25. inſtar præcedentis nullam vacuam recipit, ſed omnes ſunt ſignificatiua dictiones quas admittit, quia non opus eſt ocioſas aliquas interponere, cum non ſit hoc in mundo, qui ſine arte libri huius notitiam ſecretam his modis ſcriptum valeat inuenire, nihilominus quicunque ad maiorem cautelam vel propter facilitatem voluerit alternatim vel poſt duas aut plures vacantes totidem ſignificatiuas interponere, non interdicimus, maxime cum literam vnicuique nouerimus vt ad placitum ſuum vel nouas, ſi poteſt, inueniat, vel iſtas, vt libuerit, immutet. Monemus tamen, ne ſigna modorum ſuo negligat loco apponere, ne & ipſe ſecum alios errare faciat, vt ſi iſto modo ſcribat, quia per ſingulos & iſtius 25. quia litera in ſextam tranſponuntur ſequentem, vt ſuo loco monſtrabimus, ſequuntur 25. modi Alphabeti ſuperius dicti, in quo pro A. capiatur g. quia ſexta eſt poſt a. pro b, capiatur h. & ſic conſequenter.

Ag. bh. ci. dk. el. fm. gn. ho. ip. kq. lr. mſ. nt. ou. px. qz. ra. ſb. tc. ud. xe. zf.

Cum igitur tam iſto quam aliis modis ſcribere aliquid volueris propoſito alphabeto ad hoc ordinato primas literas ſignificatiuas in vnam ſcedulam conſcriptas, eorum te ponas, quemadmodum pro exemplo conſequenter faſimus.

H.l.o.g.r.c.g.r.r.l.h,a.p.l.m.p.i.o. k.p.a.b.l.t.k.l.o,l.p.ſ.r.p.i.o.d.t.k.r.g. b.b.p.l.ſ.g.t.k.b.l.o.l.t.

Exemplum

Exemplum latentis secreti.

Behalt alle Brieff die ich dir sende heimlich / vnd laß sie niemand sehen. Huius occulti tandem fingamus narrationem.

Exemplum XXV.

S. D. Humiles lamentis optantes gratiam remissionis consequuntur, gratia redemptionis restituitur libertas, homines autem pœnitentes liberantur misericorditer, precepta iustificatio pietatis à benignissimo libertatis tributore, katholicaeque legis omnes liberauit, piissimus saluator Rex potestatis iudicaturus, omnia deuotè tenentibus katholicam rectitudinem gaudia promisit beatitudinis bona potestas libertatis tenentibus legem sanctam gaudebunt tandem katholici, benignissimum liberatorē osculabuntur luce tranquilla. Vale, ex Spanheim. 3. Nonas Ianuarij Anno Domini 1498. Io. Trith. Abbas.

Modus XXVI. Alternis dictionibus progreditur, & litera qualibet significantium in 2. transfertur.

Modus 26. per alternas instar progreditur secundi, primo ponens vnam vacantem in principio, deinde alteram significatiuam, postea vero vnam vacantem iterum aliam significantem, & sic consequenter vsque ad finē narrationis. Porro pro qualibet significantium litera prima capienda est, postea in ordine septima videl. pro A, capiatur h. pro b, i, pro c, k & sic consequēter, vt patebit in alphabeto sequēti, vbi nigra litera pro rubris capiuntur.

Rub. nig.

A h bi ck dl em fn go hp iq kr lſ mt nu ox pz qa rb ſc td ue xf zg.

Sed vt facile intelligas artem sciasq; modum narrationem secretam componendi vulgarem, scientiam consuetam tibi literis suis ad septimam transpositionem iam nunc subiiciam & ostendam.

L.m.r.m.b.e.c.q.b.d.l.q.k.p.n.q.ſ.r.b.h.o.m.v. sed

L.q.k.p.n.e.b.m.t.m.m.b.b.q.c.d.u.x.ſ.i.l.x,c.p.m.q.d.e.n.l.e.c.q.ſ.l.q.k.p.i.m.b.n.h.b.m.v.i.

Cum isto modo volueris scribere literas dictionum vacantium, sicut diximus

mus interpone ab vna vacante semper incipiens cui mox primam significatiuarum dictionum literam coniunges, quemadmodum nos in secundo exemplo fecisse probabis.

Exemplum XXVI.

SP. Commendaueram tibi libros meos sub conditione restituendi mille charissime bona, sed ecce minime eos restituisti, quos in breui remittere debuisses, facis contra legem, quam fides catholica de promissione sanxit, noli diutius quam promisisti spernere conditionem. Non decet bonum & honestum virum ortum prosapia maiorum nobili violare promissum, promiseras autem eos breui diligentissime restituendos, leuitatis est quotidie ad Calend. Græcas promissionem adferre. Nonne satis expectaui cum beneuolentia grandi, magna promittere, turpe est minima reddere, militem ornat promissum, nec decet Christianum non seruare conditionem. Iubet autem Christianæ legis constitutio seruare promissa, reddere mutuum, & quæ tibi desideras fieri, & aliis vicissim facere liberaliter oportere. Ego libros expostulo meos, quos tibi supplicandi commendaueram, longiorem excusationem, quam ad Cal. Græcas pertendis non cupio, dimitte mentem meam breuibus, tenes nobilitatem, tuæ honestissimæ familiæ, Bunnesind, considera genus tuum, mihique volumina mea remitte. Vale.

Tenor supradicti occultus.

Dieser wil dich viel fangen/ hüte dich vor jhm/ er ist voller Boßheit/vnnd wil dich erfahren. Hæc est intentio secreti.

Modus XXVII. Alternis dictionibus vtitur, & litera quælibet significantium in octauam seq. transfertur.

MOdus 27. præmissa vna vacante alteram significatiuã immediate subiicit & ita consequenter, alternis vicissitudinibus procedit literã vero cuiuslibet dictionis significantis primam transfert in octauam postea in proximam sequentem, ita vt pro litera A. capiatur i, pro b k. pro c. l, & sic consequenter, vt alphabetum postscriptum clarius demonstrat.

Ai.

Ai.bk.cl.dm.en.fo.gp.hq.ir.kf.lt.mu.nx.oz.pa.qb.rc.fd.te.uf xg.zb.

Ad exprimendum huiusmodi alphabeti consequens ponamus exemplum vt dictiones secreti literas permittentes dictionum significantium primas, postea exemplum.

Rl.qf / ft.mn. / mid. / m.f / b.r.lq / t.r.n.d. / ff. v. d.d.n. x / f.f. r.n. / m.r.n.q.n.r.n.i.r.l.q.d.i.l.q.d.e.n / v.r.t / m.n.v. / p.n./.m,n / f.x.m. / i.x.m.n.c. / d.b.x.m.f / f.f.n.e.d.x.

Intentio Secreti.

Ich wolt daß du mich liessest wissen / wie die Sache steht mit dem Gelt / vnd anderm mehr / wie du weist.

Exemplum XXVII.

S. D. Exiit rumor de Limburgensi abbate, qui dimiserit fratrem Fleisdorfensem virum fidelem & temporalium rerum expertum, nouosq; induxit monachos causa egentes ipsosque sibi deputantes officio miror vehementer, fratrum consilia veruntamen cum recordor consuetudinis Limpurgensium dicere quidquam nescio, Temporalium rerum siquidem nescij, ideoq; dimiserunt virum fidelissimum quando sancta eorum redarguit, qui debuissent gratias dixisse saluatori nostro I. C. pro fidelitate tanti fratris, qui recuperare eorum necessitates potuisset. Miseri quare reiicitis bonum necessariumque administratorem? Quid dicam, non laudo recessisse tam vtilem fratrem temporalium peritissimum rerum Limpurgensibus subuenisset quod celerrime, doleo vehementer ita desipuisse Limpurgenses monachos, qui virum dimiserunt optimum & monachos nihil penitus valentes in rebus temporalibus œconomos constituerunt, Machari abba non sic virum decebat, primo laudabas nunc repellis virum multo meliorem nullique postponendum, Fateor si enim Christus mihi dedisset, illi, vt Christianum decet, maximas gratias agerem curaremque ne discederet vsque vestrum Christo moratus maluisti virum fidelem prauo falsorum consilio fatigatum dimittere, ne viderer rebus tuis desertis spes est recuperandi. Vale. Ex Sponheim. Non. Jan. Anno Domini 1499. Io. Trith. Abb.

Digitized by Google

Modus XXVIII. Præcedentis inſtar dictionibus alternis vtitur, & ſignificante literam in nonam transfert.

Modus 28 inſtar præcedentis alternis dictionibus vtitur, quartũ prima eſt vacua, ſecũda ſignificatiua, tertia iterum vacua, quarta ſignificatiua, & ſic conſequenter literam autem quamlibet in nonam ſequentẽ tranſfert, ita vt pro A, capiatur k. pro b, l. pro c, m. & ſic conſequenter, ſicut in alphabeto patebit ſecreto, ſciendum vero quod iſte modus multipliciter variatur, ſicut & cæteri omnes, ſed cum alicui volueris pro admiratione dare legendum quippiam iſtius rei artem neſcienti, cauere capias ſingulas ſignificatiuas, ſed alterius, quia tutius eſt alphabetum.

Ak bl cm dn eo fp gq hr iſ kt lu mx nz. oa pb qc rd ſe tf ug xh zi.

Tenor Secreti.

Lieber Guardian/dieſe zween ewre Brůder haben ſich ſehr vnchriſtlich gehalten mit worten vnd wercken.

Literæ ſignificantes.

Vsolodqkd. nſkz, noepogggodiggozildgnodrkloz, eſmr eodoazqoſeef. uſmr, qorkrn, ozxſf, gggadfoz, nggodm to zr, qorkrn. oz, xſfggg adfoz ngg odmtoz.

Exemplum XXVIII.

S. D. Religioſe venerandeque pater, ſcio quod omnia amicis libenter concedis optata, propterea deprecor humiliter quatenus in tactum Katholicæ pietatis diutius apud nos detentos ſumma cum charitate tuos Zeloſos fratres non ægre feras, oportuit namque eos me obſecrante manere, glorioſum nobis gaudium erat gaudentibus non ocioſe, ſed deuotiſſime exultauimus in deuoto gaudio ſpecioſi Deo Apoſtoli bono zelo referentes, lætitia noſtra deuotiſſima erat, gaudium quoque noſtrum moribus omnifarium ſanctiſſimis decoratum, frater religioſus atque catholicus noſtram lætitiam pulchrè ornauit ſanctiſſimo Zelo diſciplinæ. Exultauimus enim ſine diſſolutione mentis ſemper religioſiſſime conſeruantes, Erat nobis omnibus ſtrenue deuotus atque oratione ſimillimus, amor diuinus Eccleſiaq́; animarum quarum pietate

ornatus,

ornatus, nobis ideā omnem materiamq́; exhibuit disputandi ferventer vehementer accedente sanctissima devotione mentis in religione pietatis. Quid tibi obsecro conuentu religiosus, vbi catholica conuersatio viget, vbi nihil dicitur ociosum nihil celatum iniquum Christus Iesus saluator omnium faciat nos gaudere in gloria superna, atq; Dei amor feruorq́; omnes veros zelatores veritatis recreet. Gauisi sumus gaudio sancto orantes & deprecantes, vt mente fratres tranquilla suscipias, omnemq́; amaritudinis zelum deponas. Vale, ex Sponheim. Non. Ian. Anno &c. Domini 1598. Ioannes Trithemius Abbas.

Modus XXIX. Alternis dictionibus vtitur, & quælibet litera significantium prima in decimam transfertur.

M*Odus 29. similiter alternis dictionibus vt præcedentes vtitur, incipiēs ab vna vacante, cui mox subiungitur altera significatiua, iterum vna vacua, iterumq; significatiua vna, & ita consequenter vsque ad finem propositæ narrationis, litera autem cuiuslibet dictionis significatiuæ prima in vndecimam sequentem transfertur, ita vt pro A, capiatur l. pro b, m. pro c, n. & sic consequenter, sicut patet in ipso alphabeto.*

Al, bm, cn, do, ep, fq, gr, hs, it, ku, lx, mz. na, ob, pc, qd, re, sf, tg, uh, xi, zk.

Tenor Secreti.

Hüte dich vor Bringer dieses Brieffs/ ist ein böser Knab/ getrawe jhm gar nicht/ er betreugt dich/ ich kenne jhn gar wol.

Literæ significantes.

Shlgs. lot. n. s. l q. l h l e l l. m e. p. a. o. p. e. s. ot. f. m. e. t. p. q. f. p. e. t. f. g. p. t. l. a. m. b. f. a. p. c. u. al. m. p. r. p. q. e. h. p. p. z. p. r. l. e. a. u. f. g. l. p e. m. p. o. e. h l r. p. g. o. t. n. s. n. s. u. p a a tahhltx.

Exemplum XXIX.

S *D. Cum sis artium humanitatis studiosissimus, gaudebis vtique opinor te inuenisse nouum studiorum socium, iste qui tibi has literas exhibet*

vir

vir multæ scientiæ est, summus philosophus, subtilissimus arithmeticus, eloquentissimus Rhetor, mathematicus profundissimus, omnifarieque excellenter doctus, ornatissime loquitur, Tulliana nitens facundia, nisi tibi essem amicus tantum, virum penitus retinuissem, quando, eo familiariter vsus philosophorum doctissimum expertus sum tibi maxime faueo tantum gratanter suscipias philosophum, quem tibi singulari amicitia inductus mitto, teque beneuolum illi familiaremque exhibendo philosophum summum probabis. vidi quadam artium secreta literis ornatissimis mandata quibus patrauit miranda. Respondere cum per propositas sibi grauissimas quæstiones ex tempore homo doctissimus potest in proponendo vtitur Zelo disputandi promptissimo. Hunc ego quatenus liberaliter humaniterque excipias omnium artium bonarum humanitate & familiaritate doctissimus grauissimusque defensor. Enimuero poterit te erudire in multis quoniam Philosophus est ornatissime doctus, egregius historiologus, peritissimus Rhetor quoque promptus, & Geometer acutissimus. O vtinam tales essent nostri quicunque studentes, qui tumido pectore necessarium contemnunt studium. Iste vero studiosus philosophiæ, & alias scientias, atq; artes profunde amat, continuè tractat, & acutissime penetrat. Hunc ergo amore suscipito, liberali vultu tracta, fidelis Christianum confirma. Vale ex Sponheim Non. Ian. Anno Domini 1499. Ioannes Trithemius.

Modus XXX. Alternis dictionibus progreditur & litera significatiua in vndecimam transfertur.

Modus 30. ab vna vacante incipiens per alternas dictiones progreditur, ita vt semper post vnam vacantem alteram significatiuam per totam narrationis seriem ponat, quemadmodum in præcedenti quoq; modo & aliis ostendimus: Porro per quartam literam significantis dictionis prima sequens post eam capiatur vndecima ita vt pro A, capiatur m. pro b. n. pro. c. o. & sic consequenter vt patet in alphabeto.

Am, bn, co, dp, eq, fr, gs, ht, iu, kx, lz, ma, nb, oc, pd, qe, rf, sg, th, ui, xk, zl.

Tenor Secreti.

Sie haben mir geschrieben daß ich zu jhm komme/ aber ich komme nicht/du schreibest mir denn vorhin.

Literæ significatiuæ.

Guqtmnqbaufsgotfuqnqbpmguotliutaxcaa qmnqfuotxcaaqbuothpsgotfqunqghaqfpmbic ftub.

Exemplum XXX.

S. *D. Degenitrice perpetuæ Mariæ Virginis tibi orationem mitto sicut nuper postulasti: Quæ viuis amantissima benigna mater alma Maria virgo parens fulgentissima. Tu summæ vnitati quoque es gratissima, tu omnium inuocantium auxiliatrix fidelissima, tu quærentium te nobile refugium, quotidie namque sanctitatis beneficum salua pauperum aduocata mitissima, consolatrix gementium, pulcherrima virtutum, apotheca ornatissima, Aue tristium refocillatrix benignissima, fideliumque Christi amicorum promotrix celeberrima, gaude Anna solamen mœrentium, gaude nobilitatis fastigium, spesq; certa fidelium laborantium, veniam nobis petentibus impetra, tremendum Iudicem Christianitatis mitiga, compunctos corde adiuua, auferas animas nostras quæsumus, tua bonitate sanctifica, benedicta tu virgo mater honestissima, quæ peperit integerrima, virgoque genuit Saluatorem omnipotentem Dei filium, manens tamen virgo semper quoque purissima, Nuncius Gabriel quam plenam gratia salutauit, humanitate matrem. Aue mater seu indulgentiæ fons inexhauribilis pietate, fulgens pietate maxima magnitudine beneficiorum cunctis reuerendissima, tuis intercede pro famulis, nos tuis orna virtutibus vt beatudinem consequamur post huius vitæ terminum benignitate saluatoris omnium fidelium. Et qui sanguine viuificauit miseros nos te intercedente sua benignitate pie suscipiat mortuus, Amen. Vale ex Sponheim. 7. Iduum Ianuarij, Anno Domini 1499.* Ioh. Trith. Abb.

Modus XXXI. Per alternas dictiones progreditur, & litera significatiua in duodecimam mutatur.

M*Odus 31. à vacante vna per alternas ociosas rite significatiuas vicissim progreditur, ita vt semper post vnam dictionem vacuam vna significatiua subiungatur, pro litera autem prima cuiuslibet dictionis mysterij secre-*

Digitized by Google

ti duodecima sequens post eam accipitur, ita vt pro A, n. pro c. p. capiatur vt huiusmodi alphabeto sequente ostendemus.

Alphabetum.

An. bo. cp. dq. er fs. gt. hu. ix kz. la mb. nc. od. pe. qf. rg. sh. ti. uk. xl. zm.

Tenor Secreti.

Der alt Abt von Fleißdorff wil den von Reinhartsborn die Nasen abschneiden. Hæc est intentio mysterij sequentis.

Literæ significatiuæ.

Qrgnairneikdcsarxhqagsshxaqrckdcgrtcungqihodge qxrcnhrcnohpucrxqrc.

Exemplum XXXI.

S. D. *Omnis qui de rebus tēporalibus eleemosynas virtutibus mundas agit, & ante rem transitoriā nemo potest esse amator iustitiæ, quoniā charitas vera diuidi nulla conditione pōt. Sancta denique religio fidei Christianæ mūdi amorem interdicit hominibus suis, quia qui diligit mūdana gaudia, fœlicitatem æternam amittit, catholicus nō catholice viuens, Christum non amat, & qui amat res temporales bonus esse catholicus non dicitur, qui creatorem amat gaudet in rebus spiritualibus, Christi amator cunctas mundi vanitates contemnit, nec curat gaudia hominum iniquorum amator mundi sanctas odit virtutes, de futuris gaudiis nihil curat penitus qui agitis Christiane vnius rebus intenti cogitatis quæ non sunt honesta, agitis religioni contraria nolite miseri obsecro nolite huius mundi perituras mox diligere vanitates Curate potius Christum amare quatenus vos recipiat ad cœlestia regna. Vale. Ex Spanheim. 7. Iduum Ianuarij, Anno 1499.* Ioannes Trithemius Abbas.

Modus XXXII. Per alternas vicissim progreditur & dictionis significatiuæ prima in 13. transfertur.

Modus

MOdus 32. in alternis dictionibus instar praecedentium vtitur narratione quoq; mysterij ab vna vacante incipit cui semper vicissim vnā significatiuam adiungit, pro litera ac significatiua dictione prima capit 13. sequens postea in ordine alphabeti pro A. capitur o. pro b, p. pro c. q & sic consequenter: vt patet.

Ao. bp. cq. dr. es. ft. gu. hx iz. ka. lb. mc. nd. oe. pf. qg. rh. si. tk. ul. xm. zn.

Noch heynt vmb 9. Vhr/weñ du mich an dem Wald hörest pfeiffen mit einem Schlüssel/ So kom herab zu mir. Hæc intentio latet occulte in narratione subsequenti.

Literæ significatiuæ.

D e q x s z d k l e p g l x h l l , d r l c z q x o d r s c l l o b r x e h s i k f t s Z t t s d c Z k s z d s c i q x b l i i s b i e a e c x s h o p n l c z b.

Exemplum XXXII.

S. *D. Omnipotens Deus creator æternus omnium, qui per filium Christum, nos Christianos redemit, Zelum dedit amoris catholicis per lumen gratiæ credentibus nobis pietatem insinuans, dedit & liberalissime suum dilectum natum hominem ex carceribus libera nos omnes credentes de potestate Tartarei lugentes, destruens carcerem tenebrosissimum rabulamque deuincens. Quid tibi Christe nos Christiani reddere digne poterimus homines infirmi sine operibus iustitiæ fidem catholicam profitentes: orantes ergo deuotissime te redemptorem nostrum summis laudibus concelebramus, dicentes: Laus tibi æterne omnium saluator benignissime qui redemisti nos sanguine tuo fragilitatem nostram zelo confirma tui amoris, salua nos dulcissime saluator Iesu, cordibusq; nostris zelum fidei infunde. Sanctus est zelus tuus, compunctionem operarum in cordibus quærentium te Christe Iesu benignissime illustra, Christe Iesu benignissime lumen æternum, illumina tenebras seruorum tuorum bonitate solita, Saluator Iesu salua animas nostras æterna conferens gaudia, Christe exaudi seruos tuos humiles, & omnibus peccata indulge exorantibus salua Christianos famulos licet dignissimos, consigna nos zelo tuo humiliter petimus, Amen. Vale ex Sponheim, 6. Iduum Ian. Anno Domini 1499.* Ioh Trith.

Digitized by Google

Modus XXXIII. Alternis dictionibus procedens vt ſuperiores primam ſignificatiuam transfert in 14.

MOdus 33 narrationem ſecundam ab vna vacante incipit, & inſtar præcedẽtis per alternas viciſſim procedit, pro prima vero cuiuslibet dictionis ſignificatiuæ literam ſequentem poſt eam loco 14. accipit, vt pro A. capiatur p. pro b. q. pro c r. & ſic conſequenter iuxta ordinem alphabeti huiusmodi qui ſequitur.

Alphabetum.

Ap bq cr dſ et fu gx hz ia kb lc. md. ne. of. pg. qh. ri ſk tl. um xn. Zo.

Tenor Secreti.

Er iſt noch new/verſuch jhn vor gantz wol ehe denn jhm viel vertraut. Er trinckt auch gern Wein vnnd iſt wunderlich. Hæc eſt intentio Secreti huius.

Literæ ſignificatiuæ.

T c a k l e f r z e t m m m t i k m r z a z e m f i x p e l o m m f c t z t ſ t e a z d m a t c m t i l i p m l t i l i a e r b l p m r z x t i e m m, t a e m e ſ a k l m m m e ſ t i c a r z

Exemplum XXXIII.

IOannes Trithemius, Sanctis monialibus in monte olim Ruperti catholicam fidem lucida virginitate exornantibus fœlicitatem, continuo religionis ſanctiſſ zelo præmemorati cæteri regis maximi famulum mittimus nobis multo expoſtulatum tempore virum magnum virum magis in temporalibus experientur. Ioannem veſtris caritatibus notum monaſterij Vleisdorfenſis religionis feruore zeloſum, multo tempore Abbate, nouamq́; Abbatiam libere dimittentem acceſſi propterea ſicut vobis commiſeram monaſterium Limpurgenſe, in quo Chriſto ſeruiebat precibus continuis & ſanctis lectionibus ſcripturarum occupatus cum monachis eiuſdem deſcenderet, temporaliumque rerum ſuſciperet curam, procuratorque fieret cellarius Abbas

Limpur-

Limpurgensis instabilitate solita animo mutatus dimittere eum tandem consentit orani cum maxima instantia, vixque obtinere ab eo consensum potui Christo volente tandem consensit. licet timide, ideo qui monialibus seruire timeat quod leuiter mutantur timet non immerito, nam sicut nos instruxit experientia aliqub Moniales œconomis suis reddiderunt, pro benefactis non laudabilem mercedem fœmineus animus repente mutatur amaritudine, Christo autem tribuente confido, illum vobis esse vtilem Christianos esse monachos & saluatorem nostrum timet, bonique est intellectus muliebrem ergo mutabilitatem coercentes admoneo, quatenus esse constantes memineritis, suscipientes eum in sancto honore atque sincera charitate, omnem leuitatem animi muliebris, deponentes maxime adiuuate nos & recuperate statum rerum temporalium, vestro in monasterio collapsum, prodesset auxiliante Christo redemptore nostro zelatore castitatis. Vale. 7. Id.
Ioannes Trithemius.

Modus XXXIV. Similiter alternis vtitur & primam cuiuslibet significantis in 15. transfert.

MOdus 34. ab vna vacante vt superiores incipit & per alternas similiter procedit, vt prima si ociosa, secunda vero significatiua, tertia iterum vacua, quarta rursum significatiua, & sic consequenter vsque ad finem narrationis propositæ, porro pro cuiuslibet significatiuæ dictionis litera prima capitur c, in ordine alphabeti sequentis post eam 15. ita vt pro A, capiatur q. pro b, r. pro c, s. & sic consequenter, sicut patet in alphabeto quod sequitur.

Aq. br. cs. dt. eu. fx. gz. ha. ib. kc. ld. me. nf. og. ph. qi. rk. sl. tm. un. xo. zp.

Tenor occultus.

Morgen vmb 9. wird der Amptmann kommen/ vnd den Bauren die Küh nemen/ behalt die deinen daheim.

Literæ significatiuæ.

Egkzufuerfunfunbkttukqehmeqfcgeeufufttufrqwkef thucnafueufruahdmtubfatqabue.

Exemplum XXXIV.

S D. De Ecclesiasticis scriptoribus grandem feci catalogum quemadmodum fraternitati tuæ nuper videndum exhibui nimisq; repente concludens fateor me nonullos prælexisse famosissimos viros non quod vicibus eorum beneficiorum inuiderem catalogi quemadmodum manuum pensator tumidus criminator verbis stultissimis, catalogum vituperantes qui me existimauit suos homines non memorasse sola ex inuidia quod falsissimum. Etenim conceptionem sanctissimam genitricis Dei ego scripsi & affirmaui semper venustissimam fuisse sine næuo originalis excessus, quod tumidus pensator tumide reprehendere volens dixit. Fulgentissimam virginem creatam originalis noxa contra catholicam obseruantiam vanissima temeritate esse maculatam, temeritas perdita beatissimam virginem velle deturbare. Colonienses autem nobilissimi Doctores volentes insani fraudulentis opinionem veritati contrariam extirpare citant vanas suas fabulas, reuocare compulerunt, virginem beatissimam asserentes, confirmante quoq; statuto debere credi mundissimam nulloq; tempore, quamuis breuissimo originali sorditati subiacuisse, tibi frater qui veritatem amas, crediq; virginis puritatem breuiter ista explicare volui. Vale.

Modus XXXV. Alternis dictionibus vtitur & prima cuiuslibet significantis in 16. permutatur.

MOdus 35, ab vna vacante similiter incipit cui mox significatiuam adiungens vicissim per alternas procedit, in hoc autem modo pro quolibet primo ponatur significatum 16. post eam sequens accipitur A. pro A. capiatur r. pro b s pro c. t. & sic consequenter, vt ponamus in ipso alphabeto quod sequitur.

Alphabetum.

Ar. bs. ct. du, ex. fz. ga. hb. ic. kd. le. mf. ng. oh. pi. qk. rl. sm. tn. uo. xp. zq.

Tenor Secreti.

Der Abt von S. Johannes Berg helt Communia mit den Bawren/ bleibt nicht viel in dem Closter/

vnd

vnd fehret auch im Narrenschiff. Hæc est intentio Secreti, quæ sequitur.

Literæ significatiuæ.

Vxlrinohgm: chbrgmſxlabxenthffogcrfcnu xgſrolxgſexcſngctbnocxecftehmnxloguzxblx nrotbcfgrrxg. mtbcZ.

Exemplum XXXV.

M*Ihi venerande in Christo Patri Limpurgensi œconomo, cum tali domino Ioanne Vleisdorffense nuncupato Ioannes ouilis Spanheimensis humilis Abbas gaudium cœlorum. Moniales S. Ruperti gubernatorem suum nimia auiditate concupiscunt, teque humili rogant beneuolentia, quatenus rerum temporalium gubernatorem ipsius monasterij suscipias seruire sanctis Christi virginibus laudabile est, atque meritum bonum rerum spiritualium eiusdem cœnobij notumq; visitatorem te in Christo honore complectentem, grauem moribus, ornatum virtutibus, consilio cautum omnibus dilectis charum nobilem Abbatem, vita merito Christo indubiè gratum, monasterij D. Ioannis optimum pastorem literis tam Christianorum quam gentilium, omniq; sapientia inter eruditos omnes celeberrimum, cuius sapientiam æstimare nemo potest. Gregem sibi commissum optime nouit pascere, Zelosus virginum Christi castus est, quarum clausarum seruat promissum. Non timeas sub eo tam honestis seruire monialibus, qui nouit sponsas Christi secundum legem monasticam optima discretione gubernare, qui virtute & Zelo fidei Christianæ sibi libenter in veritate subuenit. Hunc virum virtuosum Bingnensis pastorem cœnobij huius familiarem amicissimumq; gubernatorem tam religiosarum virginum libenter assumas laborem tuum Christus immortalitatis gloriæ remunerabilis monialium sponsus, tibi æternam beatitudinem retribuet cum ipso zelo Zelatus fuerit. Vale 5. Ibid. Ian. Anno Domini. 1449.*

Modus XXXVI. Instar præcedentis alternis dictionibus vtitur, & prima significantis in 71. transfertur.

M*Odus 36. à vacante incipiens significantemq; coniungit alternis dictionibus*

nibus vtitur, & prima cuiuslibet significatiua dictionis in 17. post illam sequens mutatur, ita vt pro A, capiatur ſ. pro b. t. pro c u. & sic consequenter vsque ad finem narrationis proposita, vt in sequenti alphabeto.

Alphabetum.

Aſ. bt cu. dx. ez. fa gb hc id ke lf mg nk. oi. pk. ql. rm. ſn. to. up. xq. zr.

Tenor Secreti.

Pfaff Heintz von Mandel hat eine von S. Catharin davon geführt/ findestu jhn/ so nim jhn gefangen.

Hæc est intentio mysterij sequentis.

Kaſaczgdorpih gſhxzfcſxzdhzpihnuſocſmdhxſpihbza pcmoadhxznopdchnihdedchbzaſhbZh.

Exemplum XXXVI.

FIdes catholica non saluat, nisi ardore diuini, nominis fulciatur, crede & zelum amoris Dei non hic nihil omnino conducit redemptioni animæ, pluris namque homines nunc inueniuntur fide gloriantes catholica, sed pauci sunt fidei Christianæ opera operantes, sine operibus fides moritur, credunt multum, sed mandata Dei paucissimi obseruant. O Zelus fidei debilis quem habere fortiorem homines increduli possunt honestate naturali pœnis cruciabuntur inferni, gentiles homines qui non credūt Saluatorē mundi factum fuisse Dei filium, hominemq; factum zelo redemptionis humanæ, sed Christianam fidem sanctis operibus minimi exornant, peccatisq; semper inuoluti orandi honores æterna beatitudine proferunt impias actiones fidei puritatem prauis moribus contra obedientiam maculantes, amatores autem Dei, qui habent rectum Christianæ fidei zelum nihil proponentes Christum Iudicem placatum habebunt, dabitq; eis honorem sempiternum, hunc ergo de sermonibus his, qui de fide gloriaris, ama Deum & habebis mercedem beatitudinis iustitiam zelantium, si amaueris vanitatem seculi contra honorem Dei, prauium recipies zelantium iniquitatem horrores inferni. Ioh. Trith. scripsi 4. Id. Ian. Anno M.ID.

Modus

Modus XXXVII. Per alternas vicissim progreditur, & prima cuiuslibet significantis in 18. transfertur.

MOdus 37 instar praecedentis ab vna vacãte incipiens per alternas vicissim progreditur, vt cuiuslibet litera significatiuae dictionis prima in 8. post eam sequentem transmutetur, ita vt pro A. capiatur t. pro c. x. & sic consequenter, sicut patet in ipso alphabeto quod sequitur.

Alphabetum.

At. bu. cx. dz. ea. fb. gc. hd. ie. kf. lg. mh. ni. ok. pl. qm. rn. so. tp. uq. xr. zs.

Intentio Mysterij.

Jacob Seum hat nun gesprochen/ er wöll dich erstechen/ so bald er dich mög ankom̃en/ hüt dich vor jhm.

Literæ significatiuæ.

E t x k u o a q h d t p i q i c k o l n k x d a i a n q q e g z e x d a n o p a x d a i o k u t g z a n Z e x d h k a c t i f k h h a i d q p z e x d b. k n e h.

Exemplum XXXVII.

VItam aeternam contemnentes temporalia pro xp̃o moribus catholicis in veritate conseruantes obtinebimus aeternam laetitiam, quibus est promissa poenitentibus à superbis sine dubio promittunt temporales laetitias & gaudia contemptis vitae intuitu aeternae gaudiis futuris continentibus Deum amantibus, qui orationibus sacrisq; lectionibus scripturarum nouerunt insistere catholicis moribus Christum imitantes, Deum amantibus non paratur infernus, quoniam auersi Deo nihil aliud quam vanitatem querunt condemnantes aeternae maiestates gaudium, humiles zelum amaritudinis elati non Christo, sed diabolo seruientes, amatoribus Dei nominis praemia optima sunt promissa, sed amatoribus mundi Christianisq; superbis Deus praeparauit amarissimas poenas inferni. Quid obsecro facit catholicum hominem veritatem annuere, dico, tu qui gloriaris sine zelo diuini amoris, teque affirmas Christianum, non ostendere zelum tuum & fidem Christia-

nam moribus dignis, sed humilitate abiecta catholica traditionis, credis sine amore non te arbitreris iustum & fidelem, enimuero qui fidem habet, sed tamen diuinum amorem negligit impius est de fide quoq; frustra præsumit diuini Zelator amoris est, qui Christianam fidem deuotus ac bonis operibus quotidie exornat, & qui humilitate subnixus amat Deum, Ioh. Trith. 3. Id. Ian. Anno M. I.D.

Modus XXXVIII. Vicissim alternatis vtitur, & prima significatiuæ dictionis in 19. transfertur.

M*Odus 38. per alternas dictiones vicissim progreditur instar priorum, cuius dictionis significatiuæ prima in 19. sequentem ex ordine transfertur, ita pro A capiatur v. pro b, x. pro c, z. & sic consequenter, vt patet in alphabeto subscripto, poteris nihilominus & hunc variare modum, vt non alternis tantum, sed singulis duabus, ternis, quaternis ad placidum modorum signis apponendis, vti poteris.*

Alphabetum.

Au. bx. cz da. eb. fc. gd. he. if. kg lh. mi. vk. ol. pm. qn. ro. sp. tq. vr. xs. Zt.

Secreti intentio.

Wisse das Hans Schwerd viel vbel von dir red in deinem Abwesen/vnd nimpt sich doch an für dir als sey er dein fast guter Freund.

Literæ significantes.

Rrfpbaupeukppzerrboqrfbhr x b h r lk a f o o b a f k a b f k b i u x a a b p b k r k a k f i m q p f z e a l z e u k c r e a f o u b p p b f b e a b f k c u p q d r a b o c o b r k a.

Exemplum XXXVIII.

O*Mnium rerum pater Rex & factor hominem primum creauit Adam, cui vxorem in paradiso coniunxit virgini virginem significans catholicam ecclesiam pastoribus coniunctam.*

Modus

Modus XXXIX. Etiam alternis vtitur & prima dictionis significatiua in 20. transfertur.

MOdus 39. vicissim alternis dictionibus vtitur incipiens ab vna vacante aut praecedenti vnā subiungit significatiuam, deinde iterum vacuam vnam, iterumq; significantem, & sic consequenter vsque ad finem propositae narrationis. Porro litera prima cuiuslibet dictionis significantis transponitur in 20. proximam sequentem, ita vt pro A. capiatur x. pro b, z. pro c, a. & sic consequenter, vt patet in ipso alphabeto.

Alphabetum.

Ax. bz. ca. db. ec. fd. ge. hf. ig. kh. li. mk. nl. om. pn. qo. rp. ſq. tr. vſ. xt. zv.

Intentio Secreti.

Dir wird geschrieben herzu kommen/ ist mein rath/ du thust nicht/ Wann der Anschlag ist dich zuvertrencken/ oder in ewige Gefängnuß zu setzen/ hüt dich.

Literæ significatiuæ.

Bgpſigprecqafpezclfcpzfhmkkclggrkglpxrbsbcqqlglg esxlbopxlqafixeggrbgafusscpbpclahelmbcpglcssgeecdcl elggqusqcrclfscbbgaf.

Exemplum XXXIX.

O Benignissime Iesu gratias ago pietati tuae sanctissimae, qui sanguine tuo genus humanum patri tuo reconciliasti, pendens eleuatus in cruce miserabiliter, quassato corpore animo tristi, facie consputa, portansque nostra crimina per zelū ineffabilis charitatis, nostros liuores sanasti, floridā iuuentutē corporis propter nos vulneribus durissimis fudisti atq; hominē viuificasti mortuum, nimia karitate deuictus, katholicamq; restituens cōmunionē mori laboriosissime voluisti. Gratias igitur quas possum redemptori tibi charissimo ago, gemens & lacrymans memoriam passionis tuae, Christe saluator rememorans.

morans. O benignissime Iesu salua me bonitate tua solita, mihiq; cunctæ indulge quæso precamina, quoniam tu laus & gloria mea, lætificans me gaudio sancto, redemptor meus sana me. Sanctifica me Christe verum lumen cordiū. Benedico te conditor mundi potentissime. Rex Christe saluator lumen inextinguibile, quæso purifica animam meam, fautor omnium illumina me, Christe amator excelse fidelium gloria te quærentium me respice, da beatitudinis sempiterna gaudia, da amoris tui feruentissima incendia, Vita Iesu sanctorum omnium saluator mundi, clementissime Iesu, per dolorem benedictæ acerbissimæq; passionis tuæ concede mihi lumen intellectus amorisque tui humili puraque conscientia radios lucis prægustare. Miserere mei bone Iesu clementiæ fons pietatis abysseque gratiarum plenitudo lumen supernorum ciuium mihique sanctæ charitatis suauissimum dulcissimumque gustum infunde, eripe me examinator omnium cordiū, & da mihi cum puritate lætitiam & exultandem in laudibus tuis glorificans te, quoniam dolore vulnerum tuorum sanasti me. Quid retribuam charitati tuæ redemptor meus, compatior tibi lacrymans, & fœlicissimæ passioni sanctisq; vulneribus corporis tui benedicens. O benignissime gratias immortales ago, respice famulum tuum, Amen. Ioh. Trith.

Modus XL. Alternis dictionibus vtitur, & quamlibet literam significatiuam primam in 21. transfert.

Modus 40. instar precedentium alternis dictionibus vacua & significatiua vtitur, & prima litera cuiuslibet significatiuæ dictionis in 21. proximam sequentem quæ est vltima nostri per ordinem transfertur, ita vt pro A, capiatur z. pro b, a. pro c. b. & sic consequenter, vt patet in alphabeto huius 40. modi quod sequitur post. Iste modus autem sicut & cæteri omnes in diuersas alias variatur, vt vel singulis vtatur significatiuis, vel alternis vel pluribus.

Alphabetum.

Az. ba. cb. dc. ed. fe. gf. hg. ih. ki. lk. ml. nm. on. po. qp. rq. sr. ts. ut. xu. zx.

Literæ significantes.

Mnbgghwstlamtmstzqslhmzmcdupebgkzf dah.

d a h c d q a q t b i d m c q d t t h k h b g c h b g r t b g d g h m c d q c d m a z t l d m.

Intentio Secreti.

Noch heynt vmb 9. wart mein an dem Schlag bey der Brucken/da wil ich dich suchen hinder den Bäumen.

Exemplum LX.

AGite miseri pœnitentiam nunc breui tribulationes generis nostri grauissimas ab hominibus infidelibus mortesque crudelissimas sustinebitis indurati, Turca in Christianitatem longe lateque ab Vngaria magnum exercitum Turcicos homines more bestiarum truculentus inuasit transiuit Danubium zelo impietatis quasi igne succensus propterea lugeant omnes homines statim morituri vbi zelus vester miserrimi Christiani constantia & deuotio vbi? Longe per nefas concessit Christiana benignitas tuorum grauitas fidem catholicam deseruit. Zelus & feruor amoris diuini procul abiit, propterea hostes fidei Christianæ interficient deuorabuntque homines quasi locustas. Audiuimus enim quam grauiter Turcus Vngariam, Bohemiam, Poloniamq; inuaserit, vrbes destruxerit, infantes, mulieres, virginesque congregatas sacratasque quæ zelo Dei retinuerunt castitatem turpissime stuprarit horribiliterque interficiens catholicos quoscunque. Omnes annihilans crudelitas eius homines & bestias superat Germaniam totam repente suo turbabit exercitu bellicosissimo nisi generalis defensio principum sine mora resistat, flentes igitur humiliemus nos maxima animorum contritione, orantes Deum intentissime quatenus nos conuertat sanctis dimissis misericorditer, liberans nos ab inimicis, qui animas nostras conantur tradere morti, Anno Domini, CCCC.XCIX.XI. Cal Martij.

Ioannes Trithemius Abbas Sponheimensis.

Digitized by Google

CAPITVLVM II.

DE ALIIS XXII. MODIS OCCVLTE SCRIBENDI, QVI IN SVPERIORIBVS HABENTVR.

IN superioribus huius primi libri capitulo, Serenissime Princeps, artis nostræ Steganographiæ quadraginta modos per ordinem digessi, quorum copia licet ad quæcunque scribendum occulte vnicu que possit sufficere, tamen vt viam studiosis demonstremus, maiora perierut indi, operæ pretium existimo, & alios per exemplum scribendi modulos explicare, quemadmodum igitur in præcedenti capite inter alios 22. modos vltimus per transpositionem literarum alphabeti, in sequentes per ordinem posuimus. Ita nunc secundum vnum viginti duarum literarum alphabeti nobis duntaxat necessarium quinque literas significatiuas in præcedentem per modos singulos anticipemus. In qua anticipatione primus istius capituli modus cum vltimo præcedentis concordabit, secundus cum penultimo, & sic consequenter vsque ad vltimum istius qui erit primus capituli, transpositiones conuenientes modum variant.

Primus Modus huius secundi capituli, singulis literis significatiuis vtitur, & litera quælibet in vna accipiatur.

PRimus huius secundi Capituli modus singulis dictionibus significatiuis vtitur, & qualibet litera cuiuscunque dictionis prima in præcedentem immediate transfertur. Ita quidem in 17. modo quasi litera significatiua immediate sequens ponitur. Ita hæc præcedens prima capiatur, oportet autem vt pingas alphabetum in circulo tam in isto modo quam in sequentibus omnibus in quibus literæ transponuntur. Ita vt hic pro A capiatur z. pro b, a. pro b. c. vt patet in alphabeto per circulum.

Potest

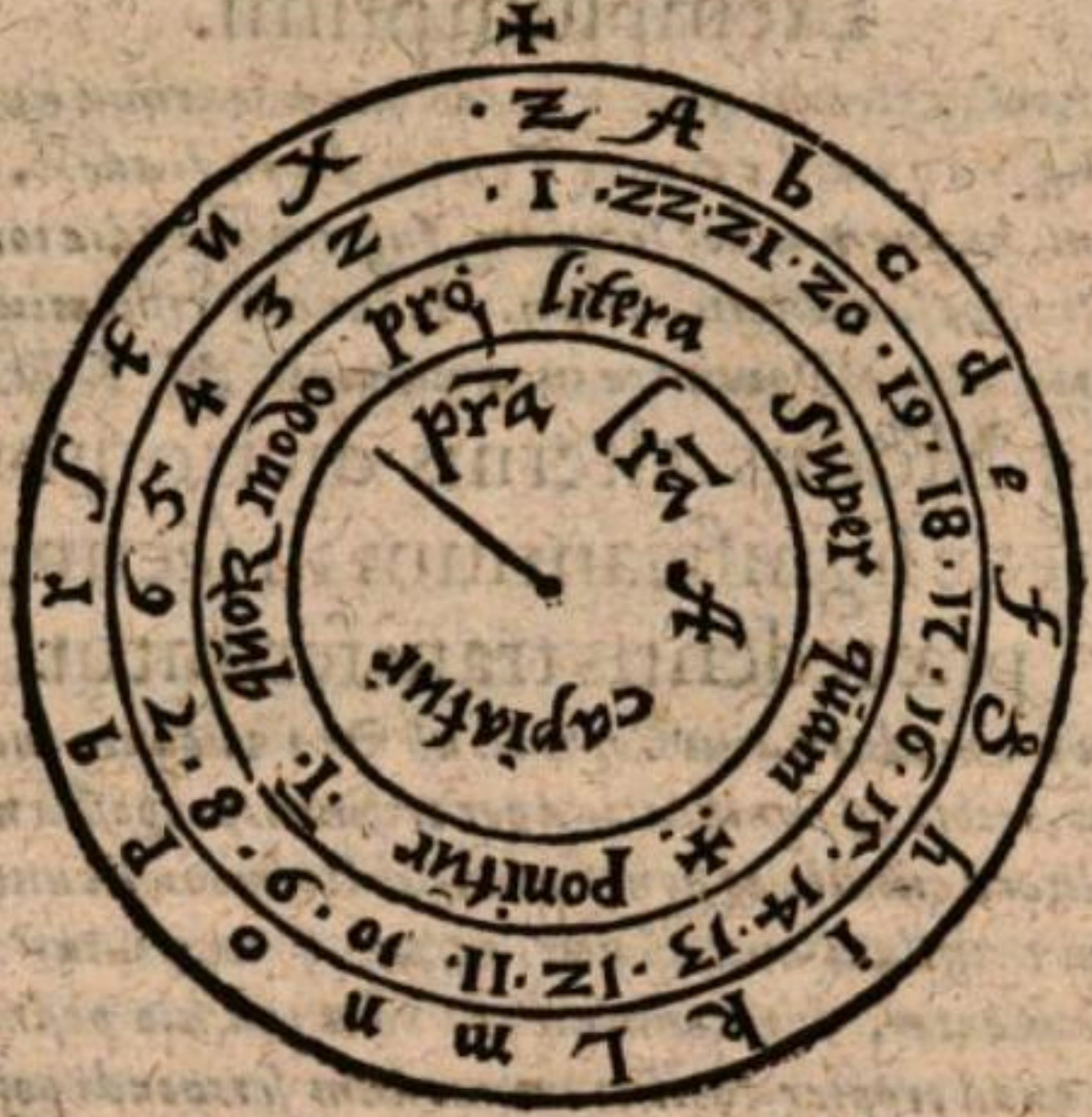

Potest autem modus iste sicut & reliqui omnes multipliciter variari his per alternas, binas, ternas, quaternas, siue plures adplacitum scribentis, ita tamen vt signa conuenientia vnicuiq; adiungat, alioquin & ipse facile quod scripserit potest obliuisci & nemo intentionem eius percipiet. Nunc autem sub literis positis designet quota sit qualibet litera, b a, quæ est prima in alphabeto omnium linguarum, sed iam nunc ad explicandum hunc modum procedamus breuioribus quidem sententiis vtentis quam supra vsi sumus.

Alphabetum.

Az.ba.cb.dc.ed.fe.gf.hg.ih.ki.lk.ml.nm.on.po.qp.rq.sr.ts.ut.xu.zx.

Intentio Secreti.

Wart mein Morgen vmb neune mit Gewalt.

Literæ significatiuæ.

Tempus transit. Z.i.d.t.z,q.s,t.l.h.m.d.n.g.w.l.tla.mtm.l.h.fdi t.z.k.s.i.sequitur.

Exem-

Exemplum primi.

T*Empus transit zelemur quietus sinceritatem leuemus humiliter mentes lugendo nostra quotid e errata. Tempus lugendi adest, mundemus tenebras motuum, linquemus hoc seculum, fugientes desidia tor; orem, teneamus Zelum catholica sanctitatis. Amen. Ioannes Trithemius Abbas scripsit 6. Calend. Mart j. Anno Dominica incarnationis. M. I. D.*

Secundus Modus alternis dictionibus vtitur, & literæ significantium in secundam præcedentis transferuntur.

S*Ecundus vero modus huius Capituli ab vna vacante incipiens alternis dictionibus, ociosa & significatiua per ordinem proposita narrationis vtitur, & prima litera cuiuslibet significatiua dictionis in secundam immediate pracedentem translata anticipatur, vt pro A, accipiatur x. pro b, z. pro c a. & sic consequenter, vt patet in tabula rotunda hic posita, quam in alphabeto plani quod propter faciliorem modum scribendi posuimus, Rubra autem litera nostrum vsitatum sunt alphabetum, ex quo qualibet eorum in hoc modo scribendi nigra in rotunda superposita, ad propositam narrationem mysticè accipitur.*

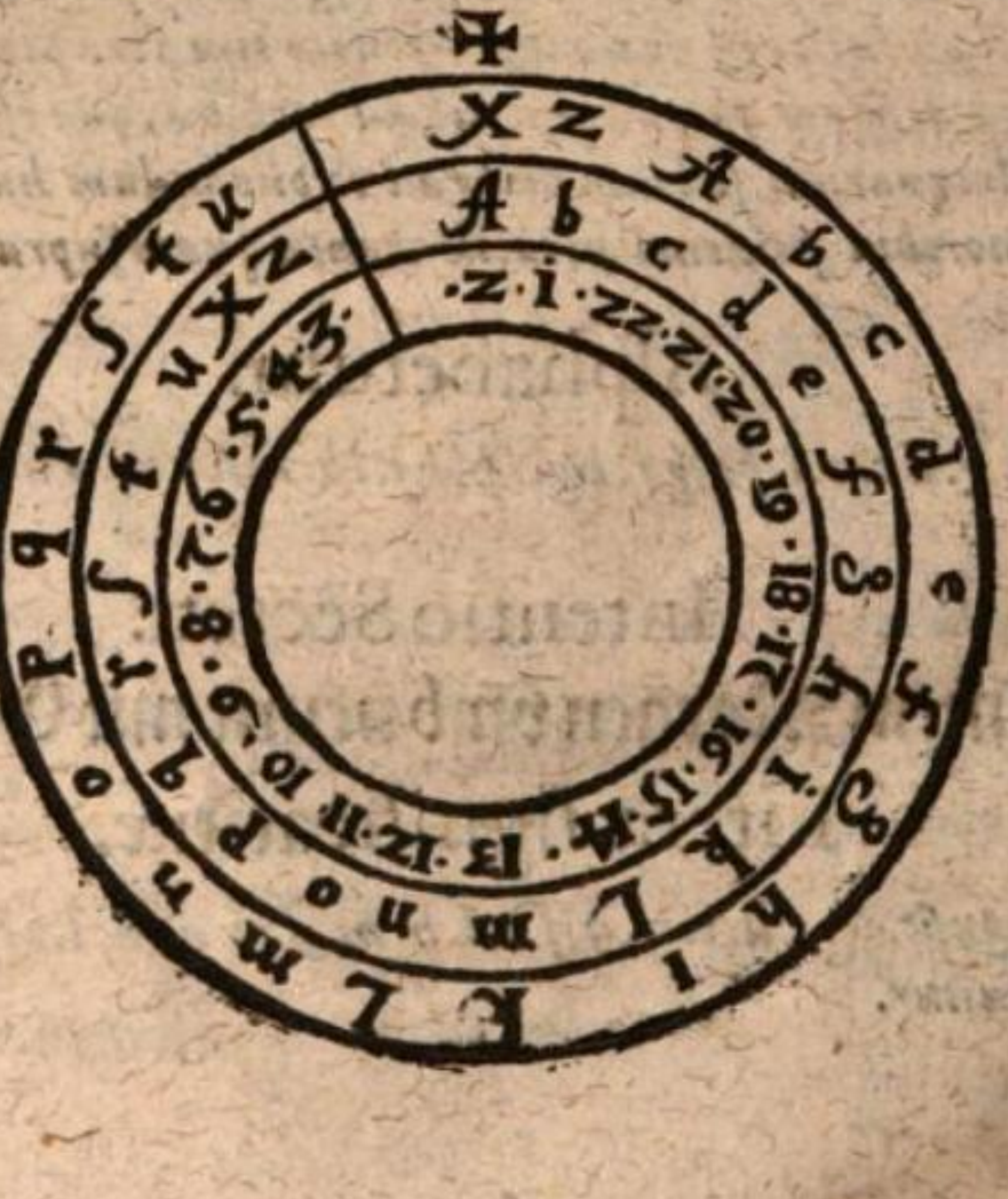

Alphabetum.

Ax. bz. ca. db. ec. fd ge. hf. ig kh. li. mk nl. om. pn. qo. rp. ſq. tr. vſ. xt z. Zv.

Intentio Myſterij.

Ich bitte dich komm von ſtund an zu mir/ es thut ſehr noth.

Literæ ſignificantes.

G. a f z g b c p g a f h m k. ſ m l q r ſ i b x l v ſ k g r g q b ſ c q e t p m g r.

Exemplum ſecundi.

CReator generis humani aſpice Deus famulos tuos Zelo rectitudinis guberna quatenus bene conuerſantes conſequamur præmium gaudium cœleſtium. Adiuua nos fragiles miſerosq; homines ſanctisque moribus exorna catholicæ pietatis ſancto quæſumus, mentes noſtras lumine illuſtra quatenus tuam recolamus paſſionem ſedulo cum lacrymis operibus bonis Ieſu Chriſte. Saluator libera nos virtute effuſi ſanguinis tui catholicæ vnitatis gubernator ſalua populum tuum grauiter afflictum, quem dudum beatiſſimo effuſo ſanguine in cruce moriens redemiſti, aſpice quam affligitur grauiſſime populus ſub crudeliſſimo Turco, libera nos miſeros per gratiam qua redimiſti nos, Amen. Ioan Trith. Abb. Anno domini M I D.

Tertius modus per ſingulas ſignificatiuas progreditur, & literis in tertiam præcedentem transfertur.

Tertius modus huius ſecundi capituli per ſingulas dictiones ſignificatiuas vt primus progreditur, & cuiuslibet dictionis litera prima in tertiam immediate transfertur. Ita vt pro A capiatur v, qua tertia ante ipſum per z. & qua tertia & ita conſequenter, vt patet per ipſas literas & numeros in rotula poſitos, poteſt autem & iſte modus variari quemadmodum & cæteri non ſolum progrediens per ſingulas ſignificatiuas, ſed etiam per alternas, binas, ternas, quaternas vel plures ad placitum cuiuslibet ſcribentis.

Digitized by Google

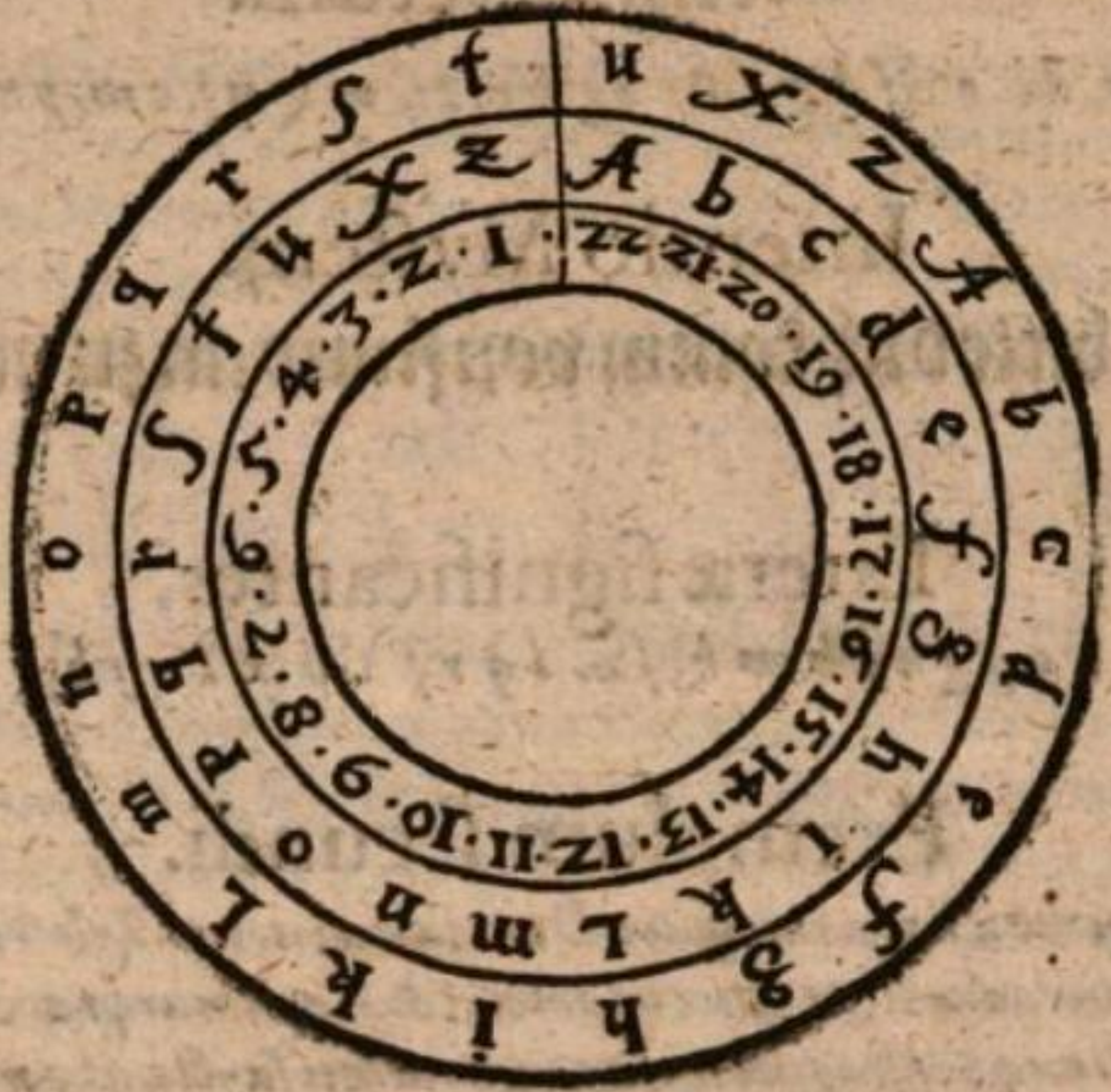

Alphabetum.

Au. bx. cz. da. eb. fc. ga. ne. if, kg. lh. mi. uk. ol. pm. qn. ro. ſp. tq. vr. xſ. Zt.

Intentio Secreti.

Bringer diß Brieffs ist ein böser Knab/ nit getraw jhm zuviel.

Literæ ſignificatiuæ.

Xobkdboafpxofbcpfpqbfkxlpbogkuxbkfqdbqorbfibr rcfh.

Exemplum tertij.

CHariſſimum optimum benigniſſimumq; catholicorum defenſorem benedicentes oportunè adoremus fideliter per Chriſtum omnis faciat bonam charitatem fidei ponat quietem beatitudinis fides catholica Chriſtum laudes per bona opera, gaudeat catholicus victor Chriſtus bonis catholicisq; factis quotidie deuotiſſime benedicat, quoniam ornatus religionis baltheo fœli-

fœlicitatem infinitæ beatitudinis tenebit, remunerationem capiens fulgentissimi honoris. Ioh. Trith. Anno Domini, M. CCCC. XCIX. feliciter.

Quartus modus singulis dictionibus significantibus vtitur sed literæ in quartam præcedentem transferuntur.

QVartus modus istius Capituli per singulas significatiuas instar præcedentis ex ordine pregreditur, sed literæ occulti mysterij in quartam immediate præcedentem anticipatæ transferuntur, quemadmodum in rotula subiecta clarius demonstratur.

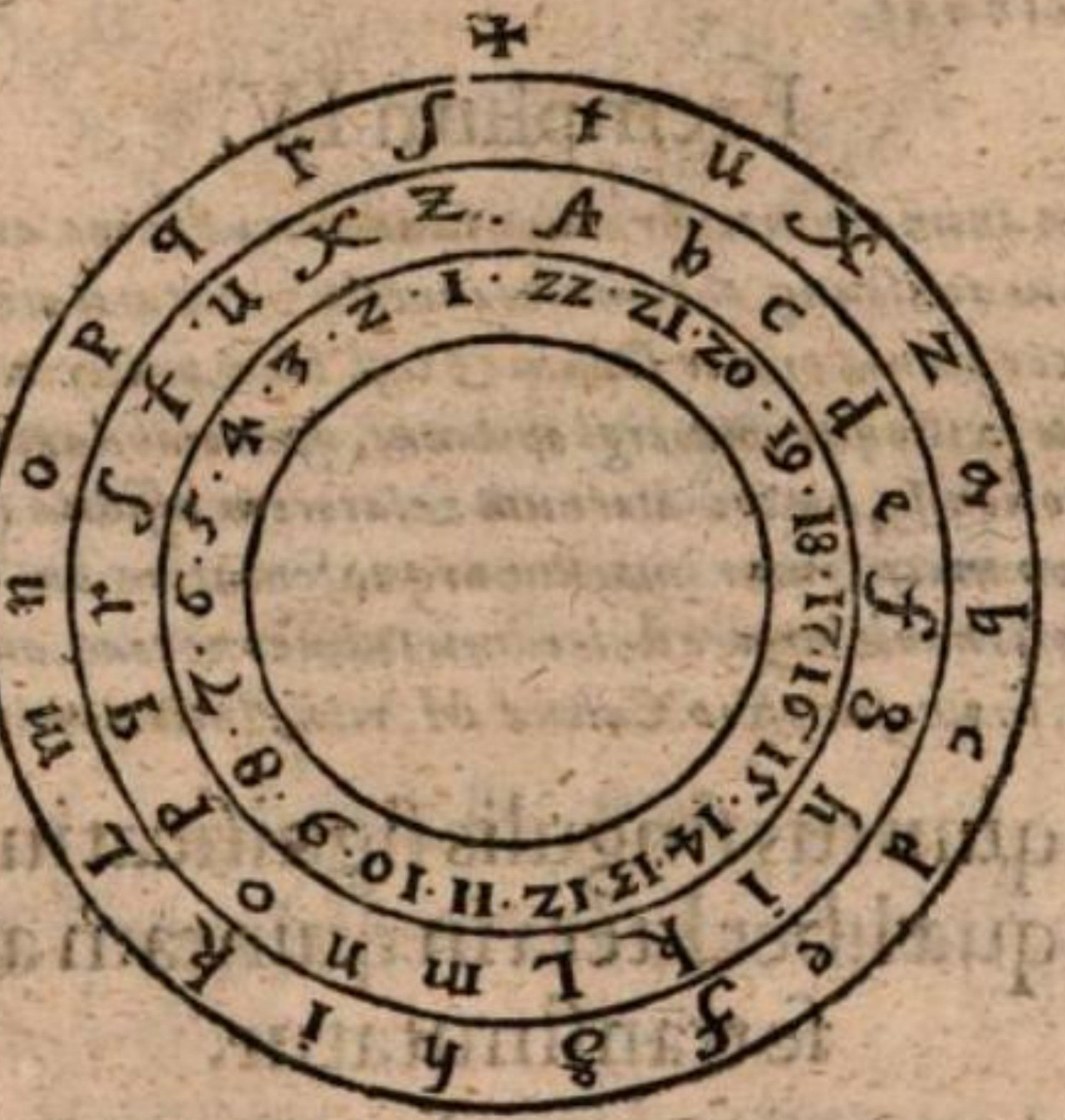

Hic primo prima litera alphabeti A, capiatur t, quæ est quarta in circulo ante ipsam, pro b, v. pro c, x. & sic consequenter, vt patet in rotula. Potest autem iste modus cum cæteris variari per alternas, binas, vel plures sed quia per singulas procedēdo significatiuas plura secreta paucioribus manifesta possumus occultare placuit nobis propter breuitatem hunc modum assumere.

Digitized by Google

Alphabetum.

At.bu.cx.dz.ea.fb.gc.hd.ie.kf.ig.mh.ni.ok.pl.qm.rn.so.tp.uq.xr.zs.

Intentio Secreti.

Der Pfarrherr von Bing ist vmb eins verschieden/ lug nach der Pfarr. Hæc est sequentis apertæ narrationis secreta iuxta hunc modum intentio.

Literæ significatiuæ.

Zanldania q k i veiceopdeipqhvaeioqanoxdaeZaiggeritxdZanldtnnai.

Exemplum IV.

ZElatorem animarum nostrarum laudaturi diuino amore nos iugiter accedamus quascunq; calumnias inutiles vanitates æternas iucunditates cupientes, ecce omnia præter Deum & iustitiam prætereunt. Quare hanc vitam amamus exitioque immergi optamus, quare abducimus nos, oremus Christum deuotionisq; amoris æternum zelatorem assidua instantia, grauibus quotidie commaculamur impellimurque tentationibus Christe dulcissime zelum amoris nobis largire dulcedinis tui, nec noceat animabus iniquitas, Amen. Ioh. Trith. scripsi 10. Calend Martii, Anno domini M. ID.

Modus quintus singulis significatiuis vtitur & quælibet litera in quintam ante se transmutatur.

MOdus quintus autem huius secundi capituli ad instar præcedētis nullas dictiones vacuas recipit, sed per singulas significatiuas mysteriū procedit. Nec credo aliquem huius artis inscium occultata per hos modos posse aliquando inuenire, dum etiam artem scienti & non bene vsitato sit difficile omnia penetrare: literæ autem omnium dictionum latentes mysterij transferuntur in quintam immediate præcedentem, ita vt pro A capiatur s. quæ est in circulo alphabeti.

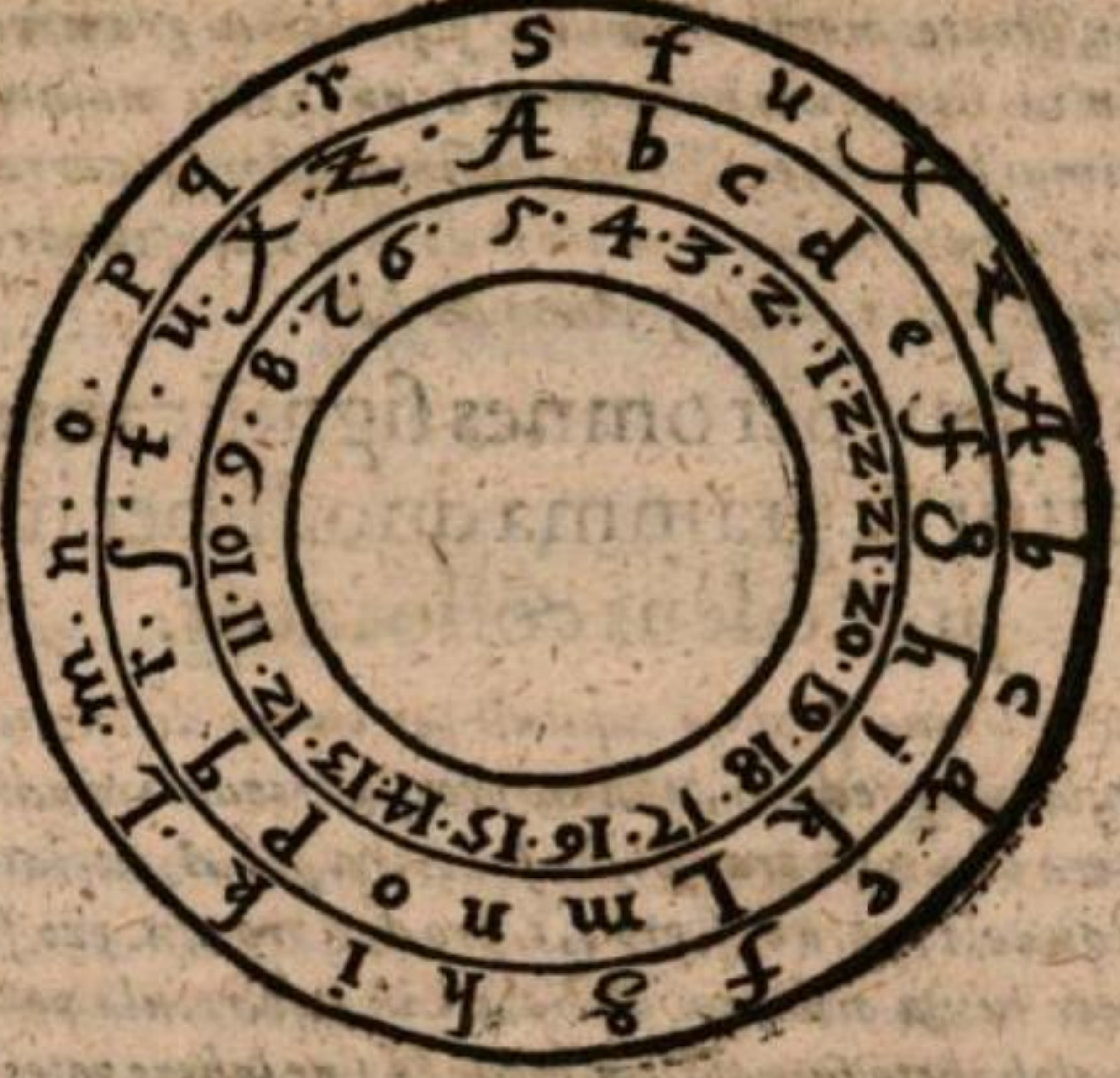

Quinta ante eam pro b, t. pro c. v. & ſic conſequenter, vt patet in rotula. Qui vero hunc modum per alternas binas, vel plures voluerit variare, quia non omnibus eſt facile ſcribendo per ſingulas incedere ſigna modo cuiuslibet appropriata non obmittat, alioquin facile in errorem incidet, & nihil lectori vtilitatis ſcienter impendet.

Alphabetum.

Aſ.bt.cu.dx.ez.fa.gb.hc.id.ke.lf.mg.nh.oi.pk.ql.rm.ſn.to. vp.xq.zr.

Intentio ſecreti myſterij.

Morgen vmb 7. ſey gerůſt vnnd wart meiner am Creutz.

Literæ ſignificatiuæ.

G.i.m.h.p.g.t.n.z,t.h.n.d.b.z.m.p.n.o.p.h.x.p.p.ſ.m.n.g.d.h.ſ. g.v.m.p.o,r.

Exemplum Quinti.

GRauibus insistentes mentis humiliter postulamus grammata tua noua Zelotes trinitas honestum nobis dona bonus zelus malum persequitur nō operatur, petimus humiliter Christe piissime pastor succurre, morbis grauibus dilectis heu sumus grauati veniam miseris præsta optime redemptor. Io. Trith. Abbas posui 7. Calen. Martij, Anno MID.

Modus sextus per omnes significantes progreditur & gramma quodlibet in 6. præcedens collocatur.

MOdus sextus huius quoque capituli per omnes dictiones significantes prioris instar progreditur, nullam prorsus vacantem admittens & secreti mysterij literæ omnes ita transposita sunt, vt pro A, capiatur sexta procedens in rotula quæ est r, pro b, s. pro c, t. pro d, t. pro e, x. pro f, z. pro g, A. & sic consequenter iuxta ordinem alphabeti in ipsa rotula positum per numerum numero alphabeto suppositum, facile & sine labore potest scire, quantum vnaquæq; litera distat ab alia & quota sit in ordine vtriusq; alphabeti. Iam sequitur rotula.

Alphabetum.

Ar.bſ.ct.dv.ex.fz.ga.hb.ic.kd.le.mf.ng.oh.pi.qk.rl.ſm.tn.vo.xp.Zq.

Intentio Myſterij.

Nicht nim̃ diſen Mönicht zu gehorſam/er iſt ein wilder Meyer.

Literæ ſignificantes.

Gcngcfuxmxgfhgctuqcnnbblmrfxlcmnxcgoocbexlfx txl.

Exemplum VI.

GLorioſum clementem noſtrum generationē conditorē factoremq; vniuerſitatis Chriſtianam memoriam Chriſti geſtorum faciens humilitatis genubus cuncto tempore vendicat. Quare obmuteſcimus. Aſpiciamus Chriſtum baiulantem humeris lignum maieſtatem redimentem famulos Chriſtus ligno confixus moritur nobis Chriſte crucifixe glorificator optime omnium credentium baiulantes exaudi, Chriſte lumen fulgidum Chriſte triumphator Chriſtianos libera. Anno Domini, M.I.D 9 Calen. Martij, Ioan. Trithemius abbas compoſuit.

Modus ſeptimus per omnes ſignificatiuas progreditur & in 7. præcedentem literæ tranſponuntur.

SEptimus autem modus huius capituli nullam ocioſam recipit, ſed in narrationem occulti myſterij per ſignificantes ſingulas procedit. Verum τὰ γράμματα ſecreti myſterij omnia tranſponuntur in 7. quamlibet literā immediate præcedentem, poteſt autem & iſte modus variari multipliciter ſicuti docuimus ſuo loco de ſingulis. Literæ autem omnes dictionum occulti myſterij. Ita in 7. præcedentem conuenienter ſunt tranſpoſitæ, vt pro A, q capiatur, quæ ſeptimo diſtat ab eo loco retrorſum numerando, ſicut numerus ſuppoſitus clare indicat, pro b capiatur r, pro c, ſ. & ita conſequenter ſecundum ordinem rotulæ ſubſequentis,

Alpha-

Digitized by Google

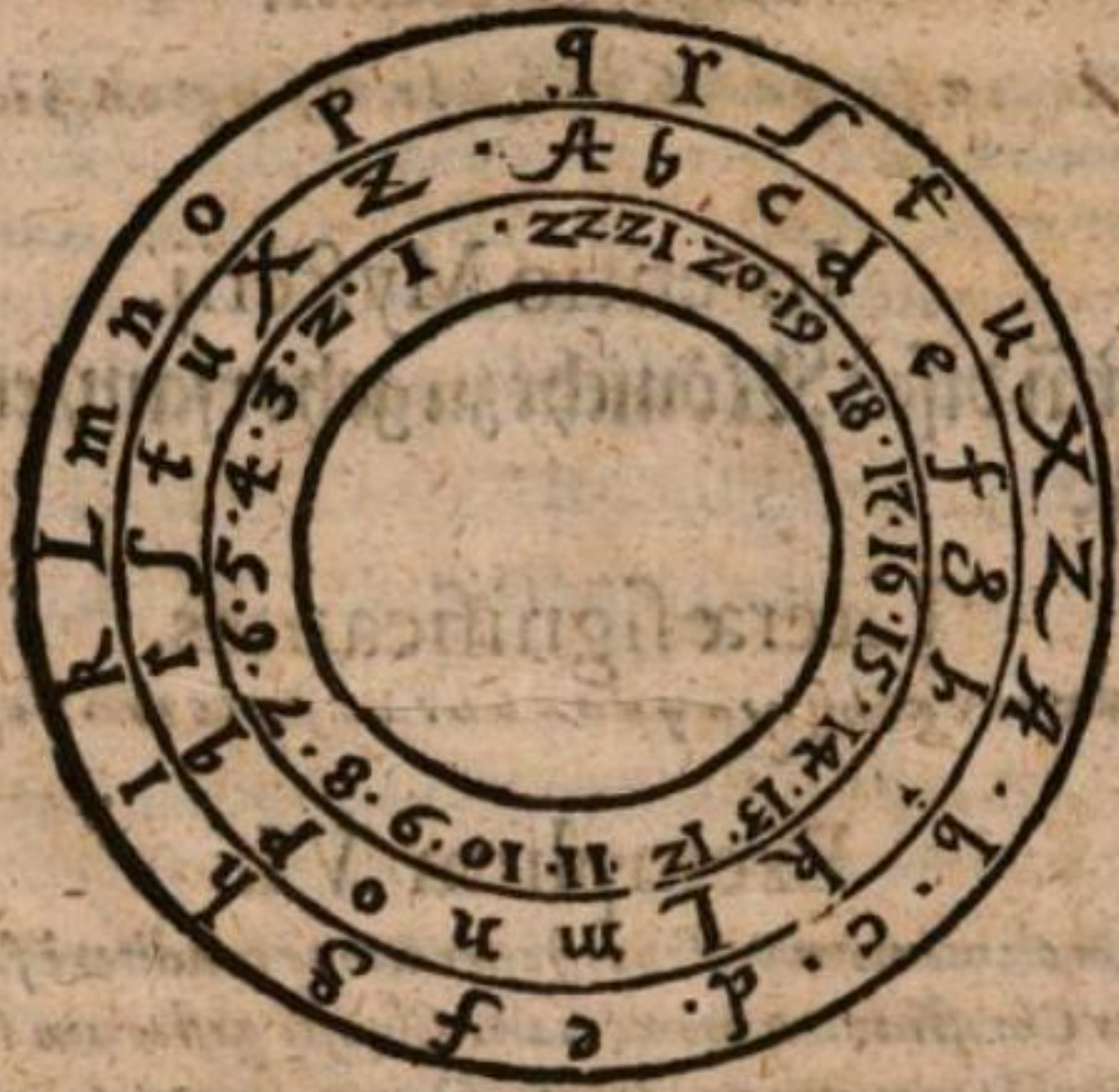

Alphabetum planum.

Aq.br.cſ.dt.cv.fx.gz.ha.ib.kc.ld.me.nf.og.ph.qi.rk.ſl.tm.vn.xo.zp.

Intentio ſecreti myſterij.

T,b.l.b.l.m.x.q.l.m.v.b.f.c.u.ſ.c.e.q f.r.v.t.v.p.d.n.b.n.b.f.f.t.k.l.m.n.r.v.f.b.f.t.ſ.v.e.x.v.d.t.v.t.q.n.ſ.a.v.k.f.v.l.m.n.f.t.d.n.a.m.ſ.v.b.f.t.b.v.p.f.l.m.

Exemplum VII.

TEmporalium bonorum letitia blandis lubriciſque malis Chriſtianis quietem lætitiæ mortalis variis bellis fatigat caro vanitas ſeculi criminoſis eſt, qui futuri regni beatitudinem temere vili pendunt dati nequitiis boni nullius beſtia fautores ferociores tramitem vita catholica lucidum miſeri non requirunt, velociter fugiunt, bona falſa tamen ſentiunt qu: vniuerſa & Chriſtiana velociter deuoti tranqu llitatem vita ten bunt, qui nunquam ſuſtinebit alternationes verus catholicus fugit vere lætitiam mũdi nihilifacit temere lucra non ſectatur, amat munditia v rtu:em bonitatem, fulget trãſitoria bona vili pendit futuri luminis memor. Ioan, Trith.

Modus

Digitized by Google

Modus octauus per omnes ſignificantes progreditur, & in octauam Grammata tranſponuntur.

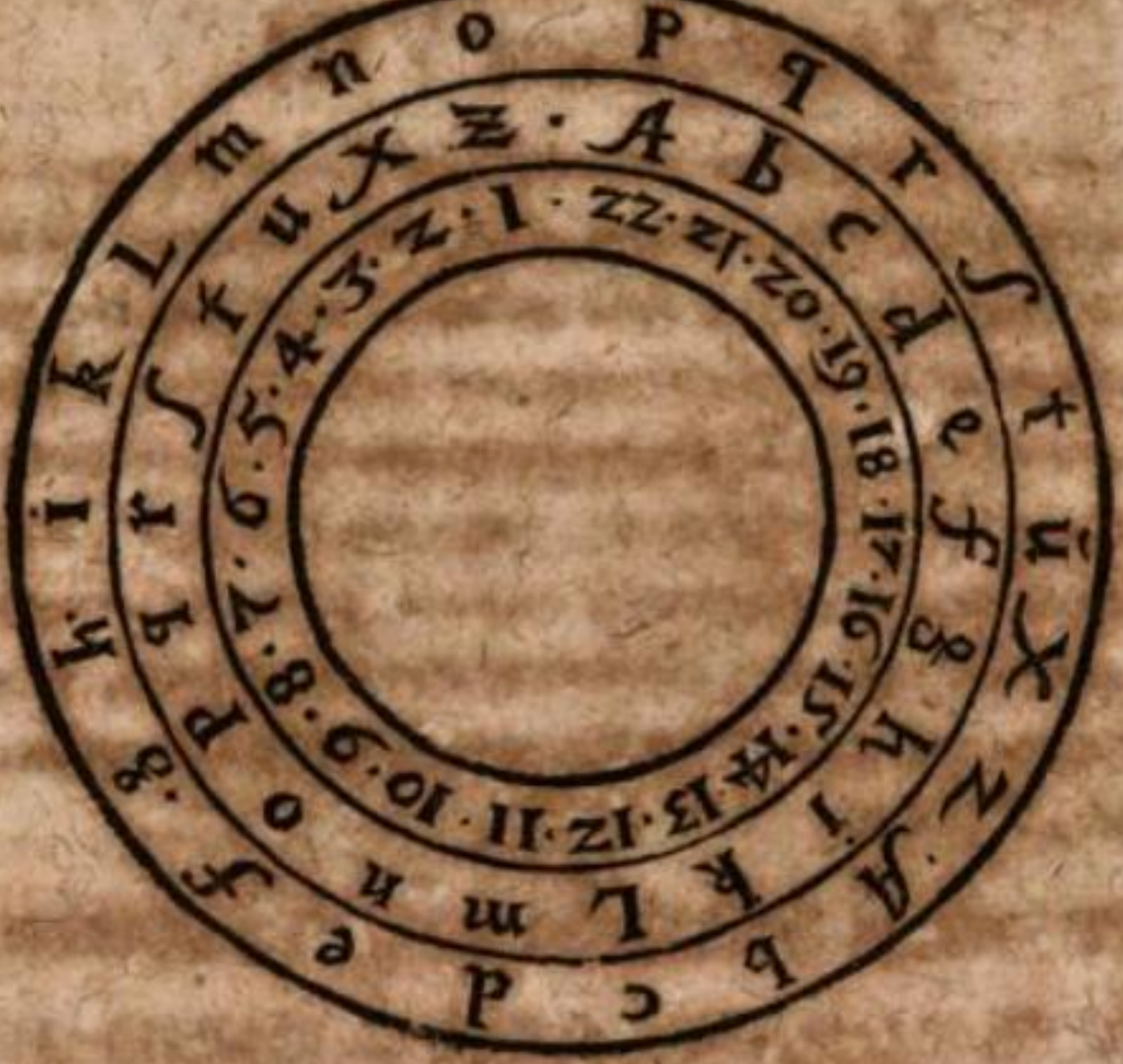

Modus octauus vero in iſto capitulo inſtar præcedentis in narratione myſterij dictionibus ſignificatiuis per omnia vtitur, & quælibet in occulta narratione litera in 8. præcedentem immediate tranſponitur, ita vt pro A, capiatur p. quæ retrorſum numeranda & octaua diſtat ab eo loco, ſicut patet in rotula numeranti. Pro b capiatur q, pro c, r. & ſic conſequenter per ordinem totius alphabeti: variatur autem & iſte modus ad vnius cuiuſque placitum artem ſcientis per dictiones alternas, binas, ternas, quaternas vel plures, vt ſuo loco dicemus.

Alphabetum.

Ap. bq. cr. dſ. et. fu. gx. hz. ia. kb. lc. md. ne. of. pg. qh. ri. ſk. tl. um. xn. zo.

Intentio ſecreti myſterij.

Deine Feindt werden Morgen vmb neun herkommen/

men/mit zehen Pferden/da hab dich vor zurichten.

Literæ significantes.

S.a.e.v.a.p.e.l.m.m.t.i.| t.e.l. d.f.l.e.m.t.d.q.e.m.e.z.t.i.b.f. D.d.t.e.d.a.l.o.t.Z.t.e.g.z.t.i.ſ.t.e.ſ.p.r.p.q.t.ſ.a.r.z.e.p.o.m.I.a. r.Z.l.t.e.

Exemplum VIII.

Saluator animarum æterna virtus altiſſimi Patris, exaudi luctus miſerorum mitiga tribulationes innocentium, ſuccurre tentationibus, egeſtate laborantium deſolatione fragilium Ieſu extende manum tuam defenſionis, quatenus eſſe mereamur emundati zelatores tuæ iuſtitiæ. Benigniſſime fili Dei delictorum tenebras expelle, dulce animarum lumen omni tempore zelum temerarium expelle. Glorificator zelantium tuam iuſtitiam ſubueni te expectantibus ſæuitiam perſequentis rabulæ potenter quæſumus tempera ſanctiſſimumq; amoris radium zeloſe exorantibus præſta, O mitiſſime Ieſu amator rectitudinem zelantium lachrymas tuorum examina. Anno Domini, M.I D.8. Kal. Martij.

Modus nonus omnibus ſignificatiuis vtitur, & in nonam præcedentem quælibet litera transfertur.

Modus nonus huius præcedentis capituli in occultando propoſito myſterij per omnes ſignificatiuas inſtitutionem ſiue ordinē dirigit & vacantem nullam penitus admittit. Omnes autem literæ ſecretæ narrationis in 9 præcedentem transferuntur. Ita vt pro A, capiatur o, quæ eſt nona in ordine alphabeti ante eam ſicut patet tam in rotula quam in alphabeto plano. Pro b capiatur p. pro c, q. & ſic conſequenter. Modus autem iſte ſicut & cæteri omnes in alios multos variari poteſt, non ſolum per alternas, binas ternasve, ſed etiam in aliis tam diuerſis diſpoſitionibus, vt ex quolibet modo pene infiniti poſſint fieri.

Alpha-

Alphabetum planum.

Ao.bp.cq.dr.eſ.ft.gv.hx.iz.ka.lb.mc.nd.oe.pf.qg.rh.ſi.tk. vt.xm.zn.

Intentio Secreti.

Die Sachsen versamblen ein groß Volck/nit weiß ich vff wem es gehe/ sihe dich für. Hæc eſt intentio myſterij.

Literæ ſignificatiuæ.

R.z.ſ.i.o.m.i.ſ.d.l.ſ.h.i.o.c.ſ.b.ſ.d.ſ.z.d.v.h.e.z.i.l.a.b.q.a.d.z. k.l.l.ſ.z.i.z.q.x.v.t.l.l.ſ.d.z i.v.ſ.x.i.ſ.x.ſ.r.z.q.x.t.u.h.

Exemplum noni.

R*Eligionis Zelotes ſaluator Ieſu omnium mitiſſime inuocantes ſuſcipe debiles libera ſeruos humiles, indulge orantibus crimina ſupplices beatifica ſeda diſturbia ſalutem zelantibus Dominum veram humilitatem*

Digitized by Google

expetimus zelumq; iustitiæ, lux æterna beatorum quærentibus adesse digneris, zelumq; catholicæ libertatis largire supplicantibus rabulaq; insidias zizaniæ quoq; Christianitatis vela turbantia largitor luminis sancte distermina, zonam innocentiæ, vinculumque sanctum Christianæ iustitiæ supplicantibus Christianis subcinge, redime zelum quæsumus Christum tibi videntem humiles. Anno M.I.D.7. Kalen. Martij, Ioannes Trithemius Abbas Spanheimensis.

Modus decimus singulis significatiuis vtitur, & in decimam præcedentem quælibet litera transfertur.

Decimus modus huius capituli, more præcedentium in occultando mysterio singulis dictionibus significantibus vtitur cum nulla vacua penitus admiscetur. Sicut vero esset difficile ad occultationem intentionis siue congruentiam orationis per singulas dictiones componere poteris tam in isto quam in aliis modis pene omnibus vti alternis, binis, ternis, quaternis, vel etiam pluribus. Omnes antē literæ cum sint significatiuæ instar præcedentium, in hoc modo decimo in decimam præcedentem se literam anticipatæ trannuntur, ita vt pro A, capiatur n, quia in ordine alphabeti iuxta rotulæ demonstrationem 10. ante eā pro b, capiatur o. pro c. p. pro d. q. & ita consequenter per totum alphabetum, sicut patet in circumferentiam mediā intuenti.

Alpha-

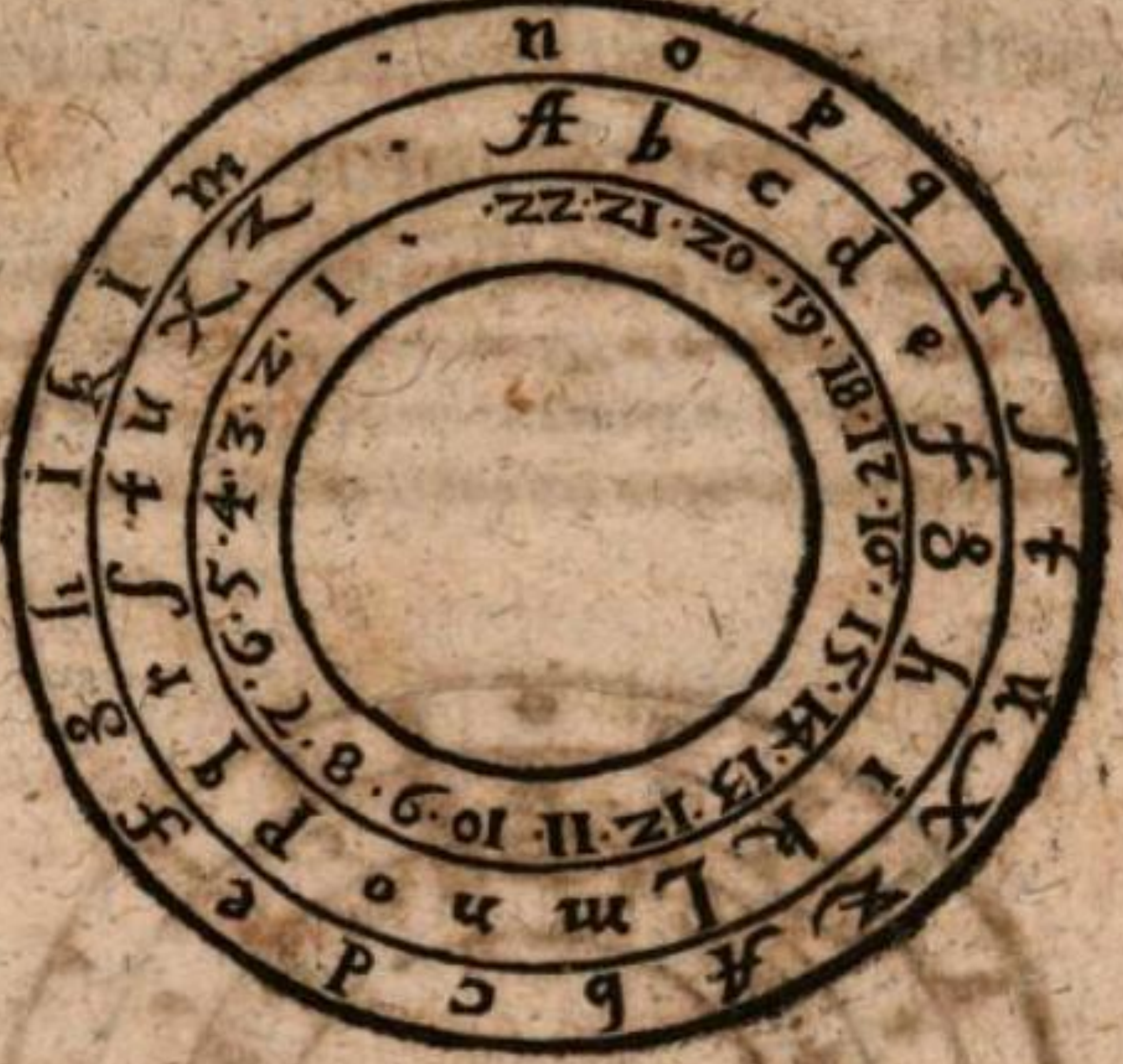

Alphabetum planum.

An. bo. cp. dq. er. fs. gt. hu. ix. kz. *la. mb. nc. od. pe. qf. rg. sh. ti. uk. xl. zm.*

Intentio mysterij.

Diese Bücher behalt bey dir heimlich. Hæc est intentio.

Literæ significantes.

Q. r. h. r. o. k. p. v. r. g. o. r. v. n. a. i. o. x. q g. x. v. r. x. b. a. x p. v. v.

Exemplum primi.

QVisque retinere humilitatis regulam optat, catholica pietate vitæ rectitudinem gubernet, oportet religiosum veritatis normam amplecti iugiter. Omnis Christianus qui Christi gloriam veraciter requirit Christi bonitatem amat, Christianis pollet virtutibus. Vale. Ioannes Trithemius Abbas Sponheimensis scripsi. Anno M. I D. 7. Kal. Aprilis.

Modus vndecimus, vt præcedens singulis significatiuis vtitur, & literæ in 11. anticipantur.

Modus vndecimus more præcedentium singulis dictionibus significantibus in occultando mysterio progreditur, cui vacans nulla penitus admisceatur. Porro literæ omnes in vndecimam præcedentem immediate transponuntur, sicut patet clare intuenti alphabetum in rotula.

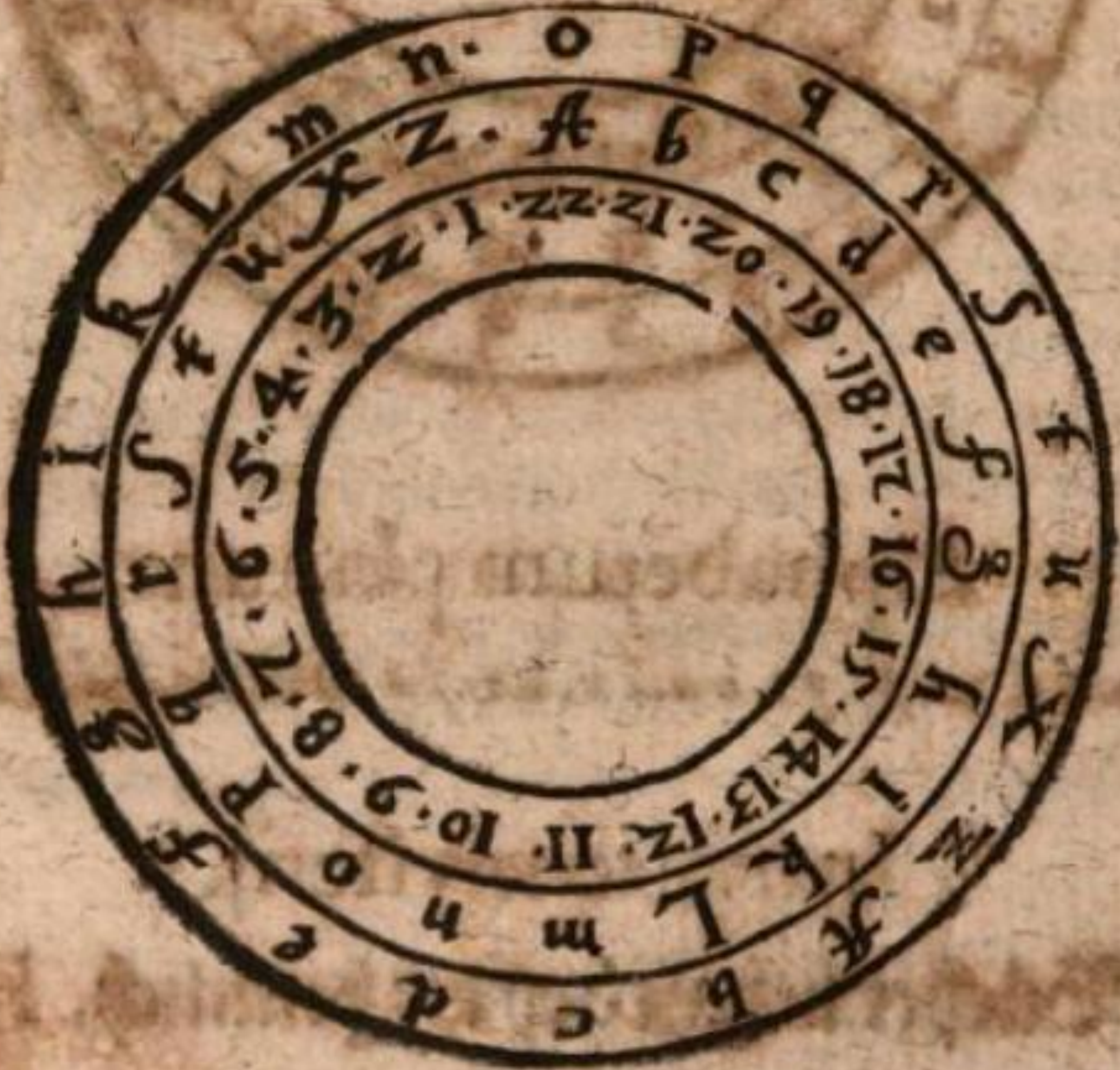

FINIS.

Impressum Darmbstadii apud Balthasarem Hofmannum, Anno 1608.

Digitized by Google

Clauis generalis triplex

IN LIBROS STEGANOGRAPHICOS

IOHANNIS TRITHEMII ABBATIS SPANHEIMENSIS:

Monasterij Seon

AB IPSO AVTHORE CONSCRIPTA, ET AMATORIBVS HVIVS *artis gratitudinem declaraturis & secreto retinentibus communicanda.*

DARMBSTADII

Excudebat Balthasar Hofmann, impensis Iohannis Berneri, Bipliop. Francof. Anno 1608.

Cum Priuilegio & consensu Superiorum.

Digitized by Google

Digitized by Google

CLAVIS GENERALIS TRIPLEX

IN LIBROS STEGANOGRAPHICOS IOHANNIS TRITHEMII ABBATIS SPANHEIMENSIS.

CLaues generales noſtri libri primariæque ſunt tres, ex quibus variatio omnium reliquorum dependet. Et cõſiſtit in permutatione vocalium cum conſonantibus veluti in ſubſequentibus videbis exemplis.

1			2			3		
	a	b		a	h		a	p
	e	c		e	k		e	q
	i	d		i	l		i	r
	o	f		o	m		o	s
	u	g		u	n		u	t

Quæ ratio ſcribendi nimirum ſic intelligi debet, vt vbi in ſecreto ſenſu tuo tibi a vocalis ſcribenda obueniat tu pro a, conſonantem b,

Digitized by Google

ponas, & vice verſa, ſi occurrat ſcribenda b, tu pro b, vocalem a ſcribas, & ſic in reliquis modis, qui etiam pro variatione, inuertuntur retrogradatione, videlicet, pro a g. pro e f. pro i d, quæ ſicut eſt media, ita ſemper firma manet, nec vnquam mutabitur.

1		2		3	
a	g	a	n	a	t
e	f	e	m	e	s
i	d	i	l	i	r
o	c	o	k	o	q
u	b	u	h	u	p

Iam exempli gratia ſi ſit ſcribendum vocabulum Omnipotens, & hoc per primum modum, ſic ſcribitur Fmndpſtcns, Moulpmtkus per ſecundum, per tertium verò modum ſic: Smnrasuqno. Inuerſiuè nimirũ per tres poſteriores modos, per primum ſic: Cmndpctfns, per ſecundum ſic: Kealpktmas, per tertium modum ſic: Qmnruqasne. Et ſic progredimur in integris ſententijs. Modo ex his ſex modis prædictis eriguntur hæ regulæ ſequẽtes ſecundum quas te regulabis in noſtri libri lectione, & quilibet ſubſequentium modorum variatur per quamlibet regulam prædictam. Et illorum variationem in multis noſtri libri partibus obſer-

uabis

Digitized by Google

uabis, quod in coniurationibus Dæmonum, in quibus ſecreta noſtra abſcondita ſunt, & reuelata noſtras regulas & ſigilla ſcientibus. Et pro exemplo tibi ſit ſubſequens ſententia, quæ quemadmodum per omnes ante dictas regulas ſcribi poteſt, ita nobis eam per primũ modum hic ponere placuit. Miſerere omnipotens Deus animabus famulorum tuorum in te piè requieſcentium, quæ ſententia per primum ſic fit: Mdscrerc fmndpftcns icgs bndmbags obmglfrgm tgfrgm dn te pdc rcqgdcſecntdgm &c. Et ſi quidem propter defectum vocalium, h c tibi nullum datur vocabulum quippiam ſignificãs in libro noſtro immiſcendo. Inter tot conſonantes vocales hanc regulam ſubſequentis exempli ſecuti ſumus, videlicet accipiendo prædictas conſonantes.

Midosa coracir ocaFa imni dapoſa ti co ru sa & ex quibus literis prima vel initalis tantum eſt tibi ſignificatiua, quod mox nihil ſignificatiua, vel vacãs ſequitur, & ita alternatim, veluti tibi puncta ſuperius ſupra literas ſignificatiuas notata demonſtrant, & hic inferius per numeros abbreuiationis cauſa, cunctæ regulæ & variationes demonſtrabũtur, in quibus exemplis

o ſignum vel zeer arithmeticum, quoties poſitum fuerit, tot tibi literas ſignificatiuas denotabit, & mox ſequens numerus tot ſignificatiuas ſignificabit.

Primus modus denotatur ſic	10 10 10 10 10 10 10 10 10 10, &c.
Secundus modus ſic	01 01 01 01 01 01 01 01 01 01, &c.
Tertius ſic	200 200 200 200 200 200, &c.
Quartus ſic	002 002 002 002 002 002, &c.
Quintus modus ſic	0001 0001 0001 0001 0001 0001, &c.
Sextus modus	1000 1000 1000 1000 1000 1000, &c.
Septimus modus ſic	0002 0002 0002 0002 0002 0002,
Octauus modus ſic.	2000 2000 2000 2000 2000 &c.

Altera clauis generalis eſt, quæ fit tali modo, nimirum quod ſcriptor præcedat & lector ſequatur, vt in hoc exemplo: Miſerere omnipotẽs Deus animabus famulorum tuorum, &c. ſcilicet, lhrdqdqd nlmbrpsdmr edtr zmhlzatr ezltknqtl ſtnqtl, &c. & hæ literæ quoniam ita iunctæ ſignificarent nihil ſimiliter per pręcedentia octo exempla vel modos ii in libro noſtro habetur. Tertia & vltima clauis generalis eſt ſic facta, vt ſi tu velles ſcribere, Miſerere Deus, &c. vti ſupra, tu ſic facies, nimirum numerabis omnes tui ſenſus literas, & quot fuerint, in tot partes diuides eaſdem, veluti ſi duas per ter voIueris diuidere, tu habebis pro vna parte totius ſupra poſitæ ſententiæ literas 45. diuiſæ venient pro vna parte 22. & remanet vna, quam in fine

ſemper

ſemper ſubiunges reliquis & illas ſimili modo inferius denotato ſcribes & poſtmodum per ante dictas regulas variabis.
Mainsiemraebuers ofmanmiuplotreuns iducourſu. Atq; hic verſus eſt per duo diuerſus, per 3 autem ſic facit: Meſinaſſme dnrcleuors reau onmitmnu raopbrouutsm. Per 4. autem ſic: Miauipnlſoio et mr reanenbmrs ut edſu oeſu m uar nsmu,&c. Et ſic diuidendo progredimur vſq; ad octo partes & poſtmodum ad faciẽdum legenti literas quippiam ſignificatiuę, cum aliis vocalibus interpoſitis per præcedentes octo regulas in libro noſtro progredimur. Et nullam aliam in lectione libri noſtri difficultatem habebis, niſi vt quamlibet coniurationem in principio, per quemlibet noſtrorum modorum ad inueniẽdum ſenſum noſtrum examines, quod tuæ induſtriè cum hac claui mox patebit. Quare te rogamus pro ſalute animæ noſtræ orationem Dominicam dicere velis, &c.

FINIS.

Bayerische Staatsbibliothek München

Digitized by Google

Digitized by Google

Digitized by Google

Digitized by Google